

**EGRI SZALAPARTI
EGYSÉGES GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI INTÉZMÉNY,
ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKISKOLA, KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA,
FEJLESZTŐ NEVELÉS-OKTATÁST VÉGZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM**

**Készségfejlesztő Iskola
Szakmai program
2024. /2023./**

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	3
2. Gyakorlati modulok.....	9
2.1 Textil- és fonalmentő	11
2.2 Háztartástan - életvitel.....	42
2.3 Rehabilitációs célú munkavégzés	61
2.4 Kert- és parkápoló	82
2.5 Irodatechnikai eszközök használata	124
2.6 Udvaros	142
2.7 Szövött-tárgy készítő.....	157
2.8 Kisegítő takarító	172
2.9 Konyhai kisegítő	193
2.10 Mosodai kisegítő	213
2.11 Palántanevelő	231
2.12 Mézeskalács-sütő	249

1. Bevezető

A helyi tanterv az alábbi dokumentum felhasználásával készült:

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók-, Kerettantervek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához- Kerettantervek a készségfejlesztő iskolák számára

Célok és feladatok

A képzés célja

- Az egyéni sajátosságokhoz igazodóan a képességeknek és érdeklődésnek megfelelő gyakorlati tevékenységek kiválasztása, minél teljesebb körű felkészítés az iskola utáni gyakorlati feladatok ellátására.
- Kialakítsa a tanulóban az igényt a felnőtt életben szükséges tevékenységek elsajátítása, ellátása és minél önállóbb gyakorlása iránt, támogassa a gyakorlati műhelyekben elengedhetetlen praktikus készségek, figyelem, fegyelem, motiváció, pontosság, türelem kialakulását.
- Megismertetni a tanulókat minden olyan munkaformával, tevékenységgel, amelyek a felnőtt foglalkozásokat foglalkoztató intézményekben előfordulnak. Széles kínálatot kell nyújtani, hiszen a tanulók iskola utáni elhelyezése szinte minden esetben egyéni lehetőségek figyelembe vételével történik, ki kell választani, a tanuló mely tevékenységformában tud a legjobban teljesíteni.
- A tanulók személyiségének formálása, munkaszocializációs képességeik kialakítása, valamint alkalmassá válás a lakókörnyezetük életébe való integrálódásra.

A képzés feladata

- A munkafolyamat ellátásának, a munkatevékenységeket támogató készségeknek tudatos, célorientált fejlesztése, a kitartás megalapozása.
- A képzés során törekedni kell az egyéni képességstruktúra feltérképezésére és minél teljesebb körű fejlesztésére az eltérő szükségletek alapján. - A gyakorlati oktatás során szem előtt kell tartani a hétköznapi életben előforduló felhasználások bemutatását, a gyakorlatias elsajátítást, a tevékenységek szükségességének példáit a felnőtt életben előforduló helyzetekben.
- A képzés alatt minél több lehetőséget kell adni a szituációs helyzetekben történő megértésre, gyakorlásra.

- A tevékenységek elméleti ismereteit, alapjait is a gyakorlatban, folyamatos bemutatás, ismételés, gyakorlás keretében célszerű elsajátíttatni.
- Törekedni kell az egyéni különbségekből, sajátos nevelési igényből adódó tevékenységválasztásra és az egyéni életutak alakulásában szerepet játszó lehetőségek minél teljesebb körű felismertetésére és elfogadására.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a munkavégzéshez szükséges szociális készségek, kommunikáció, a közösségi magatartás, a kölcsönös segítség, a csapatszellem fejlesztésére. Mindezek eléréséhez fontos a tevékenykedésre, az aktív felnőtt életre ösztönző, cselekvéseken alapuló, a szellemi és fizikai aktivitásra ösztönző, motivált légkör megteremtése.
- Fejlessze és javítsa a tanulók kommunikációs szintjét az elemi szimbólumok, jelzések felfogásában, a munkautasítások megértésében, a társalgásban.
- Fejlessze a szociális kapcsolatalakítást, a kulturált magatartási szokásokat, az önellenőrzés képességét, a társakkal, műhelyvezetőkkel, családtagokkal és idegenekkel való kapcsolatokban a helyes magatartást.
- Gazdagítsa élményeiket a szűkebb emberi környezet történéseiben, a munkaörömök befogadásában, a természet élvezetében, segítse elő, hogy élményeiket ki tudják fejezni szóban, képekben.
- Fejlessze akaratukat az előre átgondolt cselekvésekben, a magatartás és cselekvés önkritikus végrehajtásában.
- Erősítse testi fejlődésüket, higiéniás kultúrájukat, alakuljon ki az egészséges életmód, a környezettudatos magatartás igénye.
- Ismertesse meg a tanulókkal a munkafolyamatokat, a munkahelyet, a baleset megelőzésének legfontosabb módjait, szokásait, törekedjen a rend, a tisztaság szokásainak kialakítására.
- Nyújtson alapvető ismereteket a munkával és a társadalmi együttéléssel kapcsolatos jogokról és kötelességekről, segítse elő azok megértését és betartását.
- Alakítsa ki a monotónia tűrést, hiszen az általuk végezhető munkák általában egyhangúak.

A képzés célcsoportjának megnevezése

Értelmileg fogható tanulókat részére tevékenységek bemutatása, megtanítása, funkciók begyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása. A megszerzett ismeretek külső és belső gyakorlóhelyszíneken, tanműhelyben történő elmélyítése, egyéni képességek szerinti önálló, részben önálló alkalmazása. A gyakorlati képzés célja, hogy a fogyatékossgal élő tanulók képességei, munkavállalási alapismeretei kibontakozzanak, hogy sikeressé váljon lehetőség szerinti társadalmi és munkaerő-piaci integrációjuk.

A résztvevők köre

A program alkalmas a középsúlyos értelmi fogyatékos tanulók / fiatalok önálló életvezetés programjának előkészítésére, illetve annak szerves részét képezi.

Iskolai előképzettség:

- Az a fiatal, aki eredményesen befejezte a 10. évfolyamot, tanulmányait a szakképzési évfolyamon folytatja.
- Egészségügyi és munka alkalmassági feltételek.
- A szakmaválasztásnál fontos egyéni aktuális pszichoszomatikus állapotuk és az adott munkatevékenységre való alkalmasságuk. Iskolaorvos munkaalkalmassági vizsgálata méri fel a tanuló fizikai alkalmasságát, a szakmaválasztás lehetőségét.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján az Intézménybe járó tanulók iskolába járásának befejező időpontját a 45§ (3) és 60§ (2) b (4) szabályozza.

A készségfejlesztő iskola sikeresen teljesített gyakorlati évfolyamai eltérő készségfejlesztő kerettantervek szerinti oktatással megismételhetők.

A szakmák kiválasztásának alapelvei

- Az általános iskolában jól begyakorolt, ismert munkafázisra épüljön.
- Közel álljon a gyermek érdeklődéséhez, motiválhatóságához.
- Adjon lehetőséget sikerélményük, kreativitásuk kibontakozásához.
- Biztosítsa az egyszerű betanulást igénylő munkafolyamat elsajátításának képességét.
- Készítsen fel az önálló életkezdesre az egyéni lehetőségek figyelembe vételével.

A képzési idő

A modul teljes tartalmának feldolgozásra javasolt idő:

A képzés a 11. és 12. évfolyamon 12 közismereti órát és 22 óra gyakorlati tevékenységet foglal magában.

A képzési idő alatt a program az alapvető gyakorlati és az ehhez feltétlenül szükséges elméleti ismereteket nyújtja.

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Gyógypedagógusok, pedagógusok és szakoktatók, valamint pedagógiai munkát segítő gyógypedagógiai asszisztensek vesznek részt a nevelő-oktató munkában. Eredményes munkájuk feltétele, hogy megfelelő szakmai felkészültség mellett rendelkezzenek gyógypedagógiai alapismeretekkel, megfelelő speciális pedagógiai-, módszertani tudással.

Tárgyi feltételek

A munkatevékenység tanulása az iskolai - e célra kialakított – gyakorlólhelyen, külső munkahelyszíneken is történik a képzési idő egy részében – megfelelő személyi segítők biztosításával.

A tananyag elsajátításához az Intézmény biztosítja a megfelelően felszerelt gyakorlólhelyeket, tanműhelyeket, helyszíneket, eszközparkokat, eszközöket. Mindezek infrastrukturális fejlesztése folyamatos. A szakmai alapanyagok beszerzésével biztosított a gyakorlati tevékenységek folyamatos, egyre magasabb színvonalú elsajátítása. A tanulók társadalmi – munkaerőpiaci integrációjának megvalósulását, terápiás, egészségmegőrző célzatú szükségleteit, az intézményi gépjármű használatával biztosítjuk.

Egységesség és differenciálás

A Készségfejlesztő Iskolában az egységesség és differenciálás elve az azonos életkori csoportokban történő oktatási rendszerben is biztosítja az egyéni haladási ütemnek, az eltérő képességeknek, a reális életlehetőségeknek a figyelembe vételét, az adaptív oktatás alkalmazását.

A fejlesztésben a fő hangsúly nem a műveltségterületek elsajátításán, hanem a meglévő képességelőnyökre építve az alapvető kompetenciák kialakításán van. A gyakorlati évfolyamok során a differenciálást legfőképpen az egyéni életlehetőségek, képességek felismertetésén keresztül az eltérő felnőtt életkori tevékenységek és a különböző életcélok kitűzésével kell elérni.

A gyakorlati képesítéshez kapcsolódó kompetenciái a tanulók képességstruktúrájának tükrében

- Legyen képes a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésre, megismerni a munkatársi kapcsolatok kialakításához szükséges alapelveket.
- A tanuló tapasztalja meg saját személyét, kapcsolódjon be a társas foglalkozásokba.
- A testi-lelki nevelés révén alapozódjon meg a munkatevékenységek megkezdéséhez szükséges fizikai és lelki alkalmasság, fejlődjön a kitartás, a tevékenységek végig vitelének igénye. A képzés során legyen képes egy bizonyos fokú állóképesség és erőnlét kialakulására, mely a munkafolyamatok során esetlegesen kialakuló tartási és mozgásos rendellenességek megelőzését is szolgálja.
- Legyen motivált a munkatevékenységek elsajátítására, gyakorlására és a folyamatos munkavégzésre.
- Ismerje meg azt a területet, ahol tevékenykedik, tudjon tájékozódni a munkaterületén.
- Legyen képes huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával.
- Tudjon utasításokat végrehajtani.
- Ismerje meg a munkatevékenységekhez szükséges információk elérésének lehetőségeit.
- Az együttműködés elvárható szinten legyen jelen a mindennapi munkavégzésükben, valamint a munkaidő be- és megtartása, kitartás a munkavégzésben.
- Segítséggel tegye vonzóvá környezetét, tudjon dolgozni megfelelően előkészített helyszínen és munkaeszközökkel.
- Szükséges, hogy munkájukat szeressék, tevékenységük eredményét magukénak érezzék, érzelmileg kötődjenek társaikhoz, segítőkhez, munkatársaikhoz, ami a munkavégzés folyamatában nélkülözhetetlen számukra.

Értékelés

A készségfejlesztő iskolai évfolyamokon az értékelés a tanulási folyamatot kísérő, állandóan jelen lévő visszajelzések folyamata. Az iskola jellegéből adódóan a tanuló személyre szóló fejlesztésben részesül, az értékeléskor pedig a pedagógus figyelembe veszi a teljesítmény mögött húzódó valamennyi befolyásoló tényezőt. Az értékelés rendszere az intézménytípusban nem a cél, hanem az eszköz, minden esetben az önmagához mért fejlődést regisztrálja.

Az alkalmazott értékelési rendszer összhangban van a Nemzeti alaptantervvel és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvével. Az értékelés a tanulók egyéni képességeikhez mérten történik, figyelembe veszi egyéni sajátosságait.

Szakmai vizsga

A képzés végén a tanuló előre összeállított tételsor alapján gyakorlati tevékenységet kísérően ad számot elméleti tudásáról.

A gyakorlati vizsgán be kell mutatni egy készterméket vagy munkafolyamatot (lehet digitálisan rögzített is), amelyet a tanuló a legjobbnak tart saját munkái közül, egy elkezdett munkadarabon pedig folytatja a munkát, bemutatva gyakorlati ismereteit.

A vizsgabizottság összetétele a gyakorlati tevékenységet oktató szakemberből, szakirányú végzettségű gyógypedagógusból és a bizottság elnökéből áll.

Végzettség

A Készségfejlesztő Iskola befejezésekor a tanulók a modul elvégzését igazoló bizonyítványt szerezhetnek. A bizonyítvány mellé Tanúsítványt adunk a tanuló fejlődéséről, a szakmai gyakorlat teljesítéséről.

Értékelése a képzésről kiadott vizsgabizonyítvány formájában történik.

A vizsgabizonyítvány elemei:

- a tanuló azonosító adatai
- a képző intézmény azonosító adatai
- részképesítési területek

Minősítése:

kiválóan megfelelt – a tanuló az elméleti és gyakorlati vizsgán képes az önálló munkavégzésre, egyéni ötleteit felhasználja, korrigálja hibáit, a pontos és kitartó munkavégzésre törekszik

jól megfelelt – a tanuló irányítás mellett képes a feladatok elvégzésére, munkájában körültekintő

megfelelt – a tanuló segítséggel el tudja végezni az adott tevékenységeket, ha szükséges, képes segítséget kérni

a képzésben részt vett – a tanuló segítséggel, balesetmentesen képes egyszerű munkafázist elvégezni

2. Gyakorlati modulok

11-12. évfolyam

A szakmai oktatás a központi szakmai modulok alapján zajlik a következő szakmákban:

- 1. Gyakorlati modulcsoport: Textil- és fonalmentő 8+2 óra/hét
Háztartástan-életvitel 8 óra/hét
Habilitációs célú munkavégzés 4 óra/hét
- 2. Gyakorlati modulcsoport: Kert- és parkápoló 12+2 óra/hét
Irodatechnikai eszközök használata 4 óra/hét
Udvaros 4 óra/hét
- 3. Gyakorlati modulcsoport: Szövött tárgy készítő 8+2 óra/hét
Kisegítő takarító 12 óra/hét
- 4. Gyakorlati modulcsoport: Konyhai kisegítő 12 óra/hét
Mosodai kisegítő 8+2 óra/hét
- 5. Gyakorlati modulcsoport: Palántanevelő 12 óra/hét
Mézeskalács-sütő 8+2 óra/hét

Képzésünkben szereplő gyakorlati modulok összeállítása változhat.

Befolyásolják a tanulói igények és létszámok, műhelylehetőségek, humán erőforrás, intézményi stratégia.

A közismereti tárgyak tananyaga a 11. és 12. évfolyamon azonos.

Óraterv

Készségfejlesztő iskolai óraterv				
Műveltségi terület	Tantárgy	11. évfolyam	12. évfolyam	2 tanéves óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	2	2	144
Matematika	Számolás - mérés	2	1	108
Természettudomány és földrajz	Környezet- és egészségvédelem	1	1	72
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	360
	Osztályfőnöki óra	1	1	72
Szabad időkeret	Információs eszközök használata	1	1	72
	Multikulturális ismeretek és gyakorlatok	-	1	36
Közismeret összesen		12	12	864
Gyakorlati tevékenység	Gyakorlati modulok	20/hét (+2 óra a szabad időkeretből)	20/hét (+2 óra a szabad időkeretből)	1440
Szabad készségfejlesztő időkeret		2	2	144
Kötelező óraszám összesen		34	34	2448
Habilitáció	Ábrázolás-alakítás	1	1	72
	Ének-zene, tánc-dráma	1	1	72
	Egyéni korrekció	3	3	216
	Mozgásállapot javítás			
Összes óraszám		39	39	2808

Az időkeretek átcsoportosításával, a 10%, valamint a szabadsáv felhasználásával az alábbi változtatás történt a kerettantervben megadott óraszámokban:

A Szabadon választott 2 órás időkeret felhasználása a 11. évfolyamon Számolás-mérés megnevezésű tanóra 1 órás időkeretéhez 1 óra átcsoportosítás és Információs eszközök használata 1 tanóra, míg 12. évfolyamon Információs eszközök használata 1 tanóra és Multikulturális ismeretek és gyakorlatok 1 tanóra.

A Gyakorlati tevékenység megnevezésű területhez tartozó 20 óra/hét időkerethez 2-2 óra kerül a szabad időkeret felhasználásból.

2.1 Textil- és fonalmentő

11 - 12. évfolyam

Célok

Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók részére a textil- és fonalmentő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.

Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a modul munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.

Feladatok

A textil- és fonalmentés során az alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű használati tárgyak elkészítése, munkahelyi szokások kialakítása.

Textilek bontásával és feldolgozásával kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, kellékek és eszközök kiválasztása, a feldolgozás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.

Textilmentés során felhasznált eszközök hatékony használata, fonalak és anyagok fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.

Ruhagondozási műveletek - mosás, vasalás, varrás - gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.

A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítségével.

Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása, textíliák hasznosításának újragondolása.

Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.

Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés

A textil és fonalmentő műhelyben elvárt magatartásformák, a szükséges viselkedési szokások és szabályok elsajátítása. Hatékony munkavégzés a társakkal, pedagógussal, szakoktatóval.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megismerik nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait, a szövés és fonás tárgyi örökségeit. A népi motívumok megjelennek az általuk készített munkadarabokban.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A tanulók önismeretének, önértékelésének fejlesztése a gyakorlati textil és fonalmentő tevékenységeken keresztül. A képességek szélesebb körű

megismerése, a reális énkép kialakítása.

A társakkal való együttműködés elvárható szinten legyen jelen a mindennapi munkavégzésükben.

A testi és lelki egészségre nevelés

A mindennapi élethez alapvetően nélkülözhetetlen a munkavédelmi, egészségvédelmi ismeretek és szokások elsajátítása mellett a testi fejlettség és ellenálló képesség kialakítása és fenntartása is.

Fontos, hogy kialakuljanak bennük az egészséges életmódhoz tartozó higiénias szokások és a maguk szintjén vigyázzanak egészségükre. Törekedni kell a textil és fonalmentő tevékenységek kitartó folyamatos végzéséhez szükséges, helyes testtartásra, a megfelelő testi fejlettség (fizikai állóképesség) elérésére, fenntartására. Sajátítsák el a fiatalok az egészség megővéséhez szükséges egészségügyi alapismereteket, az alapvető higiéniai szokásokkal együtt. Mindennapi életük és munkájuk során törekedjenek az egészséges és a tiszta, környezetszennyezéstől mentes életmód megismerésére, megtanulására és követésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A magatartást szabályozó viselkedésformák kialakítása és megszilárdítása a textil és fonalmentő tevékenységek végzése közben.

Ismerjék meg a különböző élethelyzeteket, fokozatosan tudjanak megfelelni a fiatalok a rájuk váró (képességeikhez mért) feladatoknak. Úgy kell megismertetni velük helyzetüket, hogy lehetőleg elfogadják azt, és segítséggel képesek legyenek a velük sorsközösségben élő társaikkal megfelelően együtt élni és dolgozni. Tudják az emberi kapcsolataikban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljenek a vitákban. Forduljanak bizalommal szűkebb- és tágabb környezetükhöz, amennyiben segítségre van szükségük.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe és újjáalakításába, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása, pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, maradék és hulladék anyagok felhasználása, tudatos vásárlás, anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata. A szépre és jóra való fogékonyság kialakítása és fejlesztése. Segítséggel tegye vonzóvá környezetét, ehhez hulladék anyagokat is tudjon felhasználni, tudjon dolgozni megfelelően előkészített helyszínen és munkaeszközökkel. Vegye észre, hogy a rend és tisztaság a szűkebb és tágabb környezetet széppé teszi.

Pályaorientáció

A tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, a munka világában való hatékony részvételét segítő gyakorlati ismeretek elsajátítása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tantárgy hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a takarékos anyagfelhasználáson keresztül a takarékoság kialakításához, bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségszerű beosztásának megtanulásához.

A tanulás tanítása

Az előzetes elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására késztetés az adott munkafolyamatokban.

A modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

A modul segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok-okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia

A tanuló a matematikai ismereteit, logikai gondolkodását a gyakorlatba ágyazva alkalmazza. Készség szintűvé válik a mértékegységek használata, bővülnek az ismeretek a pénzkezelés szabályairól, fejlődik a téri- és időbeli, síkbeli tájékozódása, problémamegoldó képessége.

Természettudományos és technikai kompetencia

A sokrétű textil-kelme és fonal feldolgozása során folytatott eszközhasználat segíti a tárgyak tulajdonságainak, működésének megismerését, folyamatok megértését, használatukban való jártasság kialakulását.

Szociális és állampolgári kompetencia

Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való produktív részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére, jogainak érvényesítésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi fonal és textilmentő tevékenységekben, a gyakorlati feladatok során mélyebb ön- és társ ismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és munkavégzésre a megfelelő óvó-védő munkahelyeken.

Eszztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A textil és fonalmentő munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, az újrahasznosítás jelentőségét. Ízlésviláguk fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása iránti igény főként saját készítésű munkadarabjaikkal.

Tárgyi feltételek, eszközigény

A munkatevékenység végzése történhet a teljes képzési idő alatt az iskolai tanműhelyben, illetve a képzési idő egy részében, gazdálkodó szervezetnél megfelelő személyi segítőik biztosításával (pl. csoportos gyakorlat vagy egyénenként munkahelyi gyakorlat program során).

A tárgyi feltételeknek biztosítaniuk kell a sajátos nevelési igény és az egyéni szükséglet kielégítését a megfelelő gyakorlatorientált, differenciált képzés lehetőségével.

A tananyag elsajátításának feltétele a jól felszerelt gyakorlóhely.

A gyakorlati képzés helyszíne legyen világos, tágas, jól szellőztethető. Rendelkezzen megfelelő berendezéssel: kényelmes székekkel, megfelelő méretű asztalokkal, kellő hellyel a munkavégzéshez, raktározáshoz.

A megfelelő felszereltség biztosításához alapvető a jó minőségű eszközök megléte.

Kiemelten fontos a saját munkaeszköz szükségessége minden tanuló részére. Ez elengedhetetlen a munkafolyamatok tanulásához, gyakorlásához, figyelemmel arra, hogy sok esetben szükséges speciális eszköz alkalmazása is (pl. balkezeseknek).

Lényeges a mérőeszközök, csomagolóeszközök és a raktározáshoz megfelelő, biztonságos terület kialakítása, különösen tekintettel arra, hogy a feldolgozásra kerülő anyagok éghetőek.

A tanórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textiláruházban tanulmányi látogatásokon, műhelylátogatásokon részt venni.

Az információhordozó- és szemléltetőanyagok használatához szükség van audiovizuális eszközökre (vetítővászon, írás-, mozgó- és diafilmvetítő, DVD lejátszó, tévé). Elhelyezésük módjával biztosítani kell egyszerű és gyors alkalmazhatóságukat. Ezért megfelelő méretű üveg - illetve zárt ajtós szekrényekben célszerű elhelyezni azokat.

A szaktanterem felszerelési tárgyai:

munkaasztalok, támlás székek
nagy méretű falitábla
nagy méretű mágnes tábla mágnes lapokkal
digitális-, interaktív tábla, DVD-, videó lejátszó, CD-s magnó
polcok, polcrendszerek, szekrények

Raktár felszerelési tárgyai:

polcrendszer (félkész-, kész áruknak, segédanyagoknak, kellékeknek)
célnak megfelelő tároló rekeszek, dobozok, fiókok, kosarak
létra

*Szemléltető anyagok:**Anyaggyűjtemények:*

férfi,- női,- gyermek alsó és felső ruházat
lakástextíliák
gazdasági textíliák
kötött és horgolt (hurkolásos technikával készített) textíliák
kellékek

Nyersanyaggyűjtemény:

növényi eredetűek
állati eredetűek
vegyi szálak

Fonál- és cérnagyűjtemény:

szövő-, kötőipari fonalak, cérnák
varrófonalak, varrócérnák
hímzőfonalak, hímző cérnák

Falitáblák, diaképek, fotók, írásvetítő fólia ábrák:

textilipari gépek egyszerűsített vázlatai
gyártási eljárások folyamatábrái
hangtechnikai- és képtovábbító eszközök /rádió, magnó/, projektorok

*Szabványok, szakkönyvek, szakfolyóiratok**Munkavégzés eszközei, szerszámai:*

vágó szerszámok, élezők, vágógép, körkés, kézimunka-, szabász-, bontó olló, bontó-tű
varró szerszámok: varró-, kötő-, hímző-, subázó-, horgoló-, merkelő-, gombos-, biztosítótű
simító- és gözőlő eszközök, vasaló állvány
mosógép, mosó- és tisztítószer, fertőtlenítő, fehérítő, keményítő

varrógép

kötőgép

kiegészítők és segédeszközök: tűbefűző, patent, húzózár, tépőzár, kapcsok, gombok, gyöngyök, damil, emlékeződrót, damil, válltömések, fémkarikák, gyermekjáték- és figurák kellékei (maci szemek, orrok), gumik, madzagok, szalagok, szegőpántok, zsinórok, tejszűrő papírmerevítő, vasalható közbélés, gyűszű, tűpárna, felvető fonal, szövő- kötő- horgoló fonalak, rongy csíkok textiltől, tömőanyagok, textiltől, ruhafesték

rajzoló-, jelölő-, mérő eszközök: szabókréta, vonalzó, illanófilc, mérőszalag, sablon, mintaív

tároló eszközök: zacskók, dobozok, címkék: műanyag, papír, üveg, fém, textil

csomagoló anyagok

fóliázó-, kézi nyomdai eszközök, címkék, ragasztó anyagok

kisváltós, álló típusú szövőszék

asztali, fekvő típusú szövőszék, szövőkeretek

lábítós övszövő

szalagszövő madzag

kötélverő fonálsodráshoz

vetélő, leverő villa

szálfeszítő

karmantyúk, tarisznyaszövő

asztalra szerelhető szövőléc: szövő tűske, szövő lécz, felfogató kar

gáztűzhely, elektromos főzőlap

természetes és vegyi festékek

Védőeszközök, védő felszerelések:

munkaköpeny, munka cipő, pormaszk

gyűszű, nagyító

kártevők elleni védelem: molyirtó, penész gátló, fertőtlenítő

poroltó készülék

szociális helyiség: WC, mosdó, öltöző

sötétítő textil: relax, szalag függöny, redőny

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	10
2 éves órakeret	720
Ebből kötött	650
Szabadon tervezhető órakeret	70

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret/ fonalmentés	36	18	18
2. Anyagismeret/ textilmentés	38	19	19
3. Eszközhasználat, baleset megelőzés	36	18	18
4. Fonalmentés menete	180	90	90
5. Textilmentés menete	200	100	100
6. Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	30	15	15
7. Mérés, csomagolás, tárolás	20	10	10
8. Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	80	40	40
9. Ismétlés, rendszerezés	30	15	15
Szabadon tervezhető órakeret	70	35	35

1. Tematikai egység: Anyagismeret/fonalmentés	Előzetes tudás: Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulásra, a munkavégzésre való motiváció erősítése. A környezettudatos magatartás alakítása. A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások, baleset megelőzési magatartás kialakítása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Szerezzon jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke. A tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Szerezzon ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalakról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. Eredet szerint leggyakrabban használt textiltípusok: Textiltípusok tulajdonságai:	A felhasználásra szánt alapanyagok válogatása megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság) szerint, tanári segítséggel. Eredet szerint leggyakrabban használt textiltípusok: természetes eredetű növényi eredetű (pamut, len) állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) vegyi eredetű Textiltípusok tulajdonságai: Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás) A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás - stb.) A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.) A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák) Csoportosítás végzése, összefüggések keresése a fonálvastagság és a célszerű felhasználás között. Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más technikával és alapanyagból. Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cérnákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése, Olvasás, írás Számolás, mérés: Mérés, mértékegységek, Pénz Környezet és egészségvédelem: Élő természet - Élőlények és környezetük, Élettelen környezet - környezeti ártalmak Kulcsfogalmak, fogalmak: Rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött -hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál) Differenciálás:

2. Tematikai egység: Anyagismeret/textilmentés		Előzetes tudás: Tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma.	Órakeret: 19
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A szakmai szókincs bővítése a hétköznapi élet területén hasznosítható praktikus ismeretekkel. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. - Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. - A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről. - Szerezzen a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textilanyagokról (az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást). - Eredet szerint leggyakrabban használt textiltípusok: természetes eredetű: növényi eredetű (pamut, len), állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) vegyi eredetű - Textiltípusok tulajdonságai: Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás) A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, Filmnyomás, hő nyomás - stb.) A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)	Alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása). A kellékek válogatása, csoportosítása differenciált feladatmegoldások). Több szempontú válogatás (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig). Környezetében fellelhető textilek elemzése (ez lehet az „Olyan, mint...” meghatározással, de kellő gyakorlat után elvárhatjuk az ismertebb elnevezések használatát is pl.: bársony, krepp, flanel stb.). Az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket. Színtartósság, mérettartósság, kopásállóság. -Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint. Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése (papír, ragasztó felhasználásával). Ismerkedés az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival. Képes magazinok, albumok, katalógusok nézegetése, válogatás adott szempontok szerint a látott képekből (Neked melyik tetszik?) Milyen anyagból készült ez a ruha? A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)	Kommunikáció: Anyanyelv és beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek Osztályfőnöki óra: A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi-, valamint biztonságtechnikai előírások Kulcsfogalmak, fogalmak: Textiltípusok, rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött - hurkolt- szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, kellékek Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Eszközhasználat, baleset megelőzés		Előzetes tudás: A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: A munkaterem (munkahely) rendjének betartása. Helyes viselkedési szokások elsajátítása. Biztonságos közlekedés kialakítása a munkaterem eszközei, felszerelései között.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Megbízható szerszám- és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutánisága és betartása. Szükséges a folyamatos gyakorlás a műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátításához.	- A jó közérzet és hatékony munkavégzés érdekében időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek. - Derűs légkör megteremtése, munka közben zenehallgatás, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetés, feszültségoldás, a baleset elkerülése (monotónia túrés). - Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. - Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével. - A munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítása, betartására (ez végezhető az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen). - A gépek biztonságos használatának feltételei, módja. - Balesetveszély, a biztonságos munkavégzés feltételei. Saját és társai testi épségére különösen figyelni szükséges. - A gépek egyszerű karbantartási munkái során, és a javításoknál a biztonságtechnikai szabályok betartása. - A feladatok elvégzésének értékelésekor minden esetben ki kell térni a munka minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is.	Kommunikáció: Anyanyelv és beszédfejlesztés, nonverbális információk értelmezése Számolás-mérés: Mértékegységek, mérés, Térbeli tájékozódás, Műveletek Osztályfőnöki óra: A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi-, valamint biztonságtechnikai előírások	
Szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások. Munkavédelmi szabályok.		Kulcsfogalmak, fogalmak:	
Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések.		Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormasz, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal - textilvágó (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, jód vagy Betadin oldat, vérzéscsillapítás, nyomókötés, fertőtlenítőszer, fájdalomcsillapító szer, hívószám, sürgősség, ambulancia	
Kitartó, biztonságos munkát végezni.		Differenciálás:	
Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat. Felismerni a káros szenvedélyek emberre és a környezetre gyakorolt hatásait.			

4. Tematikai egység: Fonalmentés menete	Előzetes tudás: Részvétel a megismert munkafolyamatban. Képességének megfelelő mértékben használja a mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.		Órakeret: 90
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulók szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása. A környezettudatos magatartás alakítása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát.	A fonalak, cérnák, a szövött-, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei: válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele) az adott lehetőségeknek megfelelően bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés lefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat segédeszközre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszágnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani-	Térbeli és időbeli tájékozódás, Mértékegységek, mérések, pénz, Műveletek, Kulcsfogalmak, fogalmak: válogatás, bontás, fejtés, gombolyítás, kellékek, eszközök (bontótű, olló) Differenciálás: Kellékek válogatása, csoportosítása	

5. Tematikai egység: Textilmentés menete I.	Előzetes tudás: Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A munkavégzéssel kapcsolatos egészségvédelmi szokások és tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A szakma gyakorlati tevékenységeinek elsajátítása képességeinek megfelelően. A munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályainak megismerése, elsajátítása. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásának folyamatos napirenden tartása.	Válogatás: --Irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag). --A válogatást a textil tulajdonságai, és a felhasználás célja határozza meg, már a válogatás során figyelembe veendő a majdan elvégzendő szükséges munkafolyamat is (gombokat le kell majd venni, bélést ki kell fejteni stb.). Bontás: -- A kellékek eltávolítása a textiltől: a gombok, kapcsok, zárok lefejtése, levágása, a bélés kifejtése, kellékek elkülönítése, válogatása. -- A textil szétfejtése: bontás megkezdése, a megfelelő hely megkeresése/ az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén / a fejtés különböző módjának elsajátítása (ollóval, célszerszámmal, szálkihúzással stb.) /a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, / az anyag simítása, válogatása nagyság szerint. --A textil darabolása a majdani felhasználás szerint: csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez /a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal/, az anyag bevágása a kimért helyen / az anyag repítése száliránynak megfelelően/, amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval / az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra/ az így előkészített textílcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra.	Kommunikáció: Beszédfejlesztés, Olvasás - írás, Nem verbális információk értelmezése Számolás - mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás, Mértékegységek, mérések, pénz
A szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírások megismerése. A munkafázisok és azok sorrendje. Minta utáni egyszerű formájú textiltől készíthető termékek esetében a szabás, varrás, vasalás fogalma, eszközei, megnevezésük, és képességektől függően a munkafolyamat elvégzése a minőségi követelményeknek megfelelően. Textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak megnevezése. Kellékek, rövidárak fajtáinak ismerete nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.		Kulcsfogalmak, fogalmak: Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány Differenciálás:

5. Tematikai egység: Textilmentés menete II.	Előzetes tudás: Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A szakma gyakorlati tevékenységeinek elsajátítása képességeinek megfelelően. A munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályainak megismerése, elsajátítása. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásának folyamatos napirenden tartása. A szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírások megismerése. A munkafázisok és azok sorrendje. Minta utáni egyszerű formájú textiltől készíthető termékek esetében a szabás, varrás, vasalás fogalma, eszközei, megnevezésük, és képességektől függően a munkafolyamat elvégzése a minőségi követelményeknek megfelelően. Textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak megnevezése. Kellékek, rövidárak fajtáinak ismerete nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.	- A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra: -- foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására -- falvédó textilkép, apró árak készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra -- A különböző technikával készült készáru megismerése, illetve fényképeke, filmfelvételek megtekintése elkészült munkadarabokról, ez segíti a tájékozódását és demonstrálja számára a végzett munkája hasznát.	Kommunikáció: Beszédfejlesztés, Olvasás - írás, Nem verbális információk értelmezése, Számolás - mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás, Mértékegységek, mérések, pénz, Kulcsfogalmak, fogalmak: Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány Differenciálás:

6. Tematikai egység: Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/	Előzetes tudás: A textil és fonal alapanyagainak ismerete, elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Textilből és fonalból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltak felismertetése. Esztétikai érzék fejlesztése, a szociális alkalmazkodás elsajátítása az ismeretszerzés alatt. Nemzeti identitás erősítése a néphagyományokkal való találkozás által.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: Beszédfejlesztés, Olvasás - írás, nem verbális információk értelmezése Kulcsfogalmak, fogalmak: tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, túrkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet Differenciálás:
Az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságainak megismerése. A textil és fonamentéssel kapcsolatos ismeretek bővítése a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás hasznosságának megtapasztalása érdekében. Tájékozódás magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében. Műhelyek, szaküzletek, kiállítások megtekintése	- Fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (túrkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival, ajánlott a helyi és környékbeli lehetőségek figyelembe vétele: - Tájházak megtekintése - Szövő műhelyek látogatása - Népművészeti egyesületek és központok megtekintése - Művelődési házak kézműves foglalkozásain, kiállításain való részvétel - Múzeumok látogatása /Néprajzi Múzeum, Népművészeti és képzőművészeti tárlatok, kiállítások/ - Ruhagyűjtő konténer felkutatása, működésének, funkciójának megismerése - Helyi kulturális központok programjain, kiállításain való megjelenés - Értelmi sérültek nappali ellátó otthonai, napközi otthonai, és azok tevékenységeinek, foglalkozásainak megtekintése.	

7. Tematikai egység: Mérés, csomagolás, tárolás I.	Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A textil és fonalmentésből nyert anyagok mérése, szakszerű tárolása. Újrahasznosítás után a kész termékek csomagolása a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. Raktárrend kialakítása adott szempontok szerint.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Az esztétikai érzék és fantázia fejlesztése amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek. Képesség a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és baleset megelőző szabályok betartására. Képesség az adott feladat szerinti tevékenységek algoritmizált elvégzésére. Az elkészült termékeket az utasításnak megfelelő helyen és módon tárolni és az értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni. Az adott helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni. Az anyagok tulajdonságait figyelembe véve (nagyság, súly, merevség) esztétikus és hibátlan csomagolás.	A csomagolási munkák során szükséges védőruha (kötény, köpeny, gumikesztyű, védősapka stb.) használata és önálló, a munkahelyi előírások szerinti alkalmazása. Mérés: A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végének rögzítése. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve (legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat). Csoportosítás Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva: a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válltömések, bélésanyagok stb.) célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok egyéb kiegészítő anyagok	Kommunikáció: Olvasás, írás, Számolás-mérés: Mértékegységek, mérések, pénz, Környezet és egészségvédelem: Egészségmegőrzés - Egészséges életmód, Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt lételre, Kulcsfogalmak, fogalmak: mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás Differenciálás: A képességek behatárolják az elvégzendő feladatokat.

7. Tematikai egység: Mérés, csomagolás, tárolás II.	Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: A textil és fonalmentésből nyert anyagok mérése, szakszerű tárolása. Újrahasznosítás után a kész termékek csomagolása a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. Raktárrend kialakítása adott szempontok szerint.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Az esztétikai érzék és fantázia fejlesztése amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek. Képesség a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és baleset megelőző szabályok betartására. Képesség az adott feladat szerinti tevékenységek algoritmizált elvégzésére. Az elkészült termékeket az utasításnak megfelelő helyen és módon tárolni és az értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni. Az adott helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni. Az anyagok tulajdonságait figyelembe véve (nagyság, súly, merevség) esztétikus és hibátlan csomagolás. - Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelőt kiválasztani és felhasználni. - Ismerje és tudja csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni. - Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz.	Csomagolás A munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextíliák, dekorációs anyagok stb. megfelelő válogatás, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után kerülnek a későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ) Tárolás A raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek biztosítása külön raktár kialakítását igényli. Tárolásra alkalmas polcokkal, polcrendszerekkel és tároló rekeszekkel. -- Foltvarrás alapanyaga céljából (patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás. --Textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: textilmentés során későbbi felhasználásra előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra fonalmentés során nyert fonalgombolyagok a mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra	Kommunikáció: utasítás megértése, szakmai nyelv alkalmazása, segítségkérés Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, súly és hosszúságmérés Környezet és egészségvédelem: az egészséges életmód szabályainak betartása, balesetmentes környezet kialakítása a munkaterületen, környezet szennyezés megelőzése az újrahasznosítás által Kulcsfogalmak, fogalmak: mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás Differenciálás: A képességek behatárolják az elvégzendő feladatokat.

8. Tematikai egység: Textil-és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása I.	Előzetes tudás: Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. Kézi alapvarrások.	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Tárgyalkotó képesség, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése. Az alkalmazkodó képesség fejlesztése, hogy a kijelölt munkát huzamosabb ideig végezze a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása. Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállítása munkaigényes és időigényes folyamat, ami felértékeli az elkészült tárgyat. Tudatosuljon munkavégzése során, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál, tevékenysége által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül. Az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjének megismerése, azok alkalmazása különböző textíliák anyagminőségek, színek és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés, gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál. Anyagismeret (fonal és textil) A javítások, átalakítások lehetőségeinek felmérése, a textilmentés során rendelkezésre álló textíliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni. Segítségkérés, gondok jelzése, feladatok teljesítésének folyamatos ellenőrzése, teljesítmény elismerése. Ismerje, és a gyakorlatban használja a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc stb.).	A textilmentés és fonalmentés során megismert kiegészítők és kellékanyagok sikeres felhasználása egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, váltómés, gumi, csipke). A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök (esetleges gépek) alkalmazásának lehetőségeire. A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa. A biztos tudás feltétele a mindig egyező és egyértelmű feladatadás és megoldás. A folyamatosan, újrahasznosítás jegyében készített tárgyak sokféleségét az alkotás közbeni új ötletek és az ajándékozási igények hívják elő. Eszközök segítségével rongyszövés: -- textil-és fonalgombolyagok felhasználása asztalra szerelt szövő lécen (tüskén) való szövésre -- álló és fekvő szövőszéken való feldolgozására (terítők, lábtörölők, falvédők. stb.) szalagszövőn való fonalgombolyagok felhasználására (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendőtartók stb.)	Kommunikáció: Olvasás, írás, Számolás-mérés: Mértékegységek, mérés, pénz, Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt életre, Környezet és egészségvédelem: Élettelen környezet - Környezeti ártalmak, Kulcsfogalmak, fogalmak: bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka Differenciálás: Öltési technikák gyakorlása sablonon. Gomb varrása textíliára.

8. Tematikai egység: Textil-és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása II.	Előzetes tudás: Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. Kézi alapvarrások.		Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: Tárgyalkotó képesség, fantázia, esztétikai érzék fejlesztése. Az alkalmazkodó képesség fejlesztése, hogy a kijelölt munkát huzamosabb ideig végezze a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
- Ismerje, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (asztali szövő léc, szövő keretek, karmantyúk, övszövők, varrógép stb.) eszközöket. - Lehetőség szerint ismerje meg a varrógépek általános felépítését, a varráshoz használatos eszközök használatát, a gép működtetését és kezelését (minden esetben oktató segítsége és felügyelete mellett). - Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket. - Ismerje fel a textilműhelyben lévő gépek és eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni. - Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbéléseket, bélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.	kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal). Apróárak készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával: -- Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalkotással történő újrahasznosításával. A munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek. Aprócikkáru készítése varrással: (kézi, gépi) egyszerű szabásmintákat a mintaívekről (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló használatával egyszerűbb textilkép elkészítése, textildoboz babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmas kell teremteni a tanulóknak) mobiltelefon tartó, zsebkendőtartó bevásárló szatyor patchwork tárgyak (párnák, kisterítők) konyhai edényfogó kesztyűk portörölők tornazsákok, tisztasági csomag zsákjai gyermekjátékok textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan) bábok (tantárgyi-és terápiás, iskolai fejlesztési célokra) filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek	Kommunikáció: utasítás megértése, szakmai nyelv alkalmazása, segítségkérés Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, súly és hosszúságmérés szemmérték fejlődése, precizitás, pontosság Kulcsfogalmak, fogalmak: bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka Differenciálás: Öltési technikák gyakorlása sablonon. Gomb varrása textíliára.	

1. Tematikai egység: Anyagismeret/fonamentalmentés	Előzetes tudás: Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: Szakmai, munkavégzési kompetenciáinak kialakítása. Aktív részvétel a megismert munkafolyamatban. A munkahelyi beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés és viselkedés legfontosabb szabályainak elsajátíttatása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során motorikus készségeit, tájékozódó képességét, esztétikai érzékét fejleszteni Verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén jártasságot szerezni. Szakmai szókincsét, tudását, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel bővíteni. A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására. • A szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi és egészségvédelmi előírások. • A különféle fonalak és fonalként felhasznált anyagok ismerete, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. • A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a fonálról: • A fonal fajtái • A fonal készítésének módjai • Változatos technológia rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése stb.). • A fonalak felhasználása	- A fonal fajtáinak megismerése, megkülönböztetése: -- természetes eredetű: növényi eredetű (pamut, len) / állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) /természetes eredetű vegyi szálak (viszkóz) -- szintetikus vegyi szálak (poliamid, poliészter) -- kevert szálak - Fonalminta készítése az eredet szempontjából. - A fonal készítésének, módjainak, technológiájának megismerése. - Képkeresés, tárgyak megtekintése a fonással, fonal és cérna készítésével kapcsolatban. - A fonalak felhasználásának áttekintése, kézi és gépi előállítás eszközei, elkészült munkadarabok megtekintése -- Textilek (kötött ruhadarabok, szöttek, szőnyegek). -- Kötött anyag készítése: kézi és gépi előállítás (kötések, hurkolások) - A felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont szerint (szálvastagság, szín) - Csoportosítás és az összefüggés felismerése a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között. - Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más technikával és alapanyagból. - Tanulmányi séta a fonalakat, cérnákat árusító üzletbe, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.	Kommunikáció: Beszédfejlesztés, szókincsbővítés, Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek Osztályfőnöki óra: Beilleszkedés, alkalmazkodás Környezet- és egészségvédelem: Élettelen környezet - környezeti ártalmak, Kulcsfogalmak, fogalmak: rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött-, hurkolt-, szövött kelmék, kézi-, gépi elkészítés, szakíthatóság, megmunkálhatóság, szintartóság Differenciálás:

2. Tematikai egység: Anyagismeret/textilmentés I.	Előzetes tudás: Az elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi formák. Környezetvédelmi ismeretek. Piktogramok. Mérési ismeretek (hosszúság és tömeg).	Órakeret: 19
Tantárgyi fejlesztési célok: Környezettudatos magatartást, gazdaságossági szemléletet kialakítani. Szakmai, munkavégzési kompetenciáit kialakítani.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Bővíteni szakmai szókincsét, tudását a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. Tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során a motorikus készségek, tájékozódási képesség, esztétikai érzék fejlesztése. A munka- baleset és egészségvédelmi szabályokat megismerni, betartani. • A szakma gyakorlásához szükséges munka-, balesetegészség- és tűzvédelmi előírások megismerése. • A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről: • A textil fajtái: - természetes eredetű - növényi eredetű (pamut, len) állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) természetes eredetű vegyi szálak (viszkóz) szintetikus vegyi szálak (poliamid, poliészter) kevert szálak • Tulajdonságai: - az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás) - a színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész - - - szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás) - a kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés)	A felhasználásra szánt alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása). Kellékek válogatása, csoportosítása. Több szempontú válogatás:(gombok) szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig. Környezetében fellelhető textilek elemzése, felismerése (ez lehet az „Olyan, mint...” meghatározással, de kellő gyakorlat után elvárhatjuk az ismertebb elnevezések használatát is pl.: bársony, krepp, flanel). Anyagokból anyagminták összeállítása (felismerés, megnevezés nyitott- és csukott szemmel). Válogatás, párosítás, csoportosítás: Az együtt használható anyagok feltételei (eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni). A későbbi hibák elkerülése érdekében (színtartóság, mérettartóság, kopásállóság figyelembe vétele).	Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek Osztályfőnöki óra: Beilleszkedés, alkalmazkodás Kulcsfogalmak, fogalmak: rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött -, hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, színtartóság mérettartóság, kopásállóság, szakíthatóság, megmunkálhatóság Differenciálás:

2. Tematikai egység: Anyagismeret/textilmentés II.	Előzetes tudás: Az elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi formák. Környezetvédelmi ismeretek. Piktogramok. Mérési ismeretek (hosszúság és tömeg).	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: Környezettudatos magatartást, gazdaságossági szemléletet kialakítani. Szakmai, munkavégzési kompetenciáit kialakítani.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálal anyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján: Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán bolyhozott) hálóruga, ing alapanyag. Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga. Kordbársony: (különböző szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga. Pamutvászon: (vastagabb, vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga. Gyapjúszövet: (eltérő vastagságú, kellemes tapintású) női ruha, kosztüm, férfiöltöny, kabát alapanyaga Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga.	- A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek: -- textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint -- az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése (papír, ragasztó felhasználásával) - Ismerkedés az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival. - Képes magazinok, albumok, katalógusok nézegetése és válogatás adott szempontok szerint a látott képekből. (Neked melyik tetszik? Szerinted milyen anyagból készült ez a ruha).	Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek Kulcsfogalmak, fogalmak: rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött -, hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, színtartósság, mérettartósság, kopásállóság, szakíthatóság, megmunkálhatóság Differenciálás:

3. Tematikai egység: Eszközhasználat, baleset megelőzés		Előzetes tudás: A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. Balesetvédelmi ismeretek.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: A munkahely rendjét betartani. Helyes viselkedési szokásokat elsajátítani. Biztonságos közlekedést kialakítani a munkaterem eszközei, felszerelései között. Az eszközöket-anyagokat rendeltetésszerűen, balesetmentesen használni. Egyszerű elsősegély-nyújtási tevékenységeket elsajátítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A megbízható szerszám és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutánisága és betartása. A műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátítása és folyamatos gyakorlása. • Megismerni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. • Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. • Kitartó, biztonságos munkát végezni. • Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat. • Felismerni a káros szenvedélyek emberre és a környezetre gyakorolt hatásait.	- Időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek végzése. - Lényeges a derűs légkör megteremtése (munka közben zenehallgatással, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel feszültségoldás, (monotónia túrés). - Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára (elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése). - A munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. - A gépek biztonságos használata az eszközök használatánál a saját és társai testi épségére figyelemmel. - A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál a biztonságtechnikai szabályok betartása. - Rendszeres gyakorlás a feltételezett (vagy valódi) baleset esetén, a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése (felhívás, telefonálás).	Kommunikáció: Beszédfejlesztés, szókincsbővítés Osztályfőnöki: Beilleszkedés, alkalmazkodás Testnevelés: Gimnasztikai gyakorlatok, Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok Kulcsfogalmak, fogalmak: Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal - textilvergő (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, jódtól vagy Betadin oldat, vérzéscsillapítás, nyomókötés, fertőtlenítőszer, fájdalomcsillapító szer, hívószám, sürgősség, ambulancia Differenciálás:	

4. Tematikai egység: Fonalmentés menete	Előzetes tudás: Önálló részvétel a megismert munkafolyamatokban (piktogramok, mérési ismeretek).	Órakeret: 90
Tantárgyi fejlesztési célok: A szakma munkavégzési kompetenciáit kialakítani. A munkahelyi beilleszkedést, a munkahelyi együttműködést és a viselkedés legfontosabb szabályait elsajátítani.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Sajátítsa el a képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Sajátítsa el, és erősítse el a takarékos, gazdaságos szemlélet (fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. A szakma gyakorlásához szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi előírások. A munkafázisok és azok sorrendje. A szükséges eszközök és azok rendeltetésszerű használata.	A fonalak, cérnák, a szövött-, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei: -- válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétel) az adott lehetőségeknek megfelelően -- bontás: kötött termékek bontása, -- kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés lefejtése), -- kézzel kötött termékek fejtése, -- géppel kötött termékek bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) -- gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat segédeszközzre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszágnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani. Munkavégzés közben tartásjavító, pihentető mozgásformák végzése. A munkavégzés folyamatos ellenőrzése, segítség kérése, hibajavítás.	Kommunikáció: Szókincsbővítés Testnevelés: Gimnasztikai gyakorlatok, Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok Kulcsfogalmak, fogalmak: válogatás, bontás, fejtés, gombolyítás, kellékek, eszközök (bontótű, olló) Differenciálás:

5. Tematikai egység: Textilmentés menete I.		Előzetes tudás: Az eddig elsajátított tudáselemek és kompetenciák az ismeretanyag és tevékenységi formák.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A szakmai, munkavégzés kompetenciáit erősíteni. Környezettudatos magatartást alakítani. Önismeretét, saját képességeit, lehetőségeit megismerni, pozitív jövőképét formálni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Sajátítsa el képességeinek megfelelően, a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Az önellenőrzés fontosságát a felismerni és gyakorolni. A munkafázisok és azok sorrendje. Az alapvető szabás, varrás, vasalás fogalma, folyamata, eszközei, minőségi követelményei. A textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak, kellékek, rövidárak fajtáinak megismerése nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.	- Válogatás: -- a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően egyre önállóbban végezzék. -- A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és felhasználhatóságuk határozzák meg. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdan elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (gombokat le kell majd venni, bélést ki kell fejteni). - Bontás: -- Kellékek eltávolítása (gombok, kapsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, bélés lefejtése) -- Kellékek elkülönítése, szétválogatása. - A bontás folyamata: -- kezdése a megfelelő hely kiválasztásával -- az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén: különböző módok elsajátítása (ollóval, bontótűvel, szálkihúzással) -- a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, vasalása (gőzölése), válogatása nagyság szerint	Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt lételre Testnevelés: Felkészülés a felnőtt lételre Kulcsfogalmak, fogalmak: szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány Differenciálás:	

5. Tematikai egység: Textilmentés menete II.	Előzetes tudás: Az eddig elsajátított tudáselemek és kompetenciák az ismeretanyag és tevékenységi formák.	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: A szakmai, munkavégzés kompetenciáit erősíteni. Környezettudatos magatartást alakítani. Önismeretét, saját képességeit, lehetőségeit megismerni, pozitív jövőképét formálni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Sajátítsa el képességeinek megfelelően, a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Az önellenőrzés fontosságát a felismerni és gyakorolni. • A munkafázisok és azok sorrendje. • Az alapvető szabás, varrás, vasalás fogalma, folyamata, eszközei, minőségi követelményei. • A textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak, kellékek, rövidárak fajtáinak megismerése nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.	A textil darabolása a majdani felhasználás szerint: csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez /a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal/, az anyag bevágása a kimért helyen / az anyag repítése száliránynak megfelelően/, amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése (szabókréta, illanó filc) és bejelölése után elvágása ollóval / az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra. -- Az előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra. -- Csík tépése egyéb felhasználási célokra: / textília/kelme egyenesre vágása bomlást gátló ollóval, körkessel változatos célú felhasználásra. -- Foltvarrás alapanyagának céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás -- Textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek a későbbi felhasználóhoz Amennyiben lehetőség van rá, tekintsen meg a tanuló különböző technikával készült készárut, ez segíti tájékozódását és demonstrálja számára a végzett munkája hasznát	Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre Testnevelés: Felkészülés a felnőtt létre Kulcsfogalmak, fogalmak: szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány Differenciálás:

6. Tematikai egység: Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/	Előzetes tudás: A textil és fonal alapanyagainak, elkészítésüknek, feldolgozásuknak, tulajdonságaiknak ismerete, felhasználási területeik.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Textilből és fonalból készített ruházati és használati darabok újra felhasználhatóságának megismerése, ismételt értékteremtő voltuk felismertetése.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: olvasás, írás, szókincsbővítés Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre
Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival. A textil és fonamentéssel kapcsolatos ismereteit bővítse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újra hasznosítás érdekében. Tájékozódás magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében.	- A szakórak jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. - Tanulmányi séta fonalboltban, textil és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (túrkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival. - Tanulmányi séta a szentendrei Skanzenben, régi használati tárgyak, munkaeszközök megtekintése. - Múzeumlátogatás: Néprajzi Múzeumban, Iparművészeti Múzeumban - Helyi népművészeti - és tájház meglátogatása - Alkalmi kiállítás, bemutató meglátogatása - Munkahelyek meglátogatása a munkafolyamatok megtekintése - Tabló készítése a tanultak bemutatására - Kiállítás szervezése az éves munkákból.	Kulcsfogalmak, fogalmak: tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet, textil, fonal, szövés, fonás, varrás, gyapjú, szövőszék Differenciálás:

7. Tematikai egység: Mérés, csomagolás, tárolás I.	Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Újrahasznosítás után a kész termékeket szakszerűen tárolni, csomagolni a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. Raktárrendet kialakítása adott szempontok szerint.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. Az utasításnak megfelelő helyen és módon az elkészült termékek tárolása és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészítése. Az adott helyen használt egyszerűbb eszközök megfelelő használata. Az anyagok tulajdonságainak (nagyság, súly, merevség) figyelembe vétele az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében. A különféle csomagoló és tároló anyagok ismerete, az adott feladatnak megfelelő kiválasztása és felhasználása. Ismerni és csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni. A csomagolás szempontjainak ismerete és a termék előkészítése a csomagoláshoz.	A csomagolási munkák során szükséges védőruha (kötény, köpeny, gumikesztyű, védősapka) használatának elsajátítása és önállóan, a munkahelyi előírások szerinti alkalmazása. Mérés A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve. Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat. Csoportosítás -- Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva: a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, váltómések, bélésanyagok) --- célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok --- egyéb kiegészítő anyagok	Kommunikáció: Olvasás, írás Számolás-mérés: Műveletek, Mérési gyakorlatok, súly- és hosszúságmérés Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre Kulcsfogalmak, fogalmak: mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás Differenciálás:

7. Tematikai egység: Mérés, csomagolás, tárolás II.	Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: Újrahasznosítás után a kész termékeket szakszerűen tárolni, csomagolni a környezetvédelmi és balesetvédelmi szempontok figyelembevételével. Raktárrendet kialakítása adott szempontok szerint.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. Az utasításnak megfelelő helyen és módon az elkészült termékek tárolása és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészítése. Az adott helyen használt egyszerűbb eszközök megfelelő használata. Az anyagok tulajdonságainak (nagyság, súly, merevség) figyelembe vétele az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében. - A különféle csomagoló és tároló anyagok ismerete, az adott feladatnak megfelelő kiválasztása és felhasználása. - Ismerni és csoportosítani a félkész- és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni. - A csomagolás szempontjainak ismerete és a termék előkészítése a csomagoláshoz.	- Csomagolás A munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextiliák, dekorációs anyagok megfelelő válogatás, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után kerülnek a későbbi felhasználóhoz (Textil KRESZ). - Tárolás A raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek biztosítása külön raktár kialakítását igényli, tárolásra alkalmas polcokkal, polcrendszerekkel és tároló rekeszekkel. -- foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork) - ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás -- textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése --- textilmentés során későbbi felhasználásra előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra --- fonalmentés során nyert fonalgombolyagok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra	Kommunikáció: Olvasás, írás, Non verbális információk értelmezése, Számolás-mérés: Műveletek, Mérési gyakorlatok, súly- és hosszúságmérés Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre Kulcsfogalmak, fogalmak: mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok, foltvarrás Differenciálás:

8. Tematikai egység: Textil- és fonalmentés termékeinek mindennapos hasznosítása I.	Előzetes tudás: A szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, gépek, segédanyagok használata) ismerete.		Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Tárgyalkotó képességet, fantáziát, esztétikai érzéket fejleszteni. Ismerni, hogy a munkának értéke van. Törekedni a képességei szerinti pontos munkavégzésre. Tudatosítani, hogy az elkészített termékek, tárgyak a mindennapokban használatos cikkeként, ajándék- és lakásdekorációs célokra is felhasználhatók.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárások és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjének megismerése, azok alkalmazása a különböző textíliák anyagminőség, színek és összetevők szerinti szétválogatásánál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés, gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál. - Anyagismeret: fonal és textil. - Az átalakítások lehetőségeinek felmérése a textilmentés során rendelkezésre álló textíliák és kelmék között (az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével) és a javítások lehetőség szerint önállóan elkészítése. - Tudatosítani, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre. - Ismerni és megfelelően alkalmazni a tárgykészítés során használatos eszközöket és gépeket (varrógép, asztali szövő léc, szövő keretek, karmantyúk, övszövők).	- A textilmentés és fonalmentés során megismert kiegészítők és kellékanyagok sikeres felhasználásával egy új, hasznos tárgy elkészítése (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke). - A technológiai részműveleteinek a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíteni, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök (esetleges gépek) alkalmazásának lehetőségeire. - A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezni a munkát. - Az eszközhasználat állandó korrigálása, tanácsadással, dicsérrettel ösztönzés az önálló munkavégzés folyamatos biztosítsa. - A folyamatosan, az újrahasznosítás jegyében készített tárgyak sokféleségének az alkotás közbeni új ötletek és az ajándékozási igények alapján készített alkotások. - Eszközök segítségével rongyszövés -- textil-és fonalgombolyagok felhasználása asztalra szerelt szövő lécen (tűskén) való szövésre -- álló és fekvő szövőszéken való feldolgozására (terítők, lábtörölők, falvédők stb.) -- szalagszövőn való fonal gombolyagok felhasználására (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendőtartók).	Kommunikáció: Olvasás, írás, szókincsbővítés Osztályfőnöki: Felkészítés a felnőtt lételre Számolás-mérés: Mértékegységek, mérés, pénz, Környezet és egészségvédelem: Élettelen környezet - Környezeti ártalmak, Kulcsfogalmak, fogalmak: bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka Differenciálás:	

8. Tematikai egység: Textil- és fonalmentés termékeinek mindennapos hasznosítása II.	Előzetes tudás: A szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, gépek, segédanyagok használata) ismerete.	Órakeret: folytatás
Tantárgyi fejlesztési célok: Tárgyalkotó képességet, fantáziát, esztétikai érzéket fejleszteni. Ismerni, hogy a munkának értéke van. Törekedni a képességei szerinti pontos munkavégzésre. Tudatosítani, hogy az elkészített termékek, tárgyak a mindennapokban használatos cikkeként, ajándék- és lakásdekorációs célokra is felhasználhatók.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Ismerni, és a gyakorlatban használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc), és egyéni képességei szerint ismerni a varrógépek általános felépítését, a varráshoz használatos eszközök használatát, a gép működtetését és kezelését (minden esetben oktató segítsége és felügyelete mellett). Ismerni és működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket. Kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbéléseket, bélésanyagokat, azokból új tárgyat előállítva.	-- kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal) - Apróárak készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával. -- Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalkotással történő újrahasznosításával, e munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek. - Varrással: (kézi, gépi) -- egyszerű szabásmintákat a mintaívkekről (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló használatával -- egyszerűbb textilkép elkészítése --babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmat kell teremteni a tanulóknak) -- textildoboz, bevásárló szatyor -- mobiltelefon tartó, zsebkendőtartó -- patchwork tárgyak (párnák, kisterítők) -- portörölők, konyhai edényfogó kesztyűk -- tornazsákok, tisztasági csomag zsákjai -- textil kítűzők (ékszerek, névtáblák csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan) -- gyermekjátékok, bábok (tantárgyi- és terápiás, iskolai fejlesztési célokra) -- filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek	Kommunikáció: Olvasás, írás, Szókincsbővítés, Számolás-mérés: Mértékegységek, mérés, pénz, Osztályfőnöki: Felkészítés a felnőtt létére Kulcsfogalmak, fogalmak: bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka Differenciálás:

9. Tematikai egység: Ismétlés, rendszerezés	Előzetes tudás: Tanult, elsajátított ismeretek.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Rendszerezni, a tanultakat önállóan alkalmazni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Felszínre kell hozni egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekciót biztosítani. A gyakorlati tevékenységeket irányítással, jól begyakorolt rutinnal végezni, ami a majdani biztonságos munkavégzést segíti. A helyi sajátosságok figyelembe vételével, és ennek tudatában a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismeretek aktualizálása és alkalmazása. A társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szint kialakulása során viszonylagos önállóság elsajátítása. Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogni, tájékozódni.	A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozni. Önállóan tervezni az elvégzendő munkát, annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket ismerni a rendelkezésre álló időt jól beosztani. A munkafolyamat állandó értékelését és a megfelelő segítségnyújtást igényelni, elfogadni. Feladatlapok megoldása. Tabló készítése adott témában. Kisebb témában versenyek, bemutatók. Munkahely felkutatása, meglátogatása. A család, a szülő realitáson alapuló igényének és elvárásainak az megfogalmazása az iskolával szemben. A harmonikus szülő - iskola - munkahely együttműködésre törekvés a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.	Kommunikáció: Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése Osztályfőnöki: Felkészülés a felnőtt létre. Beilleszkedés, alkalmazkodás Testnevelés: Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok Kulcsfogalmak, fogalmak: munkadarab, anyagok, eszközök Differenciálás:

2.2 Háztartástan - életvitel

11 - 12. évfolyam

Célok

- Járuljon hozzá olyan ismeretek, készségek elsajátításához és szokások kialakításához, amelyekkel a tanulók - képességeikhez mérten kisebb irányítás mellett - képessé válnak a mindennapi életben előforduló egyszerű önellátó, konyhai, takarítási és a házimunkához tartozó feladatok elvégzésére.
- Az elméleti ismereteket minél teljesebben, pontosabban és körültekintően legyenek képesek alkalmazni a gyakorlatban.
- Ismerjék a munka- baleset- és környezetvédelmi szabályokat, azok betartásával kitartóan végezzék a tevékenységeket.
- Ismerjék a háztartásban használt eszközök, gépek alkalmazási területeit és azokat tudják biztonságosan működtetni, rendeltetésszerűen használni.
- A tanulók legyenek képesek a takarítási, tisztítási, mosási munkafolyamatokhoz a megfelelő vegyszereket kiválasztani és azokat körültekintően használni.
- Alakuljon ki az igény az ápoltság megjelenésére, a tiszta, rendezett és harmonikus környezetre, erősítse a környezettudatos szemléletet és magatartásformát.
- Alakuljon és erősödjön meg az együttműködő, szabálykövető magatartás, a munkavégzés során felmerülő problémákat, nehézségeket ismerjék fel, megoldásukhoz hatékonyan kérjenek segítséget.
- Váljanak képessé az elsajátított ismeretek, tevékenységek iskolán kívüli alkalmazására.
- A szociális képességek fejlesztésével és a munkatevékenységek gyakorlásával növelje a fiatalok esélyegyenlőségét a társadalmi élet minden területén.

Feladatok

- A konyhai tevékenységek során alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a konyhai eszközök, gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű ételek elkészítése, higiéniai szokások kialakítása.
- Vásárlással kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, pénzhasználat, áru kiválasztása, a vásárlás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
- Takarítóeszközök hatékony használata, tisztítószerek fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.

- Ruhagondozási műveletek - mosás, vasalás, varrás - gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
- A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítséggel.
- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása.
- Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása.
- Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
- Képességekhez igazodó rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés:

A gyakorlati tevékenységek sikerélményt biztosítanak az értelmileg akadályozott fiataloknak. A „kézzel fogható” eredmények ösztönzőleg hatnak a kitartó munkavégzésre, mely során fejlődik a segítőkészség, önfegyelem, rendszeret, pontosságra való törekvés. A tanulóknál kialakul saját és társaik munkájának értékelése és megbecsülése.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése:

A háztartási munkák végzése során a tanulók még jobban megismerik képességeiket, ezáltal hatékonyabban tudnak bekapcsolódni a közösség életébe és motiváltabbá válnak a feladatok vállalására.

A családi életre nevelés:

A mindennapi élethelyzetek megteremtése lehetővé teszi az együttélési szabályok megismerését és a szokások elsajátítását, a munkamegosztás és együttműködés gyakorlását, az egymás segítése iránti igény kialakítását.

A testi és lelki egészségre nevelés:

A modul hozzájárul az egészségtudatos magatartás kialakításához azáltal, hogy a tanulók megismerik az egészséges életmód jellemzőit, a helyes táplálkozást, higiéniai szokásokat, környezetük tisztán tartásának lépéseit és fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség:

A közös munkatevékenységek erősítik a tanulóknál az egymásra való odafigyelést, ösztönzik őket a közös problémamegoldásra és egymás segítségére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság:

A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása. (pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás, takarékos víz- és áramhasználat).

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tantárgy hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségyszerű beosztásának megtanulásához.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

A modul segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok-okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia

A tanuló a matematikai ismereteit, logikai gondolkodását a gyakorlatba ágyazva alkalmazza. Készség szintűvé válik a mértékegységek használata, bővülnek az ismeretek a pénzkezelés szabályairól, fejlődik a téri és időbeli tájékozódás, a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia

A sokrétű konyhai eszközhasználat segíti a tárgyak tulajdonságainak, működésének megismerését, folyamatok megértését, használatukban való jártasság kialakulását.

Szociális és állampolgári kompetencia

Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi tevékenységekben, a gyakorlati feladatok során mélyebb önismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és munkavégzésre.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A házi és ház körüli munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, ízlésviláguk fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása iránti igény.

A háztartástan-életvitel modul oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett, háztartási gépekkel és eszközökkel felszerelt, világos, jól szellőztethető tankonyha szükséges.

Eszközигény

- konyhaszekrény felszerelve főző- és tálalóedényekkel, evő- és tálalóeszközökkel
- konyhai mérleg, mérőedények
- tűzhely sütővel, mikrohullámú sütő, szagelszívó
- hűtőszekrény fagyasztóval
- konyhai kisgépek - vízforraló, kenyérpirító, szendvicssütő, robotgép, turmixgép
- kéttálcás mosogató, mosogatógép
- takarítóeszközök, porszívó
- mosdótál, automata mosógép, ruháskosár, ruhaszárító
- vasalódeszka, vasaló
- varróeszközök
- kerti szerszámok

Szemléltető eszközök

- tankönyvek, szakácskönyvek, gasztronómiai folyóiratok, kiadványok, filmek
- a tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok
- IKT eszközök (számítógép, televízió, táblagép, DVD lejátszó, kamera)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A modul témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Konyhatechnika	240	120	120
2. Takarítás	72	36	36
3. Mosás	32	16	16
4. Vasalás	32	16	16
5. Varrás	80	40	40
6. Virágápolás	32	16	16
7. Lakáskultúra	30	15	15
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

1. Tematikai egység: Konyhatechnika		Előzetes tudás: Balesetvédelmi alapismeretek; konyhai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	Órakeret: 120
Tantárgyi fejlesztési célok: Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket tudjon kiválasztani, ételkészítési munkafázisokat önállóan végezni, minél kevesebb segítséggel bevásárolni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Konyhai gépek funkcióját, működését megismerni, adekvát használatukat elsajátítani. A munkatevékenységeknek megfelelő alapanyagokat, eszközöket, elektromos berendezéseket kiválasztani. A konyhai eszközök használatában és a vásárlási gyakorlatban jártasságot kialakítani. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés. Konyhai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. Étkezési szokások, egészségtudatos táplálkozás, egészséges ételek. Vásárlási szokások, illemtudó viselkedés és segítségkérés. Élelmiszerek, alapanyagok, ételtárolás. Mértékegységek és mérőeszközök. Ételkészítési munkafázisok: alapanyagok beszerzése, előkészítése, főzés/sütés, mosogatás, rendrakás. Terítés: hétköznapi, ünnepi, vendégvárás. Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai.	Ismerkedés a tankonyhával - bútorok, funkció, (gépek) -- a használat rendje (adott szekrény tartalma, edények, alapanyagok) -- tűzhely használata: hőfok szabályozása, főzőlap (esetleg speciális helyzete/méret) -- hűtőszekrény használata: élelmiszerek helye, a polc tudatos használata (hús, tej, zöldség) Konyhai eszközök csoportosítása, kiválasztása megadott szempontok szerint (főző - sütő, főző - tálaló, méret szerint, funkció szerint (leves, tészta, hússütő)) -- Elnevezése (fazék, lábas, serpenyő)- anyaga (zománc, acél, kerámia, hőálló üveg)- funkciója (szeletsütő, leves, tészta kifőzés, palacsinta, sütemény) szerinti csoportosítás, Élelmiszerek, alapanyagok megnevezése, csoportosítása. Étrend, menüsorok összeállítása. -- Reggeli, vacsora, tízórai, uzsonna, kirándulásra szendvics Vásárlási gyakorlat szituációs játékban és üzletekben. Mérőeszközök használata (mérési gyakorlatok, becslés, ellenőrzés, verseny) Egyszerű étel elkészítése, elfogyasztása, egyes munkafázisok önálló végzése (saláták, turmix, meleg szendvics, pizza). Hulladékok szétválogatása, szelektív hulladékgyűjtés. Rendrakás, felmosás, mosogatás (kézi, gépi). Terítés gyakorlása (reggeli, ebéd, vacsora, uzsonna).	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre. Kulcsfogalmak, fogalmak: evőeszköz, étkezéslet, étrend, romlandó, szavatossági idő, elektromos gépek (pl.: szendvicssütő, konyhai robotgép, turmixgép, vízforraló), konyhai eszközök (pl.: digitális mérleg, tésztaszűrő, konzervnyitó). Az eddig használt fogalmak bővítése, helyes használatuk Differenciálás:	

2. Tematikai egység: Takarítás		Előzetes tudás: Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.	Órakeret: 36
Tantárgyi fejlesztési célok: Takarítási munkafázisokat minél önállóbban végezni. A tisztítószeret a célnak megfelelően kiválasztani és mértékkel használni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. Tudja a tisztítószer, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító gépet balesetmentesen használni. A használati utasítások megértése és követése. A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők. Nagytakarítás - részmozgások begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása. Konyhai gépek és eszközök takarítása. A lakás és lakókörnyezet gondozása. Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás. Balesetvédelemi szabályok és előírások. Piktogramok.	Tanulmányi séta tisztítószeret árusító üzletben (szerek állaga: folyadék, paszta, por, funkciója: lemosó, fertőtlenítő, ápoló, veszélyessége: életveszélyes, maró, körül tekintve használható). Piktogramok megkeresése a csomagoláson, értelmezése, felismerése, megkülönböztetése (verseny). A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben illetve az otthoni lakás tisztán tartása. -- Napi rutin elvégzése a terem használata előtt, ill. után. A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, -- rendrakás, felmosás (köves helyiségekben), csempe, laminált bútor lemosása, ablakmosás, porszívózás. Takarítás folyamatainak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban (eszközök, szerek előkészítése, adagolása, kész munka utáni rendje). Mosogatógép helyes használata (mosószer kiválasztása, adagolás, edényekkel feltöltés, program beállítása, indítása, ill. tiszta edény helyre rakása). Balesetvédelmi szabályok gyakorlása, aktualizálása a megfelelő munkákhoz. -- Létra használata, víz hőfoka -- használt vegyszerek tárolásának és alkalmazásának szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete).	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: takarító eszközök és takarító- és tisztítószer szeptiktálás, maró hatású, elzárva tartandó. Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Mosás		Előzetes tudás: A tisztaság fontossága.	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudjon kézzel kimosni egy-egy ruhadarabot, felügyelettel kezelni a mosógépet, kiválasztani a mosáshoz és öblítéshez szükséges tisztítószereseket			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Reális, megvalósítható igényességet kialakítani az öltözködéssel kapcsolatban. Tudni, hogy az ápoltság, jó megjelenésért mit kell tenni. Tudja felsorolni a mosás eszközeit. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. Ismerje a mosószerek adagolását, öblítés fázisait. Megismerni a kezelési utasítások jeleit. - A mosás munkafázisai, eszközei. - Mosószerek alkalmazásának szempontjai, adagolás. - Kézi mosás, gépi mosás, vegytisztítás. - Teregetés, szárítás. - Balesetvédelem gépi és kézi mosás esetén.	- Látogatás, műszaki cikkek szaküzletében ismerkedés mosógépek (szárítógépek) fajtáival. - Látogatás mosószereket árusító üzletben, mosószerválaszték áttekintése (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? -folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás. - Látogatás ruhatisztító szalonban (amennyiben lehetséges az üzemi méretű tisztító gépek megtekintése). - Kézi mosás (kisebb darabok - zokni, zsebkendő, fehérnemű). -- eszközei, mozdulatai (nyomkodás, dörzsölés, csavarás, kirázás). -- Gépi mosás előkészítése: ruhadarabok szétválogatása, hozzá való mosószerválasztása, adagolás, segítséggel a program kiválasztása, elindítása. -- Elkészült darabok kiszedése a gépből (figyelemmel a biztonságra). - Teregetés (zárt helyen, szabadban/csipesz használata) felügyelet mellett. - Higiéniai (tisztasági) szabályok áttekintése (alsó- és felsőruha rendszeres cseréje). -- Saját ruha (fehérnemű) fontossága, fertőzések megelőzése, elkerülése.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás. Differenciálás:	

4. Tematikai egység: Vasalás	Előzetes tudás: Textiliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.		Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett segítséggel kivasalni a balesetek elkerülésével			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Megismerni és elsajátítani a vasalás fázisait és a műveletek sorrendjét. Legyen képes kisebb ruhadarabokat simára vasalni. A vasalás eszközei, vasalási technikák. A vasaló beállításai (hőfok, gőzölés). Balesetvédelem	- Tanulmányi séta műszaki üzletben, a vasalók választékának megtekintése. -- hőfokszabályozós, gőzölős vasalók - Balesetvédelmi oktatás. - Vasalás előkészítése, vasaláshoz szükséges eszközök (vasalódeszka, vasalóruha, víz) - Vasalás, gőzölős vasaló használata, konyharuha, terítő, (póló) vasalása felügyelet mellett egyre önállóbban. - A kivasalt darabok összehajtogatása, elhelyezése a megfelelő tároló helyre. - Vasaló elhelyezése a munka végeztével - A vasalás eszközeinek helyrerakása.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: vasalódeszka, gőzölős vasaló, kifordítás, hajtogatás, piktogramok jelentése, megéget, esetleges égési seb ellátása. Differenciálás:	

5. Tematikai egység: Varrás	Előzetes tudás: Gondozott ruházat, jó megjelenés ismérvei	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Önállóan kisebb ruhajavításokat elvégezni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tudjon önállóan ruhát javítani (tű, cérna alkalmazása, gomb felvarrása, akasztó felvarrása, szegés). Mutasson érdeklődést, aktivitást, legyen kitartó a munkavégzés során. - Varrás eszközei - Ruhajavítási műveletek, gomb felvarrása, szakadás bevarrása. - Kézi- és gépi varrás alapjai - Öltésfajták és alkalmazási területeik - Nem kötelezően: a horgolás, kötés anyagának, eszközeinek megismerése.	- Látogatás varrodában, az ott folyó munka és az eszközök megtekintése (varrógép, gombostű, jelölőkréta, foltok, szalagok, patentok, csatok, cipzárok). - Saját ruházat átvizsgálása, van- e hibája? - hibás ruházat hiányosságainak megtalálása, a javítás módja (szakadás megvarrása, gombfelvarrás). - Tű, cérna használata. -- Tű kiválasztása (anyag - tűvastagság). -- Cérna kiválasztása (anyaghoz szín-, vastagság). -- Öltésfajták gyakorlása (le-felöltés, fércöltés, gépöltés, pelenkaöltés), ha szükséges, papíron, erre a célra szolgáló ruhadarabon. - Leszakadt gomb felvarrása (megfelelő gomb kiválasztása: méret, szín, stílus). - Akasztó felvarrása. - Az eddig tanult öltésfajták gyakorlása és alkalmazása.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: A varrással kapcsolatos fogalmak bővítése, ismételése. Öltésfajták: kézi öltés/fűzőöltés, láncöltés, tisztázó/cikcakköltés, keresztöltés, szegő/pelenkaöltés, boszorkányöltés. Differenciálás:

6. Tematikai egység: Virágápolás		Előzetes tudás: Növények tulajdonságainak, szükségleteinek ismerete, virágápolási alapkellékek ismerete.	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Cserepes virágot gondozni, átültetni, szobanövényeket esztétikusan elrendezni a lakás helyiségeiben.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Megismerni a szobanövények szakszerű gondozását. Igényesség az esztétikus, szép virágkompozíció elkészítésére. Irányítással cserepes virágok ültetése, gondozása. Vágott virágok gondozása. Virágfajták ismerete. Virágvásárlás, illemtudó viselkedés szabályai.	Tanulmányi séta virágos parkban (Margit-sziget), a látott virágfajták megismerése, felismerése képről, játékos egyeztetés, válogatás színek szerint, te melyikeket tennéd egymás mellé? Virágbolt meglátogatása. -- Látott virágok megnevezése, csoportosítása (cserepes, vágott). -- Vágott virág vásárlása (alkalomra). -- Vágott virág vázába tétele, gondozása. Néhány cserepes virág megismerése (pálma, fikusz, szanzavera, ciklámen, mikulás virág, korall virág). Virágok számára megfelelő hely keresése (napos, árnyékos). Virágok gondozása (öntözés gyakoriság, mennyiség, elszáradt részek levágása, kártevők megtalálása, ellenszerek). Képválogatás: szobanövények, vágott virágok, mezei virágok megkülönböztetése. -- Kedvenc virág megnevezése indoklással. -- Rajz (kép) készítése virágról.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: virágok elnevezése, vágott virág, cserepes virág, agyag granulátum, ültetőfa, tápoldat, virágtetű irtószer. Differenciálás:	

7. Tematikai egység: Lakáskultúra	Előzetes tudás: Lakás helyiségeinek, funkciójuknak ismerete.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Igény kialakítása az esztétikus, harmonikus lakókörnyezetre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A lakás, iskola különböző helyiségeinek magabiztos felismerése és a berendezési tárgyak, kiegészítők csoportosítása helyük, funkciójuk szerint. Megismerni a lakás praktikus díszítését, kiegészítőket; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. Az iskola különböző helyiségei, funkció szerinti berendezése, szépítése. Az iskola alaprajza, a tanterem alaprajza. A lakás helyiségei és berendezési tárgyai. A lakás beosztása, alaprajza. Lakberendezési kiegészítők. Színek, bútorok, kiegészítők elhelyezésének szerepe a lakásban.	- Az iskola helyiségeinek bejárása, az útvonal bejelölése az épület alaprajzában (irányok megnevezése). - A tanterem (munkaterem) felmérése, alaprajz készítése. -- Ajtó, ablak bejelölése (méret alapján). -- Bútorok bejelölése méretarányosan. - Otthoni szoba alaprajzának elkészítése (szülői segítséggel), az alaprajz alapján beszámolás a szobájáról. - A saját lakás lerajzolása és beosztása. --A különböző helyiségek felsorolása és berendezési tárgyak, bútorok megkülönböztetése, válogatása. -- Kiegészítők megismerése. - Tanulmányi séta (lakberendezési áruházban) -- Egy lakásban látogatás, a látottak megbeszélése). - Bútorbolti katalógusok, lakberendezési lapok nézegetése, neked melyik tetszik? Indoklással.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, a pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Környezet- és egészségvédelem: élettelen környezet - környezeti ártalmak. Kulcsfogalmak, fogalmak: zsúfolt, kényelmes, időtálló, harmonikus méretarányos. Differenciálás:

1. Tematikai egység: Konyhatechnika	Előzetes tudás: Balesetvédelmi alapismeretek; konyhai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	Órakeret: 120
Tantárgyi fejlesztési célok: Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket tudjon kiválasztani, ételkészítési munkafázisokat önállóan végezni, minél kevesebb segítséggel bevásárolni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Konyhai gépek funkcióját, működését megismerni, adekvát használatukat elsajátítani. A munkatevékenységeknek megfelelő alapanyagokat, eszközöket, elektromos berendezéseket kiválasztani. A konyhai eszközök használatában és a vásárlási gyakorlatban jártasságot kialakítani. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés. • Konyhai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. • Étkezési szokások, egészségtudatos táplálkozás, egészséges ételek. • Vásárlási szokások, illemtudó viselkedés és segítségkérés. • Élelmiszerek, alapanyagok, ételtárolás. • Ételtartósító eljárások. • Mértékegységek és mérőeszközök. • Ételkészítési munkafázisok: alapanyagok beszerzése, előkészítése, főzés/sütés, mosogatás, rendrakás. • Terítés: hétköznapi, ünnepi, vendégvárás. • Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai.	Tanulmányi séta elektromos háztartási eszközöket árusító üzletben. -- A konyhai eszközök megfigyelése, elnevezésük, funkciójuk, saját tapasztalat megosztása (nekünk ilyen van, szeretném, ha használhatnám), az eszközök árának megfigyelése, összehasonlítás, olcsóbb, drágább. -- Katalógus tanulmányozása, melyiket láttuk a boltban, a tankonyhában melyik van, esetleg márkák megnevezése. Ismerkedés a tankonyhában használatos háztartási kisgépekkel, a géphez tartozó használati utasítások tanulmányozása, a látható piktogramok azonosítása. -- Darálók, kávéfőző, turmixgép, habverő tanulmányozása használat közben, bemutatás után egyénenként (saját turmix készítése, elfogyasztása). -- Pirítós készítő, melegszendvics sütő, mikrohullámú sütő használata (1-1-adag készítése saját fogyasztásra). Étrend, menüsorok összeállítása kedvenc ételekből az ebédek megtervezése, „egyál” étel elkészítése (lecsó, rakott krumpli, palacsinta, zöldbab leves, túrós tészta, stb.). Szükséges alapanyagok megnevezése, megvásárlása. Élelmiszerek tartósítása (befőzés, fagyasztás) Hulladékok szétválogatása, szelektív hulladékgyűjtés. -- Az élelmiszerek romlandósága, a szavatosság, tárolás fontosságának hangsúlyozása. Rendrakás, felmosás, mosogatás (kézi, gépi). Alkalmi terítés (ünnepekre, vendéglátáskor).	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: evőeszköz, étkezéslet, étrend, romlandó, szavatossági idő, elektromos gépek (pl.: szendvicssütő, konyhai robotgép, turmixgép, vízforraló), konyhai eszközök (pl.: digitális mérleg, téstaszűrő, konzervnyitó). Az eddig használt fogalmak bővítése, helyes használatuk. Differenciálás:

2. Tematikai egység: Takarítás		Előzetes tudás: Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.	Órakeret: 36
Tantárgyi fejlesztési célok: A munkákat kitartóan és körültekintően végezni. A tisztítószerket a célnak megfelelően kiválasztani és mértékkel használni. Megtanulni a háztartási hulladék szelektív gyűjtésének módját.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. Tudja a tisztítószerke, vegyszerek helyes használatát és adagolását. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait. Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat. Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító gépet balesetmentesen használni. A használati utasítások megértése és követése.	- Magazinok, képek nézegetése, megbeszélése, miért szép ez a szoba vagy konyha? A rend, tisztaság fontosságának megértése. - Napi rutin elvégzése a terem használata előtt, ill. után. - Tavaszi nagytakarítás elvégzése, a takarítási munka megtervezése, szükséges anyagok, idő. - A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése. -- Rendrakás, felmosás (köves helyiségekben), fürdőszoba, WC takarítása, fertőtlenítése, csempe, laminált bútorok, ajtók lemosása, ablakmosás, porszívózás, pókháló letörlése, portörlés, parketta (padló) tisztítása. -- Takarítógép, porszívó használata (üzembe helyezés, porzsák csere), gép kölcsönzése szükség esetén. -- Szőnyeg porszívózása (előtte - utána különbség). - Balesetvédelmi szabályok gyakorlása, aktualizálása a megfelelő munkákhoz. -- Használt vegyszerek tárolásának és alkalmazásának szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). - A lakókörnyezethez tartozó területek gondozása, tisztán tartása (lépcsőház, folyosó söprése, felmosása). -- Kert, udvar rendben tartása (söprés, hulladék elhelyezése). - Szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos ismeretek, hulladékok e- szerinti válogatása, elhelyezése.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. - élő természet - élőlények és környezetük.	
		Kulcsfogalmak, fogalmak:	
		takarító eszközök és takarító- és tisztítószerke kölcsönzés, szőnyegtisztító gép, szelektálás, maró hatású, elzárva tartandó.	
		Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Mosás	Előzetes tudás: Textiliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.		Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudjon kézzel kimosni egy-egy ruhadarabot, egyre nagyobb önállósággal kezelni a mosógépet, kiválasztani a mosáshoz és öblítéshez szükséges tisztítószeret.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Reális, megvalósítható igényességet kialakítani az öltözködéssel kapcsolatban. Tudni, hogy az ápoltság, jó megjelenésért mit kell tenni. Váljék szokássá a szennyes ruhadarabok tisztántartása. Tudja felsorolni a mosás eszközeit. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. Ismerje a mosószer adagolását, öblítés fázisait. Megismerni a kezelési utasítások jeleit. Megismerni a helyes ruhatárolási módokat. - A mosás munkafázisai, eszközei. - Mosószer alkalmazásának szempontjai, adagolás. - Kézi mosás, gépi mosás, vegytisztítás. - Teregetés, szárítás. - Mosóprogramok, szárítóprogramok beállítása. - Balesetvédelem gépi és kézi mosás esetén. - Különleges mosási problémák, gallérok, kötöttárúk. - Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva).	- A higiénia fontosságának tudatosítása, testápolás, ruhadarab tisztán tartása, lakás, munkahely rendje, tisztasága. - Kézi mosás (kisebb darabok - zokni, zsebkendő, fehérnemű). - Gépi mosás előkészítése: ruhadarabok szétválogatása, piktogramok figyelembe vétele, hozzá való mosószer, öblítő kiválasztása, adagolás, segítséggel a program kiválasztása, elindítása. -- Különösen szennyezett, foltos helyek kezelése. -- Más elbárást igénylő ruhadarabok (gyapjú), nem színtartó anyagok külön mosása. -- Elkészült darabok kiszedése a gépből (figyelemmel a biztonságra). - Teregetés (zárt helyen, szabadban/csipesz használata) felügyelet mellett. - Ruhanemű megfelelő tárolása, fogason, csipetűn. -- Szekrényrend (tiszt, használt, szennyes elkülönítése). - Látogatás ruhatisztító szalonban (amennyiben lehetséges, az üzemi méretű tisztító gépek megtekintése). -- Ruhanemű megvédése a kártevőktől (moly), porvédő, tűző naptól.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás. Differenciálás:	

4. Tematikai egység: Vasalás	Előzetes tudás: Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett segítséggel kivasalni a balesetek elkerülésével		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Megismerni és elsajátítani a vasalás fázisait és a műveletek sorrendjét. Legyen képes kisebb ruhadarabokat simára vasalni. Vasaljon önállóan (felügyelet mellett), hajtogasson ruhát • A vasalás eszközei, vasalási technikák. • A vasaló beállításai (hőfok, gőzölés). • Vegytisztítás. • Ruhatárolás. • Balesetvédelem	- Balesetvédelmi oktatás, az ismert szabályok áttekintése. - Vasalás előkészítése, vasaláshoz szükséges eszközök (vasalódeszka, vasalóruha, víz, hőfokszabályozós, gőzölős vasaló). - Vasalás, megfelelő hőfok beállítása az adott anyaghoz (piktogramok figyelembe vétele). -- gőzölős vasaló használata, konyharuha, terítő, ruhanemű (póló, ing) vasalása felügyelet mellett egyre önállóbban. - A kivasalt darabok összehajtogatása, elhelyezése a megfelelő tároló helyre, szekrénybe. -- Hajtogatás gyakorlása, fogasra helyezés. - Vasaló elhelyezése a munka végeztével (balesetvédelem) - Esetleges sérülések azonnali ellátása, kezelése. - A vasalás eszközeinek helyrerakása. - Vegytisztítás, folteltávolítás. -- Vegyszerek körültekintő használata, csak megbízható tanuló végezheti, állandó felügyelettel. - Mosószalon, vegytisztító meglátogatása, a használt gépek, eszközök és munkafolyamatok megtekintése. -- Ruhadarabok válogatása piktogramok alapján, vegyileg tisztítható, nem mosható, mosható anyagok. -- Vasalható, nem vasalható anyagok.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: vasalódeszka, gőzölős vasaló, kifordítás, hajtogatás, piktogramok jelentése, megégett, esetleges égési seb ellátása. Differenciálás:

5. Tematikai egység: Varrás	Előzetes tudás: Varrás alapkellékeinek ismerete.	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Önállóan kisebb ruhajavításokat elvégezni. Segítséggel használati- és ajándéktárgyakat készíteni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre.
Tudjon önállóan ruhát javítani (tű, cérna alkalmazása, gomb felvarrása, akasztó felvarrása, szegés). Tudja alkalmazni a munkadarabon a tanult hímzési technikákat. Mutasson érdeklődést, aktivitást, legyen kitartó a munkavégzés során.	- Ruházati bolt látogatása, különböző anyagból készült ruhadarabok megtekintése. - Divatlapok, prospektusok megtekintése, kedvenc darab kiválasztása, ezt szeretném. - Varrás fontossága, hibajavítás, takarékoság. -- Öltésfajták gyakorlása (le-felőltés, fércöltés, gépöltés, pelenkaöltés), ha szükséges, papíron, erre a célra szolgáló ruhadarabon.	Kulcsfogalmak, fogalmak: A varrással kapcsolatos fogalmak bővítése, ismétlése. Öltésfajták: kézi öltés/fűzőöltés, láncöltés, tisztázó/cikcakköltés, keresztöltés, szegő/pelenkaöltés, boszorkányöltés.
🔪 Varrás eszközei. 🔪 Ruhajavítási műveletek, gomb felvarrása, szakadás bevarrása. 🔪 Kézi- és gépi varrás alapjai. 🔪 Hímzés (pl.: keresztszemes, gobelin) 🔪 Varrással, hímzéssel készült ajándéktárgyak 🔪 Népviseletek. 🔪 Öltésfajták és alkalmazási területeik. 🔪 Nem kötelezően: a horgolás, kötés anyagának, eszközeinek megismerése.	- Leszakadt gomb felvarrása (megfelelő gomb kiválasztása: méret, szín, stílus), akasztó felvarrása. - Az eddig tanult öltésfajták gyakorlása és alkalmazása. - Hímzéssel készített darabok megtekintése (terítő, párna, blúz). -- Egyszerűbb hímzésöltések bemutatása, elsajátítása, egyszerű minta kivarrása. - Ajándéktárgy készítése egyszerű minta kivarrásával (könyvjelző keresztszemes technikával). - Ismerkedés a kötéssel. -- Eszközei, anyaga, technikája, csík kötése. - Ismerkedés a horgolással. -- Eszközei, anyaga, technikája, csík horgolása. - Ruhadarabok válogatása: utcai viselet, modern viselet, népviselet (néhány tájegységi darab felismerése (matyó). - Ruhadarabok válogatása anyaga szerint (szövött, kötött, horgolt).	

6. Tematikai egység: Virágápolás	Előzetes tudás: Növények tulajdonságainak, szükségleteinek ismerete, virágápolási alapkellékek ismerete.	Órakeret: 16
Tantárgyi fejlesztési célok: Cserepes virágot gondozni, átültetni, szobanövényeket esztétikusan elrendezni a lakás helyiségeiben.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Megismerni a balkon növények és szobanövények szakszerű gondozását. Igényesség az esztétikus, szép virágkompozíció elkészítésére. • Irányítással cserepes virágok ültetése, gondozása. • Vágott virágok gondozása. • Virágfajták ismerete. • Virágvásárlás, illemtudó viselkedés szabályai. • Kompozíciók szárazvirágból, élővirágból.	- Tanulmányi séta virágos parkban (Margit-sziget, Fűvészkert), a látott virágfajták megismerése, felismerése képről, játékos egyeztetés, válogatás színek szerint, te melyikeket tennéd egymás mellé? - Piac felkeresése, palánták megtekintése, megfelelő kiválasztása, megvásárolása. -- Virágládába ültetés, helynek megfelelő virágok (napos, árnyékos) - Virágok gondozása (öntözés gyakoriság, mennyiség, tápoldat használata, elszáradt részek levágása, kártevők megtalálása, ellenszerek). - Virág elhelyezése a lakásban (vázák, kaspó) - Virágbolt kínálatának megtekintése. -- Cserepes virágok, vágott virágok. - Alkalmi csokor készítése (kinek milyen csokor illik). -- Esküvői csokor, temetési csokor (koszorú). - Száraz virágból koszorú, ajtódísz (ádventi, húsvéti) készítése. -- Száraz virágból falikép, képeslap, kompozíció készítése. - Asztali dísz készítése ünnepi alkalomra (születésnap, karácsony, ballagás, vendég).	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: virágok elnevezése, vágott virág, cserepes virág, száraz virág, agyag granulátum, ültetőfa, tápoldat, virágtetű irtó szer, tápoldat. Differenciálás:

7. Tematikai egység: Lakáskultúra	Előzetes tudás: Lakás helyiségeinek, funkciójuknak ismerete.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Igény kialakítása az esztétikus, harmonikus lakókörnyezetre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A lakás, iskola különböző helyiségeinek magabiztos felismerése és a berendezési tárgyak, kiegészítők csoportosítása helyük, funkciójuk szerint. Megismerni a lakás praktikus díszítését, kiegészítőket; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása. Az iskola különböző helyiségei, funkció szerinti berendezése, szépítése. Az iskola alaprajza, a tanterem alaprajza. A lakás helyiségei és berendezési tárgyai. A lakás beosztása, alaprajza. Lakberendezési kiegészítők. Színek, bútorok, kiegészítők elhelyezésének szerepe a lakásban.	Az iskola helyiségeinek bejárása, az útvonal bejelölése az épület alaprajzában (irányok megnevezése). A saját lakás lerajzolása és beosztása. --A különböző helyiségek felsorolása és berendezési tárgyak, bútorok megkülönböztetése, válogatása. -- Nappali, háló berendezése. -- Fürdőszoba, WC berendezési tárgyai. Kiegészítők. -- Lámpák (függő-, álló-, asztali lámpák) -- Szőnyegek (nagyság és szín szerint megfelelő), padló- és faliszőnyegek. -- Dísz tárgyak (vázák, kerámiatárgyak, képek). -- Lakástextil (függöny, terítő, díspárnák). Tanulmányi séta (lakberendezési áruházban) -- Egy lakásban látogatás, a látottak megbeszélése. Bútorbolti katalógusok, lakberendezési lapok nézegetése, neked melyik tetszik? Indoklással. Csempe, járólappal, tapéta megtekintése üzletben, prospektusban. -- Harmonikus összeállítás készítése színmintával, ragasztással.	Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, a pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Környezet- és egészségvédelem: élettelen környezet - környezeti ártalmak. Kulcsfogalmak, fogalmak: zsúfolt, kényelmes, időtálló, harmonikus, méretarányos. Differenciálás:

2.3 Habilitációs célú munkavégzés

Integrált munkavégzésre képes tanulók részére

11 - 12. évfolyam

Célok

A tanulókat differenciáltan felkészíteni az iskola elvégzése utáni munkavégzésre.

Segíteni abban, hogy gyakorlati, tapasztalati úton, saját élményen keresztül tudja kialakítani a munka értékének, a munkavégzés értelmének, funkciójának szerepét.

Megtalálni a képességeinek és érdeklődésének leginkább megfelelő gyakorlati munkatevékenységet.

Ismereteket szerezni az iskolai környezetben nem közvetíthető területekről illetve munkafolyamatokat gyakorolni egyre önállóbban.

Erősíteni a felelősségtudatot, fejleszteni az alkalmazkodóképességet, kialakítani a segítőkész magatartást.

Felkészíteni a tanulókat arra, hogy mint munkavállaló, ismerjék meg azokat az elvárásokat, szabályokat, amelyekkel az iskola elvégzése után találkozhatnak.

Elősegíteni, hogy a tanuló a nyílt munkaerő piacon (védett és normál munkahelyeken is) - egyéni megsegítés mellett - felnőttként munkát vállalhasson.

Feladatok

A gyakorlati munkavégzés során különböző munkahelyek és foglalkozásfajták megismerése.

Külső munkahelyeken a munkafolyamatok megismerése és gyakorlati végzése.

Az iskolai és munkahelyi elvárások közötti különbséghez való hozzászoktatás.

Az iskolában szerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazása a munkahelyi feladatvégzés során.

Az ismeretek folyamatos átadása a gyakorlat végzése közben.

Balesetvédelmi oktatás, a balesetveszély és a balesetek kivédési lehetőségének tudatosítása.

A munkafolyamatokhoz illetve a munkahelyi - szociális kapcsolatokhoz, kommunikációhoz köthető szabályok, viselkedési normák megtanulása, betartása, munkamorál, munkafegyelem fejlesztése.

A munkahelyi tapasztalatszerzés közben a saját képességek, korlátok megismerése.

Tájékozódó képesség fejlesztése és magabiztosság növelése a közlekedésben, munkahelyeken.

A modul szerepe a fejlesztési területekben*Az erkölcsi nevelés*

A tanuló a gyakorlatban, munkahelyi környezetben ismeri meg a munkaterületen követendő szabályokat, szokásokat. A társas kapcsolatokban fejlődik az egymásra való odafigyelés, együttműködés és a tolerancia képessége. Elsajátítja a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésnek és a munkatársi kapcsolatok kialakításának normáit és lépéseit. A munkahelyi tevékenységeken keresztül fejlődik a munkamorál, munkakedv és a kötelességtudat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló megtapasztalja a hétköznapi életben végzett munkatevékenységet, azok szerepét és hasznosságát. Munkavégzésével aktívan részt vesz a társadalmi értékteremtésben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A képzés során a tanuló megismeri a munkával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit. Munkahelyi környezetben gyakorolja a társadalmi elvárásoknak megfelelő megbízható és felelős magatartás kialakítását.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A tanulók munkahelyi környezetben, a gyakorlati tevékenységek során megismerik képességeiket, korlátaikat, lehetővé válik a reális énkép kialakítása és az önbizalom fejlesztése. Megtanulnak munkatársi kapcsolatokat kialakítani és a munkahelyen elvárt szokásoknak megfelelően viselkedni és kommunikálni.

A családi életre nevelés

A munkahelyi gyakorlat során lehetővé válik a munkavégzés értékteremtő erejének megtapasztalása. A fiatalok megismerik a munkavállalás családi életre gyakorolt hatását, összefüggéseit, összeegyeztetését, az esetleges nehézségeket.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanulók elsajátítják a munkavállalással kapcsolatos megfelelő higiénés szokások kialakítását. Megismerik az egészségüket megóvó

magatartásformákat és testhelyzeteket. Megtanulják a munkájukhoz szükséges veszélyes anyagokat körültekintően használni és a veszélyes helyzeteket felismerni illetve azok elkerülésével hatékonyan dolgozni.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A gyakorlati képzés munkahelyei megfelelő színteret biztosítanak a segítő magatartás kibontakoztatásához. A tanulók megtapasztalják az együttműködés, az egymásra való odafigyelés és segítségnyújtás fontosságát, gyakorolják az önkéntes feladatvállalást és megvalósítást.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulók közvetlen tapasztalatokat szereznek a munkavégzésük környezetre gyakorolt hatásáról. Megtanulják a munkatevékenységekhez szükséges erőforrások takarékos felhasználását, a vegyszerek mértéktartó alkalmazását, munkájuk során keletkezett hulladékok megfelelő tárolását. Ezáltal aktívan közreműködnek a természeti értékek tudatos megóvásában.

Pályaorientáció

A különböző munkahelyek megismerése és munkafolyamatok gyakorlása révén a tanuló számára lehetővé válik, hogy megtalálja az érdeklődési körének megfelelő munkatevékenységet és abban képességeit kibontakoztathassa. Hangsúlyos szerepet kap az elképzelések, vágyak és a reális lehetőségek, képességek összehangolása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló megtapasztalja saját felelősségét a munkahelyi feladatok elvégzésében, aktívan részt vesz a munkamegosztásban. Rálátást nyerhet a munkavégzés, pénzkeresés közötti összefüggésekre.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló elsajátítja a munkatevékenységekhez szükséges elektronikus információhordozók gyakorlati alkalmazását valamint a telefonon, levélben történő kommunikáció alapjait.

A tanulás tanítása

A munkahelyi színtér lehetővé teszi, hogy a tanuló gyakorlatba ágyazva alkalmazza az elméleti órákon elsajátított ismereteit. Lehetővé válik számára az új helyzetekben és munkaformákban történő tanulás és tapasztalatszerzés. Olyan tudásra, gyakorlati ismeretekre tehet szert, melyeket a

felnőtt életben is tud majd hasznosítani.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció

A tanuló - számára eddig ismeretlen - munkahelyi környezetben kerül kommunikációs szituációkba. Fontos, hogy ne féljen kommunikálni munkatársaival, hogy megtanulja a verbális és nonverbális információk helyes értelmezését, átadását, gondolatainak, kérdéseinek, kéréseinek minél pontosabb és érthetőbb kifejezését. A munkafolyamatokhoz szükséges anyagok, eszközök, tevékenységek neveivel bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia

A tanuló a munkahelyi feladatok elvégzéséhez gyakorlatban alkalmazza a korábban megszerzett matematikai ismereteit: a mértékegységek használatát, a téri és időbeli tájékozódást. Munkahelyi szituációkon keresztül fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tágabb környezet megismerése lehetővé teszi a természet és a cselekedetek közötti összefüggések megértését, új technológiák, berendezési tárgyak, eszközök működésének megismerését és rendeltetésszerű használatának gyakorlását.

Digitális kompetencia

A tanulók megismerik az IKT eszközök munkahelyi felhasználásának lehetőségeit és módjait, gyakorolják a célszerű, felelősségteljes alkalmazásukat.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanulók saját élményű tapasztalatokat szereznek a munka világában történő szerepvállalásról. Munkahelyi környezetben gyakorolják a döntési helyzeteket, a konfliktushelyzetek megoldását, a közösségi beilleszkedést. Fejlődik az asszertivitás, a toleráns, elfogadó, segítőkész magatartás és a másokra való odafigyelés képessége.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Az új körülmények (munkahelyek) megismerése hozzájárul a tágabb környezet iránti érdeklődés felkeltéséhez. A tanuló számára lehetővé válik a munkatevékenységben - felügyelet mellett - az elképzeléseinek, egyéni ötleteinek megvalósítása és az önkéntes feladatvállalás.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló előzetes ismereteit és tanulási tapasztalatait gyakorlati szituációkban alkalmazza. Képessé válik segítséget kérni, elfogadni, kérdéseket megfogalmazni, motiválttá válik az ismeretszerzésre.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11- 12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	262
Szabadon tervezhető órakeret	26

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Elmélet az iskolában: Tanórai keretben a gyakorlat előkészítése	10	5	5
2. Elmélet: Munkahelyen a munka megkezdésekor	26	13	13
3. Értékelés: A végzett munka értékelése	10	5	5
4. Gyakorlat: Konkrét munkával töltött idő	216	108	108
Szabadon tervezhető órakeret	26	13	13

1. Tematikai egység: Elmélet az iskolában: tanórai keretben a gyakorlat előkészítése	Előzetes tudás: Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése.	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulókat felkészíteni a munkahelyeken történő gyakorlati tevékenységekre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Szabályokat megérteni, elfogadni és betartani. Balesetvédelmi előírásokat elsajátítani. Ráhangolódni a munkahelyi gyakorlatra és motiválttá válni a munkatevékenységekben. Együttműködő, elfogadó magatartást kialakítani. Aktívan részt venni a felkészülésben. Az adott munkahely (vállalat, cég, üzem) helyi követelményeinek a megismerése. Adott munkafeladatok, munkakörülmények bemutatása. Munkavezető megismertetése, utasítás elfogadás és értékelés személyhez kötése. Balesetvédelmi szabályok ismertetése. A munkahelyi gyakorlat tanórai keretben történő előkészítése. Általános tájékoztatás. A gyakorlati céllal való megismerkedés.	Képek, videofelvételek nézése a fogadó munkahelyről, a látottak megbeszélése. Megismerkedés az adott helyen folyó munkafolyamatokkal. A munkahelyi szokások megismerése, a személyi viszonyok tisztázása, utasítások elfogadásának, végrehajtásának módja. Munkafolyamatok értelmezése, lehetőség szerinti gyakorlása. A megfigyelőképesség és utánzókézség fejlesztése, aktuális mozdulatok, cselekvések utánzása. Szituációs játékok a munkahelyi viselkedéssel, tevékenységekkel kapcsolatosan.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, balesetvédelem, munkaköri leírás. Differenciálás:

2. Tematikai egység: Elmélet munkahelyen a munka megkezdésekor	Előzetes tudás: Az adott munkahely, munkakörülmények és tevékenységek elméleti ismerete.		Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Az adott munkahelyen felkészíteni a tanulókat a gyakorlati tevékenységekre, megismerni a munkakörülményeket, munkatársakat, az elvégzendő feladatokat.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Kulturáltan viselkedni a közlekedésnél és a munkahelyen. Adott munkafolyamatokat megismerni és megérteni. Motiválttá válni a gyakorlati feladatvégzésre. Biztonságos közlekedés az adott munkahelyre. A gyakorlati céllal való ismerkedés. Az adott vállalat, cég, üzem helyi követelményeinek a megismerése. Adott munkafeladatok bemutatása. Az új munkatársak bemutatása. Munkahelyi hierarchia megismerése. Baleset megelőzési és balesetvédelmi szabályok.	Az aktuális munkahelyről részletes tájékoztatás a helyszínen. Közlekedési lehetőségek, megközelítés, belső tájékozódás. -- Útvonal tanulmányozása térképen, a közlekedés megtervezése. Közlekedés a helyszínre, a szükséges idő megállapítása, beszámítása a munkahelyre járáshoz. -- Térbeli tájékozódás a valóságban, emlékezetből a helyszín felelevenítése, „lerajzolása”. Közlekedési gyakorlatok. --. Közlekedési alternatívák keresése, bejelölés térképen, a lehetőségek kipróbálása, összehasonlításuk (melyik bizonyult gyorsabbnak, kényelmesebbnek). A mindenkori gyakorlati munkahellyel való szemléletes ismerkedés. Balesetvédelmi oktatás és gyakorlati alkalmazás.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás, balesetvédelem. Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Értékelés: A végzett munka értékelése	Előzetes tudás: A munka minőségére vonatkozó ismeretek. Gyakorlati munkavégzés.	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: Összegző, átfogó értékelést nyújtani a tanulók számára. Önértékelésüket fejleszteni. Motiválni a további munkavégzésre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tapasztalatokat megbeszélni, információt cserélni. Reális véleményt alkotni a saját munkáról. Megtanulni a társak munkáját értékelni ítéletalkotás, kritizálás nélkül A mindenkori helyszíneken végzett munka értékelése meghatározott megfigyelési szempontok szerint történik az iskolában. A végzett munka, értékelése személyre szabott. Az értékelésbe bevonjuk a tanulókat is. A Gyakorlati Napló vezetése, ellenőrzése. Az iskola, a munkahelyek, a szülők és a tanulók részéről folyamatos elégedettség mérés.	„Kerekasztal beszélgetés” a munkatevékenységekről, munkakörülményekről. Szóbeli értékelés. -- Bírálat társak munkájáról, önértékelés megfogalmazása. -- Kritika elfogadása, törekvés a javításra. A végzett munkatevékenységek bemutatása iskolatársaknak (képekkel, videofelvételekkel illusztrálva). -- Sikerélmény, pozitív tapasztalatok kiemelése, problémák jelzése, törekvés a javításra. A gyakorlati napló vezetése, ellenőrzése. -- Naptár használata, kiemelkedő események bejegyzése.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: megfelelő, hiányos, kritizálás, teljesítmény, cél, megbízható, körültekintő, eredmény. Differenciálás:

4. Tematikai egység: Gyakorlat: Konkrét munkával töltött idő		Előzetes tudás: Elméleti ismeretek az adott munkahelyekről és tevékenységekről. Balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása. Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése.	Órakeret: 108
Tantárgyi fejlesztési célok: Munkahelyi elvárásoknak megfelelően dolgozni, viselkedni, a balesetvédelmi szabályokat betartani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A balesetvédelmi szabályok betartásával kitartó munkavégzés. Hibák felismerése, javítása és segítségkérés. Felkészítés a felnőtt életre. Saját képességek és korlátok szélesebb körű megismerése. A személyes megtapasztalás fontosságának elfogadása, ismertetése. Önállóság növelése a munkatevékenységekben. Munkamorál, munkafegyelem fejlesztése. • Konkrét munkatevékenységek, részfeladatok a gyakorlati munkahelyeken. • Munkavédelem, anyag- és eszközismeret a tevékenységekkel kapcsolatban. • Munkahelyi hierarchia, munkahelyi körülmények. • Balesetvédelmi előírások.	Balesetvédelmi, munkavédelmi szabályok. Munkaruha, védőfelszerelés használata. Napi rutin elsajátítása, törekvés a betartására. Konkrét munkafolyamatok, részfolyamatok végzése, gyakorlása irányítás mellett. -- Törekvés a kitartó munkavégzésre, minél kevesebb hibával. Munkatársi kapcsolatok kialakítása. -- Szimpátia kinyilvánítása, munkahelyi viszonyok, utasítási-, ellenőrzési jogok, viszonyok ismerete, elfogadása. Esetleges munkahelyi /kapcsolati problémák közös megbeszélése. -- Bizalmas személlyel, zavaró személlyel kialakított kapcsolat figyelemmel kísérése. -- Konfliktusok kezelése, lezárása lehetőség szerint azonnal, a viták, ellentétek megoldása lehetőleg ne agresszív módon történjen.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés, médiaismeret és nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Az adott munkahelyhez és tevékenységhez kapcsolódó eszközök, anyagok és tevékenységek. Balesetvédelmi előírás, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás. Differenciálás: Ha a gyakorlati munka végzése közben valamelyik munkafolyamat végzése során nehézség jelentkezik, térjen át másik területre és később próbálkozzon újra, ill. kapjon több segítséget.	

1. Tematikai egység: Elmélet az iskolában: tanórai keretben a gyakorlat előkészítése	Előzetes tudás: Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése.	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulókat felkészíteni a munkahelyeken történő gyakorlati tevékenységekre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Szabályokat megérteni, elfogadni és betartani. Balesetvédelmi előírásokat elsajátítani. Ráhangolódni a munkahelyi gyakorlatra és motiválttá válni a munkatevékenységekben. Együttműködő, elfogadó magatartást kialakítani. Aktívan részt venni a felkészülésben. • Az adott munkahely (vállalat, cég, üzem) helyi követelményeinek a megismerése. • Adott munkafeladatok, munkakörülmények bemutatása. • Munkavezető megismertetése, utasítás elfogadás és értékelés személyhez kötése. • Balesetvédelmi szabályok ismertetése. • A munkahelyi gyakorlat tanórai keretben történő előkészítése. • Általános tájékoztatás. • A gyakorlati céllal való megismerkedés.	Képek, videofelvételek nézése a fogadó munkahelyről, a látottak megbeszélése. Megismerkedés az adott helyen folyó munkafolyamatokkal. A munkahelyi szokások megismerése, a személyi viszonyok tisztázása, utasítások elfogadásának, végrehajtásának módja. Munkafolyamatok értelmezése, lehetőség szerinti gyakorlása. A megfigyelőképesség és utánzókézség fejlesztése, aktuális mozdulatok, cselekvések utánzása. Szituációs játékok a munkahelyi viselkedéssel, tevékenységekkel kapcsolatosan.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, balesetvédelem, munkaköri leírás. Differenciálás:

2. Tematikai egység: Elmélet munkahelyen a munka megkezdésekor	Előzetes tudás: Az adott munkahely, munkakörülmények és tevékenységek elméleti ismerete.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Az adott munkahelyen felkészíteni a tanulókat a gyakorlati tevékenységekre, megismerni a munkakörülményeket, munkatársakat, az elvégzendő feladatokat.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Kulturáltan viselkedni a közlekedésnél és a munkahelyen. Adott munkafolyamatokat megismerni és megérteni. Motiválttá válni a gyakorlati feladatvégzésre. Biztonságos közlekedés az adott munkahelyre. A gyakorlati céllal való ismerkedés. Az adott vállalat, cég, üzem helyi követelményeinek a megismerése. Adott munkafeladatok bemutatása. Az új munkatársak bemutatása. Munkahelyi hierarchia megismerése. Baleset-megelőzési és balesetvédelmi szabályok.	Az aktuális munkahelyről részletes tájékoztatás a helyszínen. Közlekedési lehetőségek, megközelítés, belső tájékozódás. -- Útvonal tanulmányozása térképen, a közlekedés megtervezése. Közlekedés a helyszínre, a szükséges idő megállapítása, beszámítása a munkahelyre járáshoz. -- Térbeli tájékozódás a valóságban, emlékezetből a helyszín felelevenítése, „lerajzolása”. Közlekedési gyakorlatok. --. Közlekedési alternatívák keresése, bejelölés térképen, a lehetőségek kipróbálása, összehasonlításuk (melyik bizonyult gyorsabbnak, kényelmesebbnek). A mindenkori gyakorlati munkahellyel való szemléletes ismerkedés. Balesetvédelmi oktatás és gyakorlati alkalmazás.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkahely, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás, balesetvédelem. Differenciálás:

3. Tematikai egység: Értékelés: A végzett munka értékelése	Előzetes tudás: A munka minőségére vonatkozó ismeretek. Gyakorlati munkavégzés.	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: Összegző, átfogó értékelést nyújtani a tanulók számára. Önértékelésüket fejleszteni. Motiválni a további munkavégzésre.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tapasztalatokat megbeszélni, információt cserélni. Reális véleményt alkotni a saját munkáról. A társak munkáját megtanulni értékelni, ítéletalkotás elfogadása kritizálás nélkül. A mindenkori helyszíneken végzett munka értékelése meghatározott megfigyelési szempontok szerint történik az iskolában. A végzett munka, értékelése személyre szabott. Az értékelésbe bevonjuk a tanulókat is. A Gyakorlati Napló vezetése, ellenőrzése. Az iskola, a munkahelyek, a szülők és a tanulók részéről folyamatos elégedettség mérés.	„Kerekasztal beszélgetés” a munkatevékenységekről, munkakörülményekről. Szóbeli értékelés. -- Bírálat társak munkájáról, önértékelés megfogalmazása. -- Kritika elfogadása, törekvés a javításra. A végzett munkatevékenységek bemutatása iskolatársaknak (képekkel, videofelvételekkel illusztrálva). -- Sikérélmény, pozitív tapasztalatok kiemelése, problémák jelzése, törekvés a javításra. A Gyakorlati Napló vezetése, ellenőrzése. -- Naptár használata, kiemelkedő események bejegyzése.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: megfelelő, hiányos, kritizálás, teljesítmény, cél, megbízható, körütekintő, eredmény. Differenciálás:

4. Tematikai egység: Gyakorlat: Konkrét munkával töltött idő		Előzetes tudás: Elméleti ismeretek az adott munkahelyekről és tevékenységekről. Balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása. Kulturált viselkedés, kitartó munkavégzés. Instrukciók megértése és követése.	Órakeret: 108
Tantárgyi fejlesztési célok: Munkahelyi elvárásoknak megfelelően dolgozni, viselkedni, a balesetvédelmi szabályokat betartani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A balesetvédelmi szabályok betartásával kitartó munkavégzés. Hibák felismerése, javítása és segítségkérés. Felkészítés a felnőtt életre. Saját képességek és korlátok szélesebb körű megismerése. A személyes megtapasztalás fontosságának elfogadása, ismertetése. Önállóság növelése a munkatevékenységekben. Munkamorál, munkafegyelem fejlesztése. Konkrét munkatevékenységek, részfeladatok a gyakorlati munkahelyeken. Munkavédelem, anyag- és eszközismeret a tevékenységekkel kapcsolatban. Munkahelyi hierarchia, munkahelyi körülmények. Balesetvédelmi előírások.	Balesetvédelmi, munkavédelmi szabályok. Munkaruha, védőfelszerelés használata. Napi rutin elsajátítása, betartása. Konkrét munkafolyamatokat, részfolyamatok végzése, gyakorlása irányítás mellett. -- Törekvés a kitartó munkavégzésre, minél kevesebb hibával. Munkatársi kapcsolatok kialakítása. -- Szimpátia kinyilvánítása, munkahelyi viszonyok, utasítási-, ellenőrzési jogok, viszonyok ismerete, elfogadása. Esetleges munkahelyi /kapcsolati problémák közös megbeszélése. -- Bizalmas személlyel, zavaró személlyel kialakított kapcsolat figyelemmel kísérése. -- Konfliktusok kezelése, lezárása lehetőség szerint azonnal, a viták, ellentétek megoldása lehetőleg ne agresszív módon történjen.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés, médiaismeret és nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Az adott munkahelyhez és tevékenységhez kapcsolódó eszközök, anyagok és tevékenységek. Balesetvédelmi előírás, munkaruha, védőruha, főnök, beosztott, alkalmazott, munkatárs, munkaidő, munkaköri leírás. Differenciálás: Ha a gyakorlati munka végzése közben valamelyik munkafolyamat végzése során nehézség jelentkezik, térjen át másik területre és később próbálkozzon újra, ill. kapjon több segítséget.	

Habilitációs célú munkavégzés**Integrált munkavégzésre nem képes tanulók számára****11 - 12. évfolyam*****Célok***

Megértetni a felnőtté válás és a munkavégzés „törvény- és életszerű” kapcsolatát.

A tanulót lehetőségeinek függvényében ösztönözni az elmélyült, kitartó feladatvégzésre.

Megismertetni a „munka világával” illetve a saját munkalehetőségeivel, adottságaival, képességeivel, ezáltal hozzájárulni a reális énkép kialakításához.

Fejleszteni a manuális tevékenységekben az eszközhasználatot és a feladatok végrehajtásában az igényességet.

A már meglévő kognitív, érzelmi és motoros funkciókra építeni és fejleszteni azokat.

A szociális készségeket fejleszteni iskolán belül végzett munkatevékenységeken keresztül.

Megértetni, hogy a felnőttkori pozitív életérzést, a hasznosságtudatot jelentősen meghatározza a munkavégző képesség.

Kialakítani az igényt a pontos munkára és a kitartó munkavégzésre.

Bővíteni a környezetről kialakult tárgyi és fogalmi ismeretkört.

Feladatok

Iskolai műhelyekben a balesetvédelmi szabályok betartásával munkatevékenységek gyakorlása, munkatapasztalatok szerzése.

A szociális készségek és képességek (együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia) valamint az énkép és az önismeret fejlesztése, reális önértékelés kiépítése.

A verbális és nonverbális kommunikáció és az információszerző-, átadó képesség fejlesztése.

Az eszközhasználat színvonalának emelése.

A munkatevékenységekhez kapcsolódó elméleti ismeretek és gyakorlati tapasztalatok körének bővítése.

A modul szerepe a fejlesztési területekben*Az erkölcsi nevelés*

A tanuló a gyakorlatban, munkahelyi környezetben ismeri meg a munkaterületen követendő szabályokat, szokásokat. A társas kapcsolatokban fejlődik az egymásra való odafigyelés, együttműködés és a tolerancia képessége. Elsajátítja a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésnek és a munkatársi kapcsolatok kialakításának normáit és lépéseit. A munkahelyi tevékenységeken keresztül fejlődik a munkamorál, munkakedv és a kötelességtudat.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló megtapasztalja a hétköznapi életben végzett munkatevékenységet, azok szerepét és hasznosságát. Munkavégzésével aktívan részt vesz a társadalmi értékteremtésben.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A képzés során a tanuló megismeri a munkával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit. Iskolai munkahelyi környezetben gyakorolja a társadalmi elvárásoknak megfelelő megbízható és felelős magatartás kialakítását.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A tanulók a gyakorlati tevékenységek során megismerik képességeiket, korlátaikat, lehetővé válik a reális énkép kialakítása és az önbizalom fejlesztése. Elmélyülnek a kulturált viselkedési szokások és kommunikációs formulák.

A családi életre nevelés

A tanulók megtapasztalják a munkamegosztás előnyeit, elméleti ismereteket szereznek a munkavállalás és a családi élet közötti összefüggésekről.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanulók elsajátítják a munkatevékenységekkel kapcsolatos megfelelő higiénés szokásokat. Megismerik az egészségüket megóvó magatartásformákat és testhelyzeteket. Megtanulják a munkájukhoz szükséges veszélyes anyagokat körültekintően használni és a veszélyes helyzeteket felismerni illetve azok elkerülésével hatékonyan dolgozni.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulók a gyakorlati feladatok végzése során megtapasztalják az együttműködés, az egymásra való odafigyelés és segítségnyújtás fontosságát, gyakorolják az önkéntes feladatvállalást és megvalósítást.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulók gyakorolják az iskolán belül végzett munkatevékenységekhez szükséges erőforrások takarékos használatát, a vegyszerek mértéktartó alkalmazását, munkájuk során keletkezett hulladékok megfelelő tárolását. Ezáltal aktívan közreműködnek a természeti értékek tudatos megóvásában.

Pályaorientáció

Az iskolai műhelyekben végzett munkafolyamatok gyakorlása révén a tanuló számára lehetővé válik, hogy megtalálja az érdeklődési körének megfelelő tevékenységet és abban képességeit kibontakoztathassa.

A tanulás tanítása

A műhelyekben végzett feladatok hozzájárulnak a munkatevékenységek iránti érdeklődés és a munkakedv felkeltéséhez. A tanuló gyakorlatba ágyazva alkalmazza az elméleti órákon elsajátított ismereteit.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

A munkafolyamatokhoz szükséges anyagok, eszközök, tevékenységek neveivel bővül a szókincs. A tanulók gyakorolják a verbális és nonverbális információk helyes értelmezését, átadását, gondolataiknak, kérdéseiknek minél pontosabb és érthetőbb kifejezését valamint a hatékony segítségkérés módjait.

Matematikai kompetencia

A tanuló a gyakorlatban alkalmazza a korábban megszerzett matematikai ismereteit: a mértékegységek használatát, a téri és időbeli tájékozódást. Konkrét feladatvégzés során fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia

A környezet részletesebb megismerése lehetővé teszi a természet és a cselekedetek közötti összefüggések megértését, a munkavégzéshez szükséges eszközök működésének megismerését és rendeltetésszerű használatának gyakorlását.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanulók saját élményű tapasztalatokat szereznek iskolai keretek között a gyakorlati munkavégzésről. Fejlődik a toleráns, elfogadó, segítőkész magatartás és a másokra való odafigyelés képessége.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A tanuló számára lehetővé válik a munkatevékenységben - felügyelet mellett - az elképzeléseinek, egyéni ötleteinek megvalósítása és az önkéntes feladatvállalás.

A hatékony, önálló tanulás

A tanuló előzetes ismereteit és tanulási tapasztalatait gyakorlati szituációkban alkalmazza. Gyakorolja a segítségkérést és elfogadást, felkészül a mindennapi életben történő alkalmazkodásra, motiválttá válik az ismeretszerzésre.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	262
Szabadon tervezhető órakeret	26

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	34	17	17
2. A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek.	40	20	20
3. Gyakorlati munkavégzés.	188	94	94
Szabadon tervezhető órakeret	26	13	13

1. Tematikai egység: A munka világa. Tanulás, tehetség. Pályaválasztás.	Előzetes tudás: Néhány foglalkozás és munkahely ismerete. Önismeret.	Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: Bővíljenek a munka világához kapcsolódó ismeretek. Legyen összhang a képességek és a lehetőségek között.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Finomuljon reális énképe. Informálódjon a képességeikhez igazodó lehetőségekről. Váljon képpé a munka értékének, szerepének felismerésére. Ismerje meg a munkahelyi követelményeket, szabályokat, viselkedési normákat. • Énkép, önismeret - személyes tulajdonságok és képességek. • Foglalkozások, munkahelyek. • A munkavégzés feltételei és szabályai.	- Szituációs helyzetgyakorlatok (bemutatkozás, köszönés, udvariassági formulák, kérdésekre adekvát válaszok). - Intézménylátogatások. - Közlekedés gyakorlása, gyalogos közlekedés, járművekkel közlekedés, közlekedési térkép tanulmányozása, közlekedés megtervezése, közlekedési szabályok tudatosítása, gyakorlása terepen. - Témafeldolgozás beszélgetéssel, könyvekkel, feladatlapokkal, videóval. - Anyaggyűjtés kapott feladattal kapcsolatban. - Rövid ismertetés elmondása (bemutatása) adott munkakörrel, munkafolyamattal kapcsolatban. - Játék (kitalálás - Amerikából jöttem, keresztretjtvény, képrejtvény, szerepjáték).	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés, médiaismeret és nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: foglalkozások, képességek, tehetség, munkavégzés, önkéntesség. Differenciálás:

2. Tematikai egység: A munkafolyamatokhoz tartozó anyag- és eszközismeretek.		Előzetes tudás: Egyszerű házimunkák és a háztartásban használt berendezési tárgyak, eszközök, anyagok ismerete.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Felkészülni az iskolai szintén történő munkavégzésre. Bővíteni az ismereteket a gyakorlati tevékenységekhez kapcsolódó eszközök és anyagok köréről.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Az iskolai tanműhelyek (pl.: tankonyha, iroda, könyvtár) berendezési tárgyainak, eszközeinek megismerése. A gyakorlati munkavégzéshez szükséges alapanyagok, eszközök megismerése, célnak megfelelő kiválasztása. - Háztartási ismeretek. - Konyhai eszközök, alapanyagok. - Takarítóeszközök. - Mézeskalács készítés eszközei, anyagai. - Irodai eszközök anyagok. - Házi könyvtári eszközök és anyagok. - Udvari munkákhoz, növényápoláshoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok.	Az iskolai munkahelyszínek bejárása. -- Válogatás, csoportosítás, rendszerezés a munkahelyek eszközeivel, tevékenységével kapcsolatban. -- Egyre önállóbb tájékozódás. A helyszíneken folyó munka közös értékelése, egyéni benyomás megfogalmazása. Az eszközök, alapanyagok megtekintése, kipróbálása az adott helyszíneken. -- Az eszközök használata során felmerülő gondok, esetleges szakmai fogások gyakorlása. -- Az eszközök használata során felmerülő baleseti kockázat megismerése, az eszközök munka utáni karbantartása, elhelyezése. -- Az alapanyagok használata során felmerülő gondok tisztázása (esetleges egészségre káros hatás), ehető anyagok megfelelő tárolása, a takarékos használat jelentősége.	Kommunikáció: beszédfejlesztés, nem verbális információk értelmezése. Kulcsfogalmak, fogalmak: Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek. Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Gyakorlati munkavégzés	Előzetes tudás: Háztartási eszközök, anyagok ismerete. Együttműködő, társakat nem zavaró magatartás.	Órakeret: 94
Tantárgyi fejlesztési célok: Képessé válni egyszerű munkafolyamatok, részfolyamatok irányítás és segítségnyújtás melletti minél pontosabb elvégzésére.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Kulturált viselkedési szokások kialakítása. Az eszközök rendeltetésszerű használatának elsajátítása. Balesetmentes, kitartó feladatvégzés. Szociális képességek fejlesztése. Szabály-és feladattudat fejlesztése. Ebédlői munkálatok. Takarítási munkálatok. Kertészeti és udvaros tevékenységek gyakorlása. Intézményfüggő műhelygyakorlatok. Az iskolán belül felelhető munkahelyekkel való további gyakorlati ismerkedés.	Tájékozódás az intézményben: adott helyiség megtalálása, alaprajzon, a valóságban. Kiseb feladat teljesítése, üzenetek, tárgyak szállítása az adott terembe (műhelybe). Viselkedési szokások megbeszélése, rögzítése, gyakorlása, köszönés, kérdések feltevése, válasz, hangerő, szóhasználat. A lehetőségek áttekintése, számbavétele. A konkrét munkafolyamatok kivitelezése, a munkavégzés elvégzésének értékelése, színvonal, időtartam. Iskolai munkahelyen zajló munkákról való beszélgetés. Vágyak, célok kinyilvánítása, mérlegelés a képességek tükrében (önismeret). Munkavégzéshez szükséges ismeretek áttekintése, megbeszélése, eszközök kiválasztása, használatuk, tárolásuk módja. A vállalt munka elvégzése a kívánatos színvonalon, időben. Folyamatos ellenőrzés, korrigálás, értékelés.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, médiaismeret és nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Az iskolai tanműhelyekhez, munkavégzési helyekhez és feladatokhoz kapcsolódó eszközök, alapanyagok, tevékenységek. Differenciálás: A lehetőségeknek megfelelően a képességek kipróbálása, a legmegfelelőbb területen munkavégzés, a sikerélmény és munkakedv fenntartására, tevékenységi körök bővítése fokozatosan az igények alapján.

2.4 Kert- és parkápoló

11 - 12. évfolyam

Cél

- A kert és parkápoló tevékenységek végzése közben a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakma tanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.
- A kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordítani a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsolva.
- Olyan elméleti és gyakorlati ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a kert és parkápolás munkafolyamatainak során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
- A tevékenységközpontú tanulásszervezés segítségével a tanulók segítése szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok elsajátításában, a későbbi rehabilitáció, illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében.
- A tanulók figyelmének, érdeklődésének felkeltése saját és közvetlen környezetük igényes kialakítására.
- Kialakítani bennük a rend iránti igényt, a rend megteremtésének és fenntartásának, valamint megőrzésének képességét.
- Szeressék a természetet, segítséggel tudják vonzóvá tenni környezetüket, szívesen tartózkodjanak, és dolgozzanak a jó levegőn, az időjárásnak megfelelő öltözködés felismerésével.
- A kert és parkápoló munkák megismertetésével és gyakoroltatásával lehetőséget biztosítani a fiatalok számára a teljesebb élet, a társadalomba és a termelőmunkába való bekapcsolódáshoz.
- Ismerjék a parkot, kertet, mint munkaterületet, ahol tevékenykedniük kell, tudjanak tájékozódni a munkaterületen, és tudjanak utasításokat nehézségi fok szerint végrehajtani.
- Sajátítsák el, és irányítással, képességeikhez mérten minél önállóbban végezzék a házi kertek, közterületek, parkok gondozási, ápolási munkálatait.
- A munkavégzés során legyenek képesek a megfelelően előkészített szerszámokat, eszközöket, gépeket rendeltetésszerűen használni, figyeljenek önmaguk és társaik testi épségére.
- Legyenek képesek családban, szociális ellátásban, esetleg munkavállalóként egyszerű konyhakerti és parkápolási munkák végzésére (konyhakerti növények ültetésére, ápolására, betakarítására, egyszerű feldolgozására, egy – és kétnyári virágok kiültetésére fák, cserjék gondozására, fűnyírásra, sövénynyírásra).

- Legyenek képesek kitartóan, huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, vegyék észre a hibát és igyekezzenek azt korrigálni.
- Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során.

Feladat

A képességek függvényében a szakma minél eredményesebb elsajátíttatása.

Egyszerű feladatok esetében önálló munkavégzés elősegítése utasítások alapján. Amennyiben erre nem képes, akkor segítséggel tudja megoldani feladatait.

- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.
- Balesetvédelmi és munkavédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
- A konyhakert és a gyümölcsöskert ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Dísznövények és parkok ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátíttatása.
- Csoporton belüli együttműködési lehetőségek nevelési hatásának felhasználása a szocializáció érdekében.

Elvárt teljesítmény

- a tanuló ismerje az eszközök nevét, funkcióját, balesetmentes használatát
- válassza a legmegfelelőbbet az adott lehetőségek közül a feladat megoldásához. (eszközök kiválasztása) Ismerje a használt anyagokat
- tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját. (különös figyelemmel a vegyszerekre)
- ismerje a piktogramokat. Segítségükkel igazodjon el a használatról
- ismerje a gépek és berendezések balesetmentes, helyes használatát, tisztítását, üzembe helyezését, kikapcsolását
- segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató, használati utasítás) a tanult munkafolyamatot végezze el a szükséges anyag és eszköz kiválasztásával, felhasználásával együtt
- becsülje mások munkáját
- ismerje a területet, (ahol tevékenykedik) tudjon tájékozódni a munkaterületen
- képes legyen huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözk és eszközök kiválasztásával
- tudjon utasításokat végrehajtani
- legyen képes együttműködni

A gyakorlati tevékenység oktatásának tárgyi feltételei, eszközigénye

a létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett szaktanterem, növényház, raktár, konyha- és gyümölcsöskert, park, melegágy, vagy melegház szükséges.

Vetőmagok, szaporítóanyagok

Műtrágyák, növényvédő szerek

Ásó, gereblye, kapa, sorkihúzó

Kézikocsi, talicska, komposztrosta, komposztáló

Ültetőfa, öntözőkanna, zsineg

Vödör, lapát, vasvilla, lombseprű

Műanyag rekesz, metszőolló

Sorkihúzó, aprómagvető

Ültető lapát, ültetőfa

Kézi fűnyíró, fűszegély nyíró

Kézi és gépi sövénynyíró

Virágcserepek, köztéri edények

Munkaruha, sapka, bakancs

Védőszemüveg, védőkesztyű, pormaszk, gumicsizma

Motoros kapa, kézi vetőgép

A kert és a játszóterek berendezéseinek, műtárgyainak állagmegóvásához szükséges anyagok, eszközök

Tereprendezéshez szükséges eszközök: kitűzők, mérőszalagok, szintezők

Tankönyvek, kertészeti könyvek, kertészeti folyóiratok, kiadványok, filmek.

A tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok.

IKT- eszközök

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11. évfolyam	12. évfolyam
Heti óraszám	14	14
Éves óraszám	504	504

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek		
1. Anyag-és eszközismeret	25	25
2. Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta /szabadon tervezhető órakeret/	20	20
3. Talajtani ismeretek	20	20
Park és kertfenntartási ismeretek		
4. A parkot, kertet alkotó növények és szaporításuk	28	28
5. A parkot, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása	30	30
Munka és környezetvédelmi ismeretek		
6. Baleset megelőzés az iskolában	15	15
7. Baleset megelőzés a gyakorlatokon	12	12
8. Teendők balesetek bekövetkezésekor	10	10
9. Környezetünk védelme	15	15
Szakmai gyakorlat		
10. Gyakorlati anyag- és eszközismeret	20	20
11. Park és kertfenntartási gyakorlatok	69	69
12. A parkokat, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása gyakorlat.	220	220
13. A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	20	20

11-12. évfolyam**Cél**

a tanuló magabiztosan mozogjon a munkára kijelölt terepen (Intézményi tanműhely, Külsős gyakorlóhelyszín) megismerje az ott lévő eszközöket, gépeket, berendezési tárgyakat, és azokat az egyszerűbb tevékenységeket, amiket a mindennapjaiban majd használni fog.

Feladat

minden tanulónak legyen lehetősége minden munkafolyamatot megtanulni és a gyakorlatban rutinszerűen alkalmazni.

egy – egy munkafolyamat tanulásakor mindenkinek legyen az adott feladat végzéséhez saját eszköze.

a munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát, a tanár korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, de az önálló munkavégzést biztosítsa

a biztos tudás feltétele a mindig egyező és egyértelmű feladatadás és megoldás. Ragaszkodni kell a munkafázisok sorrendjének a betartásához munka végeztével mindig meg kell győződni a használt készülékek szakszerű kikapcsolásáról, illetve a használt szerek megfelelő elzárásáról is feladatvégzések sokszori ismétléssel, annak érdekében, hogy rögzüljenek a szabályok, tevékenységek, műveletek

Elvárt teljesítmény

a tanulók az elsajátított ismereteiket, készségeiket a környezetüknek is megmutathassák.

általános balesetvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi előírások megismerése, betartása

az elvégzendő munkafolyamatok műveletekre bontása, műveleti sorrend meghatározása

a tanuló ismerje az eszközök nevét, funkcióját, balesetmentes használatát

válassza a legmegfelelőbbet az adott lehetőségek közül a feladat megoldásához. (eszközök kiválasztása) ismerje a használt anyagokat

tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját. (különös figyelemmel a vegyszerekre)

ismerje a piktogramokat. Segítségükkel igazodjon el a használatról

ismerje a gépek és berendezések balesetmentes, helyes használatát, tisztítását, üzembe helyezését, kikapcsolását.

segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató, használati utasítás) a tanult munkafolyamatot végezze el a szükséges anyag és eszköz kiválasztásával, felhasználásával együtt

becsülje mások munkáját

Értékelés

félévkor és tanév végén érdemjeggyel

a tanulmányok befejezésekor a Bizonyítvány mellé Tanúsítvánnyal

1.Tematikai egység: Anyag- és eszközismeret		Előzetes tudás: Baleset védelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon pontos ismereteket a kertben és a parkban használható kéziszerszámokról. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. Ismerje meg a kéziszerszámok mellett a fűnyíró gépeket.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
- Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. - Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. - Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait. - A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése. - A fűnyíró gépek típusai. Kéziszerszámok A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.) - Kéziszerszámok használata A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai Vető- és ültető kéziszerszámok. Fűnyírók és azok használata	- Szerszámok előkészítése, bemutatása - Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. - Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata Az összes eszköz előkészítése, bemutatása	Környezet és egészségvédelem: Baleset védelmi ismeretek Osztályfőnöki óra: Munkafegyelem, szabályok betartása Kommunikáció: beszédértés, szókincsbővítés. Életvitelhez, és háztartásvezetéshez kapcsolódó ismeretanyagok. Kulcsfogalmak, fogalmak: Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska, lapát, villa, metszőolló, ágvágó olló. Vető és ültető gépek. Fűnyírók. Differenciálás:	

11. évfolyam

2.Tematikai egység: Éghajlati ismeretek		Előzetes tudás: Ismerje az időjárás elemeit. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a szabadban folytatott munkákra. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
- Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit. - Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre. - Ismerje meg a hatásaikat a növényekre és a kinti munkára - Ismerje meg az éghajlat összetevőit. - Időjárási jelenségek különböző évszakokban. - Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre Éghajlat és időjárás. Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. A csapadék, a szél, a napsütés hatásai - Az éghajlat összetevői. - Időjárási jelenségek megismerése. - Az időjárás befolyása a kerti munkára.	Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése	Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, évszakok változása, éghajlat, időjárás, hőmérséklet, hőmérő. Környezet és egészségvédelem: az időjárás elemei, és hatásuk a környezetre. Számolás-mérés: időbeli tájékozódás Környezet és egészségvédelem: időbeli tájékozódás, az időjárás elemei. Kulcsfogalmak, fogalmak: Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Ősz, tél, tavasz, nyár. Hónapok. Éghajlat, időjárás, csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Differenciálás:	

11. évfolyam

3.Tematikai egység: Talajtani ismeretek	Előzetes tudás: Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Ismerje meg a termelésre legalkalmasabb talajtípust. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre • Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. • Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. • Személyi, tárgyi feltételek biztosítása • A talaj szerepe a kertészetben. A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.). A termelésre alkalmas talaj A talaj szerepe a kertészeti termelésben. A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai A talaj termőképességének fenntartása. Környezet-kímélő trágyázás, szerves-és műtrágyázás A földterület művelésének feltételei.	Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése	Környezet és egészségvédelem: ismeretek az élő, és élettelen környezetről, környezetvédelemről. A talaj élővilága, talajvédelem Kulcsfogalmak, fogalmak: Kötött, termő és homoktalaj. Szerves trágya, műtrágya. Differenciálás:

4.Tematikai egység: A parkot és kertet alkotó növények és szaporításuk

Órakeret:
20

Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag

Kapcsolódási pontok:

Növény bemutatók a valóságban, tablókon,
és digitálisan.
A szaporítási módok bemutatása.

Környezet és egészségvédelem:
kertek és a parkok növényei
az ember szerepe az élő természet
megóvásában.

Kommunikáció: szókincsbővítés

Környezet és egészségvédelem:
növények, időjárás, az évszakoknak
megfelelően a kertben végzett
munkák és
a kerti munka feltételei.

Kulcsfogalmak, fogalmak:

Kert, park, zöldségterület, erdő, mező, rét, gyepek. Lágyszárú és fás szárú növények. Dísz és haszonnövények. Egy és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás.

Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás.
Gyümölcsfák. Lombhullató és
örökzöld fák.

Differenciálás:

Egy és két nyári növények. A virágágyakba kiültethető növények. Zöldségnövények szaporításának módjai. Vetés, ültetés, palántázás. Növényápolás, növényvédelem Növényismeret. Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek. Gyümölcsfák, gyümölcsösök. Konyhakerti növények. Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása. Kiültetés feltételei, időpontja. Növények ápolása gondozása. növényvédelem. A pázsit, a gyepp fogalma, szerepe a kertekben, parkokban A biogazdálkodás jelentősége		
---	--	--

5.Tematikai egység: A parkot, kertet és díszkertet alkotó növények ápolása		Előzetes tudás: Egyszerűbb kerti munkák ismerete. A beltéri és kültéri dísznövények ismerete.	Órakeret: 23
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját. Ismerje meg a dísznövények ápolásának, gondozásának módjait. Szerezzon ismereteket a díszcserjékről. Szerezzon ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól A fenntartási munkák megismerése. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok. A virágtartók telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése. Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése	Tevékenység • Kerti munkák bemutatása, gyakorlása. • Az összes növény bemutatása	Kapcsolódási pontok: Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az ember szerepe környezete szépítésében, az egészséges környezet kialakításában, munkák a kertben és a parkban. beltéri és dísznövények ápolása Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: örökzöldek, a belső tereket díszítő növények, szobanövények.	
Ismeretek Parkok ápolása, gondozása. Gyep telepítése, ápolása, gondozása. Dísznövények ültetése, ápolása, gondozása. Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása. Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása.		Kulcsfogalmak, fogalmak: Ápolás, gondozás, telepítés. Díszcserjék és fák. Örökzöldek. Virágtartó, sziklakert, kerti tó.	
		Differenciálás:	

Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Környezet és egészségvédelem: az ember szerepe környezete szépítésében, az egészséges környezet kialakításában, munkák a kertben és a parkban. beltéri és dísnövények ápolása

Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre.
Környezet és egészségvédelem: örökzöldek, a belső tereket díszítő növények, szobanövények.

Kulcsfogalmak, fogalmak:
Ápolás, gondozás, telepítés.
Díszcserjék és fák. Örökzöldek.
Virágtartó, sziklakert, kerti tó.

Differenciálás:

Rózsafelületek ápolása, gondozása. • Díszfák, cserjék fenntartása. • Örökzöldek gondozása. • Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása • Sziklakertek létesítése, gondozása. Kerti tavak létesítése, gondozása. • Konyhakerti növények ápolása. • Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása.		
---	--	--

11. évfolyam

6.Tematikai egység: Baleset megelőzés az iskolában	<i>Előzetes tudás: Általános ismeretek a baleset megelőzésről. Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete.</i>	Órakeret: 13
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól. Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Értse meg a szabályok szükségességét, és azok betartásának fontosságát. Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét. Értse meg a munkába állás követelményeit. Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése. A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében. Az előírt feltételek teljesítése munkavégzés előtt. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése Ismeretek Az osztály-és munkaterem használatának rendje Munka és balesetvédelmi szabályok. Tűzvédelmi szabályok. Munkába állás feltételei. Munkaruha, védőruha. Balesetek megelőzése Baleset megelőzés a gyakorlatban	Tevékenység Felszerelések bemutatása Balesetvédelmi bemutatók megtekintése	Osztályfőnöki óra: tűz és balesetvédelmi oktatás: ismeretek szerzése, szabályok betartása, munkafegyelem. Olvasás-írás: információszerzés Osztályfőnöki óra: Önismeret, munkavállalói ismeretek, társas kapcsolatok. Munkavégzéshez kapcsolódó ismeretek oktatása. Kulcsfogalmak, fogalmak: Baleset, sérülés. Munkaruha, védőruha. Tűzvédelem, áramütés. Differenciálás:

11. évfolyam

7.Tematikai egység: Baleset megelőzés a gyakorlatokon		Előzetes tudás: Segítségkérés lehetőségei. A balesetvédelmi szabályok ismerete.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Rendelkezzen olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat - Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat. - Szerezzen ismereteket az időjárás viszonyosságairól és azok káros hatásának csökkentéséről. - Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét. - Értse meg a higiénias rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására. - Gyakorlati bemutatón szerezzen ismereteket a tűzvédelemről A szerszámok vizsgálatának és rendeltetésszerű használatának a kialakítása. Az időjáráshoz való alkalmazkodás módjai, lehetőségei. A célszerű arányok jelentőségének megértetése. A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése. Az egészséges életre való felkészítés. Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése Ismeretek - Szabályok betartásának fontossága. - Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben (fólia, üvegház).	Tevékenység - Balesetveszélyes helyzetek bemutatása. - Balesetvédelmi feladatok gyakorlása	Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időbeosztás, napirend, órahasználat. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, segélyhívószámok ismerete, segítségkérés gyakorlása. Környezet és egészségvédelem: személyi higiénés szabályok betartása. Környezet és egészségvédelem: Az időjárás és hatása. A munkavégzés balesetvédelmi szabályai. A környezetet szennyező anyagokról tanultak. Kulcsfogalmak, fogalmak: Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok Mérgező és veszélyes anyagok. Differenciálás:	

• Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia). • A fizikai állóképesség figyelembe vétele. • Munka és pihenés beosztása • A leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné). Higiénias szabályok. • Tűzvédelem a gyakorlatban A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az utasítások pontos betartása. Felkészülés az időjárás viszonyaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.). Munka és pihenés helyes aránya. Mérgezések, fertőzések veszélyei.		
--	--	--

11. évfolyam

8.Tematikai egység: Teendők balesetek bekövetkezésekor	<i>Előzetes tudás: Segélyhívószámok. Ismeretek a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről.</i>		Órakeret: 9
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni. Ismerje meg az áramtalanítás fontosságát. Tudja megkezdeni a tűzoltást. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait. Segítségkérés a megfelelő helyről. Ismerje meg az áramtalanítás módjait. Ismerje meg a tűzoltás módjait. Ismeretek Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek. Segítségnyújtás. Teendők áramütés esetén. Teendők tűz esetén. • Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai	Tevékenység Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása	Osztályfőnöki óra: segítségnyújtás és hívás a gyakorlatban Kommunikáció: probléma megfogalmazása Számolás-mérés: telefonszámok. Térképen, alaprajzon való tájékozódó képesség, piktogramok. Osztályfőnöki óra: Balesetek és teendők. Kommunikáció: Beszédértés, beszédtechnika fejlesztés, szókincsbővítés. Kulcsfogalmak, fogalmak: A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai. Segítségkérés. Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám.	

11. évfolyam

9.Tematikai egység: Környezetünk védelme		Előzetes tudás: Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. A környezetvédelem jelentősége.	Órakeret: 11
Tantárgyi fejlesztési célok: Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Értse meg az ember és a természet kapcsolatát. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét e tevékenységben. Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről • Értse az ember szerepét a környezetben. • Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban. • Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést. • Értse az ember szerepét a természetvédelemben. • Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást. Ismeretek Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások. Komposztálás, jelentősége. A környezetvédelem jelentősége. A természetvédelem jelentősége. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában. • Környezet-védelem szerepe az egészséges életben. • Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése. • Természet-védelem jelentősége. • Vegyszer nélküli növényvédelem jelentősége a természet egyensúlyának fenntartása érdekében.	Tevékenység A környezet szépségeinek bemutatása. Szelektív hulladékgyűjtés Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.	Osztályfőnöki óra: a környezetvédelem jelentősége az ember életében. Környezet és egészségvédelem: környezetvédelmi ismeretek, a szelektív hulladékgyűjtés. Kommunikáció: vegyszerek jelzései Környezet és egészségvédelem: A környezet és az emberek kapcsolata. Egészség és betegség. A tiszta környezet szerepe az egészség megőrzésben. Szelektív hulladékgyűjtés közben szerzett ismeretek. Kulcsfogalmak, fogalmak: Környezet, természet, védelmük. Komposztálás. Biogazdálkodás. Szelektív hulladék. Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok, mérgek. Biogazdálkodás. Differenciálás:	

11. évfolyam

10.Tematikai egység: Gyakorlati anyag-és eszközismeret	Előzetes tudás: Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása. A kéziszerszámok ismerete mellett a fűnyíró különböző típusainak használata.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát. Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét. Ismerje meg a komposztálás eszközeit és a felhasználható anyagokat. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása Ismeretek • Kéziszerszámok használata. • Sorkihúzó használata. • Komposztálás eszközei, és azok használata. • Szerszámok, gépek használata. • Az évszaknak megfelelő munkák tárgyi feltételeinek megteremtése. • Komposztálás. (szerves hulladékok) • Időjárás megfigyelése	Tevékenység • Munka a kertben. • Eszközök és azok használatának bemutatása Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása. Előkészületek az őszi munkákhoz Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyezés	Osztályfőnöki óra: önismeret, munkavállalói ismeretek, aktív részvétel. A tantárgy elméleti oktatásának ismeretei. Balesetvédelem a gyakorlaton Számolás-mérés: időbeli tájékozódó képesség fejlesztése, évszakok váltakozásához kapcsolódó időjárási elemek. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítés során szerzett ismeretek: Kéziszerszámok és azok használata Kulcsfogalmak, fogalmak: Ásás, kapálás, gereblyezés, metszés. Kéziszerszámok, gépek, évszakok, komposztálás. Differenciálás:

11.Tematikai egység: Park és kertfenntartási gyakorlatok	Előzetes tudás: Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. Növényismeret.	Órakeret: 54
Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növény szaporítás különböző módjait.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban. A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés. Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat. A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat. Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki. Komposztálás hulladék anyagokból. - Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban. - Ismerje meg az ágyások kialakításának célszerű menetrendjét. - A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. - A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. - Az ültető gödrök méreteinek megismerése. - Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. - A füvesítés feltételeinek megteremtése, a füvesítés gyakorlása. Ismeretek Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai, azok használata.	Tevékenység Az anyagok előkészítése, bemutatása. Munkavégzés a kertben. A parkok kiegészítő anyagainak használata Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással, motoros kapával. A talaj lezárása hengerezéssel. Ágyások kialakítása, előkészítése őszi és tavaszi vetésre, ültetésre. Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe. Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő ültetése, ültetés utáni munkái. Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása. Ültető gödör ásása szabadgyökerű és konténeres díszfák ültetéséhez. Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák. Gyeptelepítés.	Számolás-mérés: időbeli és térbeli tájékozódás. Környezet és egészségvédelem: élő és élettelen környezet elemei. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés a kertben Szakmai gyakorlati és elméleti előkészítő tevékenységekhez kapcsolódó ismeretek: munkavégzés közben a kertben és a parkban. Kulcsfogalmak, fogalmak: Talaj előkészítés, ágyások kialakítása, ültetés, vetés, palántázás, komposztálás. Talaj előkészítés, ágyások, szaporító láda, telepítés, ültetés, füvesítés. Differenciálás:

Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása. Őszi talaj előkészítés. Trágyázás. Ágyások kialakítása. Ültetés, palántázás. Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása. Komposztálás. Talaj előkészítés ősszel és tavasszal. Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés. Szaporító ládák készítése, használata. Sövények, cserjék, fák telepítése. Ültető gödrök készítése. Ültetés. Gyeptelepítés.		
--	--	--

11. évfolyam

12.Tematikai egység: A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat.	<i>Előzetes tudás: Beltéri és dísznövények ápolása. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek.</i>	Órakeret: 208
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat A különböző feladatok begyakorlása. Munkavégzés segítséggel és önállóan. A kéziszerszámok és gépek használatának begyakorlása. Az évelő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. A sövényekkel, cserjékkel, fákkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. A pázsitfűvel kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismeretek Pázsit és gyepek ápolása, gondozása. Felújításuk. Sövények ápolása, gondozása. Dísznövények ápolása, gondozása. Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása. Kert ápolása, gondozása. Termések betakarítása, tárolása. Szerszámok, gépek folyamatos használata. Évelő növények telepítése, gondozása,	A gyakorlati munkafolyamatok végzése bemutatás után, egyéni mértékű megsegítés és ellenőrzés mellett történik: A gyakorlati feladatok bemutatása. Kert és parkgondozás Fűnyíró gépek üzemeltetése, karbantartása, beállítása adott tarlómagassághoz Évelőágyak felújítása, áttelepítése. Évelő növények felszedése, töosztása, talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés. Sövények, díszcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem. Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása, tárolása Fiatal és idős díszfák fenntartási munkái: fenntartó metszés, ifjító metszés, termőre metszés, öntözés, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással. Gyümölcsfák ültetése, metszése, termésének betakarítása, tárolása. Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően	Számolás-mérés: időbeli, térbeli tájékozódás Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés az épületben, a kertben, és a parkban. Osztályfőnöki óra: Felnőtt életre felkészítés: környezetszépítés, gondozás. Életviteli és munkatevékenységekhez kapcsolódóan: Kert és parkgondozás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Ápolás, gondozás, betakarítás, kiszáradt, sérült növények. Differenciálás:

felújítása. Gyomtalanítás. Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása. Kiszáradt fák eltávolítása. Gyep gondozása.		
---	--	--

11. évfolyam

13.Tematikai egység: Parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	Előzetes tudás: Ismerje a játszótereket és azok eszközeit.	Órakeret: 21
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladatok. Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. A vízi létesítményeket ismerje meg és szerezzon információkat azok ápolásáról. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. Vegyen részt a vízi létesítmények (szökőkutak, mesterséges tavak) létrehozásában, és az azokba történő növénytelepítésben és gondozásukban. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt. Ismeretek: Játszóterek gondozása, állagmegóvása Vízi létesítmények telepítése, ápolása, gondozása. Fagymentesítés. A sérült részek javítása, eltávolítása.	Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken A környezetünkben lévő játszóterek folyamatos gondozása, állagmegóvása felületkezeléssel (festés). Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása. A vízi létesítmények (mesterséges tavak, szökőkutak) betelepítése növényekkel. A vízi létesítmények fagymentesítése	Szabadidős, napközis tevékenység: Játszóterek használata, tanulmányi séták, kirándulások során szerzett ismeretek. Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időjárás, és annak hatásai a környezetben. Környezet és egészségvédelem: környezetvédelmi feladatok. Osztályfőnöki óra: szabadidő kulturált eltöltése, társadalmi munkamegosztásban való részvétel, közösségi tevékenység. Kulcsfogalmak, fogalmak: Játszótér, játékok. Dísztó, halastó. Állagmegóvás, javítás. Fagymentesítés. Differenciálás:

12. évfolyam

1.Tematikai egység: Anyag- és eszközismeret		Előzetes tudás: Baleset védelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: Baleset védelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat - Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. - Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. - Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait. - A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése. - A fűnyíró gépek típusai. Ismeretek Kéziszerszámok A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.) - Kéziszerszámok használata A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai Vető- és ültető kéziszerszámok. Fűnyírók és azok használata	- Szerszámok előkészítése, bemutatása - Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat. - Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata Az összes eszköz előkészítése, bemutatása	Kapcsolódási pontok: Környezet és egészségvédelem: Baleset védelmi ismeretek Osztályfőnöki óra: Munkafegyelem, szabályok betartása Kommunikáció: beszédértés, szókincsbővítés. Életvitelhez, és háztartásvezetéshez kapcsolódó ismeretanyagok. Kulcsfogalmak, fogalmak: Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska, lapát, villa, metszőolló, ágvágó olló. Vető és ültető gépek. Fűnyírók. Differenciálás:	

12. évfolyam

2.Tematikai egység: Éghajlati ismeretek		Előzetes tudás: Ismerje az időjárás elemeit. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a szabadban folytatott munkákra. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat - Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit. - Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre. - Ismerje meg a hatásaikat a növényekre és a kinti munkára - Ismerje meg az éghajlat összetevőit. - Időjárási jelenségek különböző évszakokban. - Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre Ismeretek - Éghajlat és időjárás. - Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. - A csapadék, a szél, a napsütés hatásai - Az éghajlat összetevői. - Időjárási jelenségek megismerése. - Az időjárás befolyása a kerti munkára.	Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése	Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, évszakok változása, éghajlat, időjárás, hőmérséklet, hőmérő. Környezet és egészségvédelem: az időjárás elemei, és hatásuk a környezetre. Számolás-mérés: időbeli tájékozódás Környezet és egészségvédelem: időbeli tájékozódás, az időjárás elemei. Kulcsfogalmak, fogalmak: Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Ősz, tél, tavasz, nyár. Hónapok. Éghajlat, időjárás, csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet Differenciálás:	

12. évfolyam

3.Tematikai egység: Talajtani ismeretek		Előzetes tudás: Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Ismerje meg a termelésre legalkalmasabb talajtípust. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre - Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. - Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. - Személyi, tárgyi feltételek biztosítása Ismeretek - A talaj szerepe a kertészetben. A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.). A termelésre alkalmas talaj A talaj szerepe a kertészeti termelésben. A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai A talaj termőképességének fenntartása. Környezet-kímélő trágyázás, szerves-és műtrágyázás A földterület művelésének feltételei.	Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése	Kapcsolódási pontok: Környezet és egészségvédelem: ismeretek az élő, és élettelen környezetről, környezetvédelemről. A talaj élővilága, talajvédelem Kulcsfogalmak, fogalmak: Kötött, termő és homoktalaj. Szerves trágya, műtrágya. Differenciálás:	

12. évfolyam

4.Tematikai egység: A parkot és kertet alkotó növények és szaporításuk	Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek. Rendelkezzon ismeretekkel a különböző növényekről. <i>Ismerje a különböző növénytipusokat</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a haszon, dísz és vadonélő növényeket, szaporításuk jelentőségét, formáit <i>Részletesen ismerje meg a különböző növénytipusokat és azok jellemzőit.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Tudjon különbséget tenni a különböző területek között. Ismerje meg a különböző területek jelentőségét az ember életében. Tudja megkülönböztetni a haszon és dísznövényeket. Tudjon különbséget tenni a különböző növények között. Ismerje meg a különböző szaporítási módokat és az azok közötti különbséget. Szerezze meg a legalapvetőbb ismereteket a növények ápolásáról és védelméről. Ismerje fel a különböző növényeket. Az eltérő tulajdonságok felismerése. Ismerje meg a különböző gyümölcsfákat. Ismerje és alkalmazza a különböző növénysszaporítási módokat. Az időjárás, a talajhőmérséklet és az ültetés összefüggéseinek megismerése. A növények eltérő igényeinek megismerése. A biogazdálkodás eltérő feltételeinek bemutatása Ismeretek Kert, park, zöldterület fogalma. Jelentőségük az ember életében, szerepe környezetünkben. Dísz és haszonnövények	Növény bemutatók a valóságban, tablókon, és digitálisan. A szaporítási módok bemutatása.	Számolás-mérés: térbeli tájékozódás Környezet és egészségvédelem: kertek és a parkok növényei az ember szerepe az élő természet megóvásában. Kommunikáció: szókincsbővítés Környezet és egészségvédelem: növények, időjárás, az évszakoknak megfelelően a kertben végzett munkák és a kerti munka feltételei. Kulcsfogalmak, fogalmak: Kert, park, zöldterület, erdő, mező, rét, gyep. Lágymű és fás szárú növények. Dísz és haszonnövények. Egy és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás. Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás. Gyümölcsfák. Lombhullató és örökzöld fák. Differenciálás:

Egy és két nyári növények. A virágágyakba kiültethető növények. Zöldségnövények szaporításának módjai. Vetés, ültetés, palántázás. Növényápolás, növényvédelem Növényismeret. Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek. Gyümölcsfák, gyümölcsösök. Konyhakerti növények. Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása. Kiültetés feltételei, időpontja. Növények ápolása, gondozása. növényvédelem. A pázsit, a gyepp fogalma, szerepe a kertekben, parkokban A biogazdálkodás jelentősége		
--	--	--

5.Tematikai egység: A parkot, kertet és díszkertet alkotó növények ápolása		Előzetes tudás: Egyszerűbb kerti munkák ismerete. A beltéri és kültéri dísznövények ismerete.	Órakeret: 23
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját. Ismerje meg a dísznövények ápolásának, gondozásának módjait. Szerezzon ismereteket a díszcserjékről. Szerezzon ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól A fenntartási munkák megismerése. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok. A virágtartók telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése. Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése Ismeretek Parkok ápolása, gondozása. Gyep telepítése, ápolása, gondozása. Dísznövények ültetése, ápolása, gondozása. Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása. Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása.	- Kerti munkák bemutatása, gyakorlása. - Az összes növény bemutatása	Kapcsolódási pontok: Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: az ember szerepe környezete szépítésében, az egészséges környezet kialakításában, munkák a kertben és a parkban. beltéri és dísznövények ápolása Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet és egészségvédelem: örökzöldek, a belső tereket díszítő növények, szobanövények. Kulcsfogalmak, fogalmak: Ápolás, gondozás, telepítés. Díszcserjék és fák. Örökzöldek. Virágtartó, sziklakert, kerti tó. Differenciálás:	

Rózsafelületek ápolása, gondozása. • Díszfák, cserjék fenntartása. • Örökzöldek gondozása. • Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása • Sziklakertek létesítése, gondozása. • Kerti tavak létesítése, gondozása. • Konyhakerti növények ápolása. • Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása.		
--	--	--

12. évfolyam

6.Tematikai egység: Baleset megelőzés az iskolában	<i>Előzetes tudás: Általános ismeretek a baleset megelőzésről. Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete.</i>	Órakeret: 13
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól. Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Értse meg a szabályok szükségességét, és azok betartásának fontosságát. Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét. Értse meg a munkába állás követelményeit. Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése. A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében. Az előírt feltételek teljesítése munkavégzés előtt. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése Ismeretek Az osztály-és munkaterem használatának rendje Munka és balesetvédelmi szabályok. Tűzvédelmi szabályok. Munkába állás feltételei. Munkaruha, védőruha. Balesetek megelőzése Baleset megelőzés a gyakorlatban	Felszerelések bemutatása Balesetvédelmi bemutatók megtekintése	Kapcsolódási pontok: Osztályfőnöki óra: tűz és balesetvédelmi oktatás: ismeretek szerzése, szabályok betartása, munkafegyelem. Olvasás-írás: információszerzés Osztályfőnöki óra: Önismeret, munkavállalói ismeretek, társas kapcsolatok. Munkavégzéshez kapcsolódó ismeretek oktatása. Kulcsfogalmak, fogalmak: Baleset, sérülés. Munkaruha, védőruha. Tűzvédelem, áramütés. Differenciálás:

12. évfolyam

7.Tematikai egység: Baleset megelőzés a gyakorlatokon		Előzetes tudás: Segítségkérés lehetőségei. A balesetvédelmi szabályok ismerete.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Rendelkezzen olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat - Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat. - Szerezzen ismereteket az időjárás viszonyosságairól és azok káros hatásának csökkentéséről. - Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét. - Értse meg a higiénias rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására. - Gyakorlati bemutatón szerezzen ismereteket a tűzvédelemről A szerszámok vizsgálatának és rendeltetésszerű használatának a kialakítása. Az időjáráshoz való alkalmazkodás módjai, lehetőségei. A célszerű arányok jelentőségének megértetése. A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése. Az egészséges életre való felkészítés. Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése Ismeretek - Szabályok betartásának fontossága. - Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben (fólia, üvegház).	Balesetveszélyes helyzetek bemutatása. Balesetvédelmi feladatok gyakorlása	Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időbeosztás, napirend, órahasználat. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre, segélyhívószámok ismerete, segítségkérés gyakorlása. Környezet és egészségvédelem: személyi higiénés szabályok betartása. Környezet és egészségvédelem: Az időjárás és hatása. A munkavégzés balesetvédelmi szabályai. A környezetet szennyező anyagokról tanultak. Kulcsfogalmak, fogalmak: Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok Mérgező és veszélyes anyagok. Differenciálás:	

• Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia). • A fizikai állóképesség figyelembe vétele. • Munka és pihenés beosztása • A leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné). Higiénias szabályok. • Tűzvédelem a gyakorlatban A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az utasítások pontos betartása. Felkészülés az időjárás viszontagságaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.). Munka és pihenés helyes aránya. Mérgezések, fertőzések veszélyei.		
---	--	--

12. évfolyam

8.Tematikai egység: Teendők balesetek bekövetkezésekor		Előzetes tudás: Segélyhívószámok. Ismeretek a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről.	Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni. Ismerje meg az áramtalanítás fontosságát. Tudja megkezdeni a tűzoltást. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait. Segítségkérés a megfelelő helyről. Ismerje meg az áramtalanítás módjait. Ismerje meg a tűzoltás módjait. Ismeretek Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek. Segítségnyújtás. Teendők áramütés esetén. Teendők tűz esetén. • Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai	Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása	Osztályfőnöki óra: segítségnyújtás és hívás a gyakorlatban Kommunikáció: probléma megfogalmazása Számolás-mérés: telefonszámok. Térképen, alaprajzon való tájékozódó képesség, piktogramok. Osztályfőnöki óra: Balesetek és teendők. Kommunikáció: Beszédértés, beszédtechnika fejlesztés, szókincsbővítés Kulcsfogalmak, fogalmak: A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai. Segítségkérés. Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám. Differenciálás:	

12. évfolyam

9.Tematikai egység: Környezetünk védelme		Előzetes tudás: Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. A környezetvédelem jelentősége.	Órakeret: 11
Tantárgyi fejlesztési célok: Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Értse meg az ember és a természet kapcsolatát. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét e tevékenységben. Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről • Értse az ember szerepét a környezetben. • Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban. • Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést. • Értse az ember szerepét a természetvédelemben. • Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást. Ismeretek Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások. Komposztálás, jelentősége. A környezetvédelem jelentősége. A természetvédelem jelentősége. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában. • Környezet-védelem szerepe az egészséges életben.	A környezet szépségeinek bemutatása. Szelektív hulladékgyűjtés Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.	Osztályfőnöki óra: a környezetvédelem jelentősége az ember életében. Környezet és egészségvédelem: környezetvédelmi ismeretek, a szelektív hulladékgyűjtés. Kommunikáció: vegyszerek jelzései Környezet és egészségvédelem: A környezet és az emberek kapcsolata. Egészség és betegség. A tiszta környezet szerepe az egészség megőrzésben. Szelektív hulladékgyűjtés közben szerzett ismeretek. Kulcsfogalmak, fogalmak: Környezet, természet, védelmük. Komposztálás. Biogazdálkodás. Szelektív hulladék. Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok, mérgek. Biogazdálkodás. Differenciálás:	

• Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése. • Természet-védelem jelentősége. • Vegyszer nélküli növényvédelem jelentősége a természet egyensúlyának fenntartása érdekében.		
--	--	--

12. évfolyam

10.Tematikai egység: Gyakorlati anyag-és eszközismeret	<i>Előzetes tudás: Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása. A kéziszerszámok ismerete mellett a fűnyíró különböző típusainak használata.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát. Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét. Ismerje meg a komposztálás eszközeit és a felhasználható anyagokat. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása Ismeretek • Kéziszerszámok használata. • Sorkihúzó használata. • Komposztálás eszközei, és azok használata. • Szerszámok, gépek használata. • Az évszaknak megfelelő munkák tárgyi feltételeinek megteremtése. • Komposztálás. (szerves hulladékok) • Időjárás megfigyelése	• Munka a kertben. • Eszközök és azok használatának bemutatása Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása. Előkészületek az őszi munkákhoz Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyezés	Osztályfőnöki óra: önismeret, munkavállalói ismeretek, aktív részvétel. A tantárgy elméleti oktatásának ismeretei. Balesetvédelem a gyakorlaton Számolás-mérés: időbeli tájékozódó képesség fejlesztése, évszakok váltakozásához kapcsolódó időjárási elemek. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítés során szerzett ismeretek: Kéziszerszámok és azok használata. Kulcsfogalmak, fogalmak: Ásás, kapálás, gereblyezés, metszés. Kéziszerszámok, gépek, évszakok, komposztálás. Differenciálás:

12. évfolyam

11.Tematikai egység: Park és kertfenntartási gyakorlatok		Előzetes tudás: Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. Növényismeret.	Órakeret: 54
Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növény szaporítás különböző módjait.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban. A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés. Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat. A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat. Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki. Komposztálás hulladék anyagokból. - Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban. - Ismerje meg az ágyások kialakításának célszerű menetrendjét. - A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. - A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. - Az ültető gödrök méreteinek megismerése. - Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. - A füvesítés feltételeinek megteremtése, a füvesítés gyakorlása. Ismeretek Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai,	Az anyagok előkészítése, bemutatása. Munkavégzés a kertben. A parkok kiegészítő anyagainak használata Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással, motoros kapával. A talaj lezárása hengerezéssel. Ágyások kialakítása, előkészítése őszi és tavaszi vetésre, ültetésre. Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe. Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő ültetése, ültetés utáni munkái. Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása. Ültető gödör ásása szabadgyökerű és konténeres díszfák ültetéséhez. Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák. Gyeptelepítés.	Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: időbeli és térbeli tájékozódás. Környezet és egészségvédelem: élő és élettelen környezet elemei. Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés a kertben Szakmai gyakorlati és elméleti előkészítő tevékenységekhez kapcsolódó ismeretek: munkavégzés közben a kertben és a parkban. Kulcsfogalmak, fogalmak: Talaj előkészítés, ágyások kialakítása, ültetés, vetés, palántázás, komposztálás. Talaj előkészítés, ágyások, szaporító láda, telepítés, ültetés, füvesítés. Differenciálás:	

azok használata. Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása. Őszi talaj előkészítés. Trágyázás. Ágyások kialakítása. Ültetés, palántázás. Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása. Komposztálás. Talaj előkészítés ősszel és tavasszal. Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés. Szaporító ládák készítése, használata. Sövények, cserjék, fák telepítése. Ültető gödrök készítése. Ültetés. Gyeptelepítés.		
--	--	--

12. évfolyam

12.Tematikai egység: A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat.		Előzetes tudás: Beltéri és dísznövények ápolása. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek	Órakeret: 208
Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat A különböző feladatok begyakorlása. Munkavégzés segítséggel és önállóan. A kéziszerszámok és gépek használatának begyakorlása. Az évelő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. A sövényekkel, cserjékkel, fákkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. A pázsitfűvel kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismeretek Pázsit és gyepterület ápolása, gondozása. Felújításuk. Sövények ápolása, gondozása. Díznövények ápolása, gondozása. Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása. Kert ápolása, gondozása. Termések betakarítása, tárolása. Szerszámok, gépek folyamatos használata. Évelő növények telepítése, gondozása,	A gyakorlati munkafolyamatok végzése bemutatás után, egyéni mértékű megsegítés és ellenőrzés mellett történik: A gyakorlati feladatok bemutatása. Kert és parkgondozás Fűnyíró gépek üzemeltetése, karbantartása, beállítása adott tarlómagassághoz Évelőágyak felújítása, áttelepítése. Évelő növények felszedése, töosztása, talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés. Sövények, dízcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem. Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása, tárolása Fiatal és idős díszfák fenntartási munkái: fenntartó metszés, ifjító metszés, termőre metszés, öntözés, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással. Gyümölcsfák ültetése, metszése, termésének betakarítása, tárolása. Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően	Számolás-mérés: időbeli, térbeli tájékozódás Szakmai elméleti és gyakorlati előkészítő ismeretek: Munkavégzés az épületben, a kertben, és a parkban. Osztályfőnöki óra: Felnőtt életre felkészítés: környezetszépítés, gondozás. Életviteli és munkatevékenységekhez kapcsolódóan: Kert és parkgondozás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Ápolás, gondozás, betakarítás, kiszáradt, sérült növények Differenciálás:	

felújítása. Gyomtalanítás. Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása. Kiszáradt fák eltávolítása. Gyep gondozása.		
---	--	--

12. évfolyam

13.Tematikai egység: Parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	Előzetes tudás: Ismerje a játszótereket és azok eszközeit.	Órakeret: 21
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladatok. Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. A vízi létesítményeket ismerje meg és szerezzon információkat azok ápolásáról. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. Vegyen részt a vízi létesítmények (szökőkutak, mesterséges tavak) létrehozásában, és az azokba történő növénytelepítésben és gondozásukban. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt. Ismeretek: Játszóterek gondozása, állagmegóvása Vízi létesítmények telepítése, ápolása, gondozása. Fagymentesítés. A sérült részek javítása, eltávolítása.	Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken A környezetünkben lévő játszóterek folyamatos gondozása, állagmegóvása felületkezeléssel (festés). Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása. vízi létesítmények (mesterséges tavak, szökőkutak) betelepítése növényekkel. A vízi létesítmények fagymentesítése	Szabadidős, napközis tevékenység: Játszóterek használata, tanulmányi séták, kirándulások során szerzett ismeretek. Számolás-mérés: időbeli tájékozódás, időjárás, és annak hatásai a környezetben. Környezet és egészségvédelem: környezetvédelmi feladatok. Osztályfőnöki óra: szabadidő kulturált eltöltése, társadalmi munkamegosztásban való részvétel, közösségi tevékenység. Kulcsfogalmak, fogalmak: Játszótér, játékok. Dísztó, halastó. Állagmegóvás, javítás. Fagymentesítés. Differenciálás:

2.5 Irodatechnikai eszközök használata

11 - 12. évfolyam

Célok

- A tanulókkal megismertetni az infokommunikációs és irodatechnikai eszközöket, azok üzemeltetési rendjét és felhasználási területeiket.
- A feladatoknak, egyéni szükségleteknek megfelelően az eszközöket kiválasztani és rendeltetésszerűen használni.
- Az egészségügyi és balesetvédelmi szabályokat megismerni, a biztonsági előírásokat megfelelően alkalmazni.
- Elérni, hogy ismerje a számítógépek és az irodatechnikai eszközök gyakorlati alkalmazhatóságát a tanulásban, a játékban és a szabadidő eltöltésében.
- A megszerzett ismereteket legyen képes alkalmazni munkavégzéskor és a hétköznapi életben.

Feladatok

- A számítástechnikai és a már megismert irodatechnikai eszközök működésének alapszintű megismerése, a velük kapcsolatos feladatok megértése és teljesítése.
- A tanuló szerezzen jártasságot az infokommunikációs és irodai eszközök szakszerű és biztonságos használatában.
- Egyszerű számítógépes programok, alkalmazások (pl.: szövegszerkesztő, játékprogramok, rajzoló program) alapszintű használatának elsajátítása.
- A biztonságos internethasználat elsajátítása: kockázatok, káros tartalmak elkerülési módjának megismerése, információszerzésre, ismeretbővítésre, szabadidős tevékenységekre való felhasználása.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés

A tanulók életszerű körülmények között sajátíthatják el az irodai munkahelyi viselkedési szokásokat. Az infokommunikációs eszközök használata során megismerik az információkezelés, internethasználat etikai szabályait, hangsúlyos szerepet kap a mértékletes, fegyelmezett és biztonságos eszközhasználat, szolgáltatáskezelés.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A multimédiás eszközök használata sokszínű kommunikációs lehetőséget foglal magában: a tanulók gyakorolják a telefonon, e-mailben, online

közösségi oldalakon az információk fogadását, átadását, a kapcsolatteremtés alapvető szabályait, ezáltal fejlődik a társalgási képesség és gazdagodik a viselkedési repertoár.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanulók megismerik az infokommunikációs eszközök - különösen a számítógép - egészséget károsító hatásait, melyek elkerülésének szem előtt tartásával gyakorolják a használatukat.

A lelki egyensúly megőrzése érdekében szükséges tudatosítani a valós és virtuális világ közötti különbségeket, megtanulni az információk szűrését és hitelességük vizsgálatát. Hangsúlyos szerepet kap a függőségek kialakulásának megelőzése.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A képzésben részt vevő tanulók gyakorolják az irodatechnikai alapanyagok és energiaforrások takarékos felhasználását. Megismerik a munkatevékenységek során keletkezett hulladékok, elromlott elektronikai eszközök és berendezések kezelését, elhelyezésének lehetőségeit.

Médiatudatosságra nevelés

A tanulók megismerik és gyakorolják az infokommunikációs eszközök adekvát használatát. Képessé válnak a tevékenységekhez, szabadidő eltöltéséhez, ismeretszerzéshez szükséges eszközök, szolgáltatások, programok kiválasztására és alkalmazására, szem előtt tartva az információszerzés és kezelés etikai szabályait és az egészségre káros hatások kiküszöbölését.

A tanulás tanítása

A modern infokommunikációs eszközök használata motiválja a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, felkeltik az érdeklődést a tanulás iránt. Gyakorolják az interneten történő ismeretszerzést és információ feldolgozást, a korábban megszerzett ismeretek mindennapi életben történő alkalmazását. A modul során elsajátított ismeretek lehetővé teszik a tanuló számára, hogy más tantárgyak tanulásába, feladatainak megoldásába integrálja informatikai tudását.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció

A szövegszerkesztő-, levelező-, csevegő programok, az internet rendszeres használata hozzájárul szókincs bővítéséhez, a verbális és nonverbális kommunikációs készségek és képességek fejlesztéséhez, az információk minél hatékonyabb feldolgozásához, rendszerezéséhez, kezeléséhez.

Matematikai kompetencia

Ez előzetes matematikai ismeretek (pl.: szimbólumok, alpműveletek, térbeli-, időbeli tájékozódás) alkalmazása és bővítése a számítógépes programok használata során. A tantárgy hozzájárul a matematikai alapkészségek, képességek - problémamegoldó képesség, logikai készség, kreatív gondolkodás, helyzetfelismerés fejlesztéséhez.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanulók megismerik technikai eszközök alkalmazásának színtereit, növekedik a jártasságuk, magabiztosságuk a használatukban. A számítógépes programok, az internet hozzájárul a környezet jelenségeinek megismeréséhez és megértéséhez.

Digitális kompetencia

Az infokommunikációs és irodai eszközök megismerése és használata lehetővé teszi a tanulók számára új ismeretek szerzését, rendszerezését, tartalmak létrehozását. Elsajátítják a számítógépes programok, alkalmazások alapszintű kezelését, megtanulják az eszközök használatát a tanulási folyamat során és azok alkalmazását a szabadidős tevékenységekben, társas érintkezésben. Lehetővé válik az érdeklődési kör bővítése, a látókör szélesítése modern eszközökkel, melyek egyben motiválnak új ismeretek megszerzésére. Az internet használata segíti a valóság és virtuális világ közti különbségtételt.

Szociális és állampolgári kompetencia

Az internethasználat során a tanulók megismerik világ sokszínűségét, ezáltal növekedik bennük a befogadó képesség, empátia, tolerancia. A csoportmunkák során fejlődik az együttműködési készség.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Az érdekes és modern IKT eszközök motiválják a tanulókat a munkavégzésre, az internethasználat lehetőséget jelent a tágabb környezet megismerésére, a világban való tájékozódás elősegítésére.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A számítógépes programok (szövegszerkesztő, rajzprogram, képszerkesztő) alkalmazása és a dokumentumok létrehozása segíti a kreativitás fejlődését, a kifejezőképesség javítását, az esztétikumra való törekvést.

A hatékony, önálló tanulás

A modul támogatja az információk szerzésének, megosztásának, rendszerezésének képességét és az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztését.

Az irodatechnikai eszközök használata szakmai program oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas számítógépterem, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes asztalokkal és székekkel felszerelve. Minden tanuló külön gép előtt dolgozhasson.

Taniroda

Felszerelve az irodai munkát segítő anyagokkal, készülékekkel, a megfelelő irodabútorral.

Eszközigény:

- személyi számítógép
- A számítógép rendelkezzen:
- színes monitorral,
- magyar billentyűzettel
- egérrel
- CD- DVD meghajtóval,
- lehetőség szerint legyen hálózatra kötve,
- legyen internet elérési lehetőség,
- legyen nyomtató, illetve hálózati nyomtató használatának lehetősége
- hangkártya, hangszóró, fejhallgató
- A munkához elengedhetetlen a jogtiszt (vagy szabad) szoftverek használata.
- A gépek teljesítménye biztosítsa az alábbi programrendszerek zavartalan futtatását:
- operációs rendszer: Windows vagy Linux
- szövegszerkesztési munkához: Microsoft Office vagy vele kompatibilis bármilyen irodai programcsomag
- egyszerű játékprogramok
- oktatóprogramok
- Irodatechnikai eszközök:
- telefon (vezetékes, mobil), fax
- nyomtató, fénymásoló, szkennel

- iratmegsemmisítő
- lamináló, spirálozó
- digitális fényképezőgép, web kamera

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	262
Szabadon tervezhető órakeret	26

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Számítógép-kezelés	50	25	25
2. Irodatechnikai készülékek alkalmazása	70	35	35
3. Dokumentumkészítés	58	29	29
4. Játékprogramok	18	9	9
5. Internet használat	38	19	19
6. Rajzprogram, tervezés	28	14	14
Szabadon tervezhető órakeret	26	13	13

1. Tematikai egység: Számítógép-kezelés	Előzetes tudás: Alapismeretek a számítógépről és annak használatáról; egészség- és balesetvédelmi szabályok ismerete.		Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: A számítógépet képességeinek megfelelően rendeltetésszerűen használni; felismerni a hibahelyzeteket, és azok elhárításához segítséget kérni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A számítógépes eszközök használata egyre nagyobb önállósággal. Programok, alkalmazások alapszintű kezelésének elsajátítása. A számítógéphez kapcsolódó szakkifejezések bővítése. Az eszközök szakszerű működtetésének megtanulása. Az egészségmegővást szem előtt tartva használni a számítógépet. Üzembe helyezés, kikapcsolás, eszközök csatlakoztatása és funkciójuk. Az asztal elemei (ikonok, tálca, dátum), kezelésük. Egy írásprogram megismerése, használata segítségével. Egy rajzolóprogram alapvető funkcióinak megismerése, kipróbálása. Dokumentumok készítésének, módosításának, elmentésének és behívásának lépései (segítséggel). Rendszeresen használt szakkifejezések, billentyűzeten lévő feliratok, monitoron megjelenő rövidítések ismerete. Multimédiás eszközök alkalmazása (CD, DVD, hangszóró) Etikai elvek rögzítése, a számítógép biztonságos használatának elemei.	A számítógép rendeltetésszerű használatának gyakorlása üzembe helyezés, beállítások, kikapcsolás, áramtalanítás, szennyeződésektől megóvás, ill. azok eltávolítása. Multimédiás eszközök csatlakoztatása a számítógéphez és használatuk gyakorlása. Írás betűtípus, betűméret megválasztásával. Alkotás a számítógéppel, a billentyűzet és az egér kezelésével. Szöveg és ábra készítése a feladatnak megfelelően egyre kevesebb segítséggel. A több tanórán készült alkotás elmentésének és későbbi beolvasásának megfigyelése. A példányszám beállításával a nyomtatás elindítása. Képek nézegetése, adott téma megkeresése stb. Egyszerű szabályok, szokások megismerése és betartása az egészségmegőrzés érdekében (pl.: helyes ülőpozíció, távolság a monitortól, hang szabályozása, gyakorlatok a hosszan tartó ülő munka káros hatásainak kiküszöbölésére).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Háttérkép, képernyőkímélő, képfelbontás, ikon, tálca, néhány speciális billentyű neve (pl.: space, enter, delete), a számítógéphez csatlakoztatható eszközök neve (pendrive, webkamera, memóriakártya), sorkizárás, sor behúzása, középre zárás, mentés. Differenciálás: Az egyéni képességek figyelembe vételével az elsajátított ismeretek körének bővítése.	

2. Tematikai egység: Irodatechnikai készülékek alkalmazása		Előzetes tudás: Számítógépes alapismeretek. Néhány irodatechnikai eszköz működésének ismerete.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Fokozódó önállósággal, funkciójuknak megfelelően használni az irodatechnikai eszközöket.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Segítséggel telefon használata, a telefonos kommunikáció fejlesztése, információ fogadása és továbbítása megfelelő formában. Irodatechnikai gépek és eszközök (pl.: fénymásoló, nyomtató, kapocskiszedő) szakszerű használatának megtanulása, egyszerűbb munkafázisok önálló végzése. Infokommunikációs eszközök (zenelejátszó, CD-, DVD- lejátszó) alkalmazásának elsajátítása. Hibafelismerés és hatékony segítségkérés megtanulása. Irodatechnikai és infokommunikációs eszközök fajtái és alkalmazási területei (telefon, fénymásoló, nyomtató, zenelejátszók, DVD-lejátszó) A készülékek funkciói, tulajdonságaik, működési elveik, fő részeik Az eszközök közötti különbségek számbavétele, használatuk előnyei és hátrányai, takarékos készülékhasználat. Telefon, mobil telefon, üzenetrögzítő, alkalmazási területei és használata. A tevékenységekhez szükséges kellékek, alapanyagok (papírok, kapcsok, spirálok, dossziék) megismerése. Szelektív hulladékgyűjtés. Balesetvédelmi előírások.	Telefonhívás kezdeményezése és fogadása, információk közlése és átadása. A fénymásoló gép üzembe helyezése, a papírkészlet, beállítások ellenőrzése, a másolandó lap behelyezése, képek, ábrák, szövegek másolása, az elkészült lapok rendezése (segítséggel). Nyomtató, használatának gyakorlása, a gépek üzembe helyezése, beállítások ellenőrzése, képek, szövegek nyomtatása. A tevékenységek során keletkezett hulladék megfelelő elhelyezése, a munkaterület rendben tartása. Szelektív hulladékgyűjtés. Papírfajták, alapanyagok válogatása különböző szempontok szerint (vastagság, méret, szín, melyik tevékenységhez szükséges). Zenelejátszók (magnó, mini-hifi, hifi), DVD-lejátszó működtetése. Irodai eszközök használatának gyakorlása (gemkapocs, kapocskiszedő, pecsét, rendszerező dossziék, papírvágó).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Hívás fogadása, hívás kezdeményezése, mobiltelefonnal kapcsolatos tevékenységek szakszavai. A használattal kapcsolatos fogalmak és tevékenységek megnevezése tartalmának pontosítása. Fontos, lényeges, titkos, hulladék, tilos, laminálás, anyag vastagsága, pontosság, előre- hátra tekerni, pause, távirányító, gemkapocs, tűzőgép, bélyegző, cégbélyegző, dátumbélyegző, irattartó fólia, dosszié. Differenciálás: Egyéni segítség az eszközhasználatok során a kezűgyességre és a tempóra tekintettel.	

3. Tematikai egység: Dokumentumkészítés	Előzetes tudás: Olvasás-írás készség. Szövegszerkesztő programban egyszerű lépések ismerete.		Órakeret: 29
Tantárgyi fejlesztési célok: Dokumentumokat készíteni, azokat elmenteni, kinyomtatni, célközönségnek eljuttatni (elküldeni e-mailben, meghívót átadni, plakátot kitenni).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Szöveg- és képszerkesztési ismeretek bővítése. Szövegszerkesztő program parancsai, ikonjai, az egyéni beállítások, változtatások lépései. WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). ClipArt (beszúrás, átméretezés). Paint rajzolóprogram használata. Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése. Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (baráti levél, tesztlap kitöltése). Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. Saját könyvtár fogalma, használata (a feladat elvégzés fokozott segítséggel, állandó irányítással teljesíthető).	- Könyvtár létesítése, megnevezése, ki- belépés, megnyitás, mentés, bezárás. - Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint. - Levél írása - Önéletrajz készítése - Számítógépes dokumentumok, plakátok, meghívók, készítése (segítséggel). - Rajzkészítés megadott témában. - Az elkészített munkák mentése, tárolása. - Elektronikus űrlapok kitöltése.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés. Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor, szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés személyes adat, tesztlap, űrlap. Differenciálás: Egyéni képességek szerinti haladás.	

4. Tematikai egység: Játékprogramok	Előzetes tudás: Alapszintű felhasználói ismeretek a számítógépről.		Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulók számára érdekes és örömteli játékokon keresztül fejleszteni az alapkészségeket, képességeket.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Több lépésből álló feladatsorok kitartó végrehajtása. Segítséggel játsszon az új játékkal, az ismert játékokat tudja önállóan behívni és játszani. Gyakorlottan kezelje a billentyűzetet és az egeret. Szórakoztató, szabadidős célú játékok megismerése. Mértékletesség kialakítása. Oktatási szoftvercsomagok játécai Készségfejlesztő játékok Játékkonzolok, videojátékok Online, egymással is játszható játékok	Tananyaghoz kapcsolódó oktatójátékok irányított használata. Érdeklődésnek megfelelő játékok keresése, kiválasztása, kipróbálása a világhálón (pl.: ügyességi, puzzle, memória, logikai, kártya, autóverseny). Játék egyre nagyobb önállósággal. Választott társsal versenyjátékok.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Kulcsfogalmak, fogalmak: gyorsan, egyszerre, egymás után, hálózat, szabály, nyertes, vesztes, téri viszonyok, időbeliséghez kapcsolódó fogalmak. Differenciálás: Egyéni képességek és teherbírás figyelembe vételével eltérő nehézségű játékok alkalmazása.	

5. Tematikai egység: Internet használat	Előzetes tudás: A számítógép rendeltetésszerű, biztonságos használata.	Órakeret: 19
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló egyéni képességeinek és motiváltságának megfelelően (szükség esetén segítséggel) legyen képes az internetet biztonságosan használni ismeretszerzésre, kommunikációra, szabadidő eltöltésére egyaránt.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Az internet hatékony használata tanulásban, szabadidős tevékenységben, ismeretszerzésben. Információszerző és - feldolgozó képesség fejlesztése, Látókör szélesítése, ismeretek bővítése Kommunikációs képességek fejlesztése Káros oldalak kiszűrése és válogatott tartalmak elhelyezése a világhálón. • Internet kapcsolat létrehozásának módja, lépései • Tanuláshoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó weboldalak megismerése • Informálódás az internet segítségével (menetrend, időjárás, • moziműsor)	Kapcsolódás az internetre, kapcsolat bontása Irányított információkeresés, adott weboldal, tartalmak megtekintése Más tevékenységéhez kapcsolódó információk, képek keresése (gyűjtése), letöltés, mentés, adott helyre. Az információk értelmezése, feldolgozása - adatok, szövegek, képek keresése, mentése, letöltése Zenehallgatás, filmnézés, online játékok kipróbálása Levél, elektronikus képeslap írása, elküldése, megválaszolása. Az internet használathoz a megfelelő etikai és egészségügyi szabályok ismerete, gyakorlati alkalmazása. Tartalmak megválasztása, tilos (szerencsejáték, agresszív- és szexuális tartalmak), nem ajánlott oldalak kerülése. Kapcsolat létesítése (internetes vásárlás) csak megfontoltan. Saját adat, személyes információ diszkrét kezelése. --- Időbeli korlátozás (önkorlátozás). Egészségügyi szabályok betartása (ülés megszokása mozgással).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Internet, weboldal, vírus, káros oldalak, letöltés, regisztráció, e-mail cím, jelszó, be- kilépés, böngésző. Differenciálás: Önállóság biztosítása megfelelő képességek esetén (kontroll biztosítása).

6. Tematikai egység: Rajzprogramok. Tervezés		Előzetes tudás: Olvasás-írás készség. Ismert programban egyszerű lépések alkalmazása.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerűbb rajzokat, színmintákat, terveket készíteni, azokat elmenteni, kinyomtatni, eljuttatni (elküldeni e-mailben) más munkáknál felhasználni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Képszerkesztési ismeretek bővítése. WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). ClipArt (beszúrás, átméretezés). Paint rajzolóprogram használata. Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése. Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (alkotó gyakorlati munka során az elkészített terveket megvalósítani, szövésterv, színminta). Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. A terv megvalósítását dokumentálni (fotó).	- Könyvtár létesítése, megnevezése, ki- belépés, megnyitás, mentés, bezárás. - Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint. - Rajzkészítés szabad témában. --- Rajzolóprogram (Paint) felhasználásával --- Más, alkalmas rajzolóprogram használata - Szőnyegminta megtervezése - Adott színből / színek váltogatása - Színminta készítése szabadon - Színminta készítése 2 / 3/ 4 /ill. több színből - Az elkészített terv véglegesítése, kinyomtatása. - A terv alapján készült munkadarab fotózása, a kép mentése, elhelyezése a megfelelő könyvtárban.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mérés, mértékegységek. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés. Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor, szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés személyes adat, tesztlap, űrlap. Differenciálás: Egyéni képességek szerinti haladás.	

1. Tematikai egység: Számítógép-kezelés	Előzetes tudás: Alapismeretek a számítógépről és annak használatáról; egészség- és balesetvédelmi szabályok ismerete.		Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerni az infokommunikációs eszközöket és funkciójukat, felismerni a hibahelyzeteket, és azok elhárításához segítséget kérni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A számítógépes eszközök használata egyre nagyobb önállósággal. Programok, alkalmazások alapszintű kezelésének elsajátítása. A számítógéphez kapcsolódó szakkifejezések bővítése, adekvát használata. Az eszközök szakszerű működtetésének megtanulása. Minél önállóbb ismeretszerzés az interneten. Az egészségmegővést szem előtt tartva használni a számítógépet.	- A számítógép rendeltetésszerű használatának gyakorlása - üzembe helyezés, beállítások, kikapcsolás, áramtalanítás, szennyeződésektől megóvás, ill. azok eltávolítása. - Multimédiás eszközök csatlakoztatása a számítógéphez és használatuk gyakorlása. - Írás betűtípus, betűméret megválasztásával. - Alkotás a számítógéppel, a billentyűzet és az eger kezelésével. - Szöveg és ábra készítése a feladatnak megfelelően, egyre kevesebb segítséggel. - A több tanórán készült alkotás elmentésének és későbbi beolvasásának megfigyelése. - A példányszám beállításával a nyomtatás elindítása. - Képek nézegetése, adott téma megkeresése, stb. - Egyszerű szabályok, szokások megismerése és betartása az egészségmegőrzés érdekében (pl.: helyes ülőpozíció, távolság a monitortól, hang szabályozása, gyakorlatok a hosszan tartó ülő munka káros hatásainak kiküszöbölésére).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Környezet és egészségvédelem: az emberi test. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre.	
• Az asztal elemei (ikonok, tálca, dátum), kezelésük. • Egy írásprogram megismerése, használata segítséggel. • Egy rajzolóprogram alapvető funkcióinak megismerése, kipróbálása. • Dokumentumok készítésének, módosításának, elmentésének és behívásának lépései (segítséggel). • Rendszeresen használt szakkifejezések, billentyűzeten lévő feliratok, monitoron megjelenő rövidítések. • Multimédiás eszközök alkalmazása (CD, DVD, hangszóró, web-kamera, pendrive, fülhallgató, web kamera). • Etikai elvek rögzítése, a számítógép biztonságos használatának elemei.		Kulcsfogalmak, fogalmak: Háttérkép, képernyőkímélő, képfelbontás, ikon, tálca, néhány speciális billentyű neve (pl.: space, enter, delete), a számítógéphez csatlakoztatható eszközök neve (pendrive, web kamera, memóriakártya), mentés sorkizárás, sor behúzása, középre zárás.	
		Differenciálás: A képességek és az érdeklődés megléte esetén az ismeretek köre bővíthető.	

2. Tematikai egység: Irodatechnikai készülékek alkalmazása		Előzetes tudás: Számítógépes alapismeretek. Adott irodatechnikai eszköz működésének ismerete.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Fokozódó önállósággal, funkciójuknak megfelelően használni az irodatechnikai eszközöket. Újabb eszközök használatának megtanulása és rendeltetésszerű alkalmazásuk.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Segítséggel telefon használata, a telefonos kommunikáció fejlesztése, információ fogadása és továbbítása megfelelő formában. Irodatechnikai gépek és eszközök (pl.: fénymásoló, nyomtató, scanner, iratmegsemmisítő, lamináló, spirálozó gép, tűzőgép, kapocskiszedő) szakszerű használatának megtanulása, egyszerűbb munkafázisok önálló végzése. Infokommunikációs eszközök (zenelejátszó, CD-, DVD- lejátszó, fényképezőgép) alkalmazásának elsajátítása. Hibafelismerés és hatékony segítségkérés megtanulása. - Irodatechnikai és infokommunikációs eszközök fajtái és alkalmazási területei (telefon, fax, üzenetrögzítő, fénymásoló, nyomtató, scanner, lamináló, spirálozó gép, iratmegsemmisítő, fényképezőgép). - A készülékek funkciói, tulajdonságaik, működési elveik, fő részeik. - Az eszközök közötti különbségek számbavétele, használatuk előnyei és hátrányai, takarékos készülékhasználat. - Telefon, mobil telefon, üzenetrögzítő, fax alkalmazási területei és használata. - A tevékenységekhez szükséges kellékek, alapanyagok (papírok, kapcsok, spirálok, dossziék) megismerése. - Szelektív hulladékgyűjtés. - Balesetvédelmi előírások.	Telefonhívás kezdeményezése és fogadása, információk közlése és átadása. A fénymásoló gép üzembehelyezése, a papírkészlet, beállítások ellenőrzése, a másolandó lap behelyezése, képek, ábrák, szövegek másolása, az elkészült lapok rendezése (segítséggel). Nyomtató, scanner használatának gyakorlása, a gépek üzembe helyezése, beállítások ellenőrzése, képek, szövegek nyomtatása, szkennelése. Lamináló, spirálozó gép szakszerű használata segítséggel. A tevékenységek során keletkezett hulladék megfelelő elhelyezése, a munkaterület rendben tartása. Szelektív hulladékgyűjtés, iratmegsemmisítő használata. Papírfajták, alapanyagok válogatása különböző szempontok szerint (vastagság, méret, szín, melyik tevékenységhez szükséges). Segítséggel tv-ből felvétel készítése. A fényképezőgép működésbe helyezése, beállítása, fényképezés. A kész képek letöltése, mentése, nyomtatása. Irodai eszközök használatának gyakorlása (gemkapocs, tűzőgép, kapocskiszedő, pecsét, rendszerező dossziék, papírvágó).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések, pénz. Környezet-és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Hívás fogadása, hívás kezdeményezése, faxolással, mobil telefonnal kapcsolatos tevékenységek szakszavai. A használattal kapcsolatos fogalmak és tevékenységek megnevezése, tartalmának pontosítása. Fontos, lényeges, titkos, hulladék, tilos, laminálás, anyag vastagsága, pontosság, előre- hátra tekerni, pause, távirányító, nyomtatás, patron, kijelölés, szkennel, előlap, hátlap, vastagság, memóriakártya, élesség, fény, világos-sötét, kamera, felvétel, gemkapocs, tűzőgép, bélyegző, cégbélyegző, dátumbélyegző, irattartó fólia, dosszié. Differenciálás:	

3. Tematikai egység: Dokumentumkészítés	Előzetes tudás: Olvasás-írás készség. Szövegszerkesztő programban egyszerű lépések ismerete.		Órakeret: 29
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyéni ötleteket felhasználva dokumentumokat készíteni, azokat elmenteni, kinyomtatni, célközönségnek eljuttatni (elküldeni e-mailben, meghívót átadni, plakátot kitenni).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Szöveg- és képszerkesztési ismeretek bővítése. A dokumentumkészítés során az egyéni ötletek kibontakoztatása, sikeres kivitelezése. • Szövegszerkesztő program parancsai, ikonjai, az egyéni beállítások, változtatások lépései. • WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). • ClipArt (beszúrás, átméretezés). • Paint rajzolóprogram használata. • Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése. • Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (önéletrajz, baráti levél, hivatalos levél, űrlap kitöltése, tesztlap kitöltése). • Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. • Saját könyvtár fogalma, használata (a feladat elvégzés fokozott segítséggel, állandó irányítással teljesíthető).	- Könyvtár létesítése, megnevezése, ki-, belépés, megnyitás, mentés, bezárás. - Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint. - Levél írása, önéletrajz készítése - Egyéni ötletek felhasználásával számítógépes dokumentumok, plakátok, meghívók, készítése (segítséggel). - Rajzkészítés megadott témában. - Elektronikus űrlapok kitöltése.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés. Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor, szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés, Önéletrajz, személyes adat, tesztlap, űrlap, stb. Differenciálás: Egyéni képességek szerint alkalmazások bővítése.	

4. Tematikai egység: Játékprogramok	Előzetes tudás: Szabálykövető magatartás.		Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulók számára érdekes és örömteli játékokon keresztül fejleszteni az alapkészségeket, képességeket, bővíteni az ismereteket.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Több lépésből álló feladatsorok kitartó végrehajtása. Segítséggel játsszon az új játékkal, az ismert játékokat tudja önállóan behívni és játszani. Gyakorlottan kezelje a billentyűzetet és az egeret. Szórakoztató, szabadidős célú játékok megismerése. Mértékletesség kialakítása. - Oktatási szoftvercsomagok játékai - Készségfejlesztő játékok - Játékkonzolok, videojátékok - Online, egymással is játszható játékok.	Tananyaghoz kapcsolódó oktatójátékok irányított használata Érdeklődésnek megfelelő játékok keresése, kiválasztása, kipróbálása a világhálón (pl.: ügyességi, puzzle, memória, logikai, kártya, autóverseny). Játék egyre nagyobb önállósággal. Választott társsal versenyjátékok.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések, pénz. Környezet és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: gyorsan, egyszerre, egymás után, hálózat, szabály, nyertes, vesztes, téri viszonzyszavak, időbeliséghez kapcsolódó fogalmak. Differenciálás: Egészségi állapot figyelembe vétele, korlátozás.	

5. Tematikai egység: Internet használat	Előzetes tudás: A számítógép rendeltetésszerű, biztonságos használata.		Órakeret: 19
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudjon különbséget tenni a virtuális világ és a valóság között.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Az internet hatékony használata tanulásban, szabadidős tevékenységben, ismeretszerzésben. Információszerző és feldolgozó képesség fejlesztése. Látókör szélesítése, ismeretek bővítése. Kommunikációs képességek fejlesztése. Káros oldalak kiszűrése és válogatott tartalmak elhelyezése a világhálón. Internet kapcsolat létrehozásának módja, lépései Az internethasználat veszélyei vírusfertőzés, káros oldalak nem megfelelő tartalom nézegetése Tanuláshoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó weboldalak megismerése Informálódás az internet segítségével (menetrend, időjárás, moziműsor) Kereső- és levelező-, csevegő programok, közösségi oldalak, video-megosztó site-ok	- Kapcsolódás az internetre, kapcsolat bontása - Irányított információkeresés, adott weboldal, tartalmak megtekintése - Az információk, értelmezése, feldolgozása - adatok, szövegek, képek keresése, mentése, letöltése - Zenehallgatás, filmnézés, online játékok kipróbálása - Közösségi oldalak használata - Levél, elektronikus képeslap írása, elküldése, megválaszolása - Video hívások, csevegő programok kipróbálása - Az internet használathoz a megfelelő etikai és egészségügyi szabályok ismerete, gyakorlati alkalmazása. --- Tartalmak megválasztása, tilos (szerencsejáték, agresszív- és szexuális tartalmak), nem ajánlott oldalak kerülése. --- Kapcsolat létesítése (internetes vásárlás) csak megfontoltan. - Saját adat, személyes információ diszkrét kezelése. -- Időbeli korlátozás (önkorlátozás). - Egészségügyi szabályok betartása (ülés megszakítása mozgással).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, műveletek, mértékegységek, mérések, pénz. Környezet és egészségvédelem: az emberi test, egészségmegőrzés - egészséges életmód. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Internet, weboldal, vírus, káros oldalak, letöltés, regisztráció, e-mail cím, jelszó, be- kilépés, böngésző. Differenciálás: Ismeretek bővítése, ha a képességek megengedik.	

6. Tematikai egység: Rajzprogramok. Tervezés	Előzetes tudás: Olvasás-írás készség. Ismert programban egyszerű lépések alkalmazása.		Órakeret 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerűbb rajzokat, színmintákat, terveket készíteni, azokat elmenteni, kinyomtatni, eljuttatni (elküldeni e-mailben) más munkáknál felhasználni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Képszerkesztési ismeretek bővítése. • WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). • ClipArt (beszúrás, átméretezés). • Paint rajzolóprogram használata. • Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése. • Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (alkotó gyakorlati munka során az elkészített terveket megvalósítani, szövésterv, színminta). • Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. • A terv megvalósítását dokumentálni (fotó).	Könyvtár létesítése, megnevezése, ki-, belépés, megnyitás, mentés, bezárás. Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint. Rajzkészítés szabad témában. --- Rajzolóprogram (Paint) felhasználásával --- Más, alkalmas rajzolóprogram használata Szőnyegminta megtervezése Adott színből / színek váltogatása Színminta készítése szabadon, Színminta készítése 2 / 3/ 4 /ill. több színből Az elkészített terv véglegesítése, kinyomtatása. A terv alapján készült munkadarab fotózása, a kép mentése, elhelyezése a megfelelő könyvtárban.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; médiaismeret, nem verbális információk értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mérés, mértékegységek. Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés. Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor, szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés személyes adat, tesztlap, űrlap. Differenciálás: Egyéni képességek szerinti haladás.	

2.6 Udvaros

11 - 12. évfolyam

Célok

Az értelmileg akadályozott tanulók sajátítsák el irányítással udvarok, parkok útjainak gondozási, ápolási, karbantartási munkálatait.

Feladatok

- Készítse fel a fiatalokat arra, hogy egyéni megsegítéssel legyenek képesek felnőttként munkát vállalni, a munkaerőpiacon segítséggel eredményesen helyt állni. Segítse a tanulókat szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok interiorizált elsajátításában, a későbbi rehabilitáció illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Pályaorientáció

Ismerje a fiatal azt a területet, ahol tevékenykedik, tudjon tájékozódni a munkaterületen. Legyen képes huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözék és eszközök kiválasztásával. Tudjon utasításokat végrehajtani. El tudjanak végezni egyszerű, különösebb elméleti felkészültséget nem igénylő udvarosi munkafolyamatokat, megfelelő irányítás mellett. Törekedjenek a kitartó, folyamatos munkavégzésre. Az udvarosi munkák végzése biztosítsa számukra a teljesebb életet, a társadalomban és a termelőmunkában való részvételt, segítse elő rehabilitációjukat, rehabilitációjukat.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A magatartást szabályozó viselkedésformákat kialakítása, megszilárdítása. Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során. Fokozottan szokjanak hozzá a termelőmunkában megszokott munkaidő szerinti terheléshez, egyéni terhelhetőségüknek megfelelően. Alakuljon ki önismerete annyira, hogy segítséggel képes legyen társaival megfelelően együtt dolgozni. Tudja emberi kapcsolataiban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljön a vitákban. Legyen képes bizalommal fordulni szűkebb, és tágabb környezetéhez amennyiben segítségre van szüksége.

Felelősségvállalás

Szükséges, hogy végzett munkáját szeresse, tevékenysége eredményét képes legyenek magáénak érezni, kötődjön társaihoz, tanáraihoz, nevelőihez, ami a munkavégzés folyamatában nélkülözhetetlen számára.

Legyen igényük saját és közvetlen környezetük szép kialakítására. Segítséggel tegyék vonzóvá környezetüket, szívesen tartózkodjanak a jó levegőn, szeressék a természetet, s tudjanak dolgozni megfelelően előkészített szerszámokkal, eszközökkel. Tartsák be a munka- és egészségvédelemre vonatkozó szabályokat.

A testi és lelki egészségre nevelés

Sajátítsa el a fiatal az egészség megóvásához szükséges egészségügyi alapismereteket, az alapvető higiéniai szokásokkal együtt. Mindennapi élete és munkája során törekedjen az egészséges és a tiszta, környezetszennyezéstől mentes életmód megjelenítésére, megtanulására és közvetítésére.

Feladat a mindennapi élethez alapvetően nélkülözhetetlen munka- és egészségvédelmi ismeretek, szokások elsajátítása mellett a testi fejlettség és ellenálló képesség kialakítása és fenntartása. Fontos, hogy kialakuljanak az egészséges életmódhoz tartozó higiénias szokások. A fiatal képességeinek megfelelően vigyázzon egészségére, kerülje a káros szokások kialakulását.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	4
2 éves órakeret	288
Ebből kötött	262
Szabadon tervezhető órakeret	26

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Munka-, egészség- és balesetvédelem	18	9	9
2. Környezetvédelem	30	15	15
3. Anyag-eszközismeret	90	45	45
4. Éghajlati ismeretek	28	14	14
5. Talajtani ismeretek	78	39	39
6. Munkavállalói ismeretek	18	9	9
Szabadon tervezhető órakeret	26	13	13

Évfolyam: 11.

1. Tematikai egység: Munka-, egészség- és balesetvédelem	Előzetes tudás: Már meglévő ismeretek a takarítási munkafolyamatokkal kapcsolatban.	Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: Előírások, veszélyhelyzetek ismerete, megelőzésük. Tennivaló baleset esetén.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tűz- és balesetvédelmi előírások megismerése. Az elvárt viselkedés szabályozása. Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Munkavégzéshez nélkülözhetetlen balesetvédelmi előírások ismerete Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek Veszélyes alapanyagok, energiaforrások Tisztításhoz, takarításhoz használt vegyi anyagok alapvető ismerete, hozzájuk kapcsolódó balesetvédelmi tudnivalók A növényápolás, talajtechnológiai eljárások, komposztálás során szükséges egészségvédelmi gyakorlat elsajátítása Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő- és óvó eszközök Elsősegély nyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye, tartalma Egészségvédelem a munkahelyen	Baleset- és munkavédelem terén elsajátítandó elméleti és gyakorlati ismeretek, helyi körülményeknek megfelelő konkrét helyzetben: Balesetvédelmi szabályok megismertetése és betartása (helyismeret, közlekedési szabályok). Balesetmentes eszköz- és szerszámhasználat, a takarékos anyaghasználat elsajátítása. A munkaterület használati rendjének és szabályainak megismerése. Az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése. Munkaruha, védőfelszeretések ismerete, használatának begyakorlása, a munka során alkalmazott vegyi anyagok ismerete, alkalmazási szabályainak betartása. Eszközök, használatára vonatkozó biztonsági szabályok megismerése. Legyen tudatában a munkahelyi biztonság szükségességének. Törekedjen a biztonságos, önálló munkavégzésre.	Kommunikáció: anyanyelv, szövegelemzés, szövegértelmezés. Egészségnevelés: egészséges életmód. Társadalmi ismeretek: szociális munka-tevékenységek, piktogramok értelmezése. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkavédelem, balesetvédelem, egészségvédelem, baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, munka közben használt eszközök, anyagok neve, munkaruha, védőruha, használati utasítás, vegyszer, tisztítószer, munkavédelmi eszközök. Differenciálás: A szabályok ismeretéről egyénenként számonkérés, az eljárások gyakorlása egyéni megsegítéssel.

2. Tematikai egység: Környezetvédelem	Előzetes tudás: Átfogó ismeretek az éghajlatról, az időjárásról, növényekről, állatokról, környezetvédelemről.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A meglévő ismeretek több szempontú rendszerezése, azok felhasználása az önálló munkavégzés folyamán.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A megismert éghajlati, időjárási tényezők, jelenségek ismerete, a következmények tervezése. A tanulmányok során megismert növények és állatok tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele. A környezettudatos szemléletmód és gondolkodás kialakítása. A természet szépségének, célszerűségének megélése. Ökológiai alapismeretek Környezetszennyezés Környezeti ártalmak feltérképezése, környezetvédelem, környezetmegóvás Háztartási hulladék, kezelése Szerves-, szervesetlen anyagok, szelektív gyűjtés, komposztálás Szennyezőanyagok, szennyezés megelőzés, szennyezéstől mentesítés	A takarékoskodás és a környezettudatos életszemlélet kialakítása érdekében végzett tevékenységek: Tájékozódás a munkaterületen. Anyaggyűjtés a feladattal kapcsolatban A rend biztosításával kapcsolatos teendők számbavétele, időrend felállítása Ok- okozati összefüggések feltérképezése A végzett munka értékelése esztétikai és a feladat teljesítés alapján	Kommunikáció: anyanyelv, szókincs, szóbeli és írásbeli szövegalkotás. Környezet- és egészségvédelem: takarékoság. Kulcsfogalmak, fogalmak: Természetes és mesterséges környezet, civilizációs ártalom, környezetvédelem, öko szemlélet, törzsfejlődés, mutáció, környezetszennyezés, szerves-szervesetlen anyagok, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás. Differenciálás: Egyéni segítség a feladat megértése érdekében, állandó visszajelzés a végzett munka minőségéről.

3. Tematikai egység: Anyag - eszközismeret	Előzetes tudás: A mezőgazdaságban használatos eszközök, munkafolyamatok.		Órakeret: 45
Tantárgyi fejlesztési célok: Környezetünk átalakítása, munkafolyamatok, anyagok /anyagismeret/ és eszközök /eszközhasználat/ segítségével			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása. A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolása. Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. Segítsék egymást a munkavégzés közben és fogadják el mások segítségét. Az egyes munkafolyamatokhoz használatos eszközöket jól tudják alkalmazni. Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztító szereket, hatásukat, tárolásuk megfelelő módjait. • Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése. • Felhasznált technológiák, az anyagok megismerése, megnevezése. • Munkafolyamat menetének megismerése. • A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. • A komposztálás lehetősége és folyamata. • Szelektív hulladékgyűjtés • Kéziszerszámok és balesetmentes használatuk. • Tisztító- és fertőtlenítő szerek és alkalmazásuk.	Az eszközhasználat, anyagismeret és felhasználás összefüggéseinek megáttatása. A munkavégzés során betartandó szabályok felállítása és annak betartására törekvés: munka kezdése és a munkaidő hasznos eltöltése, munka befejezésének módja. A napi munkához szükséges személyi és tárgyi feltételek (eszközök, szükséges személyek száma). Egyéni, ill. csoportos munkavégzés szervezése, alá- és fölérendeltségi viszonyok. Az időjárási viszonyok figyelembe vétele (évszaknak megfelelő tevékenység). Tavaszi - Ősz: söprés, szerves hulladék gyűjtése (komposztálás), növényápolás. Tél: söprés, hóeltakarítás, jégmentesítés környezetkímélő anyagokkal. Nyár: söprés, pormentesítés, locsolás, növényápolás. Eszközök, anyagok tárolása, karbantartása. A munkafolyamatok végzése utasítás szerint önállóan, ill. adott társakkal munkamegosztásban.	Környezet és egészségvédelem: baleset megelőzés. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: A feladatvégzésekkel kapcsolatos anyag- és eszközfogalmak (cirokseprű, vesszőseprű, lombseprű, ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát, szemétlapát, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló, fűnyíró, sövénynyíró, aprómagvető, szaporító láda, komposzt, fólia, fóliazsák). A baleset-, munka-, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha). Differenciálás: A személyes kapcsolatokra figyelemmel alakítandó munkacsoportok.	

4. Tematikai egység: Éghajlati ismeretek	Előzetes tudás: Átfogó ismeretek az éghajlati tényezőkről.		Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: A tér-, időbeli tájékozódás erősítése. Ismeretek az életközösség tagjairól.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Az élő és élettelen összetevők csoportosítása A kölcsönös egymásrautaltság felismerése Megfigyelések, egyszerű vizsgálatok terepen, kirándulások alkalmával Filmek megtekintése, olvasmányok elemzése Érdekességek, példák gyűjtése (egy-egy konkrét példa megbeszélése) Személyes tapasztalat növényekről, állatokról. Fajok egyedei közötti kapcsolatok, kölcsönhatások, ezek típusai. Az éghajlat összetevői, az időjárás befolyása a kerti munkákra. A csapadék, szél, napsütés hatása növényekre, állatokra. Az évszakokra jellemző szabadtéri munkák.	Az időjárásnak a környezeti életközösségekre gyakorolt hatásának felismerése. Anyaggyűjtés, képválogatás (élő növény, egynyári) Növények szaporításával kapcsolatos ismeretek (magvetés, palántanevelés, kiültetés). A tanulmányok során megismert élőlények tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele a különböző éghajlati viszonyok között. A tanultak átisméltése a föld élővilágáról, az éghajlat és élővilág összefüggéseiről, anyaggyűjtés, térképek tanulmányozása, internetről anyaggyűjtés. A természet szépségének, célszerűségének megélése, élménybeszámoló, saját képek, „alkotások” segítségével (kedvenc évszakom - miért, kedvenc tájam - kirándulásaim, kedvenc növényem, állatom, gondozási feladataim).	Környezet és egészségvédelem: élő természet, élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: életjelenségek, életfeltételek, éghajlat, időjárás, csapadék (eső, jégeső, ónos eső, hó, köd, harmat, zúzmara), jég (fagyvédelem, talajtakarás), napsütés (aszály, árnyékolás), szél (nedvességpótlás, szélárnyék). Differenciálás: Egyéni megszólalások biztosítása, saját vélemény vállalása (nekem ez nem tetszik vagy tetszik, indoklással).	

5. Tematikai egység: Talajtani ismeretek	Előzetes tudás: Az anyag- és eszközismeret, éghajlati ismeretek, az általános iskolában a természeti környezettel kapcsolatos tudáselemek.	Órakeret 14
Tantárgyi fejlesztési célok: A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok: Környezet és egészségvédelem: élő természet, élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Kötött talaj, szikes talaj, homokos talaj, humusz, szerves trágya, műtrágya, komposzt, talajlazítás, talajtakarás, öntözéssel kapcsolatos szakkifejezések. Differenciálás: Fizikai és egészségi állapot figyelembe vétele.
Ismerje a tanuló a különböző talajtípusok jellemzőit Ismerje a környezetkímélő eljárásokat Legyen képes összpontosított, módszeres munkavégzésre A talaj szerepe a zöldfelületek ápolási munkái során A talaj legfontosabb típusai A talajművelés fontossága, módjai A talaj termőképességének fenntartása Környezetkímélő szerves- és műtrágyázás A földterület művelésének feltételei	A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása. Saját munkaterületén meglévő talaj jellemzői, ismeretek általában a talajtípusokról (kötött-, szikes-, homokos-, meszes talaj, humusz). A talaj és a növény egymásra hatása, talaj állapotának javítása (trágyázás, talajművelés). Talajművelés eszközei (kézi- gépi eszközök). Talajművelés célja (talajlazítás, gyommentesítés, nedvesség szabályozása). Talajtakaró növények a díszkertben.	

6. Tematikai egység: Munkavállalói ismeretek	Előzetes tudás: Az általános iskolából és az otthoni életből hozott ismeretek (az egyén, a család, a társadalom gazdasági lehetőségek) felelevenítése.	Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: A család bevonása az életpálya-tervezést és építést támogató folyamatokba. A munkába való átvétel és a munkára való felkészítés tudatos tevékenység legyen.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A munka, mint feladat. A munka szerepe életünkben. A gyermeki és felnőtt lét másságának végiggondoltatása, tudatosítása. A mindennapjainkat meghatározó szabályok feltérképezése, szabályok alkotása kortárs csoporton belül. Szabályok, feladatok otthon, jogok és kötelezettségek az iskolában, alapvető emberi jogok. Munkaerő-piaci ismeretek A munka világának alapfogalmai (munka, munkakör, feladatkör, szakma, végzettség). Életpálya-építési ismeretek Érdeklődési kör (fejlesztendő képesség felmérése, fejlesztése) Területek és szakmacsoportok	Az önálló életvitelre, a munkaerő-piacon való érdekérvényesítésre való felkészülés. Saját vágyak megfogalmazása, a megvalósítás módja, módosítása. A munkavégzés és az életvitel közötti összefüggés megértése (a munka pozitív hatásának kiemelése). Az álláslehetőségek feltárásához, munkakereséshez és munkahely megtartásához szükséges ismeretek. Saját képességeinek reális megítélése. A munkavállalással járó célok, kötelezettségek, előnyök számbavétele. Saját tapasztalatok megfogalmazása, vita, meggyőzés.	Kommunikáció: olvasás - írás, médiaismeret. Számolás - mérés: pénz. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak, fogalmak: munka, szabály, jog, kötelezettség, munkamegosztás, érdeklődési kör, oktatási rendszer, munkaköri leírás, munkaidő, munkabér, önérvényesítés. Differenciálás: Az egyéni képességek és lehetőségek szerinti megsegítés, támogatás.

1. Tematikai egység: Munka-, egészség- és balesetvédelem	Előzetes tudás: Kialakult óvatos magatartás a nem ismert tárgyakkal és gépekkel kapcsolatban.	Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: Tennivaló baleset esetén.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Tűz- és balesetvédelmi előírások megismerése. Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése. Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Tájékozódás, térérzékelés fejlesztése. Munkavégzéshez nélkülözhetetlen balesetvédelmi előírások ismerete Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek Veszélyes alapanyagok, energiaforrások Tisztításhoz, takarításhoz használt vegyi anyagok alapvető ismerete, hozzájuk kapcsolódó balesetvédelmi tudnivalók A növényápolás, talajtechnológiai eljárások, komposztálás során szükséges egészségvédelmi gyakorlat elsajátítása Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök Elsősegély nyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye, tartalma Egészségvédelem a munkahelyen	Balesetvédelmi szabályok megismertetése és betartása (a szabályok ismeretének rendszeres ellenőrzése elméletben és munkavégzés közben). Balesetmentes eszköz- és szerszámhasználat, a takarékos anyaghasználat megtanítása. Mérés gyakorlása (adott mennyiséghez szükséges tisztítószer, vegyszer, a takarékoság szükségessége: anyagi okok, környezetvédelmi okok hangsúlyozása). A munkaterület használati rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismertetése. Munkaruha, védőfelszeretések ismerete, használatának begyakorlása, a munka során alkalmazott vegyi anyagok ismerete, alkalmazási szabályainak betartása. Átöltözés gyakorlása (játékos versenyek). Eszközök, gépek használatára vonatkozó biztonsági szabályok megismerése. Legyen tudatában a munkahelyi biztonság szükségességének, törekedjen a biztonságos, önálló munkavégzésre, tartsa be a vonatkozó szabályok, utasításokat. Tisztálkodás fontossága és módja a munka befejezése után. Elsősegély nyújtási ismeretek, bemutató, verseny.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: munkavédelem, balesetvédelem, egészségvédelem, baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, munka közben használt eszközök, anyagok neve, munkaruha, védőruha, használati utasítás, vegyszer, tisztítószer, munkavédelmi eszközök. Differenciálás: A szabályok ismeretéről egyénenként számonkérés, az eljárások gyakorlása egyéni megsegítéssel.

2. Tematikai egység: Környezetvédelem	Előzetes tudás: Átfogó ismeretek az éghajlatról, az időjárásról, növényekről, állatokról, környezetvédelemről.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A meglévő ismeretek több szempontú rendszerezése, azok felhasználása az önálló munkavégzés folyamán.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A megismert éghajlati, időjárási tényezők, jelenségek ismerete, a következmények tervezése. A tanulmányok során megismert növények és állatok tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele. A zöld környezet gondozására, megóvására irányuló felelősség átérzése. A környezettudatos szemléletmód és gondolkozás kialakítása. A természet szépségének, célszerűségének megélése. Szöveges és képi információk értelmezése. Ökológiai alapismeretek Környezetszennyezés Környezeti ártalmak feltérképezése, környezetvédelem, környezetmegóvás Háztartási hulladék Szerves-, szervesetlen anyagok, szelektív gyűjtés, komposztálás Szennyezőanyagok, szennyezés megelőzés, szennyezés mentesítés	- Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása érdekében anyaggyűjtés az internetről, ill. szórólapokból, újságokból. - Tanulmányi séta parkok, kertek megtekintése (Margit - sziget, Fűvészkert). - Rövid beszámoló, tabló készítése, bemutatás „Én így védem a környezetemet”, a végzett feladat értékelése. - Háztartási hulladék, szelektív hulladék kezelése, a takarékoság szükségessége (élelmiszerek, takarékos vásárlás). - Szerves anyagok természetre gyakorolt hatása (talajjavítás). - Szervesetlen anyagok káros hatása a természetre (talaj-, élő vizek szennyezése). - Részvétel szemétgyűjtő, környezetszépítő akciókban.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése, olvasás, írás. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létére, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Természetes és mesterséges környezet, civilizációs ártalom, környezetvédelem, öko szemlélet, törzsfajlódás, mutáció, környezetszennyezés, szerves-szervesetlen anyagok, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás. Differenciálás: Egyéni segítség a feladat megértése érdekében, állandó visszajelzés a végzett munka minőségéről.

3. Tematikai egység: Anyag - eszközismeret	Előzetes tudás: Növények, élőlények életfeltételei és ezek nyomon követése.		Órakeret: 45
Tantárgyi fejlesztési célok: A környezet technikai és köznap információi, szimbólumai, jelei közötti eligazodás és értelmezés elsajátítása. Környezetünk átalakítása, munkafolyamatok, anyagok /anyagismeret/ és eszközök /eszközhasználat/ segítségével. A tanulókat körülvevő technikai, elektromos környezet megismerése és gyakorlati alkalmazása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok betartása. A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolása. Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása. Segítsék egymást a munkavégzés közben és fogadják el mások segítségét. Az egyes munkafolyamatokhoz használatos eszközöket jól tudják alkalmazni. Segítséggel legyenek képesek a naponta felmerülő problémáik megoldására. Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztító szereket, hatásukat, tárolásuk megfelelő módjait. • Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése. • Felhasznált technológiák, az anyagok megismerése, megnevezése. • Munkafolyamat menetének megismerése. • A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása. • A komposztálás lehetősége és folyamata. • Szelektív hulladékgyűjtés • Kéziszerszámok és balesetmentes használatuk. • Tisztító- és fertőtlenítő szerek és alkalmazásuk.	Problémamegoldó és kombinatív készségének folyamatos fejlesztése. Az eszközhasználat, anyagismeret és felhasználás összefüggéseinek megvilágítása. A munkavégzés során betartandó szabályok felállítása és annak betartására törekvés: munka kezdése és a munkaidő hasznos eltöltése, munka befejezésének módja. A napi munkához szükséges személyi és tárgyi feltételek (eszközök, szükséges személyek száma). Egyéni, ill. csoportos munkavégzés szervezése, alá- és fölérendeltségi viszonyok. Az időjárási viszonyok figyelembe vétele (évszaknak megfelelő tevékenység). Tavaszi - Őszi: söprés, szerves hulladék gyűjtése (komposztálás), növényápolás. Téli: söprés, hóeltakarítás, jégmentesítés környezetkímélő anyagokkal. Nyári: söprés, pormentesítés, locsolás, növényápolás. Eszközök, anyagok tárolása, karbantartása. A munkafolyamatok végzése utasítás szerint önállóan, ill. adott társakkal munkamegosztásban. Szociális érzékenyítés (rendszeresség, nyomon követés), a szép, gondozott környezet hatása a közérzetre, a szennyezett környezet veszélyei (fertőzés).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése, olvasás, írás. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt életre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: A feladatvégzésekkel kapcsolatos anyag- és eszközfogalmak (cirokseprű, vesszőseprű, lombseprű, ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát, szemétlapát, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló, fűnyíró, sövénynyíró, aprómagvető, szaporító láda, komposzt, fólia, fóliazsák). A baleset-, munka-, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha). Differenciálás: A személyes kapcsolatokra figyelemmel alakítandó munkacsoportok.	

4. Tematikai egység: Éghajlati ismeretek		Előzetes tudás: Átfogó ismeretek az éghajlati tényezőkről.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: A megismerő képesség, a kommunikációs képesség, problémamegoldó gondolkodás, kauzális gondolkodás fejlesztése. A tér-, időbeli tájékozódás erősítése. Ismeretek az életközösség tagjairól.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Az élő és élettelen összetevők csoportosítása. A kölcsönös egymásrautaltság felismerése. Megfigyelések, egyszerű vizsgálatok terepen, kirándulások alkalmával. Filmek megtekintése, olvasmányok elemzése Érdekességek, példák gyűjtése (egy-egy konkrét példa megbeszélése). A baleset-mentesítés során ismerje a környezetvédelmi feltételeknek megfelelő anyagok használatát. Személyes tapasztalat növényekről, állatokról. Fajok egyedei közötti kapcsolatok, kölcsönhatások, ezek típusai. Az éghajlat összetevői, az időjárás befolyása a kerti munkákra. A csapadék, szél, napsütés hatása növényekre, állatokra. Az évszakokra jellemző szabadtéri munkák. Baleset megelőzés feladatai és technikái, a felhasznált anyagok kritikus időjárás esetén (csúszás-mentesítés). Ismerje a növények fagyvédelmének módozatait	- Az időjárásnak a környezeti életközösségekre gyakorolt hatásának felismerése. - Anyaggyűjtés, képválogatás (évelő növény, egynyári). - Növények szaporításával kapcsolatos ismeretek (magvetés, palántanevelés, kiültetés). - A tanulmányok során megismert élőlények tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele a különböző éghajlati viszonyok között. - A tanultak átismétlése a föld élővilágáról, az éghajlat és élővilág összefüggéseiről, anyaggyűjtés, térképek tanulmányozása, internetről anyaggyűjtés). - A hőség hatása a növényekre, a károsítás megelőzése: árnyékolás, öntözés a kora reggeli és délutáni órákban, a víz káros hatása a tűző napon lévő növényekre. - Fagyvédelem. Növények takarása. - A szél káros hatása (növények érzékenysége). - Fólia és üvegház használata, növények megfelelő gondozása (pára, hőmérséklet, talaj). - A természet szépségének, célszerűségének megélése, élménybeszámoló, saját képek, „alkotások” segítségével (kedvenc évszakom - miért, kedvenc tájam - kirándulásaim, kedvenc növényem, állatom, gondozási feladataim.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: életjelenségek, életfeltételek, éghajlat, időjárás, csapadék (eső, jégeső, ónos eső, hó, köd, harmat, zúzmara), jég (fagyvédelem, talajtakarás), napsütés (aszály, árnyékolás), szél (nedvességpótlás szélárnyék). Differenciálás: Egyéni megszólalások biztosítása, saját vélemény vállalása (nekem ez nem tetszik vagy tetszik, indoklással).	

5. Tematikai egység: Talajtani ismeretek	Előzetes tudás: Az anyag- és eszközismeret, éghajlati ismeretek, az általános iskolában a természeti környezettel kapcsolatos tudáselemek.		Órakeret: 39
Tantárgyi fejlesztési célok: A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Ismerje a tanuló a különböző talajtípusok jellemzőit Ismerje a környezetkímélő eljárásokat. Legyen képes összpontosított, módszeres munkavégzésre. Segítséggel egyszerű munkafolyamatok sorrendjének összeállítása. • A talaj szerepe a zöldfelületek ápolási munkái során • A talaj legfontosabb típusai • A talajművelés fontossága, módjai • A talaj termőképességének fenntartása • Környezetkímélő szerves és műtrágyázás • A földterület művelésének feltételei	- A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása. - Saját munkaterületén meglévő talaj jellemzői, ismeretek általában a talajtípusokról (kötött-, szikes-homokos-, meszes talaj, humusz). - A talaj és a növény egymásra hatása, talaj állapotának javítása (trágyázás, talajművelés). - Talajművelés eszközei (kézi- gépi eszközök). - Talajművelés célja (talajlazítás, gyommentesítés, nedvesség szabályozása). - Talajtakaró növények a díszkertben.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt létre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: Kötött talaj, szikes talaj, homokos talaj, humusz, szerves trágya, műtrágya, komposzt, talajlazítás, talajtakarás, öntözéssel kapcsolatos szakkifejezések. Differenciálás: Fizikai és egészségi állapot figyelembe vétele.	

6. Tematikai egység: Munkavállalói ismeretek	Előzetes tudás: Az általános iskolából és az otthoni életből hozott ismeretek (az egyén, a család, a társadalom gazdasági lehetőségei) felelevenítése.		Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: A család bevonása az életpálya-tervezést és építést támogató folyamatokba. A munkába való átvétel és a munkára való felkészítés tudatos tevékenység legyen.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
A munka, mint feladat, szerepe életünkben. A gyermeki és felnőtt lét másságának végiggondoltatása, tudatosítása. Saját képességek és tevékenységpreferenciák tudatosítása. A mindennapjainkat meghatározó szabályok feltérképezése, szabályok alkotása kortárs csoporton belül. Szabályok, feladatok otthon, jogok és kötelezettségek az iskolában, alapvető emberi jogok. A saját érdeklődés egyértelművé tétele, elméleti-gyakorlati irányban. Ismerkedés különböző szakmacsoportokkal. Munkaerő-piaci ismeretek - A munka világának alapfogalmai (munka, munkakör, feladatkör, szakma, végzettség). - Bevezetés a jogok és kötelezettségek világába. Életpálya-építési ismeretek - Érdeklődési kör (fejlesztendő képesség felmérése, fejlesztése) - Területek és szakmacsoportok	Az önálló életvitelre, a munkaerő-piacon való érdekérvényesítésre való felkészülés. Saját vágyak megfogalmazása, a megvalósítás módja, módosítása. A munkavégzés és az életvitel közötti összefüggés megértése (a munka pozitív hatásának kiemelése). Az álláslehetőségek feltárásához, munkakereséshez és munkahely megtartásához szükséges ismeretek. Saját képességeinek reális megítélése. A munkavállalással járó célok, köteleességek, előnyök számbavétele. Saját tapasztalatok megfogalmazása, vita, meggyőzés.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés, nem verbális információ értelmezése, olvasás, írás. Számolás - mérés: pénz. Környezet- és egészségvédelem: élő természet - élőlények és környezetük, élettelen környezet - környezeti ártalmak. Osztályfőnöki: felkészülés a felnőtt lételre, beilleszkedés, alkalmazkodás. Kulcsfogalmak, fogalmak: munka, szabály, jog, kötelezettség, munkamegosztás, érdeklődési kör, oktatási rendszer, munkaköri leírás, munkaidő, munkabér, önérvényesítés. Differenciálás: Az egyéni képességek és lehetőségek szerinti megsegítés, támogatás.	

2.7 Szövött-tárgy készítő

11 - 12. évfolyam

Célok

Olyan elméleti ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a szövés gyakorlati munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.

A képességekhez mérten megtanulni minél önállóbban szőni és használati termékeket (terítő, tarisznya, párna, szőnyeg) előállítani.

Esztétikus munkadarabokat készíteni a megismert népi motívumok, szín- és mintaváltozatok felhasználásával.

Képessé válni a kitartó munkavégzésre, a hibák felismerésére és korrigálására.

Feladatok

Olyan korszerű elméleti és gyakorlati szakmai tudás, műveltség megalapozása és elsajátítása, amely hozzájárul a tanulók minőségi életviteléhez és támogatja a szabadidő hasznos eltöltését.

A szövéshez szükséges textilipari nyersanyagok és eszközök megismerése, adekvát használatának gyakorlása és elsajátítása.

A képességek függvényében szövött használati tárgyak készítése, egyéni ötletek megvalósítása az alkotómunkában.

Alapvető tervezési ismeretek elsajátítása, az esztétikus mintázás, színhasználat gyakorlása a szövött tárgyak készítése során.

Szövéstörténeti alapismeretek, népi motívumok, hagyományok megismerése, az esztétikai érzék fejlesztése és a népművészet iránti érdeklődés felkeltése.

A szövő munka szeretetére, feladattudatra, kitartó munkavégzésre és minél nagyobb önállóságra nevelés, kulturált munkahelyi viselkedési szokások kialakítása. A tevékenységek során felmerülő problémák hatékony megoldásának, kezelésének gyakorlása és megtanulása.

A gyakorlati tevékenységek során használt eszközök körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő alkalmazásának elsajátítása.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Az *erkölcsi nevelés* területén a hatékony munkavégzés az oktatóval, pedagógussal és a társakkal együttműködő, felelősségteljes magatartásra épül. A tanulók megismerik a műhelyben, munkaterületen elvárt magatartásformákat, elsajátítják a szükséges viselkedési szokásokat és szabályokat, rálátást nyernek a munkahelyi struktúrára és abban betöltött szerepeikre.

A *hazafias nevelés* területén szövéshöz kapcsolódó népművészeti alapismeretek közvetítik a tanulók felé kultúránk értékeit, hagyományait. Megismerik a szövés és fonás tárgyi örökségeit, a népi motívumokat megjelenítik az általuk készített munkadarabokban.

Az *önismeret és társas kultúra* területén a képzés hozzájárul a képességek szélesebb körű megismeréséhez, a reális énkép kialakításához. A tanulók önismeretének, önkritikájának, önértékelésének fejlesztése a gyakorlati tevékenységeken keresztül valósul meg. A műhelymunkában kiemelt szerepet játszik a felelős, körültekintő, együttműködő magatartás, mely nélkülözhetetlen a hatékony, irányított feladatvégzéshez.

A *testi és lelki egészségre nevelés* területén a hosszan tartó, ismétlődő mozdulatsorokból felépülő ülőmunkához szükséges a helyes testtartás kialakítása, egyszerű aktív gyakorlatok elsajátítása a tartási rendellenességek kialakulásának megelőzése érdekében. A gyakorlati munka során a tanulók a balesetvédelmi szabályokat szem előtt tartva sajátítják a szövés eszközeinek rendeltetésszerű használatát.

A *környezettudatosság* területén a tanulók közvetlen tapasztalatokat szereznek természeti értékeinkről: megismerik a szövéshöz szükséges alapanyagokat, azok eredetét. A munkafolyamatokhoz kapcsolódó döntésekben és cselekvésekben meghatározó szempont az anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata.

A *pályaorientáció* területén a modul olyan munkatevékenységekről nyújt gyakorlati ismereteket, amelyek a tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, illetve a munka világában való hatékony részvételét segítik a mindennapi életben.

A *tanulás tanítása* területén, a műhelymunka során a tanulók előzetes elméleti és gyakorlati ismereteiket segítséggel megtanulják integrálni, alkalmazni az adott munkafolyamatokban.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében***Anyanyelvi kommunikáció***

A szövéshöz kapcsolódó szakkifejezésekkel bővül a szókincs, a műhelymunka során az adott tevékenységekhez, munkafolyamatokhoz kapcsolódóan a tanuló képessé válik verbálisan információkat közvetíteni, segítséget kérni, a munkadarabokról véleményt formálni.

Matematikai kompetencia

A szövött tárgyak készítése során a tanulók az elméletben megtanult mértékegységeket és méréseket alkalmazzák, ezáltal készségszintűvé válik és beépül a gyakorlati tevékenységek folyamatába. A szövőmunka során egyaránt fejlődik a síkbeli és térbeli tájékozódási képesség, a tanulók megismerik és elsajátítják a munkafolyamatok sorrendjét és kivitelezését, fejlődik a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia

Az elméleti ismeretek és gyakorlati tevékenységek segítik az összefüggésekre való rálátást az alapanyagoktól a kész termékek előállításáig. A tanulók megismerik a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket és működésüket, a szövés alapanyagait és azok eredetét, feldolgozási módjukat, előállítás folyamataikat. A munkatevékenységek a balesetvédelmi ismeretek körütekintő alkalmazásával és az egészségvédelmi szempontok szem előtt tartásával zajlanak.

Szociális és állampolgári kompetencia

A műhelymunka során a tanulók megtapasztalják, hogy képesek értékes munkát végezni és hasznos, esztétikus szövött tárgyakat alkotni. Ez ösztönzőleg hat a felelősségteljes feladatvégzésre, a munkamegosztásban való produktív részvételre.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A szövés rendszeres gyakorlásával a tanulók olyan speciális ismereteket, készségeket és magatartásformákat sajátítanak el, melyek segítségével egyre magabiztosabbá válnak a munkatevékenységekben és képessé válnak az egyéni és közös célok megvalósítására, alkotások létrehozására.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A szövött tárgyak készítése során lehetővé válik a személyes megnyilvánulásnak teret engedő alkotó tevékenység, a munkadarabokban az egyéni ötletek, elképzelések megvalósítása, formálódik és fejlődik az ízlésvilág, az esztétikumra való törekvés a tevékenységekben és a harmonikus környezet kialakításában egyaránt.

A szövött-tárgy készítő modul oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel felszerelve.

Eszközigény:

- Szövőkeretek, szövőállványok, szövőszék, tartozékok, vetélő, leverő villa
- Ollók (balkezes szükség szerint)
- Felvetőfonalak
- Szövőfonalak
- Maradék fonalak, varrócérna
- Kartonok, műszaki rajzlapok
- Színes kivágó papírok
- Zsírkréta készlet
- Ragasztó, vonalzó
- Nagyító lencse, tű, mérőszalag

Szemléltető eszközök

- Textilminta gyűjtemény, fonalgűjtemény
- Különféle összetételű anyagvágatok
- Oktatótáblák
- Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok
- Szőnyegfotók
- DVD

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	10
2 éves órakeret	720
Ebből kötött	650
Szabadon tervezhető órakeret	70

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyagismeret	30	20	10
2. Szakmai ismeret	50	30	20
3. Tervezés	30	10	20
4. Népművészeti alapismeretek	20	20	-
5. Esztétika, néprajz	20	-	20
6. Szakmai gyakorlat	500	250	250
Szabadon tervezhető órakeret	70	35	35

1. Tematikai egység: Anyagismeret	Előzetes tudás: Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Felismerni és egymástól megkülönböztetni a szövéshez szükséges szálak anyagokat, azokat a felhasználási módnak megfelelően kiválasztani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Váljon képessé az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására. Ismerje a természetes szálak anyagokat, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait. Tudja a motringot a gombolyagtól megkülönböztetni. Mesterséges és természetes szálak anyagok A szálak anyagok tulajdonságai, viselkedésük hő, folyadék hatására. A szálak anyagok felhasználási területei és módjai. Fonalgyártás műveletei.	Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. --- A kereskedelemben kapható fonalak megtekintése, tanulmányi séták fonalboltban. Vásárlás egy fonalüzletben (árak, minőség összehasonlítása). Fonalgyűjtemény megtekintése. --- Vastagság, szín, anyagösszetétel szerinti csoportosítás. Fonalak eredet szerinti rendszerezése. természetes eredetű anyagok / növényi - állati eredetű, --- mesterséges fonalak. Szálak anyagok felismerése. Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. --- interneten elérhető felvételek, oktatófilmek megtekintése. Motring, gombolyag szétválogatása. A fonalak praktikus kezelése, a gombolyagok, motringok nagysága, súlya, Gombolyítás gyakorlása.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Környezet és egészségvédelem: Élő természet - Élőlények és környezetük, Élettelen környezet - környezeti ártalmak. Kulcsfogalmak, fogalmak: Természetes szálak anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálak anyagok. elemi szál, fonalgyártás műveletei, sodrás. Differenciálás:	

2. Tematikai egység: Szakmai ismeretek	Előzetes tudás: Instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás.	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló váljon képessé a szövéshez szükséges eszközök kiválasztására és rendeltetésszerű használatára.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A szövés iránti érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szövéshez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. Legyenek képesek a szövéshez kapcsolódó alapfogalmakat elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. Ismerjék meg a vízszintes szövőkeret szerepét és balesetmentes használatát. - Fonással és szövéssel kapcsolatos alapfogalmak. - A szövést előkészítő műveletek. - A szövés eszközei. - A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei. - A nemezeléshez szükséges anyagok és műveletek.	- Fonás eszközeinek megismerése, - A fonás ősi eszközei (guzsaly, gyalog orsó, szárnyas orsó) használata - Kész fonal mérése (motolla) - Fonás gyakorlása. - Kettős, hármas fonás, körmön fonás, szalagfonás. - A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása, felmerült fogalmak tisztázása --- láncfonal, vetülékfonal, vetőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítséggel, szemléltetés. - A szövés eszközeinek megismerése, megnevezése, funkciójuk, felhasználásuk. - Szövőkeret (fekvő, álló, váltós, kis, közepes, --- Ismerkedés a műhellyel, a berendezés, eszközök megfigyelése: kis szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása, tanulmányozása, funkciójuk. - Nagyméretű kész darabok megtekintése, tulajdonságainak számbavétele (anyag, méret, funkció, esztétikai megjelenése (formák, színek, minőség). - Megfelelő mintaelem kiválasztása, hasonló egyszerűbb csíkminták, fogazás, csíkminták tanulmányozása: lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése, (tervezés alapjainak megismerése), vázlatkészítés - Nemezelés technikája, anyaga (az anyag tulajdonságainak gyakorlat közbeni megtapasztalása - a gyapjú viselkedése). --- nemeztárgyak (baba, labda) készítése segítséggel, kőre nemezelése.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó) nemezelés (gyapjú összemegy, rugalmatlan), szövött textília, szőttés, szövőkeret, szövőszék felvetőfonal, felvetés, csíkminta, csíkritmus, fogazás, tervezés. A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetélők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, olló, centiméter, kezdőpálca. Differenciálás: A szövés méreteinek differenciálása. Fonalak (vékony, vastag), minták differenciálása.

3. Tematikai egység: Tervezés	Előzetes tudás: Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete.		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Kész darabokon a tervezettséget felismerni, a minta és nagyság, az arányok, a színek fontosságát a tervezésben érvényesíteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Tudja a színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint. Színkör. Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. Tudjon terítőt tervezni hideg és meleg színekkel. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni. Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével, sablon használata. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban. Színek Színelmélet Ritmusok és kompozíciók Mértékegységek, arányok, térkitöltés.	Színek csoportosítása: --- alapszínek --- kevert színek. színkeverés temperával. Papírragasztás a színskála szerint. Színkontraszt készítése festékkel. Játék a színekkel, festéssel, színezéssel. Kész darabok elemzése (méret, színek száma, mintaelemek áttekintése, csíkok mérete). Egyszerű szimmetrikus kompozíciók tervezése. Adott mintaelemek alkalmazása (keskeny, vastag csík). Mérőeszközök csoportosítása, használata. --- vonalzó, szabócenti, papír mérőszalag, sablon --- centiméter, milliméter Formakitöltés adott színekkel, tetszőlegesen, a papír arányainak változtatásával.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: alap és mintázó színek, színkeverés, színkör, színkontraszt, színárnyalatok, színek tónusai: hideg - meleg színek, A színek hangulati szerepe, térhatása. Differenciálás: Mérni nem képes tanulóknál sablon használata.	

4. Tematikai egység: Népművészeti alapismeretek	Előzetes tudás: Ünnepek, ünnepi szokásaink ismerete.		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Népi hagyományokat ünnepekhez társítani, az érdeklődést felkelteni a szövött tárgyak és a szövés iránt. Népi kismesterségeket megismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Ismerje az egyes népszokások jellemzőit (pl. farsangolás). Ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait. Ismerje meg a legjellemzőbb, legismertebb népszokásokat (pl. húsvétkor a tojásfestés). Ünnepekhez kapcsolódó népszokások Népi kismesterségek Népművészeti alapismeretek	- Tanulmányi séta népművészeti termékeket árusító üzletben, tájházban, Néprajzi Múzeumban. - „Népművészet” könyv nézegetése. --- Tetsző darab kiválasztása, a választás indoklása. - „Népi kismesterségek” filmek megtekintése. --- Mézeskalács készítés, gyertyaöntés, gyertyamerítés, hímes tojás festése, hímzés, bőrizés. - A látott kismesterségek elnevezése, eszközei, funkciója, tárgyak csoportosítása. - „Népszokások”- filmvetítés, ill. képi anyag gyűjtése az internetről, könyvekből, beszélgetés. - Húsvéti— Farsangi— Karácsonyi népszokások. - Kapcsolódó élmények megosztása társakkal, ajándéktárgy készítése a tanult technikák felhasználásával választott személynek.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Osztályfőnöki: Beilleszkedés, alkalmazkodás, Aktuális témák. Kulcsfogalmak, fogalmak: Ünnepekhez kapcsolódó népszokások néhány jellemző motívumának megismertetése, népi játékok, népviselet, népdalok. Népi kismesterségek: népi faragóművészet, bőrmunka, hímzés, a csipke, fazekasság, a mézesbábosság, a hímes tojás, fonás, szövés Differenciálás:	

6. Tematikai egység: Szakmai gyakorlat	Előzetes tudás: Színek, téri irányok, a szövéshez szükséges alapanyagok, eszközök ismerete és adekvát használata.	Órakeret: 250
Tantárgyi fejlesztési célok: Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Képes az alapanyagok kiválasztására: szín, mennyiség, minőség szerint. Ismerje a láncfonalat és a vetülékfonalat, kötésmódokat, szedettes technikát. Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani. Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgózni. Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni. Egyéni képességekhez mérten segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, két szállal (zsinórt, hajpántot, övet készíteni), zsinórt készíteni szarvacskával, karmantyúbabát készíteni, egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten. • A fonás és a szövés alapanyagai • A fonás műveletei és eszközei • A szövés előkészítő műveletei • A kézi szövés műveletei • Szövés egyszerű eszközökkel • Szövés vakkereten • Szövőszékek, szövő eszközök karbantartása	- Balesetvédelmi oktatás. Tűz és munkavédelmi oktatás. --- Eszközök balesetmentes használata, tárolása, karbantartása, teremrend a munkavégzés után. — Viselkedési szabályok a munkateremben, munkavégzés közben. - Alapanyagok kiválasztása. - Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. - Fonás --- A fonás előkészítése - elrendezése. — Sodrás, fonás: körmönfonás, kötelsodrás. - Zsinórkészítés szarvacskával, karmantyún --- A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása. - Színek meghatározása, mintaterv készítése. - Szövés helyes elkezdése, előszövés. — Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, feszítés, váltás kis kereten. --- Szövés alapkötése. — Vetülék felületű szövés. — Szövés kapuvonal helyes tartásával, fonalpótlás, új szín bevezetése — Szövés 2 színnel, 2 vetélővel. - Segítséggel szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek összevarrása, zsinórkészítés. - Szövött tárgyak készítése (telefonok, papír zsebkendő-tartó, tarisznya, terítő) - Saját munkadarab felismerése, reális értékelés, a hibák azonosítása, a javítás érdekében szükséges teendők megbeszélése (egyenletes szövés).	Kommunikáció: Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: Beilleszkedés, alkalmazkodás, Felkészülés a felnőtt létre. Kulcsfogalmak, fogalmak: fonás, sodrás, körmönfonás, folyton folyvást szedés, felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal, vetülékfonal. csomófajták: kettős csomó, halászcsonló, takácscsomó, szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetélő, vetőfa. A szövés befejező műveletei. Felvető befejezése: makramé, fonás, sodrás. Differenciálás: Egyéni ritmus szerinti haladás, továbblépés az előző szint teljesítése után. Szőni szádfán, szalagot szőni. Párna, hátizsák készítése. Kötelsodró használata.

1. Tematikai egység: Anyagismeret	Előzetes tudás: Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Felismerni és egymástól megkülönböztetni a szövéshez szükséges szálak anyagokat, azokat a felhasználási módnak megfelelően kiválasztani. A tanuló legyen képes önállóan gombolyítani, segítséggel fonalat festeni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Képesség az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására. Ismerni a természetes szálak anyagokat, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait. Tudjon gombolyítani. Ismerje fel és gyűjtse az alapvető festőnövényeket. Tudjon természetes eredetű fonalakat segítséggel festeni (sárgítás, hagymahéj stb.) • Mesterséges és természetes szálak anyagok • A szálak anyagok tulajdonságai. • A szálak anyagok felhasználási területei és módjai. • Fonalgépjártás műveletei. • Természetes eredetű fonalak kikészítési eljárásai, színezése • Festőnövények	Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. --- A kereskedelembe kapható fonalak megtekintése, vásárlás egy fonalláncban (árak, minőség összehasonlítása). Fonalgépjártás készítése. Fonalak eredet szerinti rendszerezése. --- természetes eredetű-, --- mesterséges fonalak. Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. --- interneten elérhető felvételek, oktatófilmek megtekintése. Motring, gombolyag szétválogatása. --- A fonalak praktikus kezelése, a gombolyagok, motringok nagysága, súlya. Gombolyítás gyakorlása. Fonal festése, a festés eltérő módja: --- Festőnövények gyűjtése, ill. vásárlás. Sárgítás pongyola-pitypanggal, hagymahéjjal, barnítás diófalevéllal. Fonalak csoportosítása, rendezése tulajdonságaik alapján. Játékos gyakorlatok (bekötött szemmel anyaga szerinti felismerés, színek egyeztetése, eltérő anyagok esetében).	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Környezet és egészségvédelem: Élő természet - Élőlények és környezetük, Élettelen környezet - környezeti ártalmak. Kulcsfogalmak, fogalmak: Természetes szálak anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálak anyagok. Elemi szál, fonalgépjártás műveletei, sodrás, festőnövények, színezés, festhetőség, pác. Differenciálás: Kéz ügyesség fejlesztése, gombolyag átfogása (megfelelő méret megtalálása).	

2. Tematikai egység: Szakmai ismeretek	Előzetes tudás: Instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás. Kultúrtörténeti alapismeretek.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Aktív részvétel a szövést előkészítő műveletekben és a mintatervezésben, egyszerű fonott- és nemeztárgyakat önállóan készíteni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Bővüljenek a kultúrtörténeti ismeretek: a tanulók ismerjék meg régebbi korok életmódját, hagyományait, népszokásait, a szövés történetét és eszközeinek fejlődését. A szövés iránti érdeklődést felkelteni, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szövéshez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. Legyenek képesek a szövéshez kapcsolódó alapfogalmakat elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. A szövést előkészítő műveleteket kitartóan végezni. A fonás és szövés története és eszközeinek fejlődése. A szövés története Magyarországon és a Kárpát-medencében. Fonással és szövéssel kapcsolatos alapfogalmak. A szövést előkészítő műveletek. A szövés eszközei. A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei.	- Szövéstörténettel, népművészettel kapcsolatos filmek, anyagok, könyvek tanulmányozása, megbeszélése. - A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása: láncfonal, vetülékfonal, vetelőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítségével. - Fonás eszközei: megnevezés, funkció, használat. - Fonás gyakorlása (kettős, hármas fonás, szarvacskázás, szalagfonás). - A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása, felmerült fogalmak tisztázása (láncfonal, vetülékfonal, vetelőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítségével. - A szövés eszközeinek megismerése, megnevezése, funkciójuk, felhasználásuk (szövőkeret (fekvő, álló, váltós, kis, közepes)). - Gyakorlati órák a szövőműhelyben, a berendezés, eszközök megfigyelése: álló szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása, tanulmányozása. --- Kész darabok megtekintése, tulajdonságainak számbavétele (anyag, méret, funkció, esztétikai megjelenése (formák, színek, minőség)). - Megfelelő mintaelem kiválasztása, hasonló egyszerűbb csíkminták, fogazás tanulmányozása: lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése (tervezés alapjainak megismerése).	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó) nemezelés (gyapjú összemegy, rugalmatlan), szövött textília, szöttes, szövőkeret, szövőszék felvetőfonal, felvetés, sorminta, csíkminta, tervezés. A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetelők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, kötés, kötéspont. Differenciálás: Fogazás fajtái. Több színnel, több vetelővel történő szövés. Fonalvezetés.

3. Tematikai egység: Tervezés	Előzetes tudás: Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete. Festési gyakorlatok.		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Kész darabokon a tervezettséget felismerni, a minta és nagyság, az arányok, a színek fontosságát a tervezésben érvényesíteni. Papíron önállóan mintákat tervezni megadott szempontok szerint. Ízlésvilágot fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Tudja a színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint. Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. Tudjon kevert színeket előállítani festékekkel (narancs, zöld, lila, barna). Tudjon térítőt tervezni hideg és meleg színekkel. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni. Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével. Sablon használata. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban. Színek Színelmélet Ritmusok és kompozíciók Mértékegységek, arányok, térkitöltés.	Játék a színekkel: asszociáció, mi jut eszedbe róla? Tervezési gyakorlat: adott formák, színek felhasználásával formakitöltés (papírmunka, ragasztás), a kész munkák értékelése. Tervezés szabadon, tetszés szerinti mintákkal formakitöltés (az arányok szerepének megfigyelése). Színek csoportosítása: alapszínek, kevert színek. Színkeverés temperával. Papírragasztás a színskála szerint. Színkontraszt készítése festékekkel. --- Játék a színekkel (festés, színezés, kötött és szabad feladatok). Kompozíció készítése hideg színekkel, majd meleg színekkel. Terítő tervezése meleg színekkel (papírvágás, ragasztás). Terítő tervezése hideg színekkel (festéssel). Tervezés páros és páratlan csíkritmusban. Kész darabok elemzése (méret, színek száma, mintaelemek áttekintése, csíkok mérete). Szimmetrikus kompozíciók tervezése. Adott mintaelemek alkalmazása (keskeny, vastag csík, fogazás és fajtái). Mérőeszközök csoportosítása, használata (vonalzó, szabócenti, papír mérőszalag, centiméter, sablon). Tervek készítése eredeti méretben (zsebkendőtartó, párna, tarisznya.) Műhelyrajz. A terv összevetése az elkészült munkadarabbal.	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: alap és mintázó színek, színkeverés, színkör, színkontraszt, színárnyalatok, színek tónusai: hideg-meleg színek. A színek hangulati szerepe, térhatása. Páros- és páratlan csíkritmus. Differenciálás: Aki igényli, egyszerűbb munkadarabot készítsen. Szövöszéken szőnyeg és párnakészítés. Szövöszék részei és funkciójuk. Csónakos vetélő használata. Orsózás. Asszimmetrikus kompozíciók készítése.	

5. Tematikai egység: Esztétika. Néprajz		Előzetes tudás: Népművészeti alapismeretek, népszokások, népi kismesterségek ismerete.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Bővíteni a néprajzi ismereteket, fejleszteni az esztétikai érzéket. Az érdeklődést felkelteni népünk hagyományai, népszokásai, tárgyi örökségei iránt.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Ismerjen néhány magyarországi hagyományt és népszokást. Ismerje fel a székely festékes szőnyeget és motívumait. Ismerje a mintaelemeket: fogazás és fajtái, csíkritmusok. • Esztétika, néprajz • Népi szövés a Kárpát-medencében • Népi hagyományok • Mintaelemek felismerése képen, tárgyakon.	- Szakmai kirándulások, múzeumlátogatások a népi kultúra tükrében. - Skanzen, tájház, tájegységek megismerése. - Tájékozódás térképen (tájegységek), ismeretterjesztő filmek a tájegységek jellegzetes kultúrájáról. - „Népi szőttesek”- könyv, kapcsolódó film nézése, a látottak megbeszélése. - „Szőttes gyűjtemény”, motívumok megismerése, származási helye (tájegység), felhasználási területe (terítő, faliszőnyeg, párna, ruházat). - Mintaelemek kiválasztása, elnevezésük, lerajzolásuk. - Tabló készítése térkép és fellelhető, használt motívumok. - A népi kultúra megjelenése az ünnepek szimbolikájában, tárgyaiban (húsvéti tojás mintái tájegységenként) - A tárgyalt témákban anyag gyűjtése --- otthoni dísz tárgyak, használati tárgyak (váza, ruhadarabok) --- faragott bútorok (képek keresése az interneten).	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás, Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: Beilleszkedés, alkalmazkodás, Aktuális témák. Kulcsfogalmak, fogalmak: Művészet és mesterség”- díszítés és hagyomány. Kézművesség, iparművészet, Magyarország ünnepi hagyományai, népszokásai, jellemző évfordulói. Ünnepekkel kapcsolatos tárgykultúra. Motívumok. Népcsoportok jellemző díszítő elemei. Moldvai csángó, széki, palóc, sárközi, mezősegi, kalotaszegi, sokác szőttesek, szőttes motívumok. Hagományörzés. Differenciálás:	

6. Tematikai egység: Szakmai gyakorlat	Előzetes tudás: Munka során kulturált, társakat nem zavaró viselkedés. Szóbeli utasítások megértése, követése.	Órakeret: 250
Tantárgyi fejlesztési célok: Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani. Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgozni. Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni. Egyéni képességekhez mérten segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, két szállal zsinórt, hajpántot készíteni, zsinórt készíteni szarvacskával, szőni szádfán, szalagot szőni, karmantyúbabát készíteni, egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten. A munkadarabok készítése során legyen képes egyszerű minták alkalmazására és harmonikus színhasználatra, valamint egyéni ötleteinek megvalósításra. Fokozódó önállósággal képessé válni a kitartó munkavégzésre. A fonás és a szövés alapanyagai A fonás műveletei és eszközei A szövés előkészítő műveletei A kézi szövés műveletei Szövés egyszerű eszközökkel Karmantyún szövés Szövőszékek, szövő eszközök karbantartása	Balesetvédelmi oktatás. Munka és tűzvédelmi oktatás. Viselkedési szabályok munkavégzés közben. Alapanyagok kiválasztása. Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. Zsinórkészítés szarvacskával, kötelsodrás. Szövés szádfán, karmantyún. --- A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása. Színek meghatározása, műhelyrajz készítése. Szövés helyes elkezdése, előszövés. --- Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, fesztítés, váltás kis kereten. Szövés alapkötése. Vetülék felületű szövés. Szövés, kapuvonal helyes tartásával. Szövés 2 színnel, 2 vetélővel. Segítséggel szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek összevarrása, zsinórkészítés. Lánc és vetülékfonalak előkészítése, kiválasztása, felvetés segítséggel. Kötésmódok bemutatása: - likatos (torontáli), egy szálon forduló, két szál közti (akasztalatos) Minták, csikritmusok alkalmazása. Szövött tárgyak készítése (telefontok, tarisznya, párna, szőnyeg, terítő, hátizsák, táska) A munkadarabok esztétikus, jó minőségű elkészítése, a hibák megtalálása, elhárítása, elkerülése. Kiállítás szervezése a tervekből és az elkészült darabokból.	Kommunikáció: Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése. Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás. Osztályfőnöki: Beilleszkedés, alkalmazkodás, felkészülés a felnőtt lételre. Kulcsfogalmak, fogalmak: fonás, sodrás, körmönfonás, folyton folyvást szedés, felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal, vetülékfonal. Csomófajták: kettős csomó, halászcsonló, takácscsomó, szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetélő, vetőfa. A szövés befejező műveletei. Felvető befejezése: makramé, fonás, sodrás. Differenciálás: Egyéni ritmus szerinti haladás, továbblépés az előző szint teljesítése után. Szövés nagy kereten, szövőszéken. Több színnel, több vetélővel való szövés.

2.8 Kisegítő takarító

11 - 12. évfolyam

Célok

A tanulók munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűdjének fejlesztése, és a felnőttkori munkavégzésre, a családi munkamegosztásban való részvételre való igényük kialakítása.

Mindennapos élethelyzetekben megjelenő takarítói munka jellegű gyakorlati tevékenységek végzése, ismeretek nyújtása, és gyakorlási lehetőség biztosítása.

A már tanult takarítási tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása, megtanítása, gyakorlása az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.

A tanuló legyen képes különböző egyszerű takarítási munkák betanulására, önálló, folyamatos munkavégzésre, önellenőrzésre.

Ismerje a területet, (ahol tevékenykedik) tudjon tájékozódni a munkaterületen.

Képes legyen huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözk és eszközök kiválasztásával, használatával.

Megfelelően használja a munkavégzéshez szükséges eszközöket.

Tudjon utasításokat végrehajtani.

Legyen képes elfogadni és betartani a munkahelyi elvárásokat, szabályokat.

Alakuljon ki megfelelő munkatartása, munkafegyelme.

Megfelelően tudjon alkalmazkodni a különféle munkahelyi légkörökhöz, munkahelyi elvárásokhoz.

Legyen képes együttműködni.

Tudjon elfogadni kritikát, igyekezzon hibáit kijavítani.

Feladatok

- A takarítói munkatevékenységek során használt eszközök és tisztítószeres megismertetése.
- A takarító eszközök, és gépek hatékony, rendeltetésszerű használatának elsajátíttatása.
- A tisztítószeres fajtáinak megismertetése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használatuk elsajátíttatása.
- A szelektív hulladékgyűjtés alapjainak bemutatása, elsajátíttatása.
- Ruhagondozási műveletek - mosás, vasalás, varrás - gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása. Virágápolási, udvartakarítási ismeretek nyújtása, gyakorlási lehetőségek biztosítása.
- Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, ápolts, tiszta, rendezett környezet iránti igény kialakítása.
- Munka és balesetvédelmi, egészség- és környezetvédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a részmunkaterületeken, a mindennapi munkatevékenységekben.
- Leendő saját munkaterületek/külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés

Az értelmi fogyatékos tanuló a készségfejlesztő iskolában megismeri a munkavégzés és munkahely magatartási normáit, a műhelyekben, munkaterületen követendő, ön maga és társai testi épségeért felelős, viselkedési szabályokat. Emberi és munkatársi kapcsolataiban kiemelten együttműködő, a munkahelyi struktúrában elfoglalt helyének megfelelő kapcsolattartási és felelősségi szinteken magabiztosan mozog.

Nemzeti azonosságtudat és hazafias nevelés

A tanuló a képzés során megismeri önmagát, ismereteket szerez a társadalmi munkamegosztásról, főnök-beosztott viszonyról a hétköznapi életben végzett munkatevékenységek társadalmi hasznosságáról. A közös nemzeti értékteremtésben az egyének szerepvállalását, munkavégzési feladatát gyakorolja. Erősödik szűkebb környezetével és közösségével való együttműködés. Aktívan részt vesz társadalmi rendezvényeken és külsőségeiben is megjeleníti a társadalmi ünnepek, megemlékezések szimbólumait.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló felkészül a felnőtt élettel összefüggő állampolgári és demokratikus jogok és kötelességek gyakorlására, megismeri a támogatott döntéshozatal lehetőségét. Iskolai keretek között felkészül a döntések meghozatalában való felelősségre, igyekszik saját jogainak és érdekeinek megfelelő keretek között érvényt szerezni.

Önismeret és társas kapcsolati kultúra

A képzés lehetőséget nyújt a felnőtt életben betöltendő feladatokkal kapcsolatos reális énkép és önismeret kialakulására, a vágyak és lehetőségek összehangolására. Az emberi kapcsolatok új elemekkel, a munkatársi, munkahelyi kapcsolatokkal bővülnek, amelyben kiemelt szerepet játszik a társakra való odafigyelés, a körültekintő magatartás.

Testi és lelki életre nevelés

A készségfejlesztő iskolai képzés közismereti tantárgyai között túlsúlyban lévő testnevelés kiemelten fontos szerepet játszik a helyes életmódra nevelésben, a felnőttként követendő életvitel megalapozásában. A kiegészítő takarító képzés során is folyamatosan szem előtt kell tartani a

megfelelő állóképesség kialakulásához szükséges erőnlét biztosítását, a munkafolyamatok során esetlegesen kialakuló tartási és mozgásos rendellenességek megelőzését. A tanuló megismeri a testi erőnlét, az egészség és a lelki egyensúly közötti összefüggéseket, tőle telhető módon és mértékben igyekszik a károsító, veszélyeztető hatásokat elkerülni.

Családi életre nevelés

A középfokú oktatás időszakában a tanuló megismeri a felnőtt életében megtapasztalható családi kapcsolatokat, felkészül a családban elfoglalt helyének és képességeinek megfelelő részvételre a családi munkamegosztásban. Megismeri a hétköznapi élethelyzetek lehetőségeit családban, lakóotthonban, bővülnek ismeretei az együttéléssel, családi kapcsolatokkal járó konfliktusok kialakulásáról és a megoldások lehetőségéről.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeretei bővülnek a közösségek tagjainak különbözőségéről, igényli az önkéntes segítségnyújtást a rászorulóknak, átéli a személyes fontosság érzését. Kialakul felelősségérzete a rábízott feladatokkal kapcsolatban, körültekintően jár el tevékenységeiben.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A kisegítő takarítói képzés során tovább erősödik a tanulóban a környezete megóvására való igény, megismeri és elkerüli a környezetet károsító tevékenységeket. Odafigyel hétköznapijaiban a környezetvédelmi előírásokra, az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeit a szükségletekhez és lehetőségeihez hangolja.

Pályaorientáció

A tanuló felkészül az iskolai képzés elhagyására, a nyílt vagy védett munkahelyi, napközi otthoni tevékenységek ellátására. Megismeri a munkavállalói élet ritmusát, a munkafeladatok elvégzésének szükségességét, a munkahelyi vezető utasításainak fontosságát. A képzés során választott munkatevékenységében örömet leli.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló megismeri a társadalmi munkamegosztás alapjait, a munkabér és más támogatások beosztásának fontosságát, a gazdálkodással összefüggő ügyintézkések formáit. Tovább formálódnak ismeretei a pénz értékéről, a beosztó családi költségvetés betartásáról.

Médiatudatosságra nevelés

A készségfejlesztő iskolai tanulók gyakorlattan használják az elektronikus információhordozókat, képesek tevékenységeikhez, szórakozásaikhoz a megfelelő felhasználás alkalmazására.

Tanulás tanítása

A képzés során a tanuló felkészül az iskolai oktatás alatt elsajátított ismereteinek felnőtt életkorban történő folyamatos megújítására. Megerősödik benne, hogy a környezet változásait figyelemmel kell kísérni. Felismeri, hogy érdeklődésének kielégítése folyamatosan új ismeretekhez juttatja, amelyek megkönnyítik számára az életben történő eligazodást.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő iskolai kiegészítő takarító készségfejlesztő kerettanterv ismeretanyaga támogatja a felnőtt élet során a munkavállaláshoz, a felnőtt társas kapcsolatokhoz és a társadalmi szerepvállaláshoz szükséges kommunikációs formák rögzülését, a közösséggel és környezettel kapcsolatos véleményalkotást. Tovább fejlődik a beszédértés és egyre pontosabbá, változatosabbá válik a beszédprodukció, bővül a munkavállaláshoz kapcsolható szókincsük.

Matematikai kompetencia: A kiegészítő takarító képzés során az oktatásban elsajátított logikai, matematikai ismereteket a gyakorlatban alkalmazza. A problémamegoldás területén egyre nagyobb önállóságra tesz szert, kognitív képességeinek megerősítése történik. Készség szintűvé válik a hétköznapi életben és a munkatevékenységekben fontos szerepet játszó mértékegységek használata, a téri tájékozódás, az idő, és a pénz szükségszerű beosztása.

Természettudományos és technikai kompetencia: A tanuló ismeri a hétköznapi életben előforduló legfontosabb természeti jelenségeket és a leggyakoribb technikai és munkaeszközök, háztartási gépek szerepét, működését. Az elvárható óvatossággal mozog környezetében, képes a változásokat megfigyelni és megmutatni vagy megfogalmazni. Tisztában van a legfontosabb egészségvédelemmel, balesetvédelemmel, környezetvédelemmel összefüggő ismeretekkel, ezeket helyesen alkalmazza.

Digitális kompetencia: A képzés során alkalmazza ismeretszerzésre, és kikapcsolódásra az infokommunikációs eszközöket; magabiztosan kezeli a háztartásban, a munkához, a szórakozáshoz használt és a hétköznapi életben előforduló elektronikus eszközöket.

Szociális és állampolgári kompetencia: A tanuló önismerete fejlődik, gyakorolja az állampolgári szerepet. Képessé válik családi munkamegosztásban, és munkahelyén a felnőtt szerep betöltésére, közösségi környezetében igényeinek, jogainak érvényesítésére, kötelezettségeinek teljesítésére.

Kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia: A tanuló kiismeri magát a társadalmi kapcsolatrendszer elemi szintjén, képes egyre önállóbb interakciók kezdeményezésére a takarítói gyakorlatok végzése során a külső gyakorló helyeken is. Megismeri képességének terét, elfogadja, összehangolja igényeit, vágyait és lehetőségeit, el tudja képzelni jövőbeli munkáját is.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: Kialakul a tanulóban környezetének és megjelenésének igényessége, tudatosan önálló ízlésvilága, mindennapjaiba beépül az esztétikum és harmónia.

A hatékony, önálló tanulás: A kiegészítő takarító készségfejlesztő kerettanterv ismeretanyagának elsajátítása, gyakorlása során a tanuló minden elsajátított munkafolyamat, eszköz és módszer igénybe vételével felkészül a felnőtt élet mindennapjaiban szükséges alkalmazkodásra és önfejlesztésre. Folyamatosan igényli az új lehetőségek megismerését, önként vállal takarítói feladatokat is. Érdeklődik természeti és társadalmi környezete iránt, részt vesz közösségi feladatok megvalósításában.

Értékelés, elvárások a tanulóktól

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

- alakuljon ki a munkavégzéshez kapcsolódó pozitív attitűd, a felnőttkori munkavégzésre és a családi munkamegosztásban történő részvételre való igény
- ismerje meg a munkahely és a munkavégzés magatartási normáit, munkatársi kapcsolataiban váljon együttműködővé
- figyeljen oda az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeit a szükségletekhez és a lehetőségekhez hangolja
- ismerje meg a társadalmi munkamegosztás alapjait-

- erősödjenek a munkavállaláshoz, a felnőtt társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs formák
- legyen képes a családi munkamegosztásban részt venni
- készségszintűvé váljon a mértékegységek használata, a téri tájékozódás, az idő, a pénz szükségszerű beosztása
- legyen tisztában a legfontosabb egészségvédelemmel és a balesetvédelemmel összefüggő ismeretekkel, ezeket helyesen alkalmazza
- alakuljon ki a tanulóknál a környezetének és saját megjelenésének igényessége

A legfontosabb tudáselemek a második év végére

A tanuló ismeri az eszközök, háztartási gépek és berendezések nevét, funkcióját, balesetmentes használatát. A feladat megoldásához kiválasztja a legmegfelelőbbet.

Ismeri a használt anyagokat. Tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját, különös figyelemmel a vegyszerekre.

Ismeri a piktogramokat. Segítségükkel eligazodik a használatról.

Önállóan, vagy segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató) a tanult munkafolyamatot elvégzi.

A modul oktatásának tárgyi feltételei

Eszközigeny

Személyenként:

- munkaköpeny, gumikesztyű, 3 féle söprű (cirok, vessző, lomb,) partvis, lapát, felmosó szett (vödör, felmosó rúd, felmosó fej), felmosó koci, szivacs, törlőkendő (száraz, nedves), kisméretű vödör vagy lavór, ablak lehúzó
- varró cérnák, tűk, gyűszű, olló
- locsolókanna, ásó, kapa, gereblye, hólapát

Csoport szinten:

- teleszkópos portörő, pókhálózó, gyökérkefe, poroló, mosogató szivacs, dörzsi szivacs, üvegmosó, létra, WC kefe, WC pumpa, porszívó, takarító gép, mosogatógép
- lavór/teknő/kád, mosógép (hagyományos, automata), centrifuga, ruhacsipesz, teregető- és vasaló állvány, vasaló
- gombok, különböző színű varró- és hímző fonalak
- fűnyíró, ágvágó, cipőtisztító készlet
- díszítő tevékenységhez szükséges eszközök (szövőtüske, előrajzolt terítő/ párna, stb.)

Anyagigény

A tantervben felsorolt takarító/ tisztító szerek folyamatos biztosítása lehetőleg változatos formában.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1.Takarítás	528	264	264
2.Mosás-vasalás	60	30	30
3.Ágyazás-ágynemű csere	36	36	-
4.Gombvarrás, ruhajavítás	36	-	36
5.Díszítés	48	24	24
6./Kitekintés/Virágápolás, udvartakarítás	35	35	-
7./Kitekintés/Kertgondozás, cipőápolás	35	-	35
Szabadon tervezhető órakeret	86	43	43

11. évfolyam

1. Tematikai egység: Takarítás	Előzetes tudás: Ismerje a takarítóeszközöket és azok rendeltetését; a háztartásban általában használatos takarító szereket; élet- és munkaterületeit; a tisztaság fontosságát!	Órakeret: 264
Tantárgyi fejlesztési célok: -Kézi eszközök, tisztítószeresek adott munkához rendelése. - Takarítási eszközök, használati technikák elsajátítása. Munkafolyamatok szempontjainak (piszkostól a tisztáig; távolitól a közeliig) betartása. - Kritikai érzék (ön/társak munka végzésének értékelése) fejlesztése. - Baleset megelőzéssel, környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek tudatos alkalmazásának fejlesztése. - Az ismeretek kibővítése, új eszközök használatának bemutatása, megtanítása, gyakorlása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló, illetve részben önálló alkalmazása. - Gépek beépítése a takarítás folyamatába. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek, képességek fejlesztése (önfegyelem, monotónia tűrés, igényesség, pontosság, precizitás, realitás, tolerancia, alkalmazkodás, türelem.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	
Napi, heti takarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése. Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása a takarítás minden színterén. Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. Megfelelő tisztítószer kiválasztása, helyes adagolása. Balesetvédelem. Napi takarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények elpakolása), söprés, felmosás, portörlet (száraz), használt takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása. Heti takarítás: szellőztetés, rendrakás, söprés, ablakpucolás, szőnyegtisztítás, fertőtlenítés (WC, fürdő) - portörlet (nedves, száraz) - használt	1. Szellőztetés -mint a munkafolyamat kezdő lépése-, figyelve a huzat elkerülésére. Ruhák szakszerű hajtogatása, egymásra rakása, helye. 2. Nehezebb mozdulatok külön gyakorlása, mint pl. csavarás. 3. Ablaktisztítás, szőnyeg tisztításának gyakorlása. 4. A takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés. 5. Folyamatosan a napi takarítás elvégzése. 6. A tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál állandó segítségnyújtás. 7. Önálló munka adott helyen. 8. Önellenőrzés, társak munkájának értékelése. 9. A munkafolyamat rendszeres gyakoroltatása eredményeként az elvégzésre fordítandó idő csökkentése. 10. A lakásban használatos eszközök kiválasztása. 11. Szőnyegtisztító kefe, WC kefe, ablak lehúzó,	Kapcsolódási pontok: Környezet- és egészségvédelem: egészség- munka- és környezet védelem, friss levegő, poros levegő, természetes tisztító szerek, takarékos tisztítószer használat Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, időbeli tájékozódás, napok, hetek, napi rutin Háztartástan, életvitel: konyhatechnika, konyhai munkák Osztályfőnöki óra: társas kapcsolatok, munkavállalás, munkahelyi kötelességek, munkahelyi jogok, segítő- és érdekvédelmi szervezetek, nyomtatvány kitöltése, aláírása

takarító eszközök és szerek kitisztítása, elrakása. Konyha: mosogatás, törölgetés, edények elhelyezése szekrényben, tűzhely, csempe rendbe tétele, söprés, felmosás. Fürdőszoba, WC: söprés, WC kagyló, kád. mosdó súrolása, fertőtlenítése, csempe, piperepolc, tükör tisztítása, felmosás. Szoba, előszoba: rendrakás-bútorok felrakása, söprés portalánítás, felmosás. Leendő saját munkaterületek (pl. iroda, lépcsőház stb.) külső munkahelyek területei: a tanult részmunkaterületek szerint: a. Söprés: partvis, ciroksöprű. b. Felmosás: felmosórúd, felmosófej, felmosó vödör. c. Portörölés: antisztatikus törölő rongy, teleszkópos portörölő, pókhálózó. d. Ablaktisztítás: ablak lehúzó, szivacs. e. Szőnyegtisztítás: gyökérkefe, poroló. f. Fertőtlenítés: WC kefe, gumikesztyű, szivacs. g. Mosogatás: mosogató-, dörzsi szivacs, üvegmosó. A piktogramok segítségével: általános tisztítószer, ablaktisztító; Felismerés, gyakorlati ismeret után. szőnyegtisztító folyadék, súrolópor, krém, mosogatószer. Környezetbarát tisztítószer (pl. ecet, szódabikarbóna stb.)	söprű, felmosó helyes fogása, nagy mozgás helyesen történő elsajátítása, gyakorlása (hátrafelé mozgással, gördülékenyen, lendületesen). 12. A takarítás befejezése után az eszközök tisztítása, elrakása. 13. Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása (csúszós felület, áram, vegyszer, védőruha). 14. Víz cserélésének fontossága (mikor piszkos?) Tisztítószer kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (képeség szerint adagoló kupak vagy ml szerint). 16. Takarékoság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása stb.).	Kulcsfogalmak, fogalmak: piktogram, vegyszer, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladék, környezetbarát, védőruha mérge, minőség értékelés, rutin, fizikai jellemzők Differenciálás:
--	--	--

11. évfolyam

2. Tematikai egység: Mosás-vasalás	<i>Előzetes tudás: Ismerje a mosáshoz, vasaláshoz szükséges eszközök rendeltetését, működtetésük veszélyeit; a textíliák tisztaságának Betartja a baleset- és egészségvédelmi előírásokat.</i>	Órakeret: 30
--	---	--------------------------------

Tantárgyi fejlesztési célok: -Kézi mosás előkészítése, technikája és lépései; hagyományos mosógép, centrifuga alkalmazása; öblítés, teregetés szakszerűsége; mosó- és öblítőszer kiválasztása, adagolása; vasalás előkészítése, egyszerű formájú, "durva" textíliák vasalási technikájának és lépéseinek elsajátítása; egyszerű vasalt ruhák hajtogatása, elhelyezése a szekrényben. Tudja megkülönböztetni a textíliákat minőségük szerint és ismerje azok tulajdonságait Környezetének és ruházatának tisztán és rendben tartása váljon belső igényévé!		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Munkafolyamatok helyes sorrendjének betartása. Adott munka végzéséhez szükséges eszköz kiválasztása, az eszköz helyes technikával történő alkalmazása. Megfelelő tisztítószer kiválasztása, adagolása. Baleset- és egészségvédelem. Anyagismeret alapfokon Ruhadarabok szétválogatása, kézi mosás/ hagyományos mosógéppel történő mosás, öblítés (3-szor), csavarás /centrifugálás-állvány (teregető) felállítása, teregetés, hajtogatás, állvány (vasaló) felállítása, vasaló beállítása, vasalás, hajtogatás, elhelyezés szekrényben, eszközök elpakolása. Lavór/teknő/kád, védőkesztyű (szükség esetén), mosógép, centrifuga, teregető- és vasaló állvány, ruhacsipesz, vasaló. Kézi, gépi, folyékony mosószer, mosópor (esetleg folttisztító), öblítő szer, vasalást könnyítő folyadék. Természetes anyag/kevert szál/műsál: eltérő mosási hőfok (programváltás), 6. eltérő szárítási technika (vállfán, fektetve), 7. eltérő vasalási hőfok, 8. eltérő tárolás (vállfán)	színes/fehér ruhák szétválogatása, folttisztító használatának gyakorlása, dörzsölő és csavaró mozdulat helyes elsajátítása, gyakorlása, 3-szori öblítés (2 meleg, 1 hideg vízben), mosó-, öblítőszer adagolása (mérőpohár/kupak/ml) képesség szerint, mosógép feltöltése, vízcsere szükség szerint (víz hőmérsékletének tisztázása), hagyományos mosógépbe helyezés (mennyiség becsléssel), mosás (világos majd sötét/fehér majd színes ruhák), állványok felállításának gyakorlása, 1 teregetés kötélre és állványra, vasaló beüzemelése, hőfokszabályzó fixre állítása, vasaló mozdulat elsajátítása, gyakorlása egyszerű formájú textíliákon (pl. atléta, póló, ágynemű), textíliák összehajtása, elhelyezése a szekrényben, 1 eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen),	Kommunikáció piktogramok értelmezése Számolás-mérés: tömegmérés, űrtartalom mérés és mértékegységeik Környezet és egészségvédelem: egészség-, munka- és környezetvédelem, Osztályfőnöki óra: munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás Kulcsfogalmak, fogalmak: hőfokszabályzó, folttisztító, vasalás könnyítő, teljes áramtalanítás, program, gyapjú, műsál, selyem, pamut, víz-lágyító, kemény víz. Differenciálás:

11. évfolyam

3. Tematikai egység: Ágyazás, ágynemű csere	Előzetes tudás: Az ágynemű szellőztetése. Beágyazás. Az ágy letakarása. Megágyazás.	Órakeret: 36
--	--	--

Tantárgyi fejlesztési célok: - Az ágynemű csere komplex folyamata. A szennyes ágynemű lehúzása, a tiszta ágynemű felhúzása, az ágyneműhúzás technikájának elsajátítása, alkalmazása. 2. Az ágyazás részmozzanatainak csiszolása (lepedő, ágytakaró helyes összehajtása, felterítése).		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag Az ágyazás kivitelezésének gyakorlása. A lepedő és ágytakaró esztétikus felhelyezése váljon belső igénnyé! Ágyneműt le- és felhúzása. A kisebb darabokhoz hasonló technikával történő bújtatás, figyelve a sarkok helyére Kispárna, nagypárna biztonságos felhúzása után a nagyobb darab először segítséggel, majd a lehető legnagyobb önállósággal történő végzése. Ágytakaró, lepedő ágyszélekkel párhuzamosan történő felhelyezése	Tanulói tevékenység Szellőztetés. Megágyazás, beágyazás folyamata. Ágynemű le és felhúzása, hajtogatása. Ágytakaró fel és leszedése, hajtogatása.	Kapcsolódási pontok: Környezet és egészségvédelem: egészség- munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, az egészséges alvás környezeti feltételei Kulcsfogalmak, fogalmak: ágyszél, párhuzamos, sarok Differenciálás:

11. évfolyam

5. Tematikai egység: Díszítés (hétköznapi)	Előzetes tudás: Lakás takarításának folyamata. Virágápolás, egyszerű formájú textíliák vasalása. Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), festés, rajzolás. Szövecs tuskéken.	Órakeret: 24
---	--	------------------------

	Nagytakarítás folyamata		
Tantárgyi fejlesztési célok: - A közvetlen környezet otthonossá tétele. Tudja, hogy a szépség alapja a tisztaság! Legyen igénye életterének esztétikus kialakítására!			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag Ismerje azokat a módokat, kellékeket, melyektől a lakás egyedivé, barátságossá tehető! A praktikus, nélkülözhetetlen bútorok mellett használjon díszítő funkcióval is rendelkező virágokat, szőnyeget, textileket, képeket! Törekedjen a harmónia megteremtésére! Merje díszíteni környezetét saját munkáival is! Tisztaság: mindennapos takarítás; függönyök, terítők tisztán, vasaltan; virágok rendszeresen gondozva. Színek: színárnyalatok, egymást kiegészítő színek (sárga-kék; vörös-kékeszöld; bíbor-zöld). Stílus: bármi megengedett, ami szépérzékének megfelel	Tanulói tevékenység Lakásbelső nézegetése újságban, interneten. Saját munkák készítése az ismert technikákkal (kép a falra, szőnyeg a padlóra, díszpárna, terítő).	Kapcsolódási pontok: <i>Osztályfőnöki óra:</i> Társadalmi ismeretek: ünnepek, családi ünnepek <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika, ünnepi terítés Kulcsfogalmak, fogalmak: dekorálás, ízléses, harmónia, technika születésnap, húsvét, advent, karácsony, szilveszter Differenciálás:	

6. Tematikai egység: Virágápolás, udvartakarítás	Előzetes tudás: talajlazítás, átültetés, levélápolás (le mosás, permetezés) udvarsöprés, hó eltakarítás	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: - Az eddig tanult ápolási módok gyakorlása kiegészítve a szobanövények szaporításával, tápoldatozásával. <i>Az udvar rendszeres takarításának szükségessége az évszaknak megfelelően.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Szaporítási módok megismerése, szakszerű végrehajtása. Egyéb ápolási munkák és végrehajtásuk időbeli összefüggése (pl. locsolás szükségessége növény igényétől, évszaktól függően 2 naponta, hetente, tápoldatozás tavasztól őszig 2 hetente, talajlazítás, száraz levél eltávolítása szükség szerint). Udvari munkák komplex végzése (szemét, ághulladék szelektált összegyűjtése; söprés, lombsöprés; hó eltakarítás, jégoldás) Egyszerű növény szaporítási módok: töosztás, hajtás, bújtatás. Vesszőseprű, lombseprű, hólapát alkalmazása (ágvágó, komposztaprító funkciójának megismerése). Jégmentesítés homokkal, hamuval	Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket.	Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, az óra, eltelt idő Környezet és egészségvédelem: egészség- munka- és környezetvédelem, munkavállalás, a növények sokoldalú hasznossága az ember életében, az eszközök balesetmentes használata, elsősegélynyújtás Kulcsfogalmak, fogalmak: komposzt - komposztáló - komposztaprító, vesszősöprű, hólapát, környezetbarát jégoldás Differenciálás:

1. Tematikai egység: Takarítás	Előzetes tudás: Ismeri és használja a kézi takarítóeszközöket és a különböző munkaterületek tisztító szereinek nagy részét, a takarítás lépéseit a különböző élet- és munkaterületein napi és heti folyamatában is. Belátja a tisztaság fontosságát.		Órakeret: 264
Tantárgyi fejlesztési célok: A már tanult takarítási tevékenységek felelevenítése, újak bemutatása, megtanítása, gyakorlása, az ehhez szükséges készségek elsajátítása és önálló, illetve részben önálló alkalmazása. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek, képességek fejlesztése (önfegyelem, monotónia tűrés, igényesség, pontosság, precizitás, realitás, tolerancia, alkalmazkodás, türelem). Bonyolultabb, sokrétűbb, veszélyesebb feladatok jó szintű, biztonságos végzése úgy a baleset megelőzési és egészség megóvó szabályok betartásával, mint a környezetvédelem és a takarékoság szempontként való kezelésével. Önállóan, illetve közösségben történő kitartó, minőségi munkavégzéshez szükséges szociális és egyéb készségek, képességek magasabb szintre emelése.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Nagytakarítás lépéseinek ismerete, kivitelezése Új eszközök használatának bevonása a tanult takarítási tevékenységekbe Tisztítószerokról szerzett ismeretek bővítése Munkafolyamatok finomítása, idő csökkentése, minőség javítása Nagytakarítás: szellőztetés-rendrakás (konyhában mosogatás, öblítés, szárítás, edények elpakolása), lefolyótisztítás, szükség esetén savazás (WC, mosdó), függönyök levétele (mosása, szükség esetén vasalása), bútorok elhúzása, felrakása, szőnyegek portalanítása, kitisztítása, szellőztetése, ablakok, tükör tisztítása, pókhálózás, porszívózás, bútorok portalanítása, ápolása, bútor kárpit tisztítása, felmosás, padlóápolás, függönyök visszacsíptetése, szőnyeg, bútorok visszahelyezése, használt takarító eszközök és	Komplex takarítási folyamat, az előző évben tanultak ötvözése, a takarítás elméleti sorrendjének követésével történő kivitelezés. Folyamatosan a napi takarítás elvégzése. Tanultak önálló gyakorlása, nehezebb feladatoknál segítségnyújtás kérése. Önálló munka adott helyen. Önellenőrzés, társak munkájának értékelése. A lakásban használatos eszközök kiválasztása, gépi eszközök bevonása a tevékenységbe, létra használatának gyakorlása (fontos a tanult szabályok betartása, fegyelmezett feladatmegoldás, saját fizikai jellemzők ismerete, mint epilepszia, tériszony, stb.). Porszívó, takarítógép összeállítása, mozgatása, üzembe helyezése, használata, szét- és összeszerelése, tisztítása. Az eszközök balesetmentes és egészség megóvó használatának gyakorlása.	Osztályfőnöki óra: társadalmi ismeretek és gyakorlatok, társas kapcsolatok, viselkedési normák alkalmazása a mindennapi életben, főnök-beosztott-munkatárs, vásárlási ismeretek, vásárlás tervezése, gyakorlása, szükséglet-vágy, rendelkezésre álló pénz, lista, árak Környezet és egészségvédelem: egészség- munka- és környezetvédelem, szervezetünk és igényei, érzékszerveink védelme Háztartástan, életvitel: takarítás, takarítóeszközök tisztítószer Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, heti rend,	

szerek kitisztítása, elrakása Leendő saját munkaterületek, külső munkahelyek területeinek meghatározott időnkénti nagytakarítása A tanult részmunkaterületek takarításának folyamatos gyakorlása a tanultak szerint Porszívó, takarítógép, felmosó kocsi, létra (magasban végzett tevékenységekhez), WC-pumpa, mosogatógép Tisztítószeres körének bővítése A piktogramok segítségével: bútorápoló, padlótisztító, lefolyó tisztító, sósav, kárpittisztító, gépi mosogatószer	Tisztítószeres kiválasztásának és adagolásának gyakorlása (kéesség szerint adagoló kupak, vagy ml szerint). Takarékosság és környezetvédelmi szempontok figyelembe vételének gyakorlása (vásárláskor ár-érték mérlegelése, víz, tisztítószer adagolása, hulladékok szelektív válogatása, stb.). Méreg elleni védelem, használatának egészség megóvó szabályai. A takarítás rutinszerű végzése. A tanult feladatok önálló elvégzése. A szükséges eszközök, tisztítószeres önálló kiválasztása, a szükséges idő rövidítése. A minőségi munkára törekvés a teljes takarítási folyamat alatt.	napirend, mérési gyakorlatok, hét- nap- óra-perc, időmérés Kulcsfogalmak, fogalmak: piktogram, vegyszer, szelektív hulladékgyűjtés, veszélyes hulladék, környezetbarát, védőruha méreg, minőség értékelés, rutin, fizikai jellemzők Differenciálás:
--	--	--

12. évfolyam

2. Tematikai egység: Mosás-vasalás		Előzetes tudás: Ismeri a mosás, vasalás lépéseit, tud kézzel és hagyományos mosógéppel mosni. Ismeri a mosás-vasalás eszközeit, tud mosószert választani és adagolni. Egyszerű formájú, durva textiliákat tud vasalni, elsajátította a hajtogatás technikáját, ismeri a ruhák helyét a szekrényben.	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: -Magasabb szintű mosás - programozási ismeretekkel és mosógép védelemmel. - Önálló döntés meghozatala a vasaló beállításával kapcsolatban. - Finom textiliák vasalásával ügyesség, precizitás, pontosság fejlesztése, ok-okozati összefüggések felismertetése. - Bonyolultabb hajtogatási műveletek megtanulása			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Automata mosógéppel mosás. Vasalási technika fejlesztése, önállóság növelésével. Hajtogatás továbbfejlesztése Anyagminőség szerinti programválasztás (programok, mosó- és öblítő szer helyének ismerete). Mosógép védelme. Megfelelő anyaghoz megfelelő hőfok beállítása, szükség szerinti változtatása Bonyolultabb formájú ruhadarabok mozgatásának, simításának fortélyai. Gombolás, ruhalábak, ruhaujjak elhelyezése hajtogatáskor, vállfa alkalmazása	eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen), anyagválogatás szín és minőség szerint, programok rendelése a megfelelő agyagokhoz, ruha betöltése, súlybecslése (ellenőrzésként mérése), mosó - és öblítő szer kimérése (töltet mérete és vízkeménység alapján), betöltése, program beállítása, indítása, tiszta ruhák kirázása, gyapjúk fektetve, ingek vállfán, szárító/vasaló állvány állítása, teregetés, száraz ruhák összehajtása vasaláshoz, ingek, nadrágok, esetleg függöny vasalása hőfok szabályzó beállításával megbeszélés után, majd önállóan, hajtogatásuk gyakorlása, elhelyezés a szekrényben polcon, vállfán, eszközök kitisztítása, eltörlése, elpakolása (vasaló hidegen).	Kommunikáció piktogramok értelmezése Számolás-mérés: tömegmérés, űrtartalommérés és mértékegységeik Környezet és egészségvédelem: egészség-, munka- és környezetvédelem, Osztályfőnöki óra: munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás Kulcsfogalmak, fogalmak: hőfokszabályzó, folttisztító, vasalás könnyítő, teljes áramtalanítás, program, gyapjú, műszál, selyem, pamut, víz-lágyító, kemény víz. Differenciálás:	

12. évfolyam

4. Tematikai egység: Gombvarrás, ruhajavítás		Előzetes tudás: kétlyukú gomb varrása, előöltés le-felöltéssel	Órakeret: 36
Tantárgyi fejlesztési célok: -Néglyukú gomb varrása. - Ruhajavításhoz használt öltések (fércöltés, gépi varrás kézen) megismerése, gyakorlása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Gombvarrás. A varrásán elveslett anyag javítása. Díszítőöltések valamelyikének (képességtől függően) felhasználása a textileknél (száröltés, láncöltés, lapos öltés, keresztaszemes öltés). Kétlyukú és néglyukú gomb varrása. Kisméretű gombok varrása. Fonal- gomb-textil színharmoniaja. Saját ruhanemű javítása varrással. 1-2 díszítőöltés. Tű befűzése, csomó kötése	Megfelelő eszközök kiválasztása, gyűszű használatának gyakorlása. Fonal tűbe fűzése, csomózása. Esztétikus varrás a textil fonákján. A varrás eldolgozása. Különböző típusú és formájú gombok varrása. Díszítőöltésekkel ajándéktárgyak dekorálása (tűpárna, könyvjelző).	Osztályfőnöki óra: szociális és társadalmi gyakorlatok, takarékos háztartás, a szabadidő hasznos eltöltése Kulcsfogalmak, fogalmak: gyűszű, gépselyem, hímzőfonal Differenciálás:	

12. évfolyam

5. Tematikai egység: Díszítés (hétköznapi)		<i>Előzetes tudás: Egyszerű anyag-megmunkálási technikák (pl. termékek felhasználásával), sülttűt díszek. 4. Díszítőöltésekkel történő varrás.</i>	Órakeret: 24
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: - Közvetlen lakókörnyezetét készítse fel az aktuális ünnepre! Ismerje az adott ünnep jelképeit, hagyományait és használja ezeket otthona díszítésében!</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Legyen tisztában azzal, hogy minden ünnephez másfajta kellékek illenek. Ünnepi asztal megtervezése, ajtó/ablak/asztaldísz elkészítése. Tudja, hogy az ünnepre fel kell készülni. Tudja idejét beosztani. Nagytakarítás ünnep előtt. Ünnepi asztal harmóniája (abrosz, szalvéták, asztaldísz). Sülttűt díszek elkészítése	Ünnepi terítékek nézegetése, tapasztalatok gyűjtése újságokból, internetről. Egyedi díszek saját kézzel (pl. terítőre hímzés, asztal /ajtó/ablakdísz, torta, mézes sülttűt).	<i>Osztályfőnöki óra:</i> Társadalmi ismeretek: ünnepek, családi ünnepek <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika, ünnepi terítés Kulcsfogalmak, fogalmak: dekorálás, ízléses, harmónia, technika születésnap, húsvét, advent, karácsony, szilveszter Differenciálás:	

12. évfolyam

7. Tematikai egység: Kitekintés/ Kertgondozás, cipőápolás	Előzetes tudás: Szobanövények ápolása, szaporítása. Udvar gondozása és eszközeinek használata. Egyszerű cipőápolási munkák.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: - Ismerje a pihenőkert karbantartásának évszakonként ismétlődő feladatait. Ismerje és használja a munkavégzéshez a megfelelő eszközöket, azokat balesetmentesen használja. A veteményesben alkalmazza az eddigi ismereteit a növények ápolásához, gondozásához. Kerti, utcai és benti cipők megfelelő ápolása. Takarékosagra, környezetvédelemre nevelés.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Évszaknak megfelelő növényápolás a pihenőkertben. Növények termesztése, gondozása a veteményesben. Különböző lábbelik tisztítása, ápolása A szobai és a kerti növényápolás párhuzama (talajlazítás-ásás, gereblyezés; tápoldatozás-trágyázás), a növény szaporítás egyéb módjai (vetés, palántázás), a növényápolási teendők kibővítése (gyomlálás, kapálás, kötözés, fűnyírás). Lábbelik tisztítása. Utcai cipők portalanítása, krémezése, fényesítése, kerti gumicsizma lemosása, benti lábbelik nedves, majd száraz törlése	Folyamatában, ill. aktualitás szerint végzi, a gyakorlat során sajátítja el az elméleti ismereteket	Környezet és egészségvédelem: környezetvédelem, az ember és az élővilág kapcsolata, környezetünk tisztasága, a madarak haszna, szelektív hulladékgyűjtés Osztályfőnöki óra: Társadalmi ismeretek és gyakorlatok, vásárlás, előkészület a felnőtt életre, a család takarékos gazdálkodása, a munkák megosztása a családban Kulcsfogalmak, fogalmak: Differenciálás:

2.9 Konyhai kisegítő

11 - 12. évfolyam

Célok

A konyhai kisegítői munka ismereteinek elsajátítása.

A fejlesztett kompetenciák mentén a minél teljesebb munkahelyi integráció elérése.

A tanuló munkaerő-piaci felkészítésének támogatása.

Tudjon elfogadni kritikát, igyekezzon hibáit kijavítani.

Feladatok

- Korszerű szakmai ismereteket nyújtson a konyhai kisegítő tevékenységek körében, megfelelő szaktudással támogassa a gyakorlati képzés eredményességét.
- Alakuljon ki a konyhai kisegítő munka gyakorlatával kapcsolatban pozitív hozzáállás, hivatástudat, érezzék, hogy munkájuk fontos, fejlődjön a felelősségtudatos munkavállalói magatartás.
- A tanulók ismerjék meg és kövessék a pontos, fegyelmezett, technológiailag helyes munkavégzés szabályait, tudjanak segítséget kérni és elfogadni a számukra ismeretlen, problémás helyzetekben. Érezzék, hogy tevékenységükkel a közösség érdekeit segítik, minél önállóbb munkájukat környezetük elismeri.

A modul szerepe a fejlesztési területekben*Erkölcsei nevelés*

Fejlődik a tanulók cselekedeteik következményeinek belátási képessége, a felelős magatartás a munkatevékenységek elvégzése során és a közösségben végzett munka eredményessége érdekében tett erőfeszítés hasznosságának megélése. Az erkölcsi nevelés terén a készségfejlesztő kerettanterv elvégzése során.

Önismeret és társas kapcsolati kultúra

Fejlődik a tanuló kommunikációs képessége a feladatok egymásra épülése és a kölcsönös egymásra utaltság vonatkozásában. Megerősödik a tanuló önbizalma a sikeres munkatevékenységek ellátásával, megéli a környezet számára hasznos tevékenység elismerésének örömeit.

Testi és lelki életre nevelés

A készségfejlesztő kerettanterv elsajátítása során fejlődik a személyes higiénia fontosságának tudatossága, előtérbe helyezi az egészséges táplálkozás és konyhatechnológiai eljárások alkalmazását. Fejlődik a munkatevékenységek során a tanuló erőnléte, fizikai teherbíró képessége.

Családi életre nevelés

A tanuló olyan kompetenciákat sajátít el, amely jól hasznosítható a családi munkamegosztás során is, támogatja az otthoni tevékenységek önálló elvégzését és a teljes értékű felnőtt családtag érzésének erősödését.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Fejlődik a tanuló együttműködési képessége a munkahelyen, elfogadja a megfelelő mértékű segítségnyújtást, irányítást, probléma esetén képes segítséget kérni és adni.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A készségfejlesztő kerettanterv fejleszti a környezeti szennyeződések és környezetkárosító tevékenységek elkerülésének tudatosulását, helyes szokásrend alakul ki a konyhatechnológiai eljárások során.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri a konyhai kisegítő munka tevékenységeit, a készségfejlesztő kerettanterv elsajátítása támogatja a tanuló számára a munkatevékenységekhez szükséges segítségnyújtás mértékének megismerését és elfogadását.

A modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

Támogatja a gyakorlati tevékenységhez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a munkatársakkal való együttműködésben szükséges beszédbátorság és párbeszéd fejlődését.

Matematikai kompetencia

Segíti a konyhai tevékenységekben fontos mennyiségi fogalmak és mértékegységek használatának tartalmi megértését, gyakorlását.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanulók ismeretei elmélyülnek a konyhai műveletekben használt gépek, berendezések működésében, az eszközök használata során bekövetkező változások megértésében, a biztonsági szabályok betartásának fontosságában.

Szociális és állampolgári kompetencia

Segíti a tanuló helyét megtalálni a családi és társadalmi munkamegosztásban, felkészül a felnőtt életben a munka fontosságának és az elvégzett munka örömeinek megélésére.

Elvárt teljesítmény

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

- a tanuló ismerje az eszközök nevét, funkcióját, balesetmentes használatát
- válassza a legmegfelelőbbet az adott lehetőségek közül a feladat megoldásához. (eszközök kiválasztása), ismerje a használt anyagokat

- tudja tárolásuk helyét és helyes tárolásuk módját (különös figyelemmel a vegyszerekre)
- ismerje a piktogramokat, segítségükkel igazodjon el a használatról
- ismerje a gépek és berendezések balesetmentes, helyes használatát, tisztítását, üzembe helyezését, kikapcsolását
- segítséggel (rajzos illetve szöveges útmutató, használati utasítás) a tanult munkafolyamatot végezze el a szükséges anyag és eszköz kiválasztásával, felhasználásával együtt
- becsülje mások munkáját
- ismerje a területet,(ahol tevékenykedik) tudjon tájékozódni a munkaterületen
- képes legyen huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, a szükséges öltözők és eszközök kiválasztásával
- tudjon utasításokat végrehajtani
- Legyen képes együttműködni.

A modul oktatásának feltételei, eszközei

- A létszámnak megfelelően jól felszerelt világos, jól szellőztethető, könnyen tisztítható-burkolattal, folyóvízzel ellátott tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel, munkaasztalokkal felszerelve.
- A felszereltséghez fontos a jó minőségű eszközök, konyhai gépek megléte, melyek a középsúlyos tanulók által balesetmentesen használhatóak. Főzési-sütési eljárásokhoz szükséges elektromos és kézi háztartási eszközök, kis gépek. a biztonságtechnikai előírásoknak megfelelően kialakítva.
- Tálalási műveletek eszközei.

- Terítési díszítő kellékek.
- Konyhakerti –fűszerkerti alapanyagok, gyümölcsök, zöldségek, húсарuk.

Eszközigény

- tűzhely sütővel
- hűtőszekrény
- mosogató
- tisztítószeres és -eszközök
- mosogatószeres és -eszközök
- tárolóedények
- csomagolóanyagok
- főzési alapanyagok
- konyhai eszközök
- IKT- eszközök (számítógép, televízió, táblagép, dvd- lejátszó, kamera,)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Munka-, tűz és balesetvédelmi ismeretek	48	24	24
2. Egészségvédelmi és környezetvédelmi ismeretek	48	24	24
3. Áruismeret – Tárolás	48	24	24
4. Konyhai előkészítő eljárások	272	136	136
5. Konyha gépei és berendezései	48	24	24
6. Mosogatási tevékenységek	200	100	100
7. Takarítási tevékenységek	200	100	100

11. évfolyam

1. Tematikai egység: Munka-, tűz és balesetvédelmi ismeretek	Előzetes tudás: Alapvető ismeretek a konyhai helyiségekről, gépekről, folyamatokról.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: - A konyhában az előkészítő, sütő-főző és tisztítási eljárások során előforduló veszélyhelyzetek megelőzése, balesetforrások felismertetése, védő - óvó rendszabályok betartása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Munkaruha, munkacipő, védőruházat megismerése, tisztántartása. Lógó, nem megfelelő méretű felszerelés veszélyei. Gépek, berendezések, kéziszerszámok, vegyszerek megismerése, biztonságos használata. Tűzvédelmi szabályok, tűzriadó terv megismerése. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása. - Munka- és védőruha tisztántartásának, tárolásának szempontjai. - Gépek, berendezések, eszközök működése, célszerűsége, veszélyhelyzetek felismerése, munkavédelmi eljárások. - Szűrő, vágó, aprító eszközök alkalmazásának szabályai. - Tűzveszélyes berendezések, érintésvédelmi szabályok és égési sérülés veszélyét rejtő lehetőségekkel történő óvatos magatartás kialakítása. - Vegyszerek alkalmazásának, tárolásának szabályai. - Elsősegélynyújtás alapjai, értesítendők köre.	- Konyha veszélyes helyiségeinek, eszközeinek, berendezéseinek megközelítése, kezelése. - Ruha- és cipőgondozási feladatok, gumikesztyű, kötény, fejfedő fontossága. - Konyhai eszközök használata, tisztítása, előkészítése megfelelő segítséggel. - Tisztítási és takarítási feladatok ellátásának és a balesetek megelőzése közötti összefüggés felismertetése. - Vegyszerek felismerése, tárolása, biztonságos használata. - Elsősegély nyújtási gyakorlatok, elsősegélyláda elhelyezése, eszközei. Segítségkérés lehetőségei.	Kapcsolódási pontok: <i>Környezet- és egészségvédelem:</i> friss levegő, poros levegő, természetes tisztító szerek, takarékos tisztítószer használat <i>Számolás-mérés:</i> mérési gyakorlatok, időbeli tájékozódás, napok, hetek, napi rutin <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika <i>Osztályfőnöki óra:</i> társas kapcsolatok, munkavállalás, munkahelyi köteleességek, munkahelyi jogok, segítő- és érdekvédelmi szervezetek Kulcsfogalmak, fogalmak: munkavédelem, munkaruha, védőruha, védőfelszerelés, baleset, elsősegély, helyiségek, eszközök neve, vegyszerek elnevezése, szabályok rögzítése. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

2. Tematikai egység: Egészségvédelmi és környezetvédelmi ismeretek	Előzetes tudás: Alapvető higiénés szabályok és a környezet tisztasági szabályainak ismerete.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: Egészség- és környezetkárosító tevékenységek és lehetőségek tudatos elkerülése.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A konyhai munka során felmerülő egészségkárosító tevékenységek felismerése, megelőzése, elkerülése. Környezeti károk és szennyeződések megelőzése, hulladékkezelési megoldások alkalmazása. Szennyezés mentesítési alapismeretek elsajátítása. - A fizikai munka során jelentkező fáradtság, megerőltetés jelzése, megfelelő pihenőidő biztosításának fontossága. - A konyhai előkészítő munka során keletkező hulladék kezelése, szelektív hulladékgyűjtés fontossága. - Konyhai maradék ártalmatlanítása, gyűjtése, szállítása. - Hulladék és szemét közötti különbség felismerése. - Rendszeres és rendkívüli takarítási eljárások megismerése.	- Munkatevékenység és pihenő idő ritmusának betartása. - Hulladék szelektív csoportosítása (csomagolóanyagok, alapanyagok) szerves, szervetlen válogatás. - Komposztálási eljárások megismerése. - Konyhai maradék kezelése. - Egészséget kímélő, megfelelő védőfelszerelésben, megfelelő anyagokkal, eszközökkel végzett takarítási eljárások.	Kommunikáció piktogramok értelmezése Számolás-mérés: tömegmérés, űrtartalom mérés és mértékegységeik Környezet és egészségvédelem: a környezet és az emberek kapcsolata, egészség és betegség, a tiszta környezet szerepe az egészség megőrzésben, szelektív hulladékgyűjtés Osztályfőnöki óra: környezetvédelem jelentősége az ember életében, munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás Kulcsfogalmak, fogalmak: Szennyeződés, konyhai maradék, takarító vegyszerek és eszközök nevei, hulladék, szemét Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

3. Tematikai egység: Áruismeret - Tárolás		Előzetes tudás: Háztartási konyhai helyiségek, berendezések ismerete.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző élelmiszer alapanyagok és feldolgozott ételek tárolási eljárásainak, szakszerű hőkezelésének, tároló edényeknek, helyiségeknek, berendezéseknek alkalmazása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Előkészített és előkészítés előtt álló élelmiszer alapanyagok szabályos tárolásának alkalmazása. Az egyes áruajták számára kívánatos hőmérséklet és páratartalom biztosítása. Eredeti csomagolásban és átcsomagolt formában történő tárolás különbségei, eltarthatóság idejének meghatározása. Tároló helyiségek, edények célszerűsége, árucsoportok szerint. Konyhai maradékszállítási, tárolási alapelvei. - Előkészített és előkészítés előtt álló alapanyagok csoportosítása, tárolási eljárásaik megkülönböztetése. - Tárolási módok csoportosítása hőmérséklet, páratartalom, fény stb. szerint. - Csomagoláson feltüntetett és konyhai szabályzatban rögzített eltarthatóság betartásának fontossága. - Tartósítási lehetőségek. - Lejárt szavatosságú anyagok megsemmisítésének szabályai. Romlott, rossz minőségű, nem megfelelő állagú áru felismerése.	- Közreműködés minél önállóbban konyhai nyersanyagok, alapanyagok helyes tárolásában. - Tartósítás és alapanyagok tárolása felhasználásig hőkezeléssel, sózással, stb. - Nem megfelelő minőségű áru felismerése, megkülönböztetése jó minőségű alapanyagoktól. - Konyhai előkészítő munka során az alapanyag és hulladék helyes kezelése.	Kapcsolódási pontok: <i>Környezet és egészségvédelem:</i> hulladékkezelés, tárolás, tartósítás <i>Osztályfőnöki óra:</i> felkészülés a felnőtt lételre <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika <i>Kommunikáció:</i> olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). <i>Számolás-mérés:</i> térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz Kulcsfogalmak, fogalmak: Nyersanyag, tároló edények és helyiségek, berendezések nevei, szavatosság, lejárt szavatosság, eltarthatóság, tartósítás Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

11. évfolyam

4. Konyhai előkészítő eljárások	Előzetes tudás: Háztartásban használt konyhai alapanyagok, sütésre-főzésre történő előkészítésének ismerete.		Órakeret: 136
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző élelmiszer alapanyagok szakszerű, takarékos előkészítése a feldolgozáshoz.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Konyhai alapanyagok tisztítási eljárásainak megismerése. Sütés-főzési előkészítési módok megismerése, céloknak megfelelő csoportosítása. - Konyhai nyersanyagok tisztításának, előkészítésének, darabolásának lehetőségei és kívánalmai a felhasználási célnak megfelelően.	- Konyhai nyersanyagok tisztítása (például: mosás, hámozás, tojásfeltörés) - Előkészítő munkák. (például: szeletelés, reszelés, darálás, klopfolás, sózás, áztatás, panírozás, tojások szétválasztása)	Kapcsolódási pontok: <i>Osztályfőnöki óra:</i> felkészülés a felnőtt lételre <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika <i>Kommunikáció:</i> olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). <i>Számolás-mérés:</i> térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: Hámozás, darabolás, reszelés, gyalulás, klopfolás, panírozás, bundázás, nyújtás, sodrás, az előkészítésben használt anyagok és eszközök nevei. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

11. évfolyam

5. Konyhai gépek, berendezések, kéziszerszámok és textíliák	<i>Előzetes tudás: Ismeretek a háztartásban előforduló konyhai gépekről.</i>		Órakeret: 24
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A konyhai előkészítési és sütés, főzési eljárásokban alkalmazott eszközök, gépek megismerése, elővigyázatos alkalmazása.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Gépek, kézi eszközök működésének, alkatrészeinek megismerése. Eszközök csoportosítása felhasználás szerint. Gépek működtetésében használatos piktogramok felismerése, jelentésük megértése. Textilek, papíráru alkalmazásának lehetőségei. - Konyhai eszközök és alkatrészek megnevezése, csoportosítása funkció, működési elv szerint. - Eszközök biztonsági előírásai, a balesetmentes használat szempontjai. - Konyhai eszközök használatakor alkalmazott piktogramok értelmezése. - Textíliák, papíráruk célirányos, takarékos használata.	- Konyhai eszközök minél nagyobb önállósággal történő használata. - Biztonsági, védő-óvó rendszabályok betartása a használat és a tisztítási eljárások során. - Textilek, papíráru csoportosítása, célszerű használata.	Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések Környezet és egészségvédelem: hulladékkezelés, tárolás, az eszközök balesetmentes használata Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt lételre Háztartástan, életvitel: konyhatechnika Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Kulcsfogalmak, fogalmak: Konyhai gépek, berendezések, alkatrészek megnevezései, piktogramok értelmezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

11. évfolyam

6. Mosogatási tevékenységek	Előzetes tudás: Háztartási mosogatási ismeretek	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A nagykonyhai mosogatási műveletek ismerete.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Mosogató helyiségek funkciójának ismerete. Mosogató és tisztítószeres és eszközök megismerése. Mosogató és mosogatógép tisztántartásának fontossága. - Mosogató helyiségek célja, berendezései. - Mosogató és tisztító szerek tárolása, biztonságos alkalmazása. - Vegyszereken található piktogramok értelmezése.	- Edények tisztítási feladatainak szakszerű ellátása. - Evőeszközök mosogatása. - Tároló- és szállítóedények mosogatása. - Megfelelő óvatosság a mosogatási tevékenységek közben.	Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések Környezet és egészségvédelem: tárolás, az eszközök balesetmentes használata, érzékszerveink védelme Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre Háztartástan, életvitel: konyhatechnika, mosogatás, mosogatás eszközei, tisztítószeres Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Kulcsfogalmak, fogalmak: Mosogató eszközök és anyagok megnevezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

7. Takarítási tevékenységek	Előzetes tudás: Háztartásban alkalmazott takarítási módok ismerete.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A konyha szakszerű takarításának megismerése és alkalmazása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Takarító és tisztítószeres és eszközök megismerése. Takarítóeszközök tisztántartásának fontossága. Takarítószereken található piktogramok értelmezése. - Takarítóeszközök és tisztítószeres szakszerű és célszerű használata. - Biztonságos anyag és eszközhasználat módjai.	- Takarítási műveletek szakszerű ellátása. - Megfelelő óvatosság takarítás közben.	Kommunikáció olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, heti rend, napirend, hét-nap, óra-perc, időmérés Környezet és egészségvédelem: érzékszerveink védelme Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre, munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás, viselkedési normák alkalmazása a mindennapi életben Háztartástan, életvitel: takarítás, takarítóeszközök tisztítószeres Kulcsfogalmak, fogalmak: Takarító eszközök és anyagok megnevezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

A 12. évfolyam követelményrendszere a 11. évfolyamon megszerzett tudáson alapul, a tanmenetben felépített követelményrendszer szerint bővül.

12. évfolyam

1. Munka-, tűz és balesetvédelmi ismeretek		Előzetes tudás: Alapvető ismeretek a konyhai helységekről, gépekről, folyamatokról.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: A konyhában az előkészítő, sütő-főző és tisztítási eljárások során előforduló veszélyhelyzetek megelőzése, balesetforrások felismertetése, védő - óvó rendszabályok betartása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Munkaruha, munkacipő, védőruházat megismerése, tisztántartása. Lógó, nem megfelelő méretű felszerelés veszélyei. Gépek, berendezések, kéziszerszámok, vegyszerek megismerése, biztonságos használata. Tűzvédelmi szabályok, tűzriadó terv megismerése. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátítása. - Munka- és védőruha tisztántartásának, tárolásának szempontjai. - Gépek, berendezések, eszközök működése, célszerűsége, veszélyhelyzetek felismerése, munkavédelmi eljárások. - Szűrő, vágó, aprító eszközök alkalmazásának szabályai. - Tűzveszélyes berendezések, érintésvédelmi szabályok és égési sérülés veszélyét rejtő lehetőségekkel történő óvatos magatartás kialakítása. - Vegyszerek alkalmazásának, tárolásának szabályai. - Elsősegélynyújtás alapjai, értesítendők köre.	- Konyha veszélyes helyiségeinek, eszközeinek, berendezéseinek megközelítése, kezelése. - Ruha- és cipőgondozási feladatok, gumikesztyű, kötény, fejfedő fontossága. - Konyhai eszközök használata, tisztítása, előkészítése megfelelő segítséggel. - Tisztítási és takarítási feladatok ellátásának és a balesetek megelőzése közötti összefüggés felismertetése. - Vegyszerek felismerése, tárolása, biztonságos használata. - Elsősegély nyújtási gyakorlatok, elsősegélyláda elhelyezése, eszközei. Segítségkérés lehetőségei.	Környezet- és egészségvédelem: friss levegő, poros levegő, természetes tisztító szerek, takarékos tisztítószer használat Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, időbeli tájékozódás, napok, hetek, napi rutin Háztartástan, életvitel: konyhatechnika Osztályfőnöki óra: munkavállalás, munkahelyi kötelességek, munkahelyi jogok, segítő- és érdekvédelmi szervezetek Kulcsfogalmak, fogalmak: Munkavédelem, munkaruha, védőruha, védőfelszerelés, baleset, elsősegély, helyiségek, eszközök neve, vegyszerek elnevezése, szabályok rögzítése. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

12. évfolyam

2. Egészségvédelmi és környezetvédelmi ismeretek	Előzetes tudás: Alapvető higiénés szabályok és a környezet tisztasági szabályainak ismerete.		Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: Egészség- és környezetkárosító tevékenységek és lehetőségek tudatos elkerülése.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag A konyhai munka során felmerülő egészségkárosító tevékenységek felismerése, megelőzése, elkerülése. Környezeti károk és szennyeződések megelőzése, hulladékkezelési megoldások alkalmazása. Szennyezés mentesítési alapismeretek elsajátítása. - A fizikai munka során jelentkező fáradtság, megerőltetés jelzése, megfelelő pihenőidő biztosításának fontossága. - A konyhai előkészítő munka során keletkező hulladék kezelése, szelektív hulladékgyűjtés fontossága. - Konyhai maradék ártalmatlanítása, gyűjtése, szállítása. - Hulladék és szemét közötti különbség felismerése. - Rendszeres és rendkívüli takarítási eljárások megismerése.	Tanulói tevékenység - Munkatevékenység és pihenő idő ritmusának betartása. - Hulladék szelektív csoportosítása (csomagolóanyagok, alapanyagok) szerves, szervetlen válogatás. - Komposztálási eljárások megismerése. - Konyhai maradék kezelése. - Egészséget kímélő, megfelelő védőfelszerelésben, megfelelő anyagokkal, eszközökkel végzett takarítási eljárások.	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció</i> piktogramok értelmezése <i>Számolás-mérés:</i> tömegmérés, űrtartalom mérés és mértékegységeik <i>Környezet és egészségvédelem:</i> a környezet és az emberek kapcsolata, egészség és betegség, a tiszta környezet szerepe az egészség megőrzésben, szelektív hulladékgyűjtés <i>Osztályfőnöki óra:</i> környezetvédelem jelentősége az ember életében, munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás Kulcsfogalmak, fogalmak: Szennyeződés, konyhai maradék, takarító vegyszerek és eszközök nevei, hulladék, szemét. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

12. évfolyam

3. Áruismeret - Tárolás	Előzetes tudás: Háztartási konyhai helyiségek, berendezések ismerete.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző élelmiszer alapanyagok és feldolgozott ételek tárolási eljárásainak, szakszerű hőkezelésének, tároló edényeknek, helyiségeknek, berendezéseknek alkalmazása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Előkészített és előkészítés előtt álló élelmiszer alapanyagok szabályos tárolásának alkalmazása. Az egyes áru fajták számára kívánatos hőmérséklet és páratartalom biztosítása. Eredeti csomagolásban és átcsomagolt formában történő tárolás különbségei, eltarthatóság idejének meghatározása. Tároló helyiségek, edények célszerűsége, árucsoportok szerint. Konyhai maradékszállítási, tárolási alapelvei. - Előkészített és előkészítés előtt álló alapanyagok csoportosítása, tárolási eljárásaik megkülönböztetése. - Tárolási módok csoportosítása hőmérséklet, páratartalom, fény stb. szerint. - Csomagoláson feltüntetett és konyhai szabályzatban rögzített eltarthatóság betartásának fontossága. - Tartósítási lehetőségek. - Lejárt szavatosságú anyagok megsemmisítésének szabályai. Romlott, rossz minőségű, nem megfelelő állagú áru felismerése.	- Közreműködés minél önállóbban konyhai nyersanyagok, alapanyagok helyes tárolásában. - Tartósítás és alapanyagok tárolása felhasználásig hőkezeléssel, sózással, stb. - Nem megfelelő minőségű áru felismerése, megkülönböztetése jó minőségű alapanyagoktól. - Konyhai előkészítő munka során az alapanyag és hulladék helyes kezelése.	Kapcsolódási pontok: <i>Környezet és egészségvédelem:</i> hulladékkezelés, tárolás, tartósítás <i>Osztályfőnöki óra:</i> felkészülés a felnőtt létre <i>Háztartástan, életvitel:</i> konyhatechnika <i>Kommunikáció:</i> olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). <i>Számolás-mérés:</i> térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz Kulcsfogalmak, fogalmak: Nyersanyag, tároló edények és helyiségek, berendezések nevei, szavatosság, lejárt szavatosság, eltarthatóság, tartósítás Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

4. Konyhai előkészítő eljárások	Előzetes tudás: Háztartásban használt konyhai alapanyagok, sütésre-főzésre történő előkészítésének ismerete.		Órakeret: 136
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző élelmiszer alapanyagok szakszerű, takarékos előkészítése a feldolgozáshoz.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Konyhai alapanyagok tisztítási eljárásainak megismerése. Sütés-főzési előkészítési módok megismerése, céloknak megfelelő csoportosítása. - Konyhai nyersanyagok tisztításának, előkészítésének, darabolásának lehetőségei és kívánalmai a felhasználási célnak megfelelően.	- Konyhai nyersanyagok tisztítása (például: mosás, hámozás, tojásfeltörés) - Előkészítő munkák. (például: szeletelés, reszelés, darálás, klopfolás, sózás, áztatás, panírozás, tojások szétválasztása)	Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre Háztartástan, életvitel: konyhatechnika Kommunikáció: olvasás-írás, szókincs bővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok). Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, pénz. Kulcsfogalmak, fogalmak: Hámozás, darabolás, reszelés, gyalulás, klopfolás, panírozás, bundázás, nyújtás, sodrás, az előkészítésben használt anyagok és eszközök nevei. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

12. évfolyam

5. Konyhai gépek, berendezések, kéziszerszámok és textíliák	Előzetes tudás: Ismeretek a háztartásban előforduló konyhai gépekről.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: A konyhai előkészítési és sütés, főzési eljárásokban alkalmazott eszközök, gépek megismerése, elővigyázatos alkalmazása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Gépek, kézi eszközök működésének, alkatrészeinek megismerése. Eszközök csoportosítása felhasználás szerint. Gépek működtetésében használatos piktogramok felismerése, jelentésük megértése. Textilek, papíráru alkalmazásának lehetőségei. - Konyhai eszközök és alkatrészek megnevezése, csoportosítása funkció, működési elv szerint. - Eszközök biztonsági előírásai, a balesetmentes használat szempontjai. - Konyhai eszközök használatakor alkalmazott piktogramok értelmezése. - Textíliák, papíráruk célirányos, takarékos használata.	- Konyhai eszközök minél nagyobb önállósággal történő használata. - Biztonsági, védő-óvó rendszabályok betartása a használat és a tisztítási eljárások során. - Textilek, papíráru csoportosítása, célszerű használata.	Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések Környezet és egészségvédelem: hulladékkezelés, tárolás, az eszközök balesetmentes használata Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre Háztartástan, életvitel: konyhatechnika Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Kulcsfogalmak, fogalmak: Konyhai gépek, berendezések, alkatrészek megnevezései, piktogramok értelmezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

6. Mosogatási tevékenységek	Előzetes tudás: Háztartási mosogatási ismeretek.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A nagykonyhai mosogatási műveletek ismerete.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Mosogató helyiségek funkciójának ismerete. Mosogató és tisztítószeres és eszközök megismerése. Mosogató és mosogatógép tisztántartásának fontossága. - Mosogató helyiségek célja, berendezései. - Mosogató és tisztító szerek tárolása, biztonságos alkalmazása. - Vegyszereken található piktogramok értelmezése.	- Edények tisztítási feladatainak szakszerű ellátása. - Evőeszközök mosogatása. - Tároló- és szállítóedények mosogatása. - Megfelelő óvatosság a mosogatási tevékenységek közben.	Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések Környezet és egészségvédelem: tárolás, az eszközök balesetmentes használata, érzékszerveink védelme Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre Háztartástan, életvitel: konyhatechnika, mosogatás, mosogatás eszközei, tisztítószeres Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Kulcsfogalmak, fogalmak: Mosogató eszközök és anyagok megnevezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

7. Takarítási tevékenységek	Előzetes tudás: Háztartásban alkalmazott takarítási módok ismerete.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: A konyha szakszerű takarításának megismerése és alkalmazása.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Takarító és tisztítószeres és eszközök megismerése. Takarítóeszközök tisztántartásának fontossága. Takarítószereken található piktogramok értelmezése. - Takarítóeszközök és tisztítószeres szakszerű és célszerű használata. - Biztonságos anyag és eszközhasználat módjai	- Takarítási műveletek szakszerű ellátása. - Megfelelő óvatosság takarítás közben.	Kommunikáció olvasás-írás, szókincsbővítés, nem verbális információk értelmezése (piktogramok) Számolás-mérés: térbeli és időbeli tájékozódás, mértékegységek, mérések, heti rend, napirend, hét-nap, óra-perc, időmérés Környezet és egészségvédelem: érzékszerveink védelme Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt létre, munkavállalás, balesetvédelem, baleset megelőzés, elsősegélynyújtás, viselkedési normák alkalmazása a mindennapi életben Háztartástan, életvitel: takarítás, takarítóeszközök tisztítószeres Kulcsfogalmak, fogalmak: Takarító eszközök és anyagok megnevezései. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

2.10 Mosodai kisegítő

11-12. évfolyam

Célok

- A mosodai kisegítő tevékenységek, a szükséges fogások, mozdulatok begyakorlása, a szükséges készségek (figyelem, fegyelem, motiváció, pontosság, türelem, kitartás) kialakulása, elsajátítása.
- Egyéni képességek szerint differenciált segítségnyújtás mellett az elméleti ismeretek minél önállóbb gyakorlati alkalmazása.
- A tanulók munkavállalói alapismereteinek bővülése.
- A gyakorlatok során a munkaerő-piaci lehetőségekkel való megismerkedés.
- A tanulóknak a mindennapi élet során jól használható tudás megalapozása, amellyel a munkaerőpiacon sikeressé válhatnak, így társadalmi integrációjuk elősegítése.

Feladatok

- Elmélyíteni, kiegészíteni a megszerzett általános műveltséget.
- Feltárni és segíteni az épen maradt részképességeket, támogatni az érdeklődés és tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységeket.
- Alapfokú mosodai kisegítő ismeretek elsajátítása, a praktikus tevékenységek elvégzéséhez.
- A tanuló legyen képes az egyszerűbb mosodai munkafolyamatok lehetőség szerinti önálló kivitelezésére, a mosodai tevékenységek során megismert eszközök adekvát használatának elmélyítésére.
- Balesetvédelmi szabályok betartása melletti munkavégzés.

- A mosodai szaktanteremben a technológiai sorrendek, eszközök, gépek rendeltetésszerű használata.
- A tanuló ismerje meg a szakkifejezéseket.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés

Az erkölcsi nevelés területén kialakul a mosodai szakmához társított szabálykövető magatartás érvényesítése, a mindennapi gyakorlatban az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával, az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés kívánatos összhangját felismeri. A folyamat végén a tanulók képesek lesznek cselekedeteik következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére. Kibontakozik a közösségi élettel kapcsolatos igazságérzetük, társaikkal és az őket körülvevő személyekkel szembeni elfogadásuk, segítőkészségük. Magatartásukban fejlődik az önfegyelem, a másokat megillető tisztelet megadása és tevékenységeikben a kívánatos mértéktartás. Feladataik és munkatevékenységeik során megerősödik kötelességtudatuk.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén felkészülnek a társadalmi elvárásoknak megfelelő kötelezettségek és jogok gyakorlására, megismerik és szükség szerint igénybe veszik az önérvényesítés intézményes lehetőségeit. Betartják az együttélés szabályait, tiszteletet tanúsítanak az emberi méltóság és az emberi jogok iránt.

Önismeret és társas kultúra fejlesztése

Önismeret és társas kultúra fejlesztése területén a tanulóknál kialakul a felnőtt élethez kötődő reális énkép, a mosodai tevékenységek közben megismerik és tudják kontrollálni a viselkedésüket. A társas kapcsolatok tudatosan megfigyelt visszajelzései alapján fejlődik

önértékelésük, önbizalmuk. Kialakul a társakkal, ismerős és ismeretlen környezettel szembeni bizalom és bizalmatlanság megfelelő egyensúlya. A mosodai eszközismeret segítségével a tevékenységek közben ügyelnek saját és társaik épségére.

Családi életre nevelés

Képessé válnak a mosodai tevékenységek műveleteinek elvégzésére otthoni környezetben. Ismereteket szereznek a családi munkamegosztás működéséről. Megismerik az alapvető gondoskodáshoz szükséges mosodai eljárásokat.

Testi és lelki egészségre nevelés

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanulók tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. A gyakorlati munka során megismerik a tisztítószer hatását a testi egészségre, tudjanak óvatosan, biztonságosan, megfelelő mennyiségben bánni a tisztítószerekkel az egészség megőrzésének érdekében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Bővülnek a tanulók tapasztalatai közvetlen környezetükben élők különbözőségéről, erősödik az elfogadás érzése. A segítő magatartás fejlesztésével számos olyan képesség alakul ki (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek elősegítik a társai iránti toleranciát és tiszteletet.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Fejlődik az önálló élettel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megóvásának igénye. Képesek lesznek takarékosan használni a mosodai tevékenységek során alkalmazott ápoláshoz, védelemhez szükséges anyagokat (víz, mosószerek). Kialakul a tudatos fogyasztói alapismeret. Ismerik és alkalmazzák a tudatos szelektív hulladékgyűjtés szabályait. Rögzül az újrahasznosítás alapismerete, adekvát alkalmazása.

A modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

A tanulók az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületen elsajátítják a mosodai kisegítő készségfejlesztő kerettanterv során használatos szakkifejezéseket (moshatóság, vasalhatóság, keményítés, szárítás, hajtogatás, textíliák fajtái). Rögzül a mosodai tevékenység során használt tisztító- és mosószereken, a ruhaneműk címkéin feltüntetett piktogramok, kezelési útmutatók jelentésének ismerete. Alkalmazzák a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formákat a gyakorlati tevékenységek során. Interperszonális kapcsolataikban a tisztelettudó, társas kommunikáció szabályait betartják. Megismerik a munkavállalói alapokhoz szükséges, munkahelyeken alkalmazott és használt szabálykövető, normákat betartó önkifejezési formákat. Képessé válnak utasítások szerinti feladatok elvégzésére. (veszélyes anyagok, gépek, eszközök használata).

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetenciaterület a mindennapi élethelyzetekben szükséges kognitív funkciók fejlesztésére fókuszál. A gyakorlati tevékenységbe ágyazott téri tájékozódás fejlesztése, a mosodai tevékenység során szerzett mennyiségfogalmak és mértékegységek (hosszúság, űrtartalom) kialakítása fontos szerepet kap a hétköznapi munkában. A mosodai gyakorlati tevékenység során fejlődik a tanulók mérési, becslési képessége, kialakul az ok-okozati és logikai összefüggések meglátásának és felismerésének képessége. Képesek anyagtípusok szerint csoportosítani, színek szerint válogatni a különböző ruhadarabokat. A vasalási műveletben alkalmazzák az elméletben tanult ismereteket a vasalási hőfokra vonatkozóan.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos és technikai kompetencia területen a tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása folyik, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világkép kialakítása a cél. A tanulók ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek

felhasználásával képesek leírni és magyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. Képesek az évszaknak megfelelő ruhadarabokat előkészíteni, válogatni. A technikai kompetencia fejlesztése lehetővé teszi a mosodai tevékenységhez szükséges technikai berendezések (mosógép, mángorló, szárító, vasaló) ismeretét és megfelelő balesetmentes használatát.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetencia segíti a tanulókat abban, hogy megtalálják helyüket, feladatukat a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Az állampolgári kompetenciák fejlesztése a tanulók gyógypedagógiai- pszichológiai jellemzőit figyelembe véve zajlik úgy, hogy a gyógypedagógus a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva biztosítja. Képessé válik a családi munkamegosztásban, otthoni környezetben ruhadarabjaik tisztántartására, ez által hasznosítva a mosodai készségfejlesztő kerettanterv által nyújtott kompetenciákat. Gyakorolják a közösségi viselkedést az iskolai környezet lehetőségeinek igénybevételével.

Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia területén a tanulók felismerik reális lehetőségeiket, képességeiknek határait, megtanulják kitűzött céljaik elérése érdekében, megfelelő formában kérni és elfogadni mások segítségét. Felmérik a koruknak megfelelő élethelyzetekben a számukra kedvező lehetőségeket és élnek azokkal, tájékozódnak a pénz világában. Fejlődnek az életvezetési, munkavégzési, munkavállalói technikákra vonatkozó kompetenciáik (tervezés, szervezés, ellenőrzés, értékelés, becslés, döntés, irányítás kéessége, hierarchiatűrés kéessége, megbízhatóság, felelősség- és kötelességtudat, tenni akarás). A mosodai kisegítő készségfejlesztő kerettanterv tanítási-tanulási folyamatában a tanulók minden esetben saját cselekedeteiknek tükrében ismerjék fel lehetőségeiket, próbálják elérni céljaikat.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkéesség

A tevékenységük során tudatosan alakítják ki a megfelelő környezetet, ügyelnek az esztétikumra és a praktikusságra. A vasalási és hajtogatási műveletek végzése alatt belső igényükké válik a szépre és az igényességre való törekvés a tervezéstől a kivitelezésig.

A modul oktatásának feltételei, eszközei

- az iskola - e célra kialakított – gyakorlóhelye (mosoda)
- jól felszerelt, korszerű tanműhely vagy terepgyakorlati helyszín (mosoda)
- kényelmes és egészséges munkavégzését lehetővé tevő munkaasztal és ülő alkalmasosság
- az anyagokat és munkadarabokat megfelelően tároló raktárhelyiség, illetve a raktározásra alkalmas polc, vagy szekrények.

Eszközigény

- fehér vagy világos színű munkaruházat
- mosógép
- mosószer, öblítő, fehérítő
- vízlágyító, keményítő
- színfogó kendő, mosózsák
- folttisztító folyadékok, folttisztító szappanok
- áztató lavór
- védőkesztyű
- mángorló
- vasaló, vasalóállvány
- vasaló folyadék
- centrifuga

- szárítógép
- ruhaszárító állvány
- vállfa
- szobainas
- ruhazsák
- felmosó vödör, felmosó nyél, felmosó fej
- partvis, szemétlapát
- szemeteszsák
- felmosó folyadék
- portörölő szer, portörölő rongy
- IKT eszközök

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8+2
2 éves órakeret	576+144
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58+144

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Mosodai eszközök, berendezések. Veszélyforrások, balesetvédelem	112	56	56
2. A textíliák tulajdonságai, kezelésük	112	56	56
3. Tisztítószeresek	96	48	48
4. Tisztítási folyamatok (mosás, keményítés, szárítás, vasalás, hajtogatás)	280	140	140
5. Takarítási munkafolyamatok	120	60	60

11. évfolyam

1. Tematikai egység: Mosodai eszközök, berendezések. Veszélyforrások, balesetvédelem	Előzetes tudás: Balesetvédelmi alapismeretek; mosodai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	Órakeret: 56
Tantárgyi fejlesztési célok: Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket kiválasztani, mosodai munkafázisokat önállóan végezni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Mosodai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása. 2. A munkatevékenységeknek megfelelő eszközök, elektromos berendezések kiválasztása. 3. Jártasság kialakítása a mosodai eszközök használatában. 4. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés. Ismeretek: 1. Mosodai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. 2. Mértékegységek és mérőeszközök. 3. Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai. 4. Mosodai veszélyforrások 5. Balesetvédelem 6. Mosószeresek tárolása. Vegyszerek elkülönítése. 7. A feladatok sorrendje. 8. A mosoda területei.	Tevékenység: 1. Mosógépek, szárítógépek, vasalógépek, elektromos berendezések működésének megfigyelése. Előforduló veszélyhelyzetek felismerése. 2. A vegyszerekhez tartozó piktogramok ismerete. A megfelelő vegyszer használata a különböző munkafolyamatoknál. A veszélyes anyagok elkülönítése. 3. Ruhák szétválogatása színek, anyagok és szennyezettség alapján. 4. A munkafolyamatok egymásra épülésének megfigyelése, megértése. A különböző mosodai feladatok kipróbálása. 5. Mosógépek, szárítógépek beprogramozása, beindítása. A vegytisztító berendezés használatának megismerése. Kis és nagy kapacitású mosógép megkülönböztetése. A mángorlógép használata. A vasalás műveletének kipróbálása.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; műveletek; mértékegységek, mérések Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: mosoda, centrifuga, vasaló, mángorló, energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

2. Tematikai egység: A textíliák tulajdonságai, kezelésük	Előzetes tudás: Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete	Órakeret: 56
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a textíliákat és tulajdonságaikat. Kezelje a mosáshoz szükséges eszközöket, szükség esetén kézzel kimosson egy-egy ruhadarabot. Válassza ki a mosáshoz szükséges tisztítószeret.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Értse a jelöléseket és jeleket. Törekedjen precizitásra és alaposágra. 2. Egyre nagyobb önállósággal tudja a textíliafajtákat felismerni és válogatni. 3. Képes legyen felismerni a különböző típusú szennyeződéseket és tudja meghatározni az azoknak megfelelő tisztítási eljárást. 4. Reális, megvalósítható igényességet alakítson ki az öltözködéssel kapcsolatban. 5. Tudja, hogy az ápoltság, jó megjelenésért mit kell tenni. 6. Váljék szokássá a személyes ruházat tisztántartása. 7. Ismerje a textíliák csoportjait. 8. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. 9. Ismerje a mosószer adagolását, öblítés fázisait. 10. Ismerje a kezelési utasítások jeleit. 11. Ismerje a helyes ruhatárolási módokat. Ismeretek: 1. A textília összetétele 2. A moshatóság jelzése 3. A vasalhatóság jelzése 4. Mosható, vasalható, csak vegyileg tisztítható textíliák 5. A textílián keletkezett szennyeződések 6. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva)	Tevékenység: 1. A mosószerválaszték áttekintése. (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? – folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás 2. Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett 3. Látogatás ruhatisztító szalonba. 4. Tisztasági szabályok gyakorlása. 5. Ruhadarabok hajtogatása. 6. Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csiptetős fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Környezet és egészségvédelem: az emberi test Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

3. Tematikai egység: Tisztítószer	Előzetes tudás: Tisztítószer alapvető ismerete	Órakeret: 48
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudja kiválasztani a használni kívánt tisztítószereket.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Ismerje a különböző tisztítószereket, és meg tudja határozni, hogy a tisztítási folyamatok során mikor kell azokat alkalmazni. Tisztában legyen azzal, hogy a tisztítószereket óvatosan, biztonságosan kell kezelni. 2. Hatékonyan és gazdaságosan végezze a munkáját, például megfelelő szert, megfelelő mennyiségben használjon. 3. Legyen képes felismerni a textilen található szennyeződések fajtáit, tudja hozzátársítani a megfelelő adalékanyagot. Ismeretek: 1. A tisztítószerek megfelelő használata 2. A mennyiség megválasztásának szempontjai (adagolások) 3. Mosószerek, vegytisztításhoz használt anyagok. 4. Fehérítő és zsírolószerek.	Tevékenység: 1. A különböző mosodai környezetben használt termékek, tisztítószerek felismerése, megfelelő használata. 2. A mosószerek megkülönböztetése. 3. Fehérítőszerek hozzáadása a fehér ruhákhoz. 4. Adalékanyagok kiválasztása, hozzáadása (zsíroló, fehérítő).	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: mértékegységek, mérések Kulcsfogalmak, fogalmak: tisztítószer, vegyszer, fehérítő, zsíroló Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

4. Tematikai egység: Tisztítási folyamatok (mosás, keményítés, szárítás, vasalás, hajtogatás)	Előzetes tudás: Textiliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	Órakeret: 140
Tantárgyi fejlesztési célok: 1. Legyen képes komplett mosodai munkafolyamatot elvégezni. 2. Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett önállóan, nagyobb darabokat segítséggel tudjon kivasalni balesetek elkerülésével.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Ismerje a ruhadarabok mosásával kapcsolatos eljárásokat. 2. Ismerje a különböző mosógépek főbb sajátosságait. 3. Ismerje és tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg, valamint tudja kiválasztani a megfelelő berendezési tárgyakat, eszközöket. 4. Képes legyen megnevezni a keményítés kellékeit. Képes legyen meghatározni a megfelelő keményítési eljárást a ruhadarabtól függően. 5. Ismerje a különböző szárítási eljárásokat. 6. Tudja felismerni mi szükséges a szárításhoz. 7. Ismerje fel a vasalási folyamat megfelelő eszközeit. Ügyeljen a balesetvédelmi szabályok betartására. 8. Tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg. Ismeretek: 1. A mosás szerepe a tisztítási folyamatban 2. Mosás és tisztaság, a mosás jelentősége 3. Mosási eljárások, a mosás folyamata. 4. A mosógépek sajátosságai, a mosógépek előkészítése 5. A megfelelő program kiválasztása, beállítása 6. A keményítés célja, szükségessége 7. Különböző keményítési módszerek: kézi és gépi 8. A szárítás szükségessége, szárítási kellékek és berendezések 9. A szárítás menete, a szárítógépek használata, a szárított ruhák kezelése 10. Vasalási kellékek, vasaló berendezések: kézi vasaló, mángorlógép, gőzvasaló gép 11. A vasalás szükségessége, a vasalás menete 12. A hajtogatás szükségessége, a hajtogatás menete	Tevékenység: 1. Komplett mosodai munkafolyamat elvégzése, gyakorlása (mosás, szárítás, teregetés, vasalás, hajtogatás) 2. Tapasztalatok gyűjtése a szárítás szükségességéről. 3. Szárítási kellékek és berendezések megismerése. 4. Vasalók használata, kipróbálása. Mángorló működésének megfigyelése. A vasaló helyes fogásának gyakorlása. A mángorlógép ritmusának felvétele.	Számolás-mérés: sorrendiség Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: Mosodai eszközökkel, szerekkel kapcsolatos fogalmak. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

5. Tematikai egység: Takarítási munkafolyamatok	Előzetes tudás: Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.		Órakeret: 60
Tantárgyi fejlesztési célok: -Tudja a tanuló a takarítási munkafázisokat minél önállóbban végezni. - A tisztítószeret a célnak megfelelően tudja a tanuló kiválasztani és mértékkel használni. - Tanulja meg a tanuló a háztartási hulladék szelektív gyűjtésének módját. - Legyen képes a tanuló a munkákat kitartóan és körültekintően végezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat: 1. Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. 2. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. 3. Tudja a tisztítószeret, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat. 4. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait. 5. Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat. 6. Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben. 7. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni. 8. A használati utasítások megértése és követése. Ismeretek: 1. A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők. 2. Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása. 3. Konyhai gépek és eszközök takarítása. 4. Szelektív hulladékgyűjtés, a lakás és lakókörnyezet gondozása. 5. Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás. 6. Udvar, kert rendberakása. 7. Tavaszi nagytakarítás. 8. Szőnyegtisztító-, takarítógép használata. 9. Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai. 10. Balesetvédelmi szabályok és előírások. 11. Piktogramok.	Tevékenység: 1. A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása. 2. A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban. 3. Mosogatógép helyes használata. 4. Hulladékok elkülönítése. 5. A takarítási munkák megszervezése. 6. A használt vegyszerek tárolása és alkalmazása szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). 7. Piktogramok értelmezése	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Környezet- és egészségvédelem: az emberi test Kulcsfogalmak, fogalmak: takarító eszközök és takarító- és tisztítószeret kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gép maró hatású, elzárva tartandó Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

A 12. évfolyam követelményrendszere a 11. évfolyamon megszerzett tudáson alapul, a tanmenetben felépített követelményrendszer szerint bővül.

12. évfolyam

1. Tematikai egység: Mosodai eszközök, berendezések. Veszélyforrások, balesetvédelem		Előzetes tudás: Balesetvédelmi alapismeretek; mosodai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.	Órakeret: 56
Tantárgyi fejlesztési célok: Tevékenységnek megfelelő eszközöket, gépeket kiválasztani, mosodai munkafázisokat önállóan végezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1. Mosodai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása. 2. A munkatevékenységeknek megfelelő eszközök, elektromos berendezések kiválasztása. 3. Jártasság kialakítása a mosodai eszközök használatában. 4. Kitartó, precíz, önálló munkavégzés. Ismeretek 1. Mosodai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek. 2. Mértékegységek és mérőeszközök. 3. Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai. 4. Mosodai veszélyforrások 5. Balesetvédelem 6. Mosószeresek tárolása. Vegyszerek elkülönítése. 7. A feladatok sorrendje. 8. A mosoda területei.		Tevékenység 1. Mosógépek, szárítógépek, vasalógépek, elektromos berendezések működésének megfigyelése. Előforduló veszélyhelyzetek felismerése. 2. A vegyszerekhez tartozó piktogramok ismerete. A megfelelő vegyszer használata a különböző munkafolyamatoknál. A veszélyes anyagok elkülönítése. 3. Ruhák szétválogatása színek, anyagok és szennyezettség alapján. 4. A munkafolyamatok egymásra épülésének megfigyelése, megértése. A különböző mosodai feladatok kipróbálása. 5. Mosógépek, szárítógépek beprogramozása, beindítása. A vegytisztító berendezés használatának megismerése. Kis és nagy kapacitású mosógép megkülönböztetése. A mángorlógép használata. A vasalás műveletének kipróbálása.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; műveletek; mértékegységek, mérések Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: mosoda, centrifuga, vasaló, mángorló, energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

2. Tematikai egység: A textíliák tulajdonságai, kezelésük	Előzetes tudás: Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete	Órakeret: 56
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a textíliákat és tulajdonságaikat. Kezelje a mosáshoz szükséges eszközöket, szükség esetén kézzel kimosson egy-egy ruhadarabot. Válassza ki a mosáshoz szükséges tisztítószeret.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Értse a jelöléseket és jeleket. Törekedjen precizitásra és alaposságra. 2. Egyre nagyobb önállósággal tudja a textíliákat felismerni és válogatni. 3. Képes legyen felismerni a különböző típusú szennyeződéseket és tudja meghatározni az azoknak megfelelő tisztítási eljárást. 4. Reális, megvalósítható igényességet alakítson ki az öltözködéssel kapcsolatban. 5. Tudja, hogy az ápolat, jó megjelenésért mit kell tenni. 6. Válgassá szokássá a személyes ruházat tisztántartása. 7. Ismerje a textíliák csoportjait. 8. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. 9. Ismerje a mosószerek adagolását, öblítés fázisait. 10. Ismerje a kezelési utasítások jeleit. 11. Ismerje a helyes ruhatárolási módokat. Ismeretek: 1. A textília összetétele 2. A moshatóság jelzése 3. A vasalhatóság jelzése 4. Mosható, vasalható, csak vegyileg tisztítható textíliák 5. A textílián keletkezett szennyeződések 6. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva)	Tevékenység: 1. A mosószerválaszték áttekintése. (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? – folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás 2. Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett 3. Látogatás ruhatisztító szalonba. 4. Tisztasági szabályok gyakorlása. 5. Ruhadarabok hajtogatása. 6. Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csipetős fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Környezet és egészségvédelem: az emberi test Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csipetű, fogas, védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

3. Tematikai egység: Tisztítószer	Előzetes tudás: Tisztítószer alapvető ismerete	Órakeret: 48
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudja kiválasztani a használni kívánt tisztítószereket.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Ismerje a különböző tisztítószereket, és meg tudja határozni, hogy a tisztítási folyamatok során mikor kell azokat alkalmazni. Tisztában legyen azzal, hogy a tisztítószereket óvatosan, biztonságosan kell kezelni. 2. Hatékonyan és gazdaságosan végezze a munkáját, például megfelelő szert, megfelelő mennyiségben használjon. 3. Legyen képes felismerni a textilen található szennyeződések fajtáit, tudja hozzátársítani a megfelelő adalékanyagot. Ismeretek: 1. A tisztítószerek megfelelő használata 2. A mennyiség megválasztásának szempontjai (adagolások) 3. Mosószerek, vegytisztításhoz használt anyagok. 4. Fehérítő és zsírolószerek.	Tevékenység: 1. A különböző mosodai környezetben használt termékek, tisztítószerek felismerése, megfelelő használata. 2. A mosószerek megkülönböztetése. 3. Fehérítőszerek hozzáadása a fehér ruhákhoz. 4. Adalékanyagok kiválasztása, hozzáadása (zsíroló, fehérítő).	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> anyanyelv, olvasás-írás, beszédfejlesztés <i>Számolás-mérés:</i> mértékegységek, mérések Kulcsfogalmak, fogalmak: tisztítószer, vegyszer, fehérítő, zsíroló Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

4. Tematikai egység: Tisztítási folyamatok (mosás, keményítés, szárítás, vasalás, hajtogatás)	Előzetes tudás: Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.	Órakeret: 140
Tantárgyi fejlesztési célok: 1. Legyen képes komplett mosodai munkafolyamatot elvégezni. 2. Egyszerű ruhaneműket felügyelet mellett önállóan, nagyobb darabokat segítséggel tudjon kivasalni balesetek elkerülésével.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:	Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Ismerje a ruhadarabok mosásával kapcsolatos eljárásokat. 2. Ismerje a különböző mosógépek főbb sajátosságait. 3. Ismerje és tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg, valamint tudja kiválasztani a megfelelő berendezési tárgyakat, eszközöket. 4. Képes legyen megnevezni a keményítés kellékeit. Képes legyen meghatározni a megfelelő keményítési eljárást a ruhadarabtól függően. 5. Ismerje a különböző szárítási eljárásokat. 6. Tudja felismerni mi szükséges a szárításhoz. 7. Ismerje fel a vasalási folyamat megfelelő eszközeit. Ügyeljen a balesetvédelmi szabályok betartására. 8. Tudja, hogy egy feladat a különböző lépések megfelelő sorrendjét követeli meg. Ismeretek: 1. A mosás szerepe a tisztítási folyamatban 2. Mosás és tisztaság, a mosás jelentősége 3. Mosási eljárások, a mosás folyamata. 4. A mosógépek sajátosságai, a mosógépek előkészítése 5. A megfelelő program kiválasztása, beállítása 6. A keményítés célja, szükségessége 7. Különböző keményítési módszerek: kézi és gépi 8. A szárítás szükségessége, szárítási kellékek és berendezések 9. A szárítás menete, a szárítógépek használata, a szárított ruhák kezelése 10. A vasalás szükségessége 11. Vasalási kellékek, vasaló berendezések: kézi vasaló, mángorlógép, gőzvasaló gép 12. A vasalás menete 13. A hajtogatás szükségessége, a hajtogatás menete	Tevékenység: 1. Komplett mosodai munkafolyamat elvégzése, gyakorlása (mosás, szárítás, teregetés, vasalás, hajtogatás) 2. Tapasztalatok gyűjtése a szárítás szükségességéről. 3. Szárítási kellékek és berendezések megismerése. 4. Vasalók használata, kipróbálása. Mángorló működésének megfigyelése. A vasaló helyes fogásának gyakorlása. A mángorlógép ritmusának felvétele.	Számolás-mérés: sorrendiség Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Kulcsfogalmak, fogalmak: Mosodai eszközökkel, szerekkel kapcsolatos fogalmak. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

5. Tematikai egység: Takarítási munkafolyamatok		Előzetes tudás: Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.	Órakeret: 60
Tantárgyi fejlesztési célok: - Tudja a tanuló a takarítási munkafázisokat minél önállóbban végezni. - A tisztítószeret a célnak megfelelően tudja a tanuló kiválasztani és mértékkel használni. - Tanulja meg a tanuló a háztartási hulladék szelektív gyűjtésének módját. - Legyen képes a tanuló a munkákat kitartóan és körültekintően végezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag:		Tanulói tevékenység:	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat: 1. Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre. 2. Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban. 3. Tudja a tisztítószeret, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat. 4. Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait. 5. Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat. 6. Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben. 7. Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni. 8. A használati utasítások megértése és követése. Ismeretek: 1. A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők. 2. Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása. 3. Konyhai gépek és eszközök takarítása. 4. Szelektív hulladékgyűjtés, a lakás és lakókörnyezet gondozása. 5. Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás. 6. Udvar, kert rendberakása. 7. Tavaszi nagytakarítás. 8. Szőnyegtisztító-, takarítógép használata. 9. Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai. 10. Balesetvédelmi szabályok és előírások. 11. Piktogramok.		Tevékenység: 1. A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása. 2. A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban. 3. Mosogatógép helyes használata. 4. Hulladékok elkülönítése. 5. A takarítási munkák megszervezése. 6. A használt vegyszerek tárolása és alkalmazása szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). 7. Piktogramok értelmezése	Kommunikáció: anyanyelv, olvasás-írás; beszédfejlesztés Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás Osztályfőnöki óra: felkészülés a felnőtt életre Környezet- és egészségvédelem: az emberi test Kulcsfogalmak, fogalmak: takarító eszközök és takarító- és tisztítószeret kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gép maró hatású, elzárva tartandó Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat, értékelés

2.11 Palántanevelő

11 - 12. évfolyam

Célok

- Az alapvető kertészeti tevékenységek megismerése.
- A szükséges készségek elsajátítása az egyéni képességek szerinti differenciálás és a szükséges irányítás és segítségnyújtás mellett
- Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a modul munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.
- A rendszeres, folyamatos és kitartó munkavégzéshez szükséges megismerő funkciók megismerése, szociális készségek és képességek, munkavállalói alapismeretek bővítése.
- A munkaerő-piaci lehetőségekkel való ismerkedés a gyakorlaton keresztül.
- A tanulóban olyan jól hasznosítható szakmai tudás megalapozása, mely lehetőségeik függvényében adaptálható a mindennapi életükbe.
- A potenciális munkavállalói réteghez való tartozás érzésének és lehetőségének kialakulása, amely igazodik a személyi specifikumokhoz, adottságokhoz.

Feladatok

- A 9-10. évfolyamon megszerzett általános műveltség kiegészítése, elmélyítése.
- Az épen maradt részképességek feltárása és segítése, az érdeklődés és a tehetség alapján kialakuló tanulói tevékenységek támogatása.
- Az alapfokú növényteni ismeretek elsajátítása a praktikus kertészeti tevékenységek elvégzéséhez.
- Az egyszerűbb kerti munkafolyamatok lehetőség szerinti minél önállóbb kivitelezése.
- A kertészeti tevékenységek során megismert eszközök, kellékek rendeltetésszerű adekvát használatának elmélyülése és automatizálódása.

- Az óvatos eszközhasználat és munkavégzés természetessé válása, a balesetvédelmi szabályok betartása.
- Mennyiségek és mérések gyakorlati alkalmazása a munkatevékenységek során.

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés

Az erkölcsi nevelés területén kialakul a kertészeti, palántanevelő tevékenységekhez társuló szabálykövető magatartás; a mindennapi gyakorlatban az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosulásával. Kialakul az elvárt magatartásformák, a szükséges viselkedési szokások és szabályok iránti alázat, a folyamatok végén a tanuló képes lesz cselekedetei következményeinek belátására, a mások iránti felelősség és felelősségvállalás érzékelésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A hagyományos kertészeti, növénytermesztési eljárások, a földrajzi elhelyezkedés és kedvező éghajlati feltételek mellett termesztethető növények megismerése olyan elv, amely támogatja nemzeti, népi kultúránk értékeit, azok megőrzését.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése területén a tanulóban kialakul a felnőtt élethez kötődő reális énképe, a kerti tevékenységek gyakorlása során megismeri és kontrollálni tudja a viselkedését. A tanulók önismeretének, önértékelésének fejlesztése fontos és életközeli, hiteles a gyakorlati tevékenységeken keresztül. A csoportban végzett feladatok során kialakul a társakkal szembeni tolerancia képessége, tovább fejlődik a társakhoz való reális viszonyulás. A kertészeti eszközök ismeretének birtokában a tanuló ügyelni tud saját és társai testi épségére, miközben alap munkafolyamatokat végez.

A családi életre nevelés

A tanuló képessé válik a kerti tevékenységek műveleteinek elvégzésére lakóhelyén, ezzel támogatva a családi munkamegosztást.

A testi és lelki egészségre nevelés

A testi és lelki egészségre nevelés támogatja a tanuló tudatos törekvését az egészséges életmódra, a testi és lelki egyensúly megőrzésére. Az egészségmegőrzés érdekében fontos megismerni a zöldségnövények, gyógynövények védelmi és vitaminforrás szerepét, valamint azt, hogy a kertészeti műveletekből származó nyersanyagokból előállított késztermékek milyen higiéniai felhasználással szolgálják a testi-lelki épségünket. A tanuló figyelme a rendszeres, egészséges és megfelelő összetételű táplálkozás fontosságára irányul, valamint iránymutatást kap, hogy a

táplálék összetevőit, minőségét is megfigyelje. Mindennapi életük és munkájuk során a tanulók törekedjenek az egészséges és a tiszta, környezetszennyezéstől mentes életmód megismerésére, megtanulására és követésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A magatartást szabályozó viselkedésformák kialakítására és megszilárdítására remek alkalom nyílik a kertészeti tevékenységek, így a palántanevelő munka végzése közben is. Fontos, hogy a tanulók megismerjék a különböző élethelyzeteket, fokozatosan tudjanak megfelelni a rájuk váró (képességeikhez mért) feladatoknak.

Úgy kell megismertetni velük helyzetüket, hogy lehetőleg elfogadják azt, és segítséggel képesek legyenek a velük sorsközösségben élő társaikkal megfelelően együtt élni és dolgozni. A szabadban, a növények között végzendő munka felüdítő lehet és segíthet egy toleráns, barátságos légkör kialakításában.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Fejlődik az önálló étellel kapcsolatosan az egészséges és esztétikus környezet és élettér kialakításának és megóvásának igénye. A tanuló képessé válik takarékosan használni a kerti tevékenységek során alkalmazott ápoláshoz, védelemhez szükséges anyagokat. Erősödik tudatos fogyasztói alapismerete. Megismeri és tudatosan alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtés szabályait. Rögzül benne az újrahasznosítás ismerete, adekvát alkalmazása. A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe és újjáalakításába, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása, pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás, anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata.

Pályaorientáció

A tanulók a munka világában való hatékony részvételt segítő gyakorlati ismereteket sajátítanak el, valamint ötleteket, tudást szereznek a szabadidő hasznos eltöltésére is.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A modul elvégzése elősegíti, hogy a tanuló megismerkedjen az otthoni gazdálkodás családi költségvetést segítő szerepével, a kertészeti tevékenység termelői hasznosságával és az esztétikus környezet kialakításának takarékos és hasznos módjával. Továbbá hozzájárul a mérés és a mértékegységek begyakorlásához.

A tanulás tanítása

Az előzetes elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására való készítés az adott munkafolyamatokban gyümölcsöket terem.

*A modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében**Anyanyelvi kommunikáció*

A tanuló az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületen elsajátítja a palántanevelésnél használatos szakkifejezéseket, a tevékenységek során használt eszközök és anyagok piktogramjait. Megismeri és tudatosan alkalmazza a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formákat a gyakorlati tevékenységek során. Begyakorolja a munkavállalói alapokhoz szükséges, munkahelyeken alkalmazott és használt szabálykövető magatartásformákat, normákat betartó kifejezéseket.

Matematikai kompetencia

Az elméletben megtanult mértékegységeket és méréseket munkatevékenységekbe ágyazva sajátítják el és gyakorolják. A minél önállóbb feladatvégzés szükségessé teszi a logikus gondolkodást és a hatékony problémamegoldást. A gyakorlati tevékenységekkel folyamatosan mélyül a tanulók mennyiségfogalma, fősoport alá rendezési képessége. A növények tipizálása, a növénytani csoportok rendszer szerinti elhelyezése, besorolása segíti, hogy a tanulók elméleti tudása rögzüljön. A kerti tevékenységek során végzendő ültetési, vetési eljárásokkal fejlődik a tanulók térbeli tájékozódása, arányismereti, tervezői, kivitelezői képessége, az ok-okozati összefüggések felismerése. Átlátnak logikai kapcsolatokat és törekszenek ezek pontos megfogalmazására. Az évszakoknak megfelelően végzett tevékenységek elsajátítása során időbeli orientációs képességük erősödik. A tanulóknak kialakult mennyiségfogalma lesz egyéni képességeknek megfelelő számkörben, felismerik az adott mennyiségeket és ezt alkalmazni tudják a palántanevelő modul gyakorlati tevékenysége során.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos és technikai kompetencia területen a palántanevelő modul elvégzése során gyakorlati jellegű természettudományos műveltség, a felhasználói szintű tájékozottság kialakítása folyik, a mindennapi életben előforduló jelenségek körében. A tanuló ismereteinek segítségével, a megfelelő módszerek felhasználásával képessé válik leírni és megmagyarázni a természet egyszerűbb jelenségeit és folyamatait. A hőmérsékleti változások ismeretében képes a tudatos, előre átgondolt kerti tevékenységek védelmi és karbantartói eljárásait meghatározni. Érzékeny a hazai és a globális természeti környezeti problémák iránt. Képes és kész saját és családja életében környezettudatos döntések meghozatalára. Megismeri az ember szerepét a gazdaság környezetkárosító hatásának kialakulásában. A tanuló megfigyeli és értelmezi a

mindennapi élethez köthető természeti jelenségeket. Képes lesz az évszaknak megfelelő kerti tevékenységek elvégzésére.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetencia segíti a tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Képessé válik a családi, otthoni környezetben a lakóhelyének széppé tételére, ezáltal hasznosítja a palántanevelő modul elvégzése által szerzett kompetenciákat. Gyakorolja a közösségi viselkedést az iskolai környezet lehetőségeinek igénybevételével.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia területén a tanuló felismeri reális lehetőségeit, képességeinek határait, megtanulja kitűzött céljai elérése érdekében, megfelelő formában kérni és elfogadni mások segítségét. Felismeri a korának megfelelő élethelyzetekben a számára kedvező lehetőségeket és él azokkal, tájékozódik a pénz világában.

Palántanevelő tevékenység közben próbál jó megközelítéssel saccolni, milyen növényből milyen mennyiségre lesz szükség az adott helyzetben, s esetleges értékesítés esetén milyen nagyságrendű bevételre lehet szert tenni.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A tanuló a tevékenysége során tudatosan igyekszik kialakítani a megfelelő környezetet, ügyel az esztétikumra és a praktikusságra. Kert és növénygondozási ismeretei birtokában képes a belső szépérzék kialakítására. Az esztétikai igényessége a kerti műveletek során is visszatükröződik.

Elvárt teljesítmény

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

A tanulók:

- Sajátítsák el irányítással a termelés főbb mozzanatait a talajműveléstől a betakarításáig.
- Legyenek képesek családban, szociális ellátásban egyszerű konyhakerti munkák végzésére, ami számukra teljesebb életet, a társadalomban és a termelőmunkában való részvételt jelent. Ez elősegíti rehabilitációjukat, rehabilitációjukat.
- Legyenek képesek huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, az időjárásnak megfelelő öltözködés felismerésével.
- Tudjanak utasításokat nehézségi fok szerint végrehajtani.

- Ismerjék a területet, ahol tevékenykednek, tudjanak tájékozódni a munkaterületen.
- Segítséggel tegyék vonzóvá környezetüket, szívesen tartózkodjanak a jó levegőn, szeressék a természetet, s tudjanak dolgozni megfelelően előkészített szerszámokkal, eszközökkel.
- Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során.
- Ismerjék meg a palántanevelő munka helyi, intézményi adottságait és lehetőségeit, dolgozzanak ennek megfelelő lelkesedéssel és hozzáállással.

A palántanevelő modul oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető tanműhely, palántanevelésre alkalmas növényház, fóliasátor, amely fűthető, szellőztethető.

A gyakorlati tevékenység oktatásának tárgyi feltételei, eszközigénye

- vetőmagok, szaporítóanyagok, fűszermagok, palántanövények
- műtrágyák, növényvédő szerek, permetszerek
- kézi- és háti permetezőgép
- talajművelő eszközök (ásó, kertészeti gereblye, lombseprű)
- kézikocsi, talicska
- ültetőfa, öntözőkanna, zsineg
- szaporító láda, lehúzó-fa, cserép
- vödör, lapát, vasvilla
- lombseprű, vesszőseprű, cirokseprű
- hulladékgyűjtő - és tároló edények szelektív hulladékok gyűjtésére, tárolására
- műanyag rekesz, metszőolló
- kézi és motoros fűnyíró
- kézi és gépi sövénynyíró (fű szegélynyíró olló, virágolló)
- rotációs kapa
- mosó - fertőtlenítő berendezés
- meszelő - és festő szerszámok
- kerti esőztető berendezések

- különböző méretű létrák
- munkaruha, sapka, bakancs
- védőszemüveg, védőkesztyű
- gázmaszk, pormaszk, gumicsizma
- teleszkópos ablakmosó
- cirokseprű
- vízlepergető
- vileda, gumikesztyű
- fűszerháló, fűszerzsák
- tárolási eszközök (dobozok, zacskók, tálcák)
- üvegcsék, téglék, spatula (olajok, kenőcsök készítéséhez)
- zsineg, paprikacsumázó, fóliahegesztő

A tanterv teljesítéséhez javasolt kerettantervi órakeret

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	12
2 éves órakeret	864
Ebből kötött	778
Szabadon tervezhető órakeret	86

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret a modulban

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Átfogó, alapozó, általános ismeretek	200	100	100
2. Palántanövények	260	130	130
3. Fűszer – és gyógynövénytan	144	72	72
4. Termesztési ismeretek	130	65	65
5. Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	130	65	65

11. évfolyam

1. Tematikai egység: Átfogó, alapozó, általános ismeretek	Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek, a legfontosabb kertészeti szerszámok ismerete.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: 1. A tanuló szerezzen pontos ismereteket a kertben használható kéziszerszámokról. 2. Fontos fejlesztési cél a munkavégzés közbeni szakszerű, biztonságos és rendeltetésszerű szerszámhasználat.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló kerüljön megfelelő munkavállalási alapismeretek birtokába. 2.A tanuló tudja minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket. 3.A tanuló legyen képes a biztonságos és balesetmentes vegyszerhasználat kivitelezésére.	1.A munkavállalással, munkába állással kapcsolatos ismeretek elsajátítása. 2.Az elvégzendő feladatoknak leginkább megfelelő eszközök, berendezések helyes kiválasztása, használatának elsajátítása. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai. 3.Vető és ültető kéziszerszámok szabályos használata. Növényvédelmi eljárások eszközeinek használata. 4.Munkafolyamatok és azok menete.	Környezet és egészségvédelem: Élő természet –élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Piktogram, balesetvédelem, elsősegély, munkaruha, növényvédő szerek, permetszerek. Kertészeti munkafolyamatok alapfogalmai. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés
Ismeretek 1.Munkavállalói ismeretek. 2.A kertészeti berendezések és eszközök általános tulajdonságainak bemutatása üzemén kívül és munka közben. 3.Ismerkedés a vegyszerekkel. 4.Adagolási eljárások.		

11. évfolyam

2. Tematikai egység: Palántanövények	Előzetes tudás: A tanuló rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. Ismerjen egyszerűbb kerti munkákat.		Órakeret: 130
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulónak legyenek alapvető növénytani ismeretei. Szerezzen ismereteket a palántanevelésről, szaporítási-, betakarítási eljárásokról.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje és nevezze meg a növényi szervek (gyökér, szár, levél, virág, termés) részeit, típusait. 2. A tanuló ismerje hazánk éghajlati és talajadottságait. 3. A tanuló ismerje a palántanevelési módokat. Ismeretek 1. A növények felépítése, életjelenségei. 2. Éghajlat, környeztetan. 3. Növények tipizálása. 4. Palántanevelési módok. 5. Ültetési munkálatok. 6. Szaporítási ismeretek. 7. Betakarítási eljárások, módszerek.	A tanuló ismerje: 1. a növények részeit, a különböző szaporodási módokat 2. a kertet és a parkokat alkotó növények életfeltételeit (talaj, víz, levegő, napfény, megfelelő hőmérséklet) 3. a növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezőket 4. a csoportosítási lehetőségeket 5. a palántanevelési módokat 6. az elvégzendő feladatoknak megfelelő eszközöket, berendezéseket, azok kiválasztását és helyes alkalmazását 7. a különféle dísnövények és zöldségek palántáinak kiültetését.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Környezet és egészségvédelem. Élő természet, élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Időjárás elemeinek ismerete, éghajlat változásai. Konyhakerti palánták, melegházi palánták, hidegágyi palánták. Palántanevelési módok: tűzdeléses, tűzdelés nélküli Tápkockás (földlabdás) tálcás, cserepes, kiskonténeres palántanevelés. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

11. évfolyam

3. Tematikai egység: Fűszer - és gyógynövénytan	Előzetes tudás: Növénytani ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A tanuló:</i> 1. Szerezzen jártasságot a növények gondozásában, ápolásában. 2. Legyen képes megkülönböztetni a gyógy és fűszernövényeket; ismerje azok gondozási, ápolási folyamatait és felhasználásának módjait.		Órakeret: 72
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló ismerje és nevezze meg a fűszernövény részeit (gyökér, szár, levél, virág, termés). Jellemezze a növényeket külső megjelenésük alapján. 2.A tanuló szerezzen jártasságot a növények gondozásában, ápolásában, 3.A tanuló ismerje a gyógyításra alkalmas növényfajtákat, alkalmazásukat és hatásukat (fertőtlenítő, gyulladáscsökkentő, nyugtató stb.) Ismeretek 1.A fűszerkert és gyógynövénykert alapanyag feltételeinek megismerése. 2.Talajművelő eszközök használata mellett történő ápolási, gondozási eljárások. 3.Házi patika, ápoláshoz hasznosítható praktikus ismeretek (szépészeti, egészségvédelmi). 4.Betakarítási eljárások, módszerek.	Tevékenység 1.Gyógynövények felismerése, válogatása, csoportosítása. 2.A betanított módszerek mellett történő ritkítási, betakarítási, tárolási műveletek végrehajtása. 3.Évszakonkénti mezőgazdasági munkák megismerése és végzése. 4.Tartósítási eljárások megismerése (szárítás, fagyasztás, olajkészítés, zsákolás, tárolás).	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> anyanyelv, beszédfejlesztés, <i>Környezet és egészségvédelem:</i> Egészségmegőrzés- egészséges életmód. Kulcsfogalmak, fogalmak: Zsálya, citromfű, levendula, menta, körömvirág, oregánó, bazsalikom, kakukkfű, kamilla, fűszerpaprika, cickafark, rozmaring, mustármag, kömény, kamilla főzet, sebkezelő gyógynövények, jótékony elixírek. Fáradt talaj, beteg palánta, virágba fordulás, metszés, túl sok növény kis helyen, öntözés. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

4. Tematikai egység: Termesztési eljárások	Előzetes tudás: A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az alapvető szaporítási módokról.	Órakeret: 65
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló ismerje fel a kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezéseket, termesztő-edényeket, kertészeti szerszámokat, tudja felhasználási lehetőségeiket, szakszerű használatukat. 2.A tanuló ismerje a főbb talajtípusokat. 3.A tanuló ismerje a talajművelés célját, idejét, módjait. 4.A tanuló ismerje a trágyázás célját, idejét, módjait. 5.A tanuló ismerje meg az öntözés szerepét, jelentőségét. 6.A tanuló legyen tisztában a növényvédelem jelentőségével, feladataival. Ismeretek 1.A kertészeti termesztés tárgyi feltételei. 2.Talajtípusok. 3.Talajművelés. 4.Trágyázás. 5.Öntözés. 6.Növényvédelem.	Tevékenység 1.A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporító ládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) megismerése. 2.A talaj képződése és fogalma, a talajok összetétele, a talajok fontosabb tulajdonságainak megismerése. 3.A talajművelési eljárásoknak, azok eszközeinek, gépeinek megismerése. 4.A trágyázás célja. A trágyafélék csoportosítása. 5.Az öntözés jelentőségének felismerése, megértése. 6.A növényvédelem jelentőségének felismerése, a növényvédelem feladatainak áttekintése.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Környezet- és egészségvédelem: Élő természet – élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Üvegház, fólia, ágyás fogalma. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

11. évfolyam

5. Tematikai egység: Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel		Előzetes tudás: Talajtani ismeretek. Kerti eszközök, berendezések pontos ismerete.	Órakeret: 65
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló: 1. Értse meg a környezetvédelem fontosságát. 2. Szerezzen ismereteket a talajművelés különböző módszereinek hatékonyságáról, a köztük levő különbségekről, eltérő alkalmazásuk okairól.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
Fejlesztési feladat 1.A tanuló legyen képes a szabályos ismeretek alkalmazása során a megfelelő eszközök kiválasztására, és annak megfelelő helyen és sorrendjében történő használatára. 2.A tanuló a gyakorlati órákon megszerzett tapasztalataival képes legyen a külső gyakorlati helyszíni tevékenységek lehetőség szerinti önálló elvégzésére. 3.A tanuló sikeresen tudjon környezetéhez aktívan alkalmazkodni, azt megóvni és fejleszteni. 4.A tanuló legyen tisztában a védelmi funkciók hasznos szerepével, fontosságával. Ismeretek 1.A kert, a park, a zöldterület fogalma, jelentősége, szerepe környezetünkben. 2.Díszfák, díszcserjék gondozása. 3.Gyepápolási ismeretek. 4.Hulladékgazdálkodás. 5.Környezetvédelem. 6.A parkok eszközeinek védelme.	Tevékenység 1.Kertek, parkok növényeinek és tárgyainak gondozása. 2.Növények nevelése, gondozása 3.Komposztálás 4.Műtrágyák, növényvédő szerek biztonságos és rendeltetésszerű használata. 5.Szelektív hulladékgyűjtés. 6.Fagyaltalanítási eljárás során a téli időszak védelmi feladataival való megismertetés. A parkban lévő és az udvari eszközök anyagának védelme, azok munkafolyamatainak egyszerűbb elvégzési és karbantartói folyamatai.	Környezet- és egészségvédelem: Élő természet – élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: szelektív hulladékgyűjtés fogalmai, fagyaltalanítás, komposztálás, műtrágya. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés	

A 12. évfolyam követelményrendszere a 11. évfolyamon megszerzett tudáson alapul, a tanmenetben felépített követelményrendszer szerint bővül.

12. évfolyam

1. Tematikai egység: Átfogó, alapozó, általános ismeretek	Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek, a legfontosabb kertészeti szerszámok ismerete.	Órakeret: 100
Tantárgyi fejlesztési célok: 1. A tanuló szerezzen pontos ismereteket a kertben használható kéziszerszámokról. 2. Fontos fejlesztési cél a munkavégzés közbeni szakszerű, biztonságos és rendeltetésszerű szerszámhasználat.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1. A tanuló kerüljön megfelelő munkavállalási alapismeretek birtokába. 2. A tanuló tudja minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket. 3. A tanuló legyen képes a biztonságos és balesetmentes vegyszerhasználat kivitelezésére.	1. A munkavállalással, munkába állással kapcsolatos ismeretek ismételése, begyakorlása. 2. Az elvégzendő feladatoknak leginkább megfelelő eszközök, berendezések helyes kiválasztása, használatának elsajátítása. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályainak berögzülése. 3. Vető és ültető kéziszerszámok szabályos használatának gyakorlása, a növényvédelmi eljárások eszközeinek ismételése. 4. Munkafolyamatok és azok menetének gyakorlása.	Környezet és egészségvédelem: Élő természet –élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Piktogram, balesetvédelem, elsősegély, munkaruha, növényvédő szerek, permetszerek. Kertészeti munkafolyamatok alapfogalmai. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés
Ismeretek 1. Munkavállalói ismeretek. 2. A kertészeti berendezések és eszközök általános tulajdonságainak bemutatása üzemen kívül és munka közben. 3. Ismerkedés a vegyszerekkel. 4. Adagolási eljárások.		

12. évfolyam

2. Tematikai egység: Palántanövények	Előzetes tudás: A tanuló rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. Ismerjen és végezzen el segítséggel egyszerűbb kerti munkákat.	Órakeret: 130
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanulónak legyenek alapvető növénytani ismeretei. Szerezzen ismereteket a palántanevelésről, szaporítási-, betakarítási eljárásokról.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1. A tanuló ismerje és nevezze meg a növényi szervek (gyökér, szár, levél, virág, termés) részeit, típusait, 2. A tanuló ismerje hazánk éghajlati és talajadottságait, 3. A tanuló ismerje a palántanevelési módokat. Ismeretek 1. A növények felépítése, életjelenségei. 2. Éghajlat, környezet. 3. Növények tipizálása. 4. Palántanevelési módok. 5. Ültetési munkálatok. 6. Szaporítási ismeretek. 7. Betakarítási eljárások, módszerek.	A tanuló ismerje: 1. a növények részeit, a különböző szaporodási módokat, 2. a kertet és a parkokat alkotó növények életfeltételeit (talaj, víz, levegő, napfény, megfelelő hőmérséklet), 3. a növények növekedését befolyásoló éghajlati tényezőket, 4. a csoportosítási lehetőségeket, 5. a palántanevelési módokat, 6. az elvégzendő feladatoknak megfelelő eszközöket, berendezéseket, azok kiválasztását és helyes alkalmazását, 7. a különféle dísnövények és zöldségek palántáinak kiültetését.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Környezet és egészségvédelem: Élő természet, élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Időjárás elemeinek ismerete, éghajlat változásai. Konyhakerti palánták, melegházi palánták, hidegágyi palánták. Palántanevelési módok: - Tűzdeléses - Tűzdelés nélküli Tápkockás (földlabdás) tálcás, cserepes, kiskonténeres palántanevelés. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

3. Tematikai egység: Fűszer - és gyógynövénytan	Előzetes tudás: Növénytani ismeretek.	
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló: 1. Szerezzen jártasságot a növények gondozásában, ápolásában. 2. Legyen képes megkülönböztetni a gyógy és fűszernövényeket; ismerje azok gondozási, ápolási folyamatait és felhasználásának módjait.		Órakeret: 72
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló ismerje és nevezze meg a fűszernövény részeit (gyökér, szár, levél, virág, termés). Jellemezze minél önállóbban a növényeket külső megjelenésük alapján. 2.A tanuló gyakorolja a növények gondozását, ápolását. 3.A tanuló ismerje a gyógyításra alkalmas növényfajtákat, alkalmazásukat és hatásukat (fertőtlenítő, gyulladáscsökkentő, nyugtató stb.) Ismeretek 1.A fűszerkert és gyógynövénykert alapanyag feltételeinek megismerése. 2.Talajművelő eszközök használata mellett történő ápolási, gondozási eljárások. 3.Házi patika, ápoláshoz hasznosítható praktikus ismeretek (szépészeti, egészségvédelmi). 4.Betakarítási eljárások, módszerek.	Tevékenység 1.Gyógynövények felismerése, válogatása, csoportosítása. 2.A betanított módszerek mellett történő ritkítási, betakarítási, tárolási műveletek végrehajtása. 3.Évszakonkénti mezőgazdasági munkák gyakorlása és minél önállóbb végzése. 4.Tartósítási eljárások gyakorlása, ismételése (szárítás, fagyasztás, olajkészítés, zsákolás, tárolás).	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés Környezet és egészségvédelem: Egészségmegőrzés- egészséges életmód. Kulcsfogalmak, fogalmak: Zsálya, citromfű, levendula, menta, körömvirág, oregánó, bazsalikom, kakukkfű, kamilla, fűszerpaprika, cickafark, rozmaring, mustármag, kömény, kamilla főzet, sebkezelő gyógynövények, jótékony elixírek. Fáradt talaj, beteg palánta, virágba fordulás, metszés, túl sok növény kis helyen, öntözés. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

4. Tematikai egység: Termesztési eljárások	Előzetes tudás: A tanuló rendelkezzen ismeretekkel az alapvető szaporítási módokról.	Órakeret: 65
Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló ismerje fel a kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezéseket, termesztő-edényeket, kertészeti szerszámokat, tudja felhasználási lehetőségeiket, szakszerű használatukat. 2.A tanuló ismerje a főbb talajtípusokat. 3.A tanuló ismerje a talajművelés célját, idejét, módjait. 4.A tanuló ismerje a trágyázás célját, idejét, módjait. 5.A tanuló ismerje az öntözés szerepét, jelentőségét. 6.A tanuló legyen tisztában a növényvédelem jelentőségével, feladataival. Ismeretek 1.A kertészeti termesztés tárgyi feltételei. 2.Talajtípusok. 3.Talajművelés. 4.Trágyázás. 5.Öntözés. 6.Növényvédelem.	Tevékenység 1.A kertészeti termesztésben előforduló termesztő berendezések (üvegházak, növényágyak, fóliás berendezések), kiegészítő építmények (tárolók), termesztő edények (cserepek, szaporító ládák, -tálcák), kertészeti szerszámok (ásó, gereblye, kapa, metszőolló stb.) jellemzőinek ismételése, berögzítése. 2.A talaj képződése és fogalma, a talajok összetétele, a talajok fontosabb tulajdonságainak átismételése. 3.A talajművelési eljárásoknak, azok eszközeinek, gépeinek tanulmányozása. 4.A trágyázás célja. A trágyafélék csoportosítása. 5.Az öntözés jelentőségének felismerése, megértése. 6.A növényvédelem jelentőségének, feladatainak ismételése, gyakorlása.	Kommunikáció: anyanyelv, beszédfejlesztés. Környezet- és egészségvédelem: Élő természet – élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: Üvegház, fólia, ágyás fogalma. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

5. Tematikai egység: Talajművelés kézzel és kerti kisgépekkel	<i>Előzetes tudás: Talajtani ismeretek. Kerti eszközök, berendezések pontos ismerete.</i>	
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A tanuló:</i> 1. Értse meg a környezetvédelem fontosságát. 2. Szerezzen ismereteket a talajművelés különböző módszereinek hatékonyságáról, a köztük levő különbségekről, eltérő alkalmazásuk okairól.		Órakeret: 65
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
Fejlesztési feladat 1.A tanuló legyen képes a szabályos ismeretek alkalmazása során a megfelelő eszközök kiválasztására, és annak megfelelő helyen és sorrendjében történő használatára. 2.A tanuló a gyakorlati órákon megszerzett tapasztalataival képes legyen a külső gyakorlati helyszíni tevékenységek lehetőség szerinti önálló elvégzésére. 3.A tanuló sikeresen tudjon környezetéhez aktívan alkalmazkodni, azt megóvni és fejleszteni. 4.A tanuló legyen tisztában a védelmi funkciók hasznos szerepével, fontosságával. Ismeretek 1.A kert, a park, a zöldterület fogalma, jelentősége, szerepe környezetünkben. 2.Díszfák, díszcserjék gondozása. 3.Gyepápolási ismeretek. 4.Hulladékgyűjtés. 5.Környezetvédelem. 6.A parkok eszközeinek védelme.	Tevékenység 1.Kertek, parkok növényeinek és tárgyainak gondozása. 2.Növények nevelése, gondozása 3.Komposztálás 4.Műtrágyák, növényvédő szerek biztonságos és rendeltetésszerű használata. 5.Szelektív hulladékgyűjtés. 6.Fagyaltalanítási eljárás során a téli időszak védelmi feladataiban való járatosság. A parkban lévő és az udvari eszközök anyagának védelme, azok munkafolyamatainak egyszerűbb elvégzési és karbantartói folyamatai.	Kapcsolódási pontok: <i>Környezet- és egészségvédelem:</i> Élő természet – élőlények és környezetük. Kulcsfogalmak, fogalmak: szelektív hulladékgyűjtés fogalmai, fagyaltalanítás, komposztálás, műtrágya. Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele mellett történik. - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

2.12 Mézeskalács-sütő

11 - 12. évfolyam

Célok

- Középsúlyosan értelmi fogyatékos tanulók részére a mézeskalács-sütő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.
- Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a modul munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.
- Fejlesztani a rendszeres, folyamatos és kitartó munkavégzéshez szükséges megismerő funkciókat, szociális készségeket és képességeket.
- A mézeskalács készítés elméleti ismeretinek elsajátítása, annak megfelelő alkalmazása a gyakorlati munkatevékenységek során. A mézeskalács készítéséhez szükséges anyagok, eszközök, technikák és azok alkalmazásának megismerése, begyakorlása az önálló munkatevékenységek során.
- Képességekhez mérten minél kevesebb segítséggel esztétikus, mutatós mézeskalács-produktumok létrehozása.
- A tanulók tanulják meg értékelni a saját és mások alkotó munkáját, illetve annak eredményeit.

Feladatok

- A képességek függvényében a mézeskalács készítés technikájának minél teljesebb elsajátítása.
- A mézeskalács-készítés anyagainak, eszközeinek megismerése, adekvát használatának kialakítása.
- Mennyiségek és mérések gyakorlati alkalmazása a munkatevékenységek során.
- A mézeskalács-készítés műveleti sorrendjének megismerése, gyakorlása, elsajátítása.

- Jártasság kialakítása a díszítési technikák alkalmazásában és a kész termékek csomagolásában.
- A sütőberendezés biztonságos üzemeltetésének elsajátítása.
- A higiéniai, munka- és balesetvédelmi követelmények megismerése és betartása a munkafolyamatok végzése során.
- A manipulációs készségek, kreativitás, az ízlésvilág és esztétikai érzék fejlesztése.
- Lehetőségek biztosítása az egyéni ötletek megvalósítására és önkifejezésre.
- A munkavégzéshez szükséges monotónia tűrés és kitartás fejlesztése

A modul szerepe a fejlesztési területekben

Az erkölcsi nevelés

A mézeskalács-sütő műhelyben/tankonyhában elvárt magatartásformák, a szükséges viselkedési szokások és szabályok elsajátítása. Hatékony munkavégzés a társakkal, pedagógussal, szakoktatóval.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Megismerik nemzeti kultúránk értékeit, hagyományait, a mézeskalács készítés tárgyi örökségeit. A népi motívumok megjelennek az általuk készített munkadarabokban.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése

A tanulók önismeretének, önértékelésének fejlesztése a gyakorlati tevékenységeken keresztül. A képességek szélesebb körű megismerése, a reális énkép kialakítása.

A társakkal való együttműködés elvárható szinten legyen jelen a mindennapi munkavégzésükben.

A testi és lelki egészségre nevelés

A mindennapi élethez alapvetően nélkülözhetetlen a munkavédelmi, egészségvédelmi ismeretek és szokások elsajátítása mellett a testi fejlettség és ellenálló képesség kialakítása és fenntartása is.

Fontos, hogy kialakuljanak bennük az egészséges életmódhoz tartozó higiénias szokások és a maguk szintjén vigyázzanak egészségükre. Törekedni kell a gyakorlati tevékenységek közben a kitartó folyamatos végzéséhez szükséges helyes testtartásra, a megfelelő testi fejlettség (fizikai állóképesség) elérésére, fenntartására. Sajátítsák el a fiatalok az egészség megóvásához szükséges egészségügyi alapismereteket, az alapvető higiéniai szokásokkal együtt. Mindennapi életük és munkájuk során törekedjenek az egészséges és a tiszta, környezetszennyezéstől mentes életmód megismerésére, megtanulására és követésére.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A magatartást szabályozó viselkedésformák kialakítása és megszilárdítása a mézeskalács-sütő tevékenységek végzése közben.

Ismerjék meg a különböző élethelyzeteket, fokozatosan tudjanak megfelelni a fiatalok a rájuk váró (képességeikhez mért) feladatoknak. Úgy kell megismertetni velük helyzetüket, hogy lehetőleg elfogadják azt, és segítséggel képesek legyenek a velük sorsközösségben élő társaikkal megfelelően együtt élni és dolgozni. Tudják az emberi kapcsolataikban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljenek a vitákban. Forduljanak bizalommal szűkebb- és tágabb környezetükhöz, amennyiben segítségre van szükségük.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe és újjáalakításába, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása, pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás, anyagok, eszközök, energiaforrások takarékos használata. A szépre és jóra való fogékonyság kialakítása és fejlesztése. Segítséggel tegye vonzóvá környezetét, tudjon dolgozni megfelelően előkészített helyszínen és munkaeszközökkel. Vegye észre, hogy a rend és tisztaság a szűkebb és tágabb környezetet széppé teszi.

Pályaorientáció

A tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, a munka világában való hatékony részvételét segítő gyakorlati ismeretek elsajátítása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A modul hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a takarékos anyagfelhasználáson keresztül a takarékoság kialakításához, bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségszerű beosztásának megtanulásához. Mérés, mértékegységek begyakorlásához.

A tanulás tanítása

Az előzetes elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására késztetés az adott munkafolyamatokban.

A modul szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében*Anyanyelvi kommunikáció*

A tanulók szókincse a mézeskalács készítéséhez kapcsolódó szakszavakkal (alapanyagok, eszközök, díszítő eljárások) bővül, a társas érintkezéshez szükséges kommunikációs formulákat műhelymunka keretein belül gyakorolják.

Matematikai kompetencia

Az elméletben megtanult mértékegységeket és méréseket munkatevékenységekbe ágyazva sajátítják el és gyakorolják. A minél önállóbb feladatvégzés szükségessé teszi a logikus gondolkodást és a hatékony problémamegoldást.

Szociális és állampolgári kompetencia

A kis létszámú csoportban végzett munkatevékenység lehetővé teszi az intenzívebb egymásra figyelmet, a segítőkészség, tolerancia és együttműködési készség fejlesztését. A balesetmentes és eredményes feladatvégzés feltételezi a szociális érintkezés alapvető szabályainak betartását.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az alkotó munka során lehetővé válik az egyéni elképzelések kreatív kifejezése, fejlődik a szép iránti fogékonyság és az esztétikai érzék. A tanulók az elméleti ismeretek tanulása során népi hagyományokkal ismerkednek meg, nyitottabbá válnak a művészetek és művészeti alkotások befogadása iránt.

A mézeskalács-sütő modul oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető tanműhely/tankonyha szükséges a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel, munkaasztalokkal felszerelve.

Eszközigény

- tűzhely sütővel
- szagelszívó
- hűtőszekrény
- mosogató
- gyúrótábla, sodrófa, ütőfák, kiszúró formák
- tálak, tálkák, tányérok, szita
- habverő (kézi- és gépi), írókás zacskó

- konyhai mérleg
- fóliahegesztő
- csomagoló anyagok (celofán, húzózáras nejlontasak, uzsonnástasak)
- díszítő szalagok

Alapanyagigény

- ételfestékek, méz, liszt, szalalkáli, sütőpor, kristálycukor, citromlé, zselatin, tojás, margarin

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8+2 óra a szabad időkeret terhére
2 éves órakeret	720 (576+144)
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58+144

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Anyag és eszköz ismeret	75	75	-
2. Mézeskalács készítés technikája	170	170	-
3. Mézesbábok készítése	115	115	-
4. Űtőfás mézeskalács készítése	135	-	135
5. Mézespusedlik, mézescsemegék	65	-	65
6. Térbeli mézeskalács tervezése, elkészítése	160	-	160

11. évfolyam

1.Tematikai egység: Anyag- és eszközismeret	Előzetes tudás: Konyhatechnikai alapismeretek, konyhai takarítási munkafázisok	Órakeret: 75
Tantárgyi fejlesztési célok: A mézeskalács készítés alapanyagait, eszközeit kiválasztani és funkcióinak megfelelően használni		
Fejlesztési feladat-Ismeretek-Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> Anyanyelv, beszédfejlesztés; <i>Olvasás-írás;</i> <i>Számolás-mérés:</i> Mértékegységek, mérések, pénz; <i>Környezet és egészségvédelem:</i> Az emberi test, Élő természet – Élőlények és környezetük; <i>Osztályfőnöki óra:</i> Felkészülés a felnőtt életre. Kulcsfogalmak: A háztartásban tanultak kibővítése új fogalmakkal (eszközök, alapanyagok). esztétikai, szimbólum, folklór, kiszúrás, lazítás, cukortészta Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés
-Biztosítsa a higiéniát a konyhában, mézes-műhelyben. -Csoportosítsa az anyagokat és az eszközöket. -Tudjon rendet rakni, mosogatni, takarítani. -Megismerni a baleset-megelőzés szabályait, képessé válni a körütekintő, balesetmentes munkavégzésre Ismeretek -Mézeskalács-készítő mesterség története. -Méz és mézeskalácsosság. -Alapanyagok, eszközök -Balesetvédelmi ismeretek.	-A konyha felszerelésének, eszközök helyének megismerése, az eszközök funkciójának, használatának, tisztán tartásának rendje. -Játékos gyakorlatok a minél gyorsabb, pontosabb tájékozódás érdekében. -Hagyományokhoz, ünnepekhez illő mézeskalácsformák megismerése. - Válogatási gyakorlatok, tapintás alapján formafelismerés, -A méhek, méz és termékeinek ismerete. -Rövid ismertető film megtekintése a méhek életéről, a méz élettani hatásairól, Lehetőség szerint ellátogatni a közeli méhészetbe -Kóstolási gyakorlat (íz felismerés) a mézfajták megismerése, ízek, illatok összehasonlítása. -A mézes-tészta készítéséhez szükséges anyagok és eszközök megismerése, megtanulása, kiválasztása, csoportosítása. -Édességbolt, cukrászda meglátogatása, mézes sütemények kínálatának megtekintése. Az árak megfigyelése, összehasonlítása, olcsó –drága, méret, súly, csomagolás megfigyelése. -Mintagyűjtemény megtekintése. -Formák csoportosítása alkalmak, ünnepek alapján.	

11. évfolyam

2. Tematikai egység: Mézeskalács készítés technikája	Előzetes tudás: Konyhatechnikai alapismeretek – alapanyagok, eszközök, munkafázisok	Órakeret: 170
Tantárgyi fejlesztési célok: Mézes tésztát minél nagyobb önállósággal összeállítani, esztétikus, műves alkotásokat készíteni		
Fejlesztési feladat-Ismeretek-Tananyag -Ismerje az olajos magvakat és a sodrás műveletét. -Fokozott elővigyázatosság és felügyelet mellett önállóan süsse meg a mézeskalács tésztát. Ismerje, tudja a sütési időt és tartsa be. -Ismerje a próbasütést és a sütő- berendezést. Ismerje és tudja a tojásfehérje és porcukor mennyiségét, ismeretei szerint készítsen íróka-mázat -Ismerje fel a mézes-tészta hibáit (túl kemény, túl laza) és tudja a javítási eljárásokat. -Sajátítsa el a fóliahegesztő és az olló balesetmentes használatát -Ismerje fel a csomagolóanyagokat. -A mézeskalácsot ízlésesen, szépen tudja becsomagolni Ismeretek Mértékegységek, mérés Mézeskalácstészta összeállítása Sodrás művelete Nyújtás, kiszúrás Díszítés magokkal, rátéttel Sütés Írókázás Hibajavítás Csomagolás	Tanulói tevékenység -Az anyagok és eszközök kiválasztása után, mézes-tészta készítése: alapanyagok mérlegen való kimérése, tojás fertőtlenítése, szétválasztása mézes-tészta összeállítása segítségével, gyúrás. - Mézes-tésztából sodrási eljárással mézes-figurák készítése, gyakorlása. -A pihentetett mézes-tészta újra gyúrása, nyújtása és formával való kiszúrása. - A kinyújtott és kigyúrt mézes-tészta díszítése olajos magvakkal és rátéttel kombinálva minta szerint és egyéni ötletek megvalósításával. - A már megismert mézeskalács-készítés technikája után (sodrás, kiszúrás, díszítés), a mézes-tészta kisütése felügyelet mellett. - Íróka-máz készítése fertőtlenített tojásfehérjéből és többször átszitált porcukorból. Íróka zacskó készítése Írókázás gyakorlása papíron: pötty, vonal. Gyakorlás után a kész mézeskalács díszítése íróka-mázzal, minta szerint. -A nem megfelelő állagú mézestészta hibájának kijavítása önállóan, segítségével. -A kész mézeskalács csomagolása -Borsodnádasi hagyományos Molnár-kalács sütése	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> Anyanyelv, beszédfejlesztés; <i>Olvasás-írás:</i> <i>Számolás-mérés:</i> Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések <i>Testnevelés:</i> Képességfejlesztő gyakorlatok (állóképesség fejlesztése). Kulcsfogalmak: <u>mennyiségek:</u> gramm, dekagramm, kilogramm fogalma gyúrás, pihentetés, járulékos anyagok fogalma, recept, fertőtlenítés sodrás, kenés, csiga, kígyó gyúrotábla, sodrófa, nyújtófa, kiszúrás, lisztezés <u>olajos magvak:</u> lenmag, szezám, napraforgómag, tökmag, dió, mogyoró, mandula rátétteszta fogalma sütési idő, perc fogalma <u>írókázás,</u> íróka-máz, fogalma, díszítés íróka-zacskó, fóliahegesztő, szárítás hibajavítás fogalma, állag, képlékenység <u>csomagoló anyagok és elnevezésük:</u> celofán, folpack, kötözőszalag, cellux, termék fogalma, ízlés, esztétika

11. évfolyam

3. Tematikai egység: Mézesbábok készítése	Előzetes tudás: Mézes-tészta alapanyagai, összeállítása	Órakeret: 115
Tantárgyi fejlesztési célok: Ízléses, műves munkadarabokat készíteni minél nagyobb önállósággal		
Fejlesztési feladat-Ismeretek- Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
-Minél önállóbban legyen képes a mézes-tészta anyagainak és mennyiségének összeállítására. -Segítséggel készítsen írómazat és íróka-zacskót. -Gyakorlás után önállóan tudja írókázni a mézesbábót. -Használja szakszerűen az ollót és a kést. -Legyen elővigyázatos a sütésnél -Cukortésztát készítsen a megadott recept szerint önállóan, felügyelet mellett Ismeretek -Mézeskalács tésztából baba, huszár, szív, tányér készítésének munkafázisai. -Cukortésztás munkadarabok (baba, huszár, szív, tányér) készítésének lépései -Festés, díszítés alapanyagai, minták	-Összetevők kiválasztása, szükséges mennyiségek kimérése, tervezés: mennyi kész sütemény lesz belőle? - Számolási gyakorlat, kb. mennyibe kerül egy sütemény? - Sablon készítése, forma lerajzolása kartonra, ollóval kinyírása. -Mézes-tészta készítése, - Hűtés, összekeverés, nyújtás Pihentetése, kinyújtása, sablon tésztára tétele és késsel való kivágása. - Mézesbáb díszítése a megismert és megtanult írókázással. -Egyedi darabok készítése, összehasonlítása, melyik a legszebb, finomabb? Sütés, szárítás, csomagolás gyakorlása. -A sütéssel kapcsolatos ismeretek (idő, hőfok, szín). -Cukortészta készítése: cukorból, vízből szalalkálból, lisztből főzéssel. -Illatok felismerése (méz, fűszerek, szalalkáli). -Ételfestékek tulajdonságai, használata. Munkadarabok ételfestékekkel való befestése. -Szárítás, írókázás, szárítás, csomagolás. Csomagolóanyagok megismerése, tulajdonságaik, alkalmi csomagolás, kereskedelmi forgalomhoz megfelelő csomagolás	<i>Kommunikáció:</i> Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás; Nem verbális információ értelmezése (Szimbólum felismerés) <i>Számolás-mérés:</i> Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések, Pénz, Műveletek, <i>Környezet és egészségvédelem:</i> Az emberi test, Egészségmegőrzés, egészséges életmód Kulcsfogalmak: sablon, cukortészta fogalma ételfesték, zselatin Differenciálás: A tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével: - elvégzendő munkafolyamat - önállóság, segítségnyújtás - eszközhasználat - értékelés

12. évfolyam

4. Tematikai egység: Ütőfás mézeskalács készítése	Előzetes tudás: A mézes-tészta készítés eszközeinek, alapanyagainak ismerete, egyes munkafázisok (pl.: alapanyagok kiválasztása, tészta összeállítása) önálló végzése	Órakeret: 135
Tantárgyi fejlesztési célok: Esztétikus munkadarabokat létrehozni		
Fejlesztési feladat-Ismeretek-Tananyag -Tudjon a már megismert és megtanult módon mézes-tésztát készíteni. -Tudja a sima mézes-tészták közötti különbséget. -Legyen képes irányítás mellett önállóan dolgozni Ismeretek Ütőfás. mézeskalács-készítésének munkafázisai	Tanulói tevékenység - Mézes-tészta receptek ismerete, hozzávalók biztos ismerete (mi hiányzik? Mennyiségi arányok ismerete, összehasonlítás). - Mérési gyakorlatok, becslés, pontos mérés. -Ütőfás mézes-tészta készítése, pihentetés után kinyújtása. Az ütőfának megfelelő méretre kivágás, mintázás, nyomkodás, sütés. Türelmes gyakorlás (a nyomóerő próbálgatása esetleg gyurmával is, a minta megjelenésének egyre pontosabb kivitelezése). -Díszítés, kenés, mázazás (a motívumok rajzolásának gyakorlása papírra, egyedi díszítés tervezése). -Csomagolás, gyakorlás. Alkalmi csomagolás, dekoráció (Mikulás, karácsonyi-húsvéti alkalmakra).	Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás <i>Számolás-mérés:</i> Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések <i>Környezet és egészségvédelem:</i> Az emberi test, Egészségmegőrzés, egészséges életmód <i>Testnevelés:</i> Képességfejlesztő gyakorlatok (állóképesség) Kulcsfogalmak: A mézeskalács-készítés során megtanult fogalmak ismerete és helyes használata, sorrendje. ütőfa fogalma Differenciálás: A kitartó munkavégzés elsajátítása, személyes megsegítés.

12. évfolyam

5. Tematikai egység: Mézes puszedlik, mézes csemegék	Előzetes tudás: A mézes-tészta készítés eszközeinek, alapanyagainak ismerete, egyes munkafázisok (pl.: alapanyagok kiválasztása, tészta összeállítása) önálló végzése.	Órakeret: 65
Tantárgyi fejlesztési célok: Receptet követve ízletes mézes csemegéket készíteni		
Fejlesztési feladat-Ismeretek-Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
A recept szerint – segítséggel - készítse el a puszedlit. Ismerje fel a megmaradt mézeskalács felhasználását és abból új ízletes csemegét készítsen Ismeretek -Mézes-puszedlik készítésének alapanyagai, fázisai. -Mézes csemegék alapanyagai, készítésének menete. -Makaron (macaron) készítésének alapanyagai, lépései.	-Játékos eszköz-felismerési gyakorlatok. - Mérési, becslési verseny, alapanyagok kiválasztása tapintás, ízlelés alapján. -Szakácskönyvek, süteményes weboldalak tanulmányozása, receptek keresése, kiválasztása. - Eltérő receptúra kipróbálása, kóstolás, összehasonlítás, melyik a finomabb, miért – íz, állag, eltarthatóság, összetevők ára – melyik olcsóbb? -A recept szerint a mézestészta-puszedli készítése, formázása, sütése, bevonása -Sütési idő figyelemmel kísérése (az idő tartamának, múlásának érzékelése, a pontosság fontossága, túlsütés, sületlen) -Eszdtikus csomagolás, higiénikus tárolás fontossága -A megmaradt mézeskalácshoz ízesítők keverésével mézes csemege készítése -Kísérletezés az összetevők, ízesítőszer arányításával, új ízek kipróbálása -Makaron recept alapján történő készítése -Borsodnádasi hagyományos Molnár-kalács sütése	Kommunikáció: Anyanyelv, beszédfejlesztés; Olvasás-írás; Számolás-mérés: Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések Környezet és egészségvédelem: Az emberi test, Egészségmegőrzés, egészséges életmód Kulcsfogalmak: Az ismert fogalmak mellett a mézes-puszedli, mézes-csemege és bevonás fogalma. Differenciálás: A higiénia feltételeinek megismerése, a szükséges tisztálkodás fázisainak begyakorlása (egyéni), a tisztaság fontosságának megértése, munkavégzés ezek szerint.

12. évfolyam

6. Tematikai egység: Térbeli mézeskalács tervezése, elkészítése		Előzetes tudás: Mézestészta alapanyagának, összeállításának, díszítőeljárásoknak ismerete	Órakeret: 160
Tantárgyi fejlesztési célok: Minél kevesebb segítséggel térbeli mézeskalácsot tervezni és összeállítani. Esztétikus munkadarabokat létrehozni.			
Fejlesztési feladat-Ismeretek-Tananyag	Tanulói tevékenység		Kapcsolódási pontok: <i>Kommunikáció:</i> Anyanyelv, beszédfejlesztés; olvasás-írás; <i>Számolás-mérés:</i> Térbeli és időbeli tájékozódás; Mértékegységek, mérések <i>Osztályfőnöki óra:</i> Felkészülés a felnőtt létre
-Tudja a már megismert és megtanult alaptészta készítésének műveleteit, ügyelve az esetleges hibákra. -Tudjon sablont készíteni és használni. -Alkalmazza a megismert díszítési technikákat (tetszőlegesen a tanuló ízlésének megfelelően). -Ismerje a sütést, tűzhelyet. -Ismerje a csomagoló anyagokat. -Balesetmentes, önálló munkavégzéshez rendelkezzen megfelelő tudással.	-Egyszerű mézes-tészta készítése, vágása sütési ideje, színe, vastagsága közötti összefüggések felfedezése, kipróbálása, a tudatos munka megalapozása. - Anyaggyűjtés a témában, szakácskönyvből, internet segítségével. - Látogatás cukrászdában (műhelyben), vásárokon, a Vendéglátóipari Múzeumban, a tapasztalatok megbeszélése, felidézése Tervezés a látottak alapján, egyedi elképzelésekkel. -Kész mézeskalács papíron a térbeli mézeskalács megtervezése (forma, minta szerint). - A szükséges anyagmennyiség alapanyag szükségletének kiszámolása, előkészítése Mézes-tészta készítése, kivágása sablonnal (díszítés magokkal) -Sütés, írókázás, összeállítás -Szárítás, csomagolás gyakorlás önállóan minta alapján és egyedi ötletek felhasználásával. - Az elkészült darabok kiállítása, értékelése		Kulcsfogalmak: Tervezés fogalma. Differenciálás: Az egyéni képességek és igények figyelembe vételével kedvenc tevékenység végzése. Minden munkafázis gyakorlása szükség szerint az egyre pontosabb munkavégzés érdekében.